

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

Nummer

Inhoud

Bladzijde

I Mededelingen

.

II Voorbereidende besluiten

Commissie

2003/C 71 E/01	Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap (COM(2002) 577 def. — 2001/0115(COD))	1
2003/C 71 E/02	Voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende het standpunt van de Europese Gemeenschap over het ontwerp-reglement van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties met betrekking tot de goedkeuring van eenvormige voorschriften voor de goedkeuring van i) Specifieke LPG-retrofitsystemen om motorvoertuigen geschikt te maken voor het gebruik van LPG als brandstof ii) Specifieke CNG-retrofit-systemen om motorvoertuigen geschikt te maken voor het gebruik van CNG als brandstof (COM(2002) 567 def. — 2002/0248(AVC))	3
2003/C 71 E/03	Voorstel voor een verordening (EG, EGKS, Euratom) van de Raad houdende aanpassing met ingang van 1 juli 2002 van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten welke van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen (COM(2002) 617 def.)	5
2003/C 71 E/04	Voorstel voor een besluit van de Raad inzake de sluiting van een protocol tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Slovenië, anderzijds, in verband met de resultaten van de onderhandelingen over nieuwe wederzijdse landbouwconcessies (COM(2002) 607 def. — 2002/0258(ACC))	15
2003/C 71 E/05	Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende toetreding van de Europese Gemeenschap tot het Protocol tot wijziging van de Internationale Overeenkomst inzake de vereenvoudiging en harmonisatie van douaneprocedures (Overeenkomst van Kyoto) (COM(2002) 628 def. — 2002/0264(ACC))	31

<u>Numer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
2003/C 71 E/06	Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende het door de Gemeenschap in te nemen standpunt in het Associatiecomité dat is opgericht krachtens de Europaovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds en Polen anderzijds, inzake de vaststelling van de regionale steunkaart op basis waarvan de door Polen toegekende overheidssteun zal worden beoordeeld (COM(2002) 630 def. — 2002/0267(ACC))	57
2003/C 71 E/07	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende beleggingsdiensten en gereguleerde markten, en tot wijziging van de Richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van Richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad (COM(2002) 625 def. — 2002/0269(COD))	62
2003/C 71 E/08	Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende ondertekening en voorlopige toepassing van de op 18 oktober 2002 te Phnom-Penh geparafeerde overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Cambodja inzake de handel in textielproducten (COM(2002) 652 def. — 2002/0272(ACC))	126
2003/C 71 E/09	Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende ondertekening en voorlopige toepassing van de op 23 oktober 2002 te Brussel geparafeerde overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Nepal inzake de handel in textielproducten (COM(2002) 653 def. — 2002/0273(ACC))	156
2003/C 71 E/10	Gewijzigd voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor compensatie en bijstand aan luchtreizigers in geval van instapweigering en bij annulering of langdurige vertraging van vluchten (COM(2002) 717 def. — 2001/0305(COD)) ⁽¹⁾	188

II

(Vorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap ⁽¹⁾

(2003/C 71 E/01)

COM(2002) 577 def. — 2001/0115(COD)

*(Door de Commissie overeenkomstig artikel 250, lid 2, van het EG-Verdrag ingediend op 16 oktober 2002)***1. GESCHIEDENIS VAN HET DOSSIER**

Voorstel ingediend bij de Raad en het Europees Parlement (COM(2001) 272 def. — 2001/0115(COD)) ⁽¹⁾ overeenkomstig artikel 280, lid 4, van het EG-Verdrag: 30 mei 2001

Advies van de Rekenkamer ⁽²⁾: 8 november 2001

Advies van het Europees Parlement — eerste lezing ⁽³⁾: 29 november 2001

2. DOEL VAN HET VOORSTEL VAN DE COMMISSIE

Krachtens artikel 280 van het EG-Verdrag is de Gemeenschap bevoegd maatregelen te nemen om de communautaire financiële belangen in alle lidstaten op doeltreffende en gelijkwaardige wijze te beschermen. Aangezien door de internationale economische en financiële fraude en criminaliteit aanzienlijke schade wordt toegebracht aan de communautaire financiële belangen, moet het huidige rechtskader worden versterkt, vooral ingevolge de vertraging die door de lidstaten is opgelopen bij de ratificatie van de instrumenten die in het kader van titel VI van het EG-Verdrag zijn goedgekeurd. De overeenkomst van 1995 en de protocollen van 1996 aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen zijn nu wel geratificeerd en zouden dus binnenkort eindelijk in werking kunnen treden, maar het protocol van 1997 is nog steeds niet door alle lidstaten bekrachtigd. Het voorstel van de Commissie, waarin alle bepalingen van deze instrumenten inzake strafbaarstelling, aansprakelijkheid, straffen en samenwerking met de Commissie zijn opgenomen, biedt met name het voordeel dat gebruik kan worden gemaakt van de in het EG-Verdrag voorziene controlemechanismen om toe te zien op de correcte omzetting en toepassing van het gemeenschapsrecht door de lidstaten.

3. STANDPUNT VAN DE COMMISSIE MET BETREKKING TOT DE AMENDEMENTEN VAN HET PARLEMENT

Van de 20 amendementen die het Europees Parlement in eerste lezing heeft goedgekeurd (er waren er 31 voorgesteld), neemt de Commissie er vier in hun geheel en een gedeeltelijk over. Vanwege de vorm en de rechtsgrond die de Commissie heeft gekozen, kan zij niet instemmen met bepaalde andere amendementen van het Parlement, die in een ander kader politiek en juridisch van belang zouden kunnen zijn.

3.1. Door de Commissie overgenomen amendementen

Wat de overwegingen bij het voorstel voor een richtlijn betreft, neemt de Commissie amendement 2 over, waarin de doelstelling van het nieuwe artikel 280, lid 4, van het EG-Verdrag wordt verwoord, alsmede amendement 11, waarin duidelijk wordt gemaakt dat dit besluit een integrerend deel uitmaakt van het acquis communautaire en in de wetgevingen van de kandidaat-landen voor toetreding moet worden opgenomen.

Ook amendement 7 wordt overgenomen, op voorwaarde dat het niet in de plaats komt van het door de Commissie voorgestelde amendement, maar dat het een nieuwe overweging toevoegt betreffende mogelijke „latere institutionele ontwikkelingen zoals de instelling van de functie van een Europese openbare aanklager voor de bescherming van de belangen van de Gemeenschap door wijziging van artikel 280 van het Verdrag”. De Commissie heeft al een voorstel in die richting gedaan tijdens de intergouvernementele conferentie van Nice, en over de eventuele aanstelling van zo'n Europese openbare aanklager wordt momenteel een brede raadpleging gehouden in het kader van het Groenboek van de Commissie van december 2001.

⁽¹⁾ PB C 240 E van 28.8.2001, blz. 125.

⁽²⁾ PB C 14 van 17.1.2002, blz. 1.

⁽³⁾ PB C 153 E van 27.6.2002.

In aansluiting op de verwerping van amendement 1 wijst de Commissie erop dat zij de amendementen 7 en 11 alleen overneemt als het woord „verordening” wordt vervangen door „richtlijn”.

De Commissie neemt ook amendement 27 over, waarin wordt bepaald dat de vrijheidsstraffen die voor ernstige fraude moeten worden vastgesteld, tot uitlevering kunnen leiden. Dit amendement stemt overeen met de tekst van de Overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschappen en is tevens verenigbaar met artikel 280, lid 4, van het EG-Verdrag.

3.2. Gedeeltelijk door de Commissie overgenomen amendementen

Van amendement 3 neemt de Commissie de eerste zin over, waarin wordt beklemtoond dat de financiële belangen van de Gemeenschap essentiële belangen van de Gemeenschap zijn. De tweede zin wordt daarentegen niet overgenomen, omdat de bescherming van deze financiële belangen niet volledig onder het gemeenschapsrecht valt.

3.3. Door de Commissie verworpen amendementen

De amendementen 1, 4, 28, 29 en 30 stroken niet met de tweede zin van artikel 280, lid 4, van het EG-Verdrag, waarin is bepaald dat de maatregelen die op grond van dit artikel kunnen worden genomen, „geen betrekking [hebben] op de toepassing van het nationale strafrecht of de nationale rechtsbedeling.”

Amendement 12 behelst een toevoeging aan de definitie van „nationaal ambtenaar” die niet alleen overbodig is, maar de definitie ook restrictiever maakt dan in het oorspronkelijke voorstel, en daarom niet kan worden overgenomen.

De amendementen 13, 15 en 19 betreffende de definitie van fraude worden niet overgenomen, met name omdat zij de strafbaarstelling van fraude te breed maken, waardoor ook de fraudevoorbereidende activiteiten daaronder zouden komen te vallen die al door artikel 7, lid 2, van het voorstel worden gedekt.

De amendementen 14, 16 en 17 betreffende nieuwe strafbaarstellingen worden niet overgenomen omdat zij niet aansluiten bij de opzet en de doelstelling van dit voorstel voor een richtlijn.

De Commissie neemt evenmin de amendementen 5, 6 en 31 betreffende de status van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) over, alleen al omdat deze niet rechtstreeks verband houden met het doel van dit voorstel voor een richtlijn.

3.4. Conclusie

Krachtens artikel 250, lid 2, van het EG-Verdrag wijzigt de Commissie haar voorstel overeenkomstig het bovenstaande.

Voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende het standpunt van de Europese Gemeenschap over het ontwerp-reglement van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties met betrekking tot de goedkeuring van eenvormige voorschriften voor de goedkeuring van
i) Specifieke LPG-retrofitsystemen om motorvoertuigen geschikt te maken voor het gebruik van LPG als brandstof
ii) Specifieke CNG-retrofitsystemen om motorvoertuigen geschikt te maken voor het gebruik van CNG als brandstof

(2003/C 71 E/02)

COM(2002) 567 def. — 2002/0248(AVC)

(Door de Commissie ingediend op 23 oktober 2002)

TOELICHTING

1. Algemeen

Bij Besluit 97/836/EG van de Raad van 27 november 1997 is de Europese Gemeenschap op 24 maart 1998 toegetreden tot de herziene overeenkomst van 1958 van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (VN/ECE).

In artikel 4 van dat besluit is met name bepaald dat, wanneer een ontwerp-reglement van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties binnen de bevoegde instanties van de VN/ECE in stemming wordt gebracht, het ontwerp in kwestie, met instemming van het Europees Parlement, door de Raad moet worden goedgekeurd, voordat de Gemeenschap voor de vaststelling van dat ontwerp-reglement kan stemmen.

Op de voorlopige agenda voor de 128e zitting van het Wereldforum voor de harmonisatie van reglementen voor voertuigen van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (die van 12 tot 15 oktober 2002 zal plaatsvinden) staat met name een stemming over een ontwerp voor een (nieuw) reglement betreffende de goedkeuring van eenvormige voorschriften voor de goedkeuring van i) specifieke LPG-retrofitsystemen om motorvoertuigen geschikt te maken voor het gebruik van LPG als brandstof; ii) specifieke CNG-retrofitsystemen om motorvoertuigen geschikt te maken voor het gebruik van CNG als brandstof.

Doel van het reglement is met name de technische belemmeringen voor de handel in motorvoertuigen tussen de overeenkomstsluitende partijen op te heffen, terwijl een hoog niveau van veiligheid en milieubescherming wordt gewaarborgd.

Er dient te worden benadrukt dat het standpunt van de EG op het ogenblik van de stemming zal worden bepaald op basis van de documenten die in de officiële talen van de VN/ECE (Frans en Engels) beschikbaar zijn. Als overeenkomstsluitende partij bij de herziene VN/ECE-overeenkomst van 1958 is de EG immers verplicht de procedures van de genoemde overeenkomst in acht te nemen.

In overeenstemming met het vereiste in artikel 4, lid 5, van Besluit 97/836/EG zal het reglement in de officiële talen van de Gemeenschappen bekend worden gemaakt in het Publicatieblad alvorens het in de Gemeenschap in werking treedt.

2. Inhoud van het voorstel voor een beschikking

Doel van het voorstel voor een beschikking is de vertegenwoordiger van de Commissie in staat te stellen namens de Gemeenschap over het ontwerp-reglement in kwestie te stemmen op een toekomstige zitting van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Besluit 97/836/EG van de Raad van 27 november 1997 inzake de toetreding van de Europese Gemeenschap tot de overeenkomst van de Economische Commissie voor Europa

van de Verenigde Naties betreffende het aannemen van eenvormige technische eisen voor wielvoertuigen, uitrustingsstukken en onderdelen die kunnen worden aangebracht en/of gebruikt op wielvoertuigen en de voorwaarden voor wederzijdse erkenning van goedkeuringen verleend op basis van deze eisen ⁽¹⁾ met name op artikel 4, lid 2, tweede streepje,

⁽¹⁾ PB L 346 van 17.12.1997, blz. 78.

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien de instemming van het Europees Parlement,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De bepalingen van het ontwerp-reglement betreffende de goedkeuring van eenvormige voorschriften voor de goedkeuring van i) specifieke LPG-retrofitsystemen om motorvoertuigen geschikt te maken voor het gebruik van LPG als brandstof; ii) specifieke CNG-retrofitsystemen om motorvoertuigen geschikt te maken voor het gebruik van CNG als brandstof, zullen de technische belemmeringen voor de handel in motorvoertuigen tussen de overeenkomstsluitende partijen opheffen voor wat deze onderdelen betreft, terwijl een hoog niveau van veiligheid en milieubescherming wordt gewaarborgd.
- (2) Dit reglement wordt niet opgenomen in het communautaire systeem voor typegoedkeuring van motorvoertuigen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Enig artikel

De Europese Gemeenschap zal bij de stemming op de vergadering van het Administratief Comité naar aanleiding van een toekomstige zitting van het Wereldforum voor de harmonisatie van reglementen voor voertuigen van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties, vóór het ontwerp-reglement van de VN/ECE betreffende de goedkeuring van eenvormige voorschriften voor de goedkeuring van i) specifieke LPG-retrofitsystemen om motorvoertuigen geschikt te maken voor het gebruik van LPG als brandstof; ii) specifieke CNG-retrofitsystemen om motorvoertuigen geschikt te maken voor het gebruik van CNG als brandstof, zoals vervat in document TRANS/WP.29/2000/42, stemmen.

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

Voorstel voor een verordening (EG, EGKS, Euratom) van de Raad houdende aanpassing met ingang van 1 juli 2002 van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten welke van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen

(2003/C 71 E/03)

COM(2002) 617 def.

(Door de Commissie ingediend op 4 november 2002)

TOELICHTING

(Samenvatting van het Eurostat-verslag)

1. PREAMBULE

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 65 van het Statuut en in artikel 1 van bijlage XI van het Statuut stelt de Raad jaarlijks een onderzoek in naar het bezoldigingspeil van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Gemeenschappen, aan de hand van een door de Commissie ingediend rapport.

In dit rapport worden de verschillende parameters vastgesteld waarvan bij het jaarlijks onderzoek moet worden uitgegaan, met name de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud in Brussel (samengesteld indexcijfer: gemeenschappelijk indexcijfer + component Brussel-hoofdstad), de ontwikkeling van de koopkracht van de bezoldigingen bij de nationale overheidsdiensten (specifieke indicator), en de economische pariteiten op grond waarvan de verschillende aanpassingscoëfficiënten worden berekend.

2. ONTWIKKELING VAN DE KOOPKRACHT VAN DE BEZOLDIGINGEN VAN DE NATIONALE AMBTENAREN

2.1. Specifieke indicator

Eurostat heeft, aan de hand van de door de Lidstaten verstrekte gegevens, voor iedere Lidstaat en per categorie van ambtenaren, de ontwikkeling van de bezoldigingen in de nationale overheidsdiensten vastgesteld over de referentieperiode van 1.7.2001 tot 1.7.2002.

De specifieke indicator, die de netto reële ontwikkeling weergeeft van de bezoldigingen van de nationale ambtenaren in de centrale overheidsdiensten, bedraagt voor de periode van 1.7.2001 tot 1.7.2002 0,7 %.

In tabel A is de ontwikkeling voor iedere Lidstaat weergegeven.

Tabel A

Specifieke indicator**Reële ontwikkeling van de nettobezoldigingen van de nationale ambtenaren****1.7.2001-1.7.2002**

Land	Nominale ontwikkeling van de nettobezoldigingen (%)	Ontwikkeling van het indexcijfer van de koopkracht (%)	Reële ontwikkeling van de netto bezoldigingen (%)	Wegingscoëfficiënt (%)
België	4,3	0,9	3,4	3,80
Denemarken	3,7	2,2	1,5	1,78
Duitsland	2,1	0,8	1,3	27,84
Griekenland	11,4	3,3	7,8	2,05
Spanje	1,9	3,4	- 1,5	4,36
Frankrijk	1,4	1,4	0,0	22,91
Ierland	6,0	4,4	1,5	0,81
Italië	1,4	2,2	- 0,8	15,83
Luxemburg	9,3	1,7	7,5	0,26
Nederland	1,9	3,4	- 1,5	3,01
Oostenrijk	0,6	1,7	- 1,1	2,02
Portugal	1,6	3,4	- 1,7	2,64
Finland	4,0	1,1	2,9	0,73
Zweden	2,3	2,0	0,3	1,46
Verenigd Koninkrijk	3,5	1,0	2,5	10,49
EUR 15			0,7	100,0

2.2. Controle-indicatoren

Eurostat heeft, bij wijze van controle-indicatoren, gegevens verstrekt over de reële ontwikkeling per hoofd van de loonsom in alle overheidsdiensten 2,6 % en bij de centrale overheid 0,6 %.

Deze indicatoren worden vergeleken met de bruto reële specifieke indicator, die 0,5 % bedraagt.

3. ONTWIKKELING VAN DE KOSTEN VAN LEVENSONDERHOUD IN BRUSSEL

Het gemeenschappelijke indexcijfer waarmee de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud in Brussel over de periode van 1.7.2001 tot 1.7.2002 wordt weergegeven, bedraagt volgens de berekeningen van Eurostat 101,4. Het Belgische indexcijfer (component Brussel-hoofdstad) bedraagt over deze referentieperiode 100,8.

4. ECONOMISCHE PARITEITEN (ARTIKEL 1, LID 3, VAN BIJLAGE XI)

De economische pariteiten, die moeten zorgen voor de gelijkwaardigheid in koopkracht tussen de referentiestad Brussel en de andere standplaatsen per 1.7.2002, zijn opgenomen in tabel B.

De ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud tussen de ingangsdata van de economische pariteiten (kolom 4) wordt indirect verkregen door vermenigvuldiging van het gemeenschappelijk indexcijfer voor Brussel met de ontwikkeling van de economische pariteit voor de desbetreffende standplaats.

Tabel B

Overzicht van de economische pariteiten

Land/Plaats van tewerkstelling	Pariteit per 1.7.2001 (1 EUR uitgedr. in nat. munt.)	Pariteit per 1.7.2002 (1 EUR uitgedr. in nat. munt.)	Impliciete Index %	Datum van inwerkingtreding 1.7.2002 behalve
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Denemarken	9,903	10,020	2,6	
Duitsland (a)	1,051	1,040	0,3	
Bonn	0,983	0,975	0,6	
Karlsruhe	0,958	0,957	1,3	
München	1,084	1,091	2,1	
Griekenland	0,872	0,901	4,8	
Spanje	0,953	0,974	3,6	
Frankrijk	1,178	1,187	2,2	
Ierland	1,221	1,248	3,6	
Italië (b)	1,031	1,054	3,7	
Varese	0,956	0,972	3,1	
Nederland	1,152	1,169	2,9	
Oostenrijk	1,085	1,081	1,0	
Portugal	0,886	0,901	3,1	
Finland	1,221	1,220	1,3	
Zweden	10,720	10,780	2,0	
Verenigd Koninkrijk (c)	0,9900	0,9651	- 1,2	
Culham	0,7966	0,7823	- 0,4	

(1)(a) Duitsland behalve Bonn, Karlsruhe en München.

(1)(b) Italië behalve Varese.

(1)(c) Verenigd Koninkrijk behalve Culham.

(4) Impliciete index = Gemeenschappelijke index Brussel × pariteit 2002/pariteit 2001.

5. TUSSENTIJDSE AANPASSING

De Raad besloot voor de onderstaande landen met ingang van 1.1.2002 een eerste compensatie toe te kennen voor de stijging van kosten van levensonderhoud gedurende de tweede helft van 2001:

— nihil

Bij de berekening van de aanpassingscoëfficiënten voor deze twee landen is derhalve rekening gehouden met deze tussentijdse aanpassing.

6. VOORGESTELDE AANPASSING

De bezoldigingen moeten per 1.7.2002 worden aangepast ten einde rekening te houden met de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud die tijdens de referentieperiode in de respectieve standplaatsen is vastgesteld.

Het Belgische indexcijfer (component Brussel-hoofdstad) is met 0,8 % gestegen en het gemeenschappelijk indexcijfer over de periode van 1.7.2001 tot 1.7.2002 bedraagt 1,4 %; de coëfficiënt die overeenkomstig artikel 3, lid 2, van bijlage XI van het Statuut in de bezoldigingen voor Brussel moet worden verwerkt wat de kosten van levensonderhoud betreft, bedraagt dus 1,3 % ($25 \% \times 0,8 \% + 75 \% \times 1,4 \%$).

De ontwikkeling van de koopkracht van de ambtenaren van de centrale overheidsdiensten in de Lidstaten over de periode van 1.7.2001 tot 1.7.2002, welke tot uitdrukking komt in de specifieke indicator, bedraagt 0,7 %.

Hieruit vloeit voor de bezoldigingen van de in Brussel en in Luxemburg tewerkgestelde ambtenaren een netto nominale aanpassing voort van 2,0 % ($101,3 \times 100,7/100$).

Voor de andere standplaatsen wordt de aanpassing indirect verkregen door vermenigvuldiging van bovengenoemde aanpassing met de ontwikkeling van de economische pariteit.

De aanpassing die in het kader van dit onderzoek wordt voorgesteld zou met ingang van 1.7.2002 van toepassing zijn voor alle standplaatsen, behalve voor:

— nihil

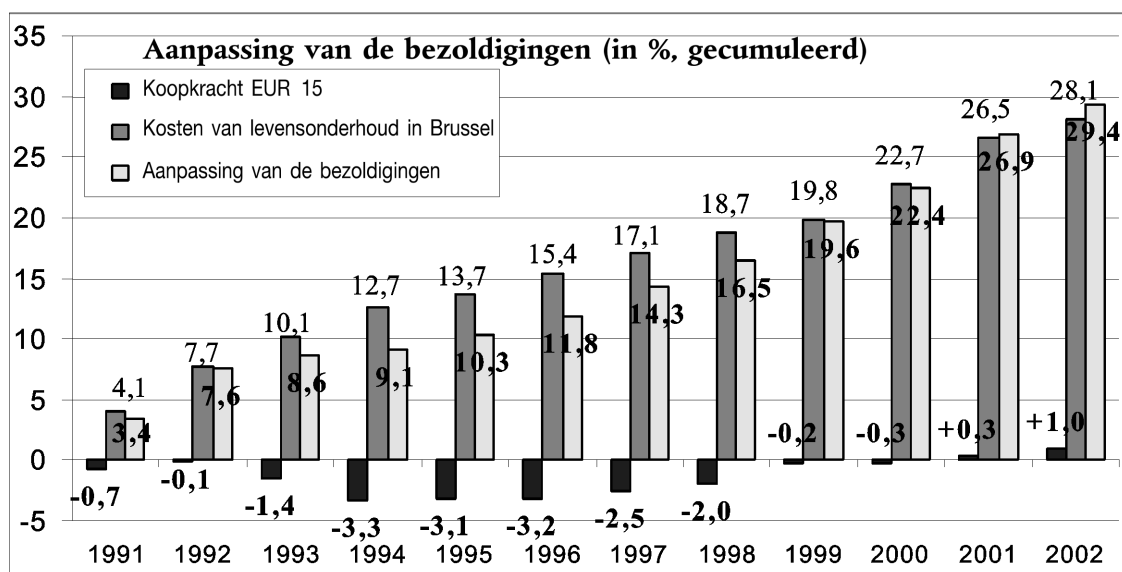
7. GECUMULEERDE ONTWIKKELING VAN DE BEZOLDIGINGEN VAN DE NATIONALE AMBTENAREN EN DE AMBTENAREN VAN DE GEMEENSCHAPPEN

Tussen juli 1990 en juli 2001 bedroeg de gecumuleerde ontwikkeling van de koopkracht van de nationale ambtenaren 0,3 %; deze ontwikkeling is via de methode verwerkt in de bezoldigingen van de ambtenaren van de Gemeenschappen.

Als daarbij de stijging van de kosten van levensonderhoud in Brussel van 26,5 % wordt opgeteld, geeft dat een gecumuleerde aanpassing van de bezoldigingen met 26,9 % tot juli 2001.

Tussen juli 2001 en juli 2002 kwam de ontwikkeling van de koopkracht van de nationale ambtenaren overeen met 0,7 %. Via de methode moet deze ontwikkeling vanaf juli 2002 in de bezoldigingen van de ambtenaren van de Gemeenschappen worden verwerkt.

Het resultaat is, voor de periode van 12 jaar waarin de methode van 1991 is toegepast, een gecumuleerde ontwikkeling van de koopkracht met 1,0 % ⁽¹⁾ voor de ambtenaren van de Gemeenschappen.

8. AANPASSINGSCOËFFICIËNTEN

- a) Zodra de aanpassing voor Brussel over de periode van 1.7.2001 tot 1.7.2002 (2,0 %) in de schaal van de basissalarissen is verwerkt, wordt de aanpassingscoëfficiënt voor België/Luxemburg opnieuw op 100 gebracht.

De aanpassingscoëfficiënten voor de diverse andere standplaatsen worden rechtstreeks bepaald door de verhouding tussen de door Eurostat berekende economische pariteiten en de wisselkoersen welke per 1.7.2002 van toepassing waren. Tegelijk worden de wisselkoersen bijgewerkt overeenkomstig artikel 63 van het Statuut (tabel C).

- b) Als het voorstel tot hervorming niet wordt aangenomen, kan de Raad overeenkomstig artikel 65 van het statuut in 2003 besluiten tot vaststelling van nieuwe aanpassingscoëfficiënten met ingang van 1.7.2003.

⁽¹⁾ Zonder rekening te houden met het koopkrachtverlies in verband met de tijdelijke bijdrage en met de verhoging van de pensioenbijdrage als bedoeld in punt 9.

Deze nieuwe aanpassingscoëfficiënten kunnen aanleiding geven tot (positieve of negatieve) aanpassingen met terugwerkende kracht van de bezoldigingen en de pensioenen over de tweede helft van 2003, aangezien op deze bezoldigingen en pensioenen de eind 2002 vastgestelde aanpassingscoëfficiënten werden toegepast.

In dat geval kan derhalve worden overgegaan tot een nabetaling of tot een terugvordering van de teveel ontvangen bedragen met ingang van 1.7.2003, indien de nieuwe aanpassingscoëfficiënten aanleiding geven tot een verhoging respectievelijk verlaging van de bezoldigingen en de pensioenen.

Tabel C

Berekening van de aanpassingscoëfficiënten per 1 juli 2002

Land/Plaats van tewerkstelling	Economische pariteit (1 EUR uitgedrukt in nationale-munteenheid)	Voor de bezoldiging gebruikte wisselkoers (1 EUR uitgedrukt in nat. munt-eenheid)	Aanpassingscoëfficiënt
(1)	(2)	(3)	(4)
Denemarken	10,020	7,4281	134,9
Duitsland (a)	1,040	1	104,0
Bonn	0,975	1	97,5
Karlsruhe	0,957	1	95,7
München	1,091	1	109,1
Griekenland	0,901	1	90,1
Spanje	0,974	1	97,4
Frankrijk	1,187	1	118,7
Ierland	1,248	1	124,8
Italië (b)	1,054	1	105,4
Varese	0,972	1	97,2
Nederland	1,169	1	116,9
Oostenrijk	1,081	1	108,1
Portugal	0,901	1	90,1
Finland	1,220	1	122,0
Zweden	10,780	9,0736	118,8
Verenigd Koninkrijk (c)	0,9651	0,6460	149,4
Culham	0,7823	0,6460	121,1

(1)(a) Duits land behalve Bonn, Karlsruhe en München.

(1)(b) Italië behalve Varese.

(1)(c) Verenigd Koninkrijk behalve Culham.

(3) Wisselkoersen die werden gebruikt voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen op 1 juli 2002 (artikel 63 van het Statuut).

(4) = (2)/(3)

9. ANDERE ELEMENTEN

Er zij aan herinnerd dat de Raad toen hij op 19.12.1991 besloot de methode voor de aanpassing van de bezoldigingen te wijzigen en aan het Statuut een nieuwe bijlage XI toe te voegen, er eveneens heeft toe heeft besloten:

- met ingang van 1.1.1992 een tijdelijke bijdrage in te stellen, gelijk aan 5,83 % van de heffingsgrondslag;
- met ingang van 1.1.1993 de bijdrage van het personeel in de financiering van de pensioenregeling te verhogen van 6,75 % tot 8,25 %.

In het kader van de hervorming heeft de Raad besloten de geldigheidsduur van de methode en van de tijdelijke bijdrage te verlengen ⁽¹⁾ tot 30 juni 2003.

⁽¹⁾ Verordening (EG, EGKS, Euratom) nr. 2805/2000 van de Raad van 18 december 2000 (PB L 326 van 22.12.2000, blz. 7).

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen, inzonderheid op artikel 13,

Gelet op het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van deze Gemeenschappen, vastgesteld bij Verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68 ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG, EGKS, Euratom) nr. ... , inzonderheid op de artikelen 63, 64, 65, 65 bis en 82 van het Statuut en bijlage XI ⁽²⁾ van dat Statuut, alsmede op artikel 20, eerste alinea, en artikel 64 van de Regeling,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Na een onderzoek naar het bezoldigingspeil van de ambtenaren en andere personeelsleden aan de hand van het door de Commissie opgestelde rapport, is het wenselijk gebleken de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen uit hoofde van het jaarlijkse onderzoek 2002 aan te passen.
- (2) De jaarlijkse aanpassing uit hoofde van het begrotingsjaar 2003 kan ertoe leiden dat vóór 31 december 2003 nieuwe aanpassingscoëfficiënten met terugwerkende kracht tot 1 juli 2003 worden vastgesteld.
- (3) Deze nieuwe aanpassingscoëfficiënten kunnen leiden tot aanpassingen met terugwerkende kracht van de bezoldigingen en pensioenen (positief of negatief) over een periode van het begrotingsjaar 2003 waarvoor op grond van deze verordening reeds betalingen zijn verricht.
- (4) Er moet derhalve worden voorzien in een nabetaling in geval van een aan deze aanpassingscoëfficiënten toe te schrijven verhoging, of een terugvordering van het teveel ontvangen bedrag, in geval van daling, voor de periode tussen de datum van inwerkingtreding en de datum van het jaarlijkse aanpassingsbesluit van de Raad voor het begrotingsjaar 2003.
- (5) De gevolgen van een eventuele terugvordering moeten kunnen worden gespreid over een periode van maximaal twaalf maanden volgend op de datum van inwerkingtreding van het voor het begrotingsjaar 2003 door de Raad genomen jaarlijks aanpassingsbesluit,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

⁽¹⁾ PB L 56 van 4.3.1968, blz. 1.

⁽²⁾ De geldigheidsduur van bijlage XI is verlengd tot 30 juni 2003. Verordening (EG, EGKS, Euratom) nr. 2805/2000 van de Raad van 18 december 2000 (PB L 326 van 22.12.2000, blz. 7).

Artikel 1

Met ingang van 1 juli 2002 wordt:

- a) de in artikel 66 van het Statuut opgenomen tabel van de maandelijks basissalarissen vervangen door de hierna volgende tabel:

Graden	Salaristrappen							
	1	2	3	4	5	6	7	8
A 1	12 179,52	12 826,51	13 473,50	14 120,49	14 767,48	15 414,47		
A 2	10 808,33	11 425,71	12 043,09	12 660,47	13 277,85	13 895,23		
A 3/LA 3	8 951,25	9 491,28	10 031,31	10 571,34	11 111,37	11 651,40	12 191,43	12 731,46
A 4/LA 4	7 520,00	7 941,50	8 363,00	8 784,50	9 206,00	9 627,50	10 049,00	10 470,50
A 5/LA 5	6 199,87	6 567,17	6 934,47	7 301,77	7 669,07	8 036,37	8 403,67	8 770,97
A 6/LA 6	5 357,85	5 650,18	5 942,51	6 234,84	6 527,17	6 819,50	7 111,83	7 404,16
A 7/LA 7	4 612,02	4 841,51	5 071,00	5 300,49	5 529,98	5 759,47		
A 8/LA 8	4 078,92	4 243,42						
B 1	5 357,85	5 650,18	5 942,51	6 234,84	6 527,17	6 819,50	7 111,83	7 404,16
B 2	4 642,16	4 859,80	5 077,44	5 295,08	5 512,72	5 730,36	5 948,00	6 165,64
B 3	3 893,81	4 074,78	4 255,75	4 436,72	4 617,69	4 798,66	4 979,63	5 160,60
B 4	3 367,80	3 524,74	3 681,68	3 838,62	3 995,56	4 152,50	4 309,44	4 466,38
B 5	3 010,37	3 137,37	3 264,37	3 391,37				
C 1	3 435,01	3 573,53	3 712,05	3 850,57	3 989,09	4 127,61	4 266,13	4 404,65
C 2	2 987,74	3 114,68	3 241,62	3 368,56	3 495,50	3 622,44	3 749,38	3 876,32
C 3	2 787,00	2 895,75	3 004,50	3 113,25	3 222,00	3 330,75	3 439,50	3 548,25
C 4	2 518,27	2 620,28	2 722,29	2 824,30	2 926,31	3 028,32	3 130,33	3 232,34
C 5	2 322,00	2 417,15	2 512,30	2 607,45				
D 1	2 624,21	2 738,95	2 853,69	2 968,43	3 083,17	3 197,91	3 312,65	3 427,39
D 2	2 392,77	2 494,68	2 596,59	2 698,50	2 800,41	2 902,32	3 004,23	3 106,14
D 3	2 227,04	2 322,36	2 417,68	2 513,00	2 608,32	2 703,64	2 798,96	2 894,28
D 4	2 099,79	2 185,90	2 272,01	2 358,12				

- b) — in artikel 1, lid 1, van bijlage VII van het Statuut het bedrag van 180,72 EUR vervangen door het bedrag van 184,33 EUR;
- in artikel 2, lid 1, van bijlage VII van het Statuut het bedrag van 232,73 EUR vervangen door het bedrag van 237,38 EUR;
- in artikel 69, tweede zin van het Statuut en in artikel 4, lid 1, tweede alinea, van bijlage VII daarvan het bedrag van 415,75 EUR vervangen door het bedrag van 424,07 EUR;
- in artikel 3, eerste alinea, van bijlage VII van het Statuut het bedrag van 207,98 EUR vervangen door het bedrag van 212,14 EUR.

Artikel 2

Met ingang van 1 juli 2002 wordt de in artikel 63 van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden opgenomen tabel van de maandelijkse basissalarissen vervangen door de hierna volgende tabel:

Categorie	Groep	Klasse			
		1	2	3	4
A	I	5 718,30	6 426,62	7 134,94	7 843,26
	II	4 150,26	4 554,68	4 959,10	5 363,52
	III	3 487,64	3 643,00	3 798,36	3 953,72
B	IV	3 350,33	3 678,31	4 006,29	4 334,27
	V	2 631,64	2 805,11	2 978,58	3 152,05
C	VI	2 502,88	2 650,23	2 797,58	2 944,93
	VII	2 240,15	2 316,37	2 392,59	2 468,81
D	VIII	2 024,75	2 144,00	2 263,25	2 382,50
	IX	1 949,91	1 977,07	2 004,23	2 031,39

Artikel 3

Met ingang van 1 juli 2002 wordt het bedrag van de vaste vergoeding, bedoeld in artikel 4 bis van bijlage VII van het Statuut vastgesteld op:

- 110,63 EUR per maand voor de ambtenaren die zijn ingedeeld in de rang C 4 of C 5,
- 169,62 EUR per maand voor de ambtenaren die zijn ingedeeld in de rang C 1, C 2 of C 3.

Artikel 4

De pensioenen waarop op 1 juli 2002 recht bestond, worden met ingang van die datum berekend aan de hand van de in artikel 66 van het Statuut opgenomen tabel van de maandelijkse salarissen, zoals gewijzigd bij artikel 1, sub a) van deze verordening.

Artikel 5

Met ingang van 1 juli 2002 wordt de in artikel 63, tweede alinea, van het Statuut vermelde datum van 1 juli 2001 vervangen door 1 juli 2002.

Artikel 6

1. Met ingang van 16 mei 2002 bedragen de aanpassingscoëfficiënten welke van toepassing zijn op de bezoldiging van de ambtenaren en andere personeelsleden die werkzaam zijn in een van de hierna genoemde landen of standplaatsen, respectievelijk:

- nihil

2. Met ingang van 1 juli 2002 bedragen de aanpassingscoëfficiënten welke van toepassing zijn op de bezoldiging van de ambtenaren en andere personeelsleden die werkzaam zijn in een van de hierna genoemde landen of standplaatsen, respectievelijk:

België	100,0
Denemarken	134,9
Duitsland	104,0
behalve: Bonn	97,5
Karlsruhe	95,7
München	109,1
Griekenland	90,1
Spanje	97,4
Frankrijk	118,7
Ierland	124,8
Italië	105,4
behalve: Varese	97,2
Luxemburg	100,0
Nederland	116,9
Oostenrijk	108,1
Portugal	90,1
Finland	122,0
Zweden	118,8
Verenigd Koninkrijk	149,4
behalve: Culham	121,1

3. De aanpassingscoëfficiënten voor de pensioenen worden vastgesteld overeenkomstig artikel 82, lid 1, van het Statuut. De artikelen 3 tot en met 10 van Verordening (EGKS, EEG, Euratom) nr. 2175/88 ⁽¹⁾ van de Raad van 18 juli 1988 blijven van toepassing.

4. Deze aanpassingscoëfficiënten kunnen vóór 31 december 2003 worden gewijzigd bij verordening van de Raad tot vaststelling van nieuwe aanpassingscoëfficiënten met ingang van 1 juli 2003. Bijgevolg zullen de instellingen, met terugwerkende kracht tussen de datum van inwerkingtreding en de datum van het aanpassingsbesluit voor 2003, overgaan tot de dienovereenkomstige positieve of negatieve aanpassing van de bezoldigingen van de betrokken ambtenaren en de pensioenen die worden uitbetaald aan de gewezen ambtenaren en andere rechtverkrijgenden.

Indien deze aanpassing met terugwerkende kracht een terugvordering van teveel ontvangen bedragen impliceert, kan deze worden gespreid over een periode van maximaal twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding van het jaarlijkse aanpassingsbesluit voor 2003.

⁽¹⁾ PB L 191 van 22.7.1988, blz. 1.

Artikel 7

Met ingang van 1 juli 2002 wordt de in artikel 10, lid 1, van bijlage VII van het Statuut opgenomen tabel vervangen door de hierna volgende tabel:

	Voor de ambtenaar die recht heeft op de kostwinnerstoelage		Voor de ambtenaar die geen recht heeft op de kostwinnerstoelage	
	van de 1e t/m de 15e dag	vanaf de 16e dag	van de 1e t/m de 15e dag	vanaf de 16e dag
	EUR per kalenderdag			
A 1 t/m A 3 en LA 3	71,91	33,88	49,37	28,37
A 4 t/m A 8 en LA 4 t/m LA 8 en categorie B	69,78	31,60	47,36	24,71
Overige rangen	63,31	29,48	40,75	20,38

Artikel 8

Met ingang van 1 juli 2002 worden de bedragen van de toeslagen voor continu- of ploegendienst, bedoeld in artikel 1 van Verordening (EGKS, EEG, Euratom) nr. 300/76 ⁽¹⁾ vastgesteld op 320,67 EUR, 483,99 EUR, 529,20 EUR, en 721,47 EUR.

Artikel 9

Met ingang van 1 juli 2002 wordt op de in artikel 4 van Verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 260/68 ⁽²⁾ genoemde bedragen een coëfficiënt toegepast van 4,628955.

Artikel 10

Deze verordening treedt in werking op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke Lidstaat.

⁽¹⁾ Verordening (EGKS, EEG, Euratom) nr. 300/76 van de Raad van 9 februari 1976 tot vaststelling van de categorieën van begunstigden, de voorwaarden voor toekenning en de hoogte van de toeslagen die kunnen worden toegekend aan ambtenaren die hun werkzaamheden verrichten in het kader van een continu- of ploegendienst (PB L 38 van 13.2.1976, blz. 1). Deze verordening werd aangevuld bij Verordening (Euratom, EGKS, EEG) nr. 1307/87 (PB L 124 van 13.5.1987, blz. 6) en laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG, EGKS, Euratom) nr. ...

⁽²⁾ Verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 260/68 van de Raad van 29 februari 1968 tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van heffing van de belasting ten bate van de Europese Gemeenschappen (PB L 56 van 4.3.1968, blz. 8). Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (Euratom, EGKS, EG) nr. ...

Voorstel voor een besluit van de Raad inzake de sluiting van een protocol tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Slovenië, anderzijds, in verband met de resultaten van de onderhandelingen over nieuwe wederzijdse landbouwconcessies

(2003/C 71 E/04)

COM(2002) 607 def. — 2002/0258(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 6 november 2002)

TOELICHTING

Op 30 maart 1999 heeft de Raad de Commissie gemachtigd onderhandelingen te beginnen met het oog op verdere wederzijdse landbouwconcessies in het kader van de Europaovereenkomsten tussen de Europese Gemeenschap en de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa.

De onderhandelingen met Slovenië, die passen in het algemene kader van de toetredingsbesprekingen, waren gebaseerd op artikel 21, lid 5, van de Europaovereenkomst. In dit artikel is bepaald dat de Gemeenschap en Slovenië in de Associatieraad per product systematisch en op basis van wederkerigheid de mogelijkheden onderzoeken om elkaar verdere concessies te verlenen, waarbij zij rekening houden met de omvang van hun onderlinge handelsverkeer van landbouwproducten, de specifieke gevoeligheid van hun markten, de regels van het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de Gemeenschap en de rol van de landbouw in de economie van Slovenië.

Overeenkomstig het richtsnoer van de Raad moeten de onderhandelingen leiden tot een eerlijk evenwicht tussen de belangen van de Europese Gemeenschap en haar lidstaten en die van de geassocieerde landen, zowel wat de uitvoer als wat de invoer betreft. Op deze basis zijn de partijen in twee onderhandelingsronden, op 22 mei 2000 en 25 juli 2002, tot overeenstemming gekomen.

De resultaten van de onderhandelingen tussen de Commissie en Slovenië over verdere landbouwconcessies hebben betrekking op volledige en wederkerige liberalisering van de handel voor bepaalde landbouwproducten. Tevens werd overeenstemming bereikt over het openen van nieuwe tariefcontingenten in bepaalde sectoren en over het verhogen van bepaalde bestaande quota.

Dit protocol inzake nieuwe wederzijdse concessies dient om een nieuw aanvullend protocol bij de Europaovereenkomst te sluiten waarin alle (de oude en de nieuwe) tussen de Gemeenschap en Slovenië overeengekomen concessies voor de handel in landbouwproducten zijn opgenomen.

Beide partijen hebben met ingang van 1 juli 2000 de resultaten van de eerste onderhandelingsronde ten uitvoer gelegd middels een autonome overgangsregeling. Aan Gemeenschapszijde zijn de nieuwe concessies in werking getreden bij Verordening (EG) nr. 2475/2000⁽¹⁾ van de Raad van 7 november 2000. Dit protocol vervangt deze autonome overgangsmaatregelen op de dag van zijn inwerkingtreding.

⁽¹⁾ PB L 286 van 11.11.2000, blz. 15.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met name op artikel 133 juncto artikel 300, lid 2, eerste alinea, eerste volzin,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en

hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Slovenië, anderzijds⁽¹⁾, voorziet in wederzijdse handelsconcessies voor bepaalde landbouwproducten.

(2) In artikel 21, lid 5, van de Europaovereenkomst is bepaald dat de Gemeenschap en Slovenië per product systematisch en op basis van wederkerigheid de mogelijkheden onderzoeken om elkaar verdere concessies te verlenen.

⁽¹⁾ PB L 51 van 26.2.1999, blz. 3.

- (3) De preferentiële regelingen zijn verbeterd nadat bij onderhandelingen in 2000 overeenstemming was bereikt over de liberalisering van de handel in landbouwproducten. Aan Gemeenschapzijde zijn de verbeteringen met ingang van 1 juli 2000 ingevoerd bij Verordening (EG) nr. 2475/2000⁽¹⁾ van de Raad tot vaststelling van bepaalde concessies in de vorm van communautaire tariefcontingenten voor bepaalde landbouwproducten en tot aanpassing, via een autonome overgangsmaatregel, van bepaalde landbouwconcessies die zijn opgenomen in de Europaovereenkomst met Slovenië. Deze aanpassing van de preferentiële regelingen is nog niet in de Europaovereenkomst verwerkt in de vorm van een aanvullend protocol.
- (4) Op 25 juli 2002 zijn de onderhandelingen over verdere verbeteringen van de preferentiële regelingen van de Europaovereenkomst met Slovenië afgerond.
- (5) Het nieuwe aanvullende protocol bij de Europaovereenkomst tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Slovenië, anderzijds, (hierna „het protocol” genoemd) dient te worden goedgekeurd, ten einde alle concessies op het gebied van de handel in landbouwproducten tussen de twee partijen, met inbegrip van de resultaten van de in 2000 en 2002 gevoerde onderhandelingen, te consolideren.
- (6) Bij Verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad tot vaststelling van het communautair douanewetboek⁽²⁾ zijn de voorschriften inzake het beheer van de tariefcontingenten vastgelegd die bepalen dat de chronologische volgorde van de data van de douaneaangiften moet worden gevolgd. Bepaalde bij dit besluit vastgestelde tariefcontingenten moeten derhalve volgens deze voorschriften worden beheerd.
- (7) De verder voor de tenuitvoerlegging van dit besluit vereiste maatregelen worden vastgesteld overeenkomstig de beheersprocedure van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽³⁾.
- (8) Als gevolg van bovengenoemde onderhandelingen is Verordening (EG) nr. 2475/2000 overbodig geworden en deze moet derhalve worden ingetrokken,

BESLUIT:

Artikel 1

Het aangehechte protocol tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot

stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Slovenië, anderzijds, in verband met de resultaten van de onderhandelingen over nieuwe wederzijdse landbouwconcessies, wordt namens de Gemeenschap goedgekeurd.

Artikel 2

De Voorzitter van de Raad is gemachtigd de persoon aan te wijzen die bevoegd is om het protocol namens de Gemeenschap te ondertekenen en de in artikel 3 van het protocol bedoelde kennisgeving te verrichten.

Artikel 3

1. Vanaf de inwerkingtreding van dit besluit worden de in bijlagen VI en VII vermelde regelingen, als bedoeld in artikel 21, lid 2, en artikel 21, lid 4, van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Slovenië, anderzijds, vervangen door de regelingen waarin is voorzien in de bijlagen bij het aan dit besluit gehechte protocol.

2. De Commissie stelt volgens de in artikel 5 bedoelde procedure de uitvoeringsbepalingen voor het protocol vast.

Artikel 4

De Commissie kan de aan de tariefcontingenten toegekende volgnummers in de bijlage bij dit besluit wijzigen overeenkomstig de in artikel 5 bedoelde procedure. De tariefcontingenten met een volgnummer lager dan 09.4000 worden beheerd door de Commissie overeenkomstig de artikelen 308 bis, 308 ter en 308 quater van Verordening (EEG) nr. 2454/93.

Artikel 5

1. De Commissie wordt bijgestaan door het Comité van beheer voor granen dat is ingesteld bij artikel 23 van Verordening (EEG) nr. 1766/926⁽⁴⁾ of, in voorkomend geval, door het Comité dat is ingesteld bij de relevante bepalingen van de andere verordeningen betreffende gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 4 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing.

De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn bedraagt één maand.

Artikel 6

Verordening (EG) nr. 2475/2000 wordt ingetrokken vanaf de inwerkingtreding van het protocol.

⁽¹⁾ PB L 286 van 11.11.2000, blz. 15.

⁽²⁾ PB L 253 van 11.10.1993, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 444/2002 (PB L 68 van 12.3.2002, blz. 11).

⁽³⁾ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

⁽⁴⁾ PB L 181 van 1.7.1992, blz. 21.

BIJLAGE

Volgnr. voor de EU-tariefcontingenten voor producten van oorsprong uit Slovenië (zie artikel 4)

(MFN = recht voor meest begunstigde natie)

Volgnr. contingent	GN-code	Omschrijving	Geldend recht (% van MFN)
09.4082	ex 0201 10 00 0201 20 20 0201 20 30 0201 20 50 0201 30	Vlees van runderen, vers of gekoeld: Hele en halve dieren, andere dan rund- en kalfsvlees van hoge kwaliteit „Compensated quarters” Voorvoeten en voorspannen Achtervoeten en achterspannen Zonder been	20
09.1735	0207 11 0207 12	Vlees van hanen of van kippen, niet in stukken gesneden, vers of gekoeld Vlees van hanen of van kippen, niet in stukken gesneden, bevroren	20
09.1738	0207 13 10	Delen van hanen of van kippen, zonder been, vers of gekoeld	vrij
09.1739	0207 14 10	Delen van hanen of van kippen, zonder been, bevroren	vrij
09.1736	0207 13 20 0207 13 30 0207 13 40 0207 13 50 0207 13 60 0207 13 70 0207 14 20 0207 14 30 0207 14 40 0207 14 50 0207 14 60 0207 14 70	Delen van hanen of van kippen, met been, en slachtafvallen, vers of gekoeld Delen van hanen of van kippen, met been, en slachtafvallen (andere dan lever), bevroren	vrij
09.4113	0210 11 31	Hammen en delen daarvan, met been, van varkens (huisdieren), gedroogd of gerookt	vrij
09.4121	0210 12 19	Buiken en delen daarvan van varkens (huisdieren), gedroogd of gerookt	vrij
09.4114	0210 19 81	Vlees van varkens (huisdieren), zonder been, gedroogd of gerookt	vrij
09.4086	0402 10 0402 21	Magere-melkpoeder Volle-melkpoeder	20
09.4087	0403 10	Yoghurt	20
09.4088	0406 90	Andere kaas	vrij
09.1740	0407 00 19	Vogeleieren in de schaal, van pluimvee, broedeieren	vrij
09.1741	0407 00 30	Vogeleieren in de schaal, van pluimvee, andere dan broedeieren	vrij
09.1742	0408 19 81	Eigeel, vloeibaar	vrij
09.1743	0408 19 89	Eigeel, andere dan vloeibaar, inclusief bevroren	vrij
09.1744	0408 99 80	Vogeleieren uit de schaal, andere	vrij
09.1745	0409 00 00	Natuurhoning	vrij

Volgnr. contingent	GN-code	Omschrijving	Geldend recht (% van MFN)
09.1532	0701 90 10	Aardappelen, vers of gekoeld, andere dan pootaardappelen	20
09.1731	0701 90 90	Aardappelen, vers of gekoeld, andere dan pootaardappelen, andere	vrij
09.1533	0704 90 10	Witte kool en rode kool, andere	vrij
09.1534	0705 11 00	Kropsla	20
09.1535	0706 10 00	Wortelen en rapen	vrij
09.1732	0808 10	Appelen, vers	vrij
09.1537	ex 0808 20 50	Peren (van 1 augustus tot en met 31 december)	20
09.1746	1001 10 00 1001 90 91 1001 90 99 1103 11 90 1103 20 60	Harde tarwe Zachte tarwe en mengkoren, zaaigoed Tarwe en mengkoren, andere Gries en griesmeel van zachte tarwe en spelt Pellets van tarwe	vrij
09.1747	1002 00 00 1102 10 00 1103 19 10 1103 20 10	Rogge Roggemeel Gries en griesmeel van rogge Pellets van rogge	vrij
09.1748	1003 00 1102 90 10 1103 19 30 1103 20 20	Gerst Meel van gerst Gries en griesmeel van gerst Pellets van gerst	vrij
09.1749	1005 10 90 1005 90 00 1102 20 1103 13 1103 20 40	Maïs, zaaigoed, andere dan van hybriden Maïs, andere dan zaaigoed Maïsmeel Gries en griesmeel van maïs Pellets van maïs	vrij
09.4089	ex 1601 00 91 ex 1601 00 99	Worst van alle soorten, van vlees, van slachtafval van bloed; andere dan van pluimvee	vrij
09.4120	ex 1601 00	Worst van alle soorten, van vlees, van slachtafval van bloed; van pluimvee	vrij
09.1737	1602 32 19 1602 39 29	Bereidingen of conserven van vlees van pluimvee	vrij
09.4122	ex 1602 50	Andere bereidingen van vlees, van slachtafval van bloed van runderen	vrij
09.1733	2002	Tomaten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur	vrij
09.1541	ex 2004 90 30	Zuurkool, bevroren	vrij
09.1542	ex 2008 60 39 2008 60 51 2008 60 61 2008 60 71 2008 60 91	Zoete kersen voor chocoladeproducten Zure kersen	vrij

Volgnr. contingent	GN-code	Omschrijving	Geldend recht (% van MFN)
09.1750	2009 71 2009 79 30 2009 79 93 2009 79 99	Appelsap	vrij
09.1543	2009 80 71	Kersensap	20
09.1544	2009 90 11 2009 90 19 2009 90 31 2009 90 39	Mengsels van sappen	20

PROTOCOL

tot aanpassing van de handelsaspecten van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Slovenië, anderzijds, in verband met de resultaten van de onderhandelingen over nieuwe wederzijdse landbouwconcessies

DE EUROPESE GEMEENSCHAP, hierna „de Gemeenschap” te noemen,

enerzijds, en

DE REPUBLIEK SLOVENIË,

anderzijds,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en Slovenië, anderzijds, hierna „de Europaovereenkomst” te noemen, is op 10 januari 1996 te Brussel ondertekend en is op 1 februari 1999 in werking getreden ⁽¹⁾.
- (2) In artikel 21, lid 5, van de Europaovereenkomst is bepaald dat de Gemeenschap en Slovenië in de Associatieraad per product systematisch en op basis van wederkerigheid de mogelijkheden onderzoeken om elkaar verdere concessies te verlenen. Op deze basis zijn de partijen onderhandelingen aangegaan en hebben ze overeenstemming bereikt.
- (3) Op 22 mei 2000 en 25 juli 2002 zijn nog twee onderhandelingsrondes inzake de verbetering van concessies voor de handel in landbouwproducten afgerond.
- (4) Enerzijds heeft de Raad, op grond van Verordening (EG) nr. 2475/2000 ⁽²⁾, besloten de uit de onderhandelingsronde van 2000 voortvloeiende concessies van de Europese Gemeenschap met ingang van 1 juli 2000 op voorlopige basis toe te passen, anderzijds heeft de Sloveense regering wetgeving opgesteld op grond waarvan eveneens met ingang van 1 juli de overeenkomstige Sloveense concessies worden toegepast. Deze concessies zijn bekendgemaakt in Verordening Ur. 1. RS. nr. 88/2000 ⁽³⁾, als gewijzigd.
- (5) De bovenstaande concessies worden bij de inwerkingtreding van dit protocol aangevuld en vervangen door de hierin vastgestelde concessies,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN:

Artikel 1

De regelingen voor de invoer in de Gemeenschap van bepaalde landbouwproducten van oorsprong uit Slovenië als aangegeven in de bijlagen A a) en A b) en de regelingen voor de invoer in Slovenië van bepaalde landbouwproducten van oorsprong uit de Gemeenschap als aangegeven in de bijlagen B a) en B b) bij dit protocol komen in de plaats voor de regelingen die zijn vastgesteld in de in artikel 21, lid 2, en lid 4 bedoelde bijlagen VI en VII van de Europaovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds en Slovenië, anderzijds.

Artikel 2

De bijlagen bij dit protocol zijn een onderdeel van dit protocol. Dit protocol vormt een integrerend deel van de Europaovereenkomst.

Artikel 3

Dit Protocol wordt door de Gemeenschap en Slovenië goedgekeurd overeenkomstig hun eigen procedures. De overeenkomstsluitende partijen nemen de nodige maatregelen voor de tenuitvoerlegging van dit protocol.

⁽¹⁾ PB L 51 van 26.2.1999, blz. 3.

⁽²⁾ PB L 286 van 11.11.2000, blz. 15.

⁽³⁾ UR 1. nr. 88 van 29.9.2000, blz. 10120.

De overeenkomstsluitende partijen stellen elkaar ervan in kennis wanneer zij de desbetreffende procedures volgens de eerste alinea van dit artikel hebben afgerond.

Artikel 4

Behoudens de voltooiing van de in artikel 3 bedoelde procedures treedt dit protocol in werking op 1 januari 2003. Wanneer de procedures niet op tijd voltooid zijn, treedt het in werking op de eerste dag van de eerste maand volgende op de kennisgeving door de overeenkomstsluitende partijen dat de procedures zijn afgerond.

Onder tariefcontingenten vallende hoeveelheden goederen die vanaf 1 januari 2003 in het vrije verkeer worden gebracht in het kader van de concessies die zijn vastgesteld in bijlage A b) bij Verordening (EG) nr. 2475/2000 en bijlage B b) bij Verordening Ur. 1. RS. nr. 88/2000, als gewijzigd, worden volledig afgeboekt op de hoeveelheden die zijn vastgesteld in de bijlagen A b) en B b) bij het aangehechte protocol, behalve voor

hoeveelheden waarvoor vóór 1 januari 2003 een invoercertificaat is afgegeven.

Artikel 5

Dit protocol wordt in tweevoud opgesteld in de Deense, de Nederlandse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Duitse, de Griekse, de Italiaanse, de Portugese, de Spaanse, de Zweedse en de Sloveense taal, alle taalversies zijnde gelijkelijk authentiek

Gedaan te Brussel, ...

Voor de Europese
Gemeenschap

Voor de Republiek
Slovenië

BIJLAGE A a)

In de Gemeenschap geldende douanerechten op de onderstaande producten van oorsprong uit Slovenië worden afgeschaft

GN-codes ⁽¹⁾	GN-codes	GN-codes	GN-codes	GN-codes
0101 10 90	0709 90 90	0813 40 10	1501 00 90	1516 20 96
0101 90 19	0710 29 00	0813 40 95	1502 00 90	1516 20 98
0101 90 30	0710 80 10	0813 50 15	1503 00 19	1517 10 90
0101 90 90	0710 80 61	0813 50 19	1503 00 90	1517 90 99
0104 20 10	0710 80 69	0813 50 39	1504 10 10	1518 00 31
0106 19 10	0710 80 80	0813 50 91	1504 10 99	1518 00 39
0106 39 10	0710 80 85	0813 50 99	1504 20 10	1518 00 91
	0711 20 10	0814 00 00	1504 30 10	1518 00 95
0205 00 11	0711 20 90		1507 10 10	1518 00 99
0205 00 19	0711 30 00	0901 12 00	1507 10 90	1522 00 91
0205 00 90	0711 90 10	0901 90 90	1507 90 10	
0206 80 91	0711 90 50	0902 10 00	1508 10 90	1602 41 90
0206 90 91	0711 90 90	0904 12 00	1508 90 10	1602 42 90
0207 13 91	0712 20 00	0904 20 10	1508 90 90	1602 49 90
0207 14 91	0712 31 00	0904 20 90	1510 00 10	1602 90 41
0207 26 91	0712 32 00	0905 00 00	1511 10 90	1603 00 10
0207 27 91	0712 33 00	0907 00 00	1511 90 11	2001 90 20
0207 35 91	0712 39 00	0910 20 90	1511 90 19	2001 90 91
0207 36 89	0712 90 05	0910 40 13	1511 90 91	2005 90 75
0208 10 11	0712 90 30	0910 40 19	1511 90 99	2006 00 91
0208 10 19	0712 90 50	0910 40 90	1512 11 10	2006 00 99
0208 20 00	0712 90 90	0910 91 90	1512 11 91	2007 10 91
0208 30 00	0713 50 00	0910 99 99	1512 11 99	2007 10 99
0208 40 10	0713 90 10		1512 19 10	2007 91 90
0208 40 90	0713 90 90	1001 90 10	1512 21 10	2007 99 93
0208 50 00	0714 20 10	1006 10 10	1512 21 90	2007 99 98
0208 90 10	0714 20 90	1007 00 10	1512 29 10	2008 11 92
0208 90 55	0714 90 90		1512 29 90	2008 11 94
0208 90 60		1102 30 00	1513 11	2008 11 96
0208 90 95	0802	1103 11 10	1513 19	2008 11 98
0210 91 00	0804 20	1103 19 50	1513 21	2008 19
0210 92 00	0806 20	1103 20 50	1513 29	2008 20 19
0210 93 00	0807 11 00	1105 10 00	1514 11 10	2008 20 39
0210 99 10	0807 19 00	1105 20 00	1514 11 90	2008 20 51
0210 99 31	0808 20 90	1106 10 00	1514 19 10	2008 20 59
0210 99 39	0809 40 90	1106 30 10	1514 91 10	2008 20 71
0210 99 59	0810 40	1106 30 90	1514 91 90	2008 20 79
0210 99 79	0810 50 00	1108 20 00	1514 99 10	2008 20 91
0210 99 80	0810 60 00		1515 11 00	2008 20 99
	0810 90 95	1208 10 00	1515 19 10	2008 30 11
0407 00 90	0811 10 19	1209 10 00	1515 19 90	2008 30 31
0410 00 00	0811 10 90	1209 21 00	1515 21 10	2008 30 39
	0811 20 19	1209 23 80	1515 21 90	2008 30 51
0601	0811 20 90	1209 29 50	1515 29 10	2008 30 55
0602	0811 90 31	1209 29 60	1515 29 90	2008 30 59
0603 10 80	0811 90 39	1209 29 80	1515 30 90	2008 30 71
0603 90 00	0811 90 50	1209 30 00	1515 50 11	2008 30 75
0604	0811 90 70	1209 91 10	1515 50 19	2008 30 79
	0811 90 75	1209 91 90	1515 50 91	2008 30 90
0701 10 00	0811 90 80	1209 99 91	1515 50 99	2008 92 12
0701 90 50	0811 90 85	1209 99 99	1515 90 29	2008 92 14
0703 10 11	0811 90 95	1210 10 00	1515 90 39	2008 92 32
0704 20 00	0812 10 00	1210 20 10	1515 90 40	2008 92 34
0704 90 90	0812 90 10	1210 20 90	1515 90 51	2008 92 36
0708 10 00	0812 90 20	1211 90 30	1515 90 59	2008 92 38
0708 90 00	0812 90 40	1212 10 10	1515 90 60	2008 92 51
0709 30 00	0812 90 50	1212 10 99	1515 90 91	2008 92 59
0709 59 10	0812 90 60	1214 90 10	1515 90 99	2008 92 72
0709 59 30	0812 90 70		1516 10 10	2008 92 74
0709 59 90	0812 90 99	1302 12 00	1516 10 90	2008 92 76
0709 90 20	0813 10 00	1302 13 00	1516 20 91	2008 92 78
0709 90 31	0813 30 00	1302 19 05	1516 20 95	2008 92 92
0709 90 40				

GN-codes ⁽¹⁾	GN-codes	GN-codes	GN-codes	GN-codes
2008 92 93	2008 99 45	2009 19 98	2009 80 73	2302 50 00
2008 92 94	2008 99 46	2009 21 00	2009 80 79	2306 90 19
2008 92 96	2008 99 47	2009 29 19	2009 80 88	2308 90 90
2008 92 97	2008 99 49	2009 29 99	2009 80 89	2309 10 51
2008 92 98	2008 99 53	2009 31	2009 80 95	2309 10 90
2008 99 11	2008 99 55	2009 39 19	2009 80 96	2309 90 10
2008 99 19	2008 99 61	2009 39 31	2009 80 97	2309 90 31
2008 99 23	2008 99 62	2009 39 99	2009 80 99	2309 90 41
2008 99 25	2008 99 68	2009 41	2009 90 41	2309 90 51
2008 99 26	2008 99 72	2009 49 19	2009 90 49	2309 90 91
2008 99 28	2008 99 78	2009 49 30	2009 90 73	2309 90 93
2008 99 36	2008 99 99	2009 49 93	2009 90 79	2309 90 95
2008 99 37	2009 11 19	2009 49 99	2009 90 95	
2008 99 38	2009 11 99	2009 50	2009 90 96	
2008 99 40	2009 12 00	2009 80 36	2009 90 97	
2008 99 43	2009 19 19	2009 80 71	2009 90 98	

⁽¹⁾ Als omschreven in Verordening (EG) nr. 2031/2001 van de Commissie van 6 augustus 2001 tot wijziging van bijlage I van Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknamenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 279 van 23.10.2001).

BIJLAGE A b)

Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit Slovenië in de Gemeenschap gelden onderstaande concessies

(MFN = recht voor meest begunstigde natie)

GN-code	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht (% van MFN) ⁽²⁾	jaarlijkse hoeveelheid met ingang van 1 januari 2003 (in ton)	Specifieke bepalingen
ex 0201 10 00 0201 20 20 0201 20 30 0201 20 50 0201 30	Vlees van runderen, vers of gekoeld: Hele en halve dieren, andere dan rund- en kalfsvlees van hoge kwaliteit „Compensated quarters” Voorvoeten en voorspannen Achtervoeten en achterspannen Zonder been	20	10 500	
0207 11 0207 12	Vlees van hanen of van kippen, niet in stuk- ken gesneden, vers of gekoeld Vlees van hanen of van kippen, niet in stuk- ken gesneden, bevroren	20	1 800	
0207 13 10	Delen van hanen of van kippen, zonder been, vers of gekoeld	vrij	500	
0207 14 10	Delen van hanen of van kippen, zonder been, bevroren	vrij	500	
0207 13 20 0207 13 30 0207 13 40 0207 13 50 0207 13 60 0207 13 70 0207 14 20 0207 14 30 0207 14 40 0207 14 50 0207 14 60 0207 14 70	Delen van hanen of van kippen, met been, en slachtafval, vers of gekoeld Delen van hanen of van kippen, met been, en slachtafval (andere dan lever), bevroren	vrij	2 200	⁽³⁾
0210 11 31	Hammen en delen daarvan, met been, van varkens (huisdieren), gedroogd of gerookt	vrij	350	
0210 12 19	Buiken en delen daarvan van varkens (huis- dieren), gedroogd of gerookt	vrij	200	
0210 19 81	Vlees van varkens (huisdieren), zonder been, gedroogd of gerookt	vrij	200	
0402 10 0402 21	Magere-melkpoeder Volle-melkpoeder	20	1 500	
0403 10	Yoghurt	20	750	
0406 90	Andere kaas	vrij	600	
0407 00 19	Vogeleieren in de schaal, van pluimvee, broedeieren	vrij	200	
0407 00 30	Vogeleieren in de schaal, van pluimvee, an- dere dan broedeieren	vrij	135	
0408 19 81	Eigeel, vloeibaar	vrij	450	
0408 19 89	Eigeel, andere dan vloeibaar, inclusief bevro- ren	vrij	150	

GN-code	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht (% van MFN) ⁽²⁾	Jaarlijkse hoeveelheid met ingang van 1 januari 2003 (in ton)	Specifieke bepalingen
0408 99 80	Vogeleieren uit de schaal, andere	vrij	150	
0409 00 00	Natuurhoning	vrij	200	
0701 90 10	Aardappelen, vers of gekoeld, andere dan pootaardappelen	20	225	
0701 90 90	Aardappelen, vers of gekoeld, andere dan pootaardappelen, andere	vrij	5 000	
0704 90 10	Witte kool en rode kool, andere	vrij	150	
0705 11 00	Kropsla	20	150	
0706 10 00	Wortelen en rapen	vrij	1 200	
ex 0707 00 05 ex 0711 40 00	Komkommers, vers of gekoeld (van 16 mei tot en met 31 oktober) Komkommers	80	onbeperkt	⁽⁴⁾
ex 0711 59 00	Paddestoelen en truffels, voorlopig verduur- zaamd, andere dan van het geslacht „Agari- cus”	vrij	onbeperkt	
0808 10	Appelen, vers	vrij	10 000	⁽⁴⁾
ex 0808 20 50	Peren (van 1 augustus tot en met 31 decem- ber)	20	2 550	⁽⁴⁾
1001 10 00 1001 90 91 1001 90 99 1103 11 90 1103 20 60	Harde tarwe Zachte tarwe en mengkoren, zaaigoed Tarwe en mengkoren, andere Gries en griesmeel van zachte tarwe en spelt Pellets van tarwe	vrij	20 000	⁽⁵⁾
1002 00 00 1102 10 00 1103 19 10 1103 20 10	Rogge Roggemeel Gries en griesmeel van rogge Pellets van rogge	vrij	9 000	⁽⁵⁾
1003 00 1102 90 10 1103 19 30 1103 20 20	Gerst Meel van gerst Gries en griesmeel van gerst Pellets van gerst	vrij	32 000	⁽⁵⁾
1005 10 90 1005 90 00 1102 20 1103 13 1103 20 40	Maïs, zaaigoed, andere dan van hybriden Maïs, andere dan zaaigoed Maïsmeel Gries en griesmeel van maïs Pellets van maïs	vrij	20 000	⁽⁵⁾
1008 10 00 1008 20 00 1008 90 10 1008 90 90 1102 90 90 1103 19 90 1103 20 90	Andere granen	vrij	onbeperkt	⁽⁵⁾
1107	Mout	vrij	onbeperkt	⁽⁵⁾

GN-code	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht (% van MFN) ⁽²⁾	Jaarlijkse hoeveelheid met ingang van 1 januari 2003 (in ton)	Specifieke bepalingen
ex 1601 00 91 ex 1601 00 99	Worst van alle soorten, van vlees, van slachtafval van bloed; andere dan van pluimvee	vrij	400	
ex 1601 00	Worst van alle soorten, van vlees, van slachtafval van bloed; van pluimvee	vrij	1 000	
1602 32 19 1602 39 29	Bereidingen of conserven van vlees van pluimvee	vrij	1 800	
ex 1602 50	Andere bereidingen van vlees, van slachtafval van bloed van runderen	vrij	400	
1703	Melasse	vrij	onbeperkt	⁽³⁾
ex 2001 10 00	Komkommers	vrij	onbeperkt	
2002	Tomaten, op andere wijze bereid of verduurzaamd dan in azijn of azijnzuur	vrij	2 700	
ex 2004 90 30	Zuurkool, bevroren	vrij	75	
ex 2004 90 98 ex 2005 90 70	AJVAR, bevroren AJVAR, niet bevroren	vrij	onbeperkt	
ex 2008 60 39 2008 60 51 2008 60 61 2008 60 71 2008 60 91	Zoete kersen voor chocoladeproducten Zure kersen	vrij	750	
2009 71 2009 79 30 2009 79 93 2009 79 99	Appelsap	vrij	500	
2009 80 71	Kersensap	20	225	
2009 90 11 2009 90 19 2009 90 31 2009 90 39	Mengsels van sappen	20	300	

⁽¹⁾ Ongeacht de regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, wordt de omschrijving van de goederen geacht slechts een indicatieve waarde te hebben, aangezien in het kader van deze bijlage de GN-codes het preferentiestelsel bepalen. Voor ex GN-codes geschiedt dit op basis van de GN-code en de betrokken omschrijving, gezamenlijk beschouwd.

⁽²⁾ Indien een MFN-minimumrecht bestaat, is het geldende minimumrecht gelijk aan het MFN-minimumrecht vermenigvuldigd met het in deze kolom vermelde percentage.

⁽³⁾ Geslacht gewicht.

⁽⁴⁾ De reductie is alleen van toepassing op het ad valorem-gedeelte van het recht.

⁽⁵⁾ Deze concessie is uitsluitend van toepassing op producten die niet in aanmerking komen voor enige vorm van exportsubsidie.

BIJLAGE B a)

In Slovenië geldende douanerechten op de onderstaande producten van oorsprong uit de Gemeenschap worden afgeschaft

Code van het Sloveense douanetarief ⁽¹⁾	Code van het Sloveense douanetarief	Code van het Sloveense douanetarief	Code van het Sloveense douanetarief	Code van het Sloveense douanetarief
0101 10 90	0511 91	0713 32 00	1007 00 10	1515 90 99
0101 90	0511 99	0713 33 10	1008 30 00	1516 10
0102 90 90		0713 39 00		1516 20 91
0103 91 90	0601	0713 40 00	1102 30 00	1516 20 95
0103 92 90	0602 10	0713 50 00	1103 11 10	1516 20 96
0106	0602 20	0713 90	1103 19 50	1516 20 98
	0602 30 00	0714 20	1103 20 50	1517 10 90
0203 11 90	0602 40	0714 90 90	1105	1517 90 99
0203 12 90	0602 90 10		1106 10 00	1518 00 31
0203 19 90	0602 90 30	0801	1106 30	1518 00 39
0203 21 90	0602 90 41	0802	1108 20 00	1518 00 91
0203 22 90	0602 90 45	0803 00		1518 00 95
0203 29 90	0602 90 49	0804	1209	1518 00 99
0205 00	0602 90 51	0805	1210	1522 00 91
0206 10 10	0602 90 59	0806 20	1211	1522 00 99
0206 10 91	0602 90 70	0807	1212 10	
0206 10 99	0602 90 91	0808 20 90	1212 30 00	1602 41 90
0206 21 00	0602 90 99	0809 40 90	1212 99 80	1602 42 90
0206 22 00	0603 10 80	0810 40	1214 90	1602 49 90
0206 29 10	0603 90 00	0810 50 00		1602 90 41
0206 29 99	0604 10 90	0810 60 00	1302 12 00	1603 00
0206 30	0604 91	0810 90	1302 13 00	
0206 41	0604 99	0811 10 19	1302 14 00	2001 90 10
0206 49		0811 10 90	1302 19 05	2001 90 91
0206 80	0701 10 00	0811 20 19	1302 19 98	2006 00 10
0206 90	0701 90 50	0811 20 90	1302 32 90	2006 00 91
0207 13 91	0703 10 11	0811 90 31	1302 39 00	2006 00 99
0207 14 91	0704 20 00	0811 90 39		2007 10 91
0207 26 91	0704 90 90	0811 90 50	1501 00 11	2007 10 99
0207 27 91	0708 10 00	0811 90 70	1501 00 90	2007 91 90
0207 34	0708 90 00	0811 90 75	1502 00	2007 99 93
0207 35 91	0709 30 00	0811 90 80	1503 00	2007 99 98
0207 36 81	0709 59	0811 90 85	1504 10	2008 11 92
0207 36 85	0709 60 91	0811 90 95	1504 20	2008 11 94
0207 36 89	0709 60 95	0812	1507 10	2008 11 96
0208	0709 90 20	0813 10 00	1507 90 10	2008 11 98
0210 91 00	0709 90 31	0813 30 00	1510 00 10	2008 19
0210 92 00	0709 90 40	0813 40 10	1512 11	2008 20 19
0210 93 00	0709 90 90	0813 40 50	1512 19 10	2008 20 39
0210 99 10	0710 29 00	0813 40 60	1512 21	2008 20 51
0210 99 31	0710 80 10	0813 40 70	1512 29	2008 20 59
0210 99 39	0710 80 61	0813 40 95	1513	2008 20 71
0210 99 59	0710 80 69	0813 50	1514 11	2008 20 79
0210 99 71	0710 80 80	0814 00 00	1514 19 10	2008 20 91
0210 99 79	0710 80 85		1514 91	2008 20 99
0210 99 80	0711 20		1514 99 10	2008 30 11
	0711 30 00	0901 11 00	1515 11 00	2008 30 31
0407 00 90	0711 90 10	0901 12 00	1515 19	2008 30 39
0408 11 20	0711 90 50	0901 90	1515 21	2008 30 51
0408 19 20	0711 90 90	0902	1515 29	2008 30 55
0408 91 20	0712 20 00	0903 00 00	1515 30	2008 30 59
0408 99 20	0712 31 00	0904	1515 40 00	2008 30 71
0410 00 00	0712 32 00	0906 20 00	1515 50	2008 30 75
	0712 33 00	0907 00 00	1515 90 15	2008 30 79
0501 00 00	0712 39 00	0908	1515 90 21	2008 30 90
0502	0712 90 05	0909	1515 90 29	2008 92 12
0503 00 00	0712 90 11	0910	1515 90 31	2008 92 14
0504 00 00	0712 90 30		1515 90 39	2008 92 32
0505 10 10	0712 90 50	1001 90 10	1515 90 40	2008 92 34
0506	0712 90 90	1005 10 11	1515 90 51	2008 92 36
0507	0713 10	1005 10 13	1515 90 59	2008 92 38
0508 00 00	0713 20 00	1005 10 15	1515 90 60	2008 92 51
0510 00 00	0713 31 00	1005 10 19	1515 90 91	2008 92 59

Code van het Sloveense douanetarief ⁽¹⁾	Code van het Sloveense douanetarief	Code van het Sloveense douanetarief	Code van het Sloveense douanetarief	Code van het Sloveense douanetarief
2008 92 72	2008 99 41	2009 21 00	2009 80 96	2306
2008 92 74	2008 99 43	2009 29 19	2009 80 97	2307 00 11
2008 92 76	2008 99 45	2009 29 99	2009 80 99	2307 00 90
2008 92 78	2008 99 46	2009 31	2009 90 41	2308 00 11
2008 92 92	2008 99 47	2009 39 19	2009 90 49	2308 00 40
2008 92 93	2008 99 49	2009 39 31	2009 90 73	2308 00 90
2008 92 94	2008 99 51	2009 39 99	2009 90 79	2309 10 11
2008 92 96	2008 99 53	2009 41	2009 90 95	2309 10 31
2008 92 97	2008 99 55	2009 49 19	2009 90 96	2309 10 51
2008 92 98	2008 99 61	2009 49 30	2009 90 97	2309 10 90
2008 99 11	2008 99 62	2009 49 93	2009 90 98	2309 90 10
2008 99 19	2008 99 68	2009 49 99		2309 90 20
2008 99 23	2008 99 72	2009 50	2301	2309 90 31
2008 99 25	2008 99 78	2009 80 36	2302 50 00	2309 90 41
2008 99 26	2008 99 99	2009 80 71	2303 10 19	2309 90 51
2008 99 28	2009 11 19	2009 80 73	2303 10 90	2309 90 91
2008 99 36	2009 11 99	2009 80 79	2303 20	2309 90 93
2008 99 37	2009 12 00	2009 80 88	2303 30 00	2309 90 95
2008 99 38	2009 19 19	2009 80 89	2304 00 00	
2008 99 40	2009 19 98	2009 80 95	2305 00 00	

⁽¹⁾ Als vastgesteld bij Decreet nr. 88 van 29.9.2000 van de Regering van de Republiek Slovenië.

BIJLAGE B b)

Voor invoer van de volgende producten van oorsprong uit de Gemeenschap in Slovenië gelden onderstaande concessies

(MFN = recht voor meest begunstigde natie)

Code van het Sloveense douanetarief	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht (% van MFN) ⁽²⁾	Jaarlijkse hoeveelheid met ingang van 1 januari 2003 (in ton)	Specifieke bepalingen
0104 10 30 0104 10 80 0104 20 90 0204 0210 99 21 0210 99 29 0210 99 60 1602 90 72 1602 90 74 1602 90 76 1602 90 78	Vlees van schapen	vrij	50	
0202	Vlees van runderen, bevroren	50	2 000	
0203 11 10 0203 12 11 0203 12 19 0203 19 11 0203 19 13 0203 19 15 0203 19 55 0203 19 59 0203 21 10 0203 22 11 0203 22 19 0203 29 11 0203 29 13 0203 29 15 0203 29 55 0203 29 59	Vlees van varkens, vers, gekoeld of bevroren	50	4 000	
0203 12 11	Hammen en delen daarvan	vrij	900	
0207 25	Vlees en eetbare slachtafvallen van kalkoenen, niet in stukken gesneden, bevroren	50	300	
0207 32 0207 32	Vlees en eetbare slachtafvallen van eenden, van ganzen of van parelhoenders, niet in stukken gesneden, vers of gekoeld en bevroren	vrij	1 000	
0403 10	Karnemelk, gestremde melk en room, yoghurt, kefir en andere gegiste of aangezuurde melk en room	50	600	
0406 40	Kaas en wrongel: blauw-groen geaderde kaas	50	200	
0406 90	Kaas en wrongel: andere kaas: ex schapenkaas, wit geaderde kaas en Parmezaanse kaas	50	300	
ex 0702 00 00	Tomaten, vers of gekoeld (van 1 oktober tot en met 31 mei)	vrij	4 000	
0703 20 00	Knoflook, vers of gekoeld	50	200	
0703 10 19 0703 10 90	Uien en sjalotten, vers of gekoeld	50	300	

Code van het Sloveense douanetarief	Omschrijving ⁽¹⁾	Geldend recht (% van MFN) ⁽²⁾	Jaarlijkse hoeveelheid met ingang van 1 januari 2003 (in ton)	Specifieke bepalingen
ex 0711 59 00	Paddestoelen en truffels, voorlopig verduurzaamd, andere dan van het geslacht „Agaricus”	vrij	onbeperkt	
0809 10 00	Abrikozen	50	500	
1001 10 00 1001 90 91 1001 90 99 1103 11 90 1103 20 60	Harde tarwe Zachte tarwe en mengkoren, zaaigoed Tarwe en mengkoren, andere Gries en griesmeel van zachte tarwe en spelt Pellets van tarwe	vrij	20 000	⁽³⁾
1002 00 00 1102 10 00 1103 19 10 1103 20 10	Rogge Roggemeel Gries en griesmeel van rogge Pellets van rogge	vrij	9 000	⁽³⁾
1003 00 1102 90 10 1103 19 30 1103 20 20	Gerst Meel van gerst Gries en griesmeel van gerst Pellets van gerst	vrij	32 000	⁽³⁾
1004 00 00 1102 90 30 1103 19 40 1103 20 30	Haver Meel van haver Gries en griesmeel van haver Pellets van haver	vrij	500	
1005 10 90 1005 90 00 1102 20 1103 13 1103 20 40	Maïs, zaaigoed, andere dan van hybriden Maïs, andere dan zaaigoed Maismeel Gries en griesmeel van maïs Pellets van maïs	vrij	20 000	⁽³⁾
1008 10 00 1008 20 00 1008 90 10 1008 90 90 1102 90 90 1103 19 90 1103 20 90	Andere granen	vrij	onbeperkt	⁽³⁾
1107	Mout	vrij	onbeperkt	⁽³⁾
1201 00	Sojabonen, ook indien gebroken	50	200	
1602 20	Lever van ganzen of van eenden	vrij	500	
1703	Melasse	vrij	onbeperkt	⁽³⁾
2002	Bereidingen van tomaten	vrij	2 700	
2008 50	Bereidingen of conserven van abrikozen	vrij	300	
2008 60	Bereidingen of conserven van kersen	vrij	300	
2008 70	Bereidingen of conserven van perziken	vrij	200	

⁽¹⁾ Ongeacht de regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, wordt de omschrijving van de goederen geacht slechts een indicatieve waarde te hebben, aangezien in het kader van deze bijlage de GN-codes het preferentiestelsel bepalen. Voor ex GN-codes geschiedt dit op basis van de GN-code en de betrokken omschrijving, gezamenlijk beschouwd.

⁽²⁾ Indien een MFN-minimumrecht bestaat, is het geldende minimumrecht gelijk aan het MFN-minimumrecht vermenigvuldigd met het in deze kolom vermelde percentage.

⁽³⁾ Deze concessie is uitsluitend van toepassing op producten die niet in aanmerking komen voor enige vorm van exportsubsidie.

Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende toetreding van de Europese Gemeenschap tot het Protocol tot wijziging van de Internationale Overeenkomst inzake de vereenvoudiging en harmonisatie van douaneprocedures (Overeenkomst van Kyoto)

(2003/C 71 E/05)

COM(2002) 628 def. — 2002/0264(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 14 november 2002)

TOELICHTING

Bijgaand voorstel heeft betrekking op de toetreding van de Europese Gemeenschap tot het Protocol tot wijziging van de Internationale Overeenkomst inzake de vereenvoudiging en harmonisatie van douaneprocedures (Overeenkomst van Kyoto).

Dit Protocol wordt thans bij de Raad ingediend voor aanvaarding, hetgeen zal impliceren dat de Europese Gemeenschap te kennen kan geven zich te willen houden aan de tekst van de gewijzigde artikelen van de Overeenkomst en haar algemene bijlage. Voor de aanvaarding van de specifieke bijlagen zullen verdere besluiten nodig zijn.

Het Protocol treedt in werking nadat veertig van de partijen bij de Overeenkomst van Kyoto hun instemming erdoor te worden gebonden tot uitdrukking hebben gebracht. Na het van kracht worden van dit Protocol, zal de Europese Gemeenschap gebonden zijn door de Herziene Overeenkomst van Kyoto, die in de plaats komt van de oorspronkelijke Overeenkomst van Kyoto.

In overeenstemming met artikel 8, lid 5, sub a), van de herziene Overeenkomst deelt de Europese Gemeenschap de depositaris van de Herziene Overeenkomst van Kyoto mede over welke bevoegdheden zij beschikt op de gebieden waarop de Overeenkomst van toepassing is.

In overeenstemming met artikel 11 van de herziene Overeenkomst deelt de Europese Gemeenschap de depositaris mede welke gebieden deel uitmaken van de douane-unie.

De Raad wordt derhalve verzocht zijn goedkeuring te hechten aan bijgaand voorstel voor een Besluit van de Raad betreffende toetreding van de Europese Gemeenschap tot het Protocol tot wijziging van de Internationale Overeenkomst inzake de vereenvoudiging en harmonisatie van douaneprocedures (Overeenkomst van Kyoto).

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 133 juncto artikel 300, lid 2, eerste alinea, eerste zin,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Gemeenschap is sedert 1974 partij bij de Internationale Overeenkomst inzake de vereenvoudiging en harmonisatie van douaneprocedures (Overeenkomst van Kyoto).
- (2) De Internationale Douaneraad heeft op zijn bijeenkomst van 25 juni 1999 unaniem zijn goedkeuring gehecht aan

het voorstel tot wijziging en bijwerking van de Overeenkomst van Kyoto.

- (3) De tenuitvoerlegging van de beginselen van de herziene Overeenkomst van Kyoto zal belangrijke en meetbare resultaten opleveren in de zin van een verbetering van de doeltreffendheid en het prestatievermogen van de douaneadministraties, en, bijgevolg, van het economisch concurrentievermogen van naties, zal de industriële investeringen en ontwikkeling aanmoedigen, en kan de deelname van het midden- en kleinbedrijf aan de internationale handel doen toenemen.
- (4) De herziening van de Overeenkomst van Kyoto is een essentieel element in het vergemakkelijken van de handel en, als zodanig, een belangrijke stimulans tot economische groei voor de partners die haar hebben aanvaard.

- (5) De partijen bij de herziene Overeenkomst van Kyoto leggen zich toe op de toepassing van duidelijke, transparante en moderne douaneprocedures, die het sneller in- en uitklaren van goederen mogelijk maken door de aanwending van nieuwe methoden op het gebied van de informatietechnologie en nieuwe douanecontroletechnieken zoals risicoanalyse en audits.
- (6) De herziening van de Overeenkomst van Kyoto wordt van kracht nadat veertig partijen bij de Overeenkomst een Protocol tot wijziging hebben aanvaard.
- (7) Aanvaarding van het Protocol tot wijziging impliceert aanvaarding van de herziene Overeenkomst van Kyoto, met inbegrip van haar algemene bijlage, en opzegging van het gebonden zijn door de Overeenkomst die in 1974 van kracht werd,

BESLUIT:

Artikel 1

De toetreding van de Europese Gemeenschap tot het Protocol tot wijziging van de Internationale Overeenkomst inzake de vereenvoudiging en harmonisatie van douaneprocedures (Overeenkomst van Kyoto) wordt namens de Europese Gemeenschap goedgekeurd.

De tekst van het Protocol tot wijziging met inbegrip van de tekst van de herziene preambule en de artikelen van de Overeenkomst, evenals de algemene bijlage, welke respectievelijk in aanhangsels I en II van het Protocol zijn opgenomen, is als bijlage I bij dit Besluit gevoegd.

De kennisgevingen die nodig zijn op grond van artikel 8, lid 5, sub a), en artikel 11 van de Overeenkomst, zijn als respectievelijk bijlagen II en III bij dit Besluit gevoegd.

Artikel 2

De Voorzitter van de Raad is gemachtigd de personen aan te wijzen die bevoegd zijn de akte van toetreding tot het Protocol tot wijziging namens de Gemeenschap neer te leggen. Deze neerlegging heeft op hetzelfde ogenblik plaats als het neerleggen van de ratificatie-oorkonden door de lidstaten.

De bevoegde personen doen namens de Gemeenschap aan de secretaris-generaal van de Internationale Douaneraad eveneens de in artikel 8, lid 5, sub a), en artikel 11 van de herziene Overeenkomst van Kyoto bedoelde kennisgevingen.

Artikel 3

Dit besluit wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

BIJLAGE I

PROTOCOL TOT WIJZIGING VAN DE INTERNATIONALE OVEREENKOMST INZAKE DE VEREENVOUDIGING EN HARMONISATIE VAN DOUANEPROCEDURES*(gedaan te Brussel op 26 juni 1999)*

De Partijen bij de Internationale Overeenkomst inzake de vereenvoudiging en harmonisatie van douaneprocedures (ondertekend te Kyoto op 18 mei 1973 en in werking getreden op 25 september 1974), hierna „de Overeenkomst” genoemd, tot stand gekomen onder auspiciën van de Internationale Douaneraad, hierna „de Raad” genoemd,

OVERWEGENDE dat, ten einde:

- de verschillen tussen de douaneprocedures en -praktijken van de Overeenkomstsluitende Partijen die een belemmering kunnen vormen voor het internationale handelsverkeer en andere internationale betrekkingen weg te nemen;
- tegemoet te komen aan de behoeften van de internationale handel en de douanediens ten wat de vereenvoudiging en harmonisatie van de douaneprocedures en -praktijken betreft;
- passende normen voor de douanecontroles vast te stellen; en
- de douanediens ten in staat te stellen zich aan te passen aan belangrijke wijzigingen in de werkmethode en technieken van het bedrijfsleven en de administratie,

de Overeenkomst moet worden gewijzigd,

OVERWEGENDE bovendien dat de gewijzigde Overeenkomst

- dient voor te schrijven dat de basisbeginselen van deze vereenvoudiging en harmonisatie door de Partijen bij de gewijzigde Overeenkomst verplicht moeten worden toegepast;
- de douanediens ten doelmatige procedures en passende en doeltreffende controlemethoden dient te verschaffen;
- een verstrekende vereenvoudiging en harmonisatie van de douaneprocedures en -praktijken, die een hoofddoelstelling is van de Raad, mogelijk zal maken en, zodoende, in belangrijke mate zal bijdragen tot de vereenvoudiging van het internationale handelsverkeer,

Zijn als volgt overeengekomen:

Artikel 1

De preambule en de artikelen van de Overeenkomst worden gewijzigd overeenkomstig het bepaalde in aanhangsel I.

Artikel 2

De bijlagen bij de Overeenkomst worden vervangen door de algemene bijlage die is opgenomen in aanhangsel II en door de specifieke bijlagen die zijn opgenomen in aanhangsel III.

Artikel 3

1. De Overeenkomstsluitende Partijen kunnen hun instemming met het bepaalde in dit Protocol, met inbegrip van de aanhangsels I en II, te kennen geven door:

- a) ondertekening zonder voorbehoud van ratificatie;
- b) het neerleggen van een akte van ratificatie na ondertekening onder voorbehoud van ratificatie;
- c) toetreding.

2. Dit Protocol staat tot en met 30 juni 2000 te Brussel, ter plaatse waar de zetel van de Raad is gevestigd, open voor ondertekening door de Overeenkomstsluitende Partijen. Daarna staat het open voor toetreding.

3. Dit Protocol, met inbegrip van de aanhangsels I en II, treedt in werking drie maanden nadat veertig Overeenkomstsluitende Partijen dit Protocol zonder voorbehoud van ratificatie hebben ondertekend of hun akte van ratificatie of toetreding hebben neergelegd.

4. Nadat veertig Overeenkomstsluitende Partijen hun instemming met dit protocol te kennen hebben gegeven overeenkomstig het bepaalde in lid 1, aanvaardt een Overeenkomstsluitende Partij de wijzigingen van de Overeenkomst enkel door partij te worden bij dit Protocol. Voor een dergelijke Overeenkomstsluitende Partij treedt dit Protocol in werking drie maanden nadat deze Partij dit Protocol zonder voorbehoud van ratificatie heeft ondertekend of een akte van ratificatie of toetreding neerlegt.

Artikel 4

Een Overeenkomstsluitende Partij kan, wanneer zij te kennen geeft met dit Protocol in te stemmen, elk van de in aanhangsel III van dit Protocol opgenomen specifieke bijlagen of hoofdstukken daarvan aanvaarden en geeft de Secretaris-generaal van de Raad kennis van deze aanvaarding en van de aanbevelingen ten aanzien waarvan zij voorbehoud maakt.

Artikel 5

Na de inwerkingtreding van dit Protocol aanvaardt de Secretaris-generaal van de Raad geen akten van ratificatie of toetreding tot de Overeenkomst.

Artikel 6

In de betrekkingen tussen de Partijen bij deze Overeenkomst prevaleren dit Protocol en zijn aanhangsels boven de Overeenkomst.

Artikel 7

De Secretaris-generaal van de Raad treedt op als depositaris van dit Protocol en vervult de taken waarin artikel 19 van aanhangsel I van dit Protocol voorziet.

Artikel 8

Dit Protocol staat met ingang van 26 juni 1999 open voor ondertekening door de Overeenkomstsluitende Partijen ter plaatse waar de zetel van de Raad te Brussel is gevestigd.

Artikel 9

Overeenkomstig artikel 102 van het Handvest van de Verenigde Naties worden dit Protocol en zijn aanhangsels op verzoek van de Secretaris-generaal van de Raad geregistreerd bij het Secretariaat van de Verenigde Naties.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder dit Protocol hebben gesteld.

Gedaan te Brussel, de zesentwintigste juni 1999, in de Engelse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek, in één exemplaar, dat wordt nedergelegd bij de Secretaris-generaal van de Raad, die voor eensluidend gewaarmerkte afschriften daarvan doet toekomen aan alle entiteiten bedoeld in artikel 8, lid 1, van aanhangsel I van dit Protocol.

*Aanhangsel I***INTERNATIONALE OVEREENKOMST INZAKE DE VEREENVOUDIGING EN HARMONISATIE VAN
DOUANEPROCEDURES****(gewijzigd)****PREAMBULE**

De Partijen bij deze Overeenkomst, tot stand gekomen onder auspiciën van de Internationale Douaneraad,

VERLANGENDE de verschillen tussen de douaneprocedures en -praktijken van de Overeenkomstsluitende Partijen die het internationale handelsverkeer en andere internationale betrekkingen kunnen belemmeren weg te nemen,

WENSENDE daadwerkelijk bij te dragen tot de ontwikkeling van dit handelsverkeer en deze betrekkingen door de douaneprocedures en -praktijken te vereenvoudigen en te harmoniseren en de internationale samenwerking te bevorderen,

OPMERKENDE dat de aanzienlijke voordelen die een vereenvoudiging van het internationale handelsverkeer met zich brengt, kunnen worden verkregen zonder de kwaliteit van de douanecontroles in het gedrang te brengen,

ERKENNENDE dat deze vereenvoudiging en harmonisatie gerealiseerd kunnen worden door toepassing van, in het bijzonder, de hierna volgende beginselen:

- tenuitvoerlegging van programma's die in een voortdurende modernisering van de douaneprocedures en -praktijken voorzien en, zodoende, de doelmatigheid en doeltreffendheid daarvan bevorderen,
- toepassing van douaneprocedures en -praktijken op een voorspelbare, consistente en transparante wijze,
- beschikbaar stellen aan belanghebbenden van alle noodzakelijke informatie in verband met de douanewetgeving, voorschriften en de administratieve richtlijnen, procedures en praktijken,
- toepassing van moderne technieken, zoals risicomanagement en accountantscontroles, en een zo intensief mogelijk gebruik van systemen voor automatische gegevensverwerking,
- samenwerking, waar dienstig, met andere nationale autoriteiten, andere douanediensten en het bedrijfsleven,
- toepassing van relevante internationale normen,
- beschikbaar stellen aan belanghebbenden van eenvoudige administratieve en juridische beroepsprocedures,

ERVAN OVERTUIGD dat de invoering van een internationaal instrument waarin de vermelde doelstellingen en beginselen zijn neergelegd en dat door de Overeenkomstsluitende Partijen wordt toegepast een aanmerkelijke vereenvoudiging en harmonisatie van de douaneprocedures en -praktijken — een fundamentele doelstelling van de Internationale Douaneraad — ten gevolge zou hebben en, zodoende, in belangrijke mate zou bijdragen tot de vereenvoudiging van het internationale handelsverkeer,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN:

HOOFDSTUK I**Definities***Artikel 1*

In deze Overeenkomst wordt verstaan onder:

- a) „Norm”: voorschrift waarvan wordt erkend dat de algemene toepassing ervan noodzakelijk is voor de harmonisatie en vereenvoudiging van de douaneprocedures en -praktijken;
- b) „Overgangsnorm”: norm in de algemene bijlage waarvoor een langere implementatietermijn is toegestaan;
- c) „Aanbeveling”: voorschrift in een specifieke bijlage waarvan wordt erkend dat het bijdraagt tot de harmonisatie en vereenvoudiging van de douaneprocedures en -praktijken en waarvan de zo algemeen mogelijke toepassing wenselijk wordt geacht;

- d) „Nationale wetgeving”: de door een bevoegde autoriteit van een Overeenkomstsluitende Partij opgelegde wetten, voorschriften en andere maatregelen die van toepassing zijn op het grondgebied van deze Overeenkomstsluitende Partij of de vigerende verdragen die voor deze Partij bindend zijn;
- e) „Algemene bijlage”: het geheel van voorschriften dat op alle in deze Overeenkomst bedoelde douaneprocedures en -praktijken van toepassing is;
- f) „Specifieke bijlage”: het geheel van voorschriften dat op een of meer van de in deze Overeenkomst bedoelde douaneprocedures en -praktijken van toepassing is;
- g) „Richtlijnen”: toelichtingen op de bepalingen van de algemene bijlage, de specifieke bijlagen en de hoofdstukken daarvan, waarin aanwijzingen voor de toepassing van de normen, overgangsnormen en aanbevelingen zijn opgenomen en waarin, in het bijzonder, de beste werkmethoden zijn aangegeven en concrete verdere vereenvoudigingen worden aanbevolen;
- h) „Permanent Technisch Comité”: het Permanent Technisch Comité van de Raad;
- ij) „Raad”: de organisatie die is ingesteld bij de Overeenkomst tot oprichting van de Internationale Douaneraad, ondertekend te Brussel op 15 december 1950;
- k) „Douane-Unie of Economische Unie”: een door een aantal staten opgerichte en uit een aantal staten bestaande unie die bevoegd is voor het vaststellen van haar eigen regelgeving die bindend is voor deze staten op de gebieden waarop deze Overeenkomst van toepassing is en die gemachtigd is, overeenkomstig haar interne procedures, te besluiten deze Overeenkomst te ondertekenen, te ratificeren of tot deze Overeenkomst toe te treden.

HOOFDSTUK II

TOEPASSINGSGEBIED EN STRUCTUUR

Toepassingsgebied van de Overeenkomst

Artikel 2

Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich ertoe de vereenvoudiging en de harmonisatie van de douaneprocedures te bevorderen en, te dien einde, zich overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst te conformeren aan de normen, overgangsnormen en aanbevelingen in de bijlagen bij deze Overeenkomst. Geen enkele bepaling van deze Overeenkomst vormt voor een Overeenkomstsluitende Partij evenwel een beletsel verder gaande vereenvoudigingen toe te passen dan die waarin deze Overeenkomst voorziet en elke Overeenkomstsluitende Partij wordt aanbevolen dergelijke verder gaande vereenvoudigingen in zoverre mogelijk in te voeren.

Artikel 3

De bepalingen van deze Overeenkomst laten onverlet de toepassing van nationale wetgeving ten aanzien van verboden of beperkingen die van toepassing zijn op goederen die aan douanecontrole zijn onderworpen.

Structuur van de Overeenkomst

Artikel 4

1. De overeenkomst omvat een dispositief, een algemene bijlage en specifieke bijlagen.
2. De algemene bijlage en elke specifieke bijlage bij deze Overeenkomst bestaan in beginsel uit hoofdstukken die de onderverdelingen vormen van een bijlage en omvatten:
 - a) definities;
 - b) normen, waarvan sommige die zich in de algemene bijlage bevinden overgangsnormen zijn.
3. Elke specifieke bijlage bevat bovendien een aantal aanbevelingen.
4. Elke bijlage gaat vergezeld van richtlijnen waarvan de tekst niet bindend is voor de Overeenkomstsluitende Partijen.

Artikel 5

Voor de toepassing van deze Overeenkomst worden alle specifieke bijlagen of hoofdstukken daarvan die een Overeenkomstsluitende Partij binden, geacht integrerend deel uit te maken van de Overeenkomst. Voor deze Overeenkomstsluitende Partij wordt elke verwijzing naar de Overeenkomst geacht een verwijzing naar dergelijke bijlagen of hoofdstukken te omvatten.

HOOFDSTUK III

BEHEER VAN DE OVEREENKOMST

Comité van beheer

Artikel 6

1. Er wordt een Comité van beheer ingesteld dat toezicht houdt op de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst en dat alle maatregelen om de uniforme interpretatie en toepassing daarvan te waarborgen en alle voorgestelde wijzigingen daarvan onderzoekt.
2. De Overeenkomstsluitende Partijen hebben zitting in het Comité van beheer.
3. De bevoegde diensten van elke entiteit die voldoet aan de in artikel 8 vastgestelde voorwaarden om partij te worden bij deze Overeenkomst en van elk lid van de Wereldhandelsorganisatie hebben het recht de zittingen van het Comité van beheer als waarnemer bij te wonen. De status en de rechten van deze waarnemers worden bij besluit van de Raad vastgesteld. Deze rechten kunnen niet worden uitgeoefend voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit.
4. Het Comité van beheer kan de vertegenwoordigers van internationale gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties uitnodigen de zittingen van het Comité van beheer als waarnemers bij te wonen.
5. Het Comité van beheer:
 - a) doet de Overeenkomstsluitende Partijen aanbevelingen voor:
 - i) wijzigingen in het dispositief van deze Overeenkomst;
 - ii) wijzigingen in de algemene bijlagen, de specifieke bijlagen en de hoofdstukken daarvan en de opneming van nieuwe hoofdstukken in de algemene bijlage;
 - iii) de toevoeging van nieuwe specifieke bijlagen en de opneming van nieuwe hoofdstukken in specifieke bijlagen;
 - b) kan besluiten aanbevelingen te wijzigen of nieuwe aanbevelingen in specifieke bijlagen of hoofdstukken daarvan op te nemen overeenkomstig het bepaalde in artikel 16;
 - c) houdt toezicht op de implementatie van deze Overeenkomst volgens het bepaalde in artikel 13, lid 4;
 - d) draagt zorg voor de herziening en bijwerking van de richtlijnen;
 - e) onderzoekt alle andere aan de orde gestelde problemen in verband met deze Overeenkomst;
 - f) geeft het Permanent technisch comité en de Raad kennis van zijn besluiten.
6. De bevoegde diensten van de Overeenkomstsluitende Partijen geven de Secretaris-generaal van de Raad kennis van de overeenkomstig het bepaalde in lid 5, onder a), b) c) of d), van dit artikel gedane voorstellen en van de redenen welke daaraan ten grondslag liggen, tezamen met eventuele verzoeken tot opneming van bepaalde punten op de agenda van de zittingen van het Comité van beheer. De Secretaris-generaal van de Raad brengt de voorstellen onder de aandacht van de bevoegde diensten van de Overeenkomstsluitende Partijen en van de in de leden 2, 3 en 4 van dit artikel bedoelde waarnemers.
7. Het Comité van beheer komt minstens eenmaal per jaar bijeen. Het kiest jaarlijks een voorzitter en een vice-voorzitter. De Secretaris-generaal van de Raad doet de bevoegde diensten van de Overeenkomstsluitende Partijen en de in de leden 2, 3 en 4 van dit artikel bedoelde waarnemers minstens zes weken vóór de bijeenkomst van het Comité van beheer de uitnodiging en de ontwerp-agenda van de vergadering toekomen.
8. Wanneer een besluit niet bij consensus kan worden genomen, worden de aan het Comité van beheer voorgelegde zaken door de aanwezige Overeenkomstsluitende Partijen bij stemming beslist. De in lid 5, onder a), b) en c), van dit artikel bedoelde voorstellen worden met een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen aangenomen. Over alle andere aan het Comité van beheer voorgelegde zaken wordt met een meerderheid van de uitgebrachte stemmen beslist.
9. In de gevallen waarin artikel 8, lid 5, van deze Overeenkomst van toepassing is, beschikken de douane-unies en economische unies die partij zijn bij de Overeenkomst over een aantal stemmen dat gelijk is aan het totale aantal stemmen dat is toegewezen aan hun leden die partij zijn bij de Overeenkomst.
10. Voor de zitting wordt gesloten, keurt het Comité van beheer een verslag goed. Dit verslag wordt aan de Raad, de Overeenkomstsluitende Partijen en de in de leden 2, 3 en 4 bedoelde waarnemers toegezonden.
11. Behoudens specifieke bepalingen in dit artikel, is het reglement van orde van de Raad van toepassing, tenzij het Comité van beheer anders beslist.

Artikel 7

Bij stemming in het Comité van beheer wordt over elke specifieke bijlage en elk hoofdstuk van een specifieke bijlage afzonderlijk gestemd.

- a) Elke Overeenkomstsluitende Partij heeft het recht te stemmen over zaken die verband houden met de interpretatie, toepassing of wijziging van het dispositief en de algemene bijlage bij de Overeenkomst.
- b) Over zaken die verband houden met een specifieke bijlage of een hoofdstuk van een specifieke bijlage die reeds van toepassing zijn, mag enkel worden gestemd door Overeenkomstsluitende Partijen die de betrokken specifieke bijlage of het hoofdstuk van de betrokken specifieke bijlage hebben aanvaard.
- c) Elke Overeenkomstsluitende Partij heeft het recht te stemmen over ontwerpen van nieuwe specifieke bijlagen of nieuwe hoofdstukken van een specifieke bijlage.

HOOFDSTUK IV

OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJ**Ratificatie van de Overeenkomst***Artikel 8*

1. Elk lid van de Raad en elk lid van de Verenigde Naties of de gespecialiseerde organisaties daarvan kan partij worden bij deze Overeenkomst door:

- a) ondertekening zonder voorbehoud van ratificatie;
- b) neerlegging van een akte van ratificatie na ondertekening onder voorbehoud van ratificatie; of
- c) toetreding.

2. Deze Overeenkomst staat tot en met 30 juni 1974 open voor ondertekening in de zetel van de Raad te Brussel door de in lid 1 van dit artikel bedoelde leden. Na de genoemde datum kunnen deze leden tot de Overeenkomst toetreden.

3. Elke Overeenkomstsluitende Partij deelt op het tijdstip van ondertekening of ratificatie van of toetreding tot deze Overeenkomst mede welke specifieke bijlagen of hoofdstukken daarvan zij aanvaardt. Deze Partij kan de depositaris vervolgens mededelen dat zij één of meer specifieke bijlagen of hoofdstukken daarvan aanvaardt.

4. Overeenkomstsluitende Partijen die een nieuwe specifieke bijlage of een nieuw hoofdstuk van een specifieke bijlage aanvaarden, geven daarvan kennis aan de depositaris overeenkomstig het bepaalde in lid 3 van dit artikel.

5. a) Elke douane-unie of economische unie kan overeenkomstig het bepaalde in de leden 1, 2 en 3 van dit artikel Partij worden bij deze Overeenkomst. De betrokken douane-unie of economische unie deelt de depositaris mede over welke bevoegdheden zij beschikt op de gebieden waarop deze Overeenkomst van toepassing is. Deze douane-unie of economische unie stelt de depositaris bovendien in kennis van elke belangrijke wijziging in de reikwijdte van haar bevoegdheden.
- b) Een douane-unie of economische unie die Partij is bij deze Overeenkomst oefent voor aangelegenheden die onder haar bevoegdheid vallen in eigen naam de rechten uit en vervult de taken die uit de Overeenkomst voortvloeien voor de leden van een dergelijke unie die Partij zijn bij deze Overeenkomst. In dergelijk geval zijn de leden van een dergelijke Unie niet gemachtigd deze rechten, met inbegrip van het stemrecht, individueel uit te oefenen.

Artikel 9

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij die deze Overeenkomst ratificeert of tot deze Overeenkomst toetreedt, is gebonden door alle wijzigingen van deze Overeenkomst, met inbegrip van de algemene bijlage, die van kracht waren op de datum waarop zij haar akte van ratificatie of toetreding heeft neergelegd.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij die een specifieke bijlage of hoofdstuk daarvan aanvaardt, is gebonden door alle wijzigingen van de in die specifieke bijlage of het hoofdstuk daarvan opgenomen normen die van kracht waren op de datum waarop zij de depositaris kennis heeft gegeven van haar aanvaarding. Elke Overeenkomstsluitende Partij die een specifieke bijlage of een hoofdstuk daarvan aanvaardt, is gebonden door alle wijzigingen van de daarin opgenomen aanbevelingen die van kracht waren op de datum waarop zij de depositaris kennis heeft gegeven van haar aanvaarding, tenzij deze Partij overeenkomstig artikel 12 van deze Overeenkomst voorbehoud maakt ten aanzien van één of meer van deze aanbevelingen.

Toepassing van de Overeenkomst

Artikel 10

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij kan bij de ondertekening van deze Overeenkomst zonder voorbehoud van ratificatie of bij de neerlegging van haar akte van ratificatie of toetreding dan wel op enig later tijdstip, door middel van een kennisgeving aan de depositaris verklaren dat het toepassingsgebied van deze Overeenkomst zich uitstrekt tot alle gebieden waarvan de internationale betrekkingen tot haar bevoegdheid behoren. Deze kennisgeving wordt van kracht drie maanden na de datum waarop zij door de depositaris is ontvangen. Deze Overeenkomst is echter niet op de in de kennisgeving genoemde gebieden van toepassing voor de datum waarop deze Overeenkomst voor de betrokken Overeenkomstsluitende Partij in werking treedt.

2. Een Overeenkomstsluitende Partij die overeenkomstig het bepaalde in lid 1 van dit artikel een kennisgeving heeft gedaan waarbij het toepassingsgebied van deze Overeenkomst wordt uitgebreid tot een gebied waarvan de internationale betrekkingen tot haar bevoegdheid behoren, kan de depositaris volgens de procedure van artikel 19 van deze Overeenkomst mededelen dat het betrokken gebied deze Overeenkomst niet langer toepast.

Artikel 11

Voor de toepassing van deze Overeenkomst deelt een douane-unie of economische unie die Partij is bij deze Overeenkomst de Secretaris-generaal van de Raad mede welke gebieden deel uitmaken van de douane-unie of de economische unie. Deze gebieden dienen als één enkel gebied te worden beschouwd.

Aanvaarding van de bepalingen en voorbehouden

Artikel 12

1. Alle Overeenkomstsluitende Partijen zijn gebonden door de algemene bijlage.

2. Een Overeenkomstsluitende Partij kan één of meer van de specifieke bijlagen of een of meer van de daarin opgenomen hoofdstukken aanvaarden. Een Overeenkomstsluitende Partij die een specifieke bijlage of een of meer hoofdstukken daarvan aanvaardt, is gebonden door al de daarin vastgestelde normen. Een Overeenkomstsluitende Partij die een specifieke bijlage of een of meer hoofdstukken daarvan aanvaardt, is gebonden door al de daarin vastgestelde aanbevelingen, tenzij deze Partij, op het tijdstip van aanvaarding of op een later tijdstip, de depositaris mededeelt ten aanzien van welke aanbeveling(en) zij voorbehoud maakt, met vermelding van de punten waarop de bepalingen van haar nationale wetgeving van de betrokken aanbeveling afwijken. Een Overeenkomstsluitende Partij die een voorbehoud heeft gemaakt, kan dit te allen tijde geheel of ten dele intrekken door middel van een kennisgeving aan de depositaris waarin de datum is vermeld waarop deze intrekking van kracht wordt.

3. Elke Overeenkomstsluitende Partij die gebonden is door een specifieke bijlage of een of meer hoofdstukken daarvan, onderzoekt de mogelijkheid tot intrekking van de overeenkomstig lid 2 gemaakte voorbehouden ten aanzien van bepaalde aanbevelingen en brengt de resultaten van dat onderzoek aan het einde van elke periode van drie jaar, te beginnen op de datum waarop deze Overeenkomst voor de betrokken Overeenkomstsluitende Partij in werking treedt, ter kennis van het Secretariaat-generaal van de Raad, met vermelding van de bepalingen van haar nationale wetgeving die naar haar oordeel de intrekking van deze voorbehouden in de weg staan.

Implementatie van de bepalingen

Artikel 13

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij implementeert de normen in de algemene bijlage en de specifieke bijlage(n) of hoofdstuk(ken) daarvan die zij heeft aanvaard binnen 36 maanden na de datum waarop deze bijlage(n) of een of meer hoofdstukken daarvan voor de betrokken Overeenkomstsluitende Partij in werking zijn getreden.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij implementeert de overgangsnormen in de algemene bijlage binnen 60 maanden na de datum waarop de algemene bijlage voor de betrokken Overeenkomstsluitende Partij in werking is getreden.

3. Elke Overeenkomstsluitende Partij implementeert de aanbevelingen in de specifieke bijlage(n) of een of meer hoofdstukken daarvan die zij heeft aanvaard binnen 36 maanden na de datum waarop deze specifieke bijlage(n) of een of meer hoofdstukken daarvan voor de betrokken Overeenkomstsluitende Partij in werking zijn getreden, tenzij ten aanzien van een of meer van deze aanbevelingen voorbehoud is gemaakt.

4. a) Wanneer de termijnen waarin de leden 1 en 2 van dit artikel voorzien voor een Overeenkomstsluitende Partij in de praktijk ontoereikend zijn om de bepalingen van de algemene bijlage te implementeren, dan kan deze Overeenkomstsluitende Partij het Comité van beheer voor het einde van de in de leden 1 en 2 van dit artikel bedoelde termijn om verlenging van deze termijn verzoeken. De Overeenkomstsluitende Partij vermeldt in haar verzoek de bepaling(en) van de algemene bijlage waarvoor om verlenging van de termijn wordt verzocht, evenals de redenen van haar verzoek.

b) In uitzonderlijke omstandigheden kan het Comité van beheer besluiten een dergelijke verlenging toe te staan. In elk besluit van het Comité van beheer waarbij een dergelijke verlenging wordt toegestaan, worden de bijzondere omstandigheden vermeld die het besluit rechtvaardigen. De verlenging bedraagt in geen geval meer dan één jaar. Aan het einde van de verlengingstermijn stelt de Overeenkomstsluitende Partij de depositaris in kennis van de implementatie van de bepalingen waarvoor de verlenging werd toegestaan.

Geschillenbeslechting

Artikel 14

1. Alle geschillen tussen twee of meer Overeenkomstsluitende Partijen in verband met de interpretatie of de toepassing van deze Overeenkomst worden in zoverre mogelijk onderling geregeld.
2. Geschillen die niet onderling geregeld kunnen worden, worden door de litigerende Overeenkomstsluitende Partijen voorgelegd aan het Comité van beheer dat het geschil onderzoekt en aanbevelingen doet voor de beslechting daarvan.
3. De litigerende Overeenkomstsluitende Partijen kunnen vooraf overeenkomen de aanbevelingen van het Comité van beheer als bindend te aanvaarden.

Wijziging van de Overeenkomst

Artikel 15

1. De tekst van elke wijziging die de Overeenkomstsluitende Partijen door het Comité van beheer wordt aanbevolen overeenkomstig artikel 6, lid 5, onder a), i) en ii), wordt door de Secretaris-generaal van de Raad ter kennis gebracht van alle Overeenkomstsluitende Partijen en van de leden van de Raad die geen Overeenkomstsluitende Partij zijn.
2. Wijzigingen in het dispositief van de Overeenkomst treden voor alle Overeenkomstsluitende Partijen in werking twaalf maanden na de neerlegging van de akten van aanvaarding door de Overeenkomstsluitende Partijen die aanwezig waren bij de zitting van het Comité van beheer tijdens welke de wijzigingen werden aanbevolen, op voorwaarde dat geen van de Overeenkomstsluitende Partijen bezwaar aantekent binnen twaalf maanden na de datum waarop deze wijzigingen zijn medegedeeld.
3. Een aanbevolen wijziging van de algemene bijlage of van de specifieke bijlagen of hoofdstukken daarvan, wordt geacht te zijn aanvaard zes maanden na de datum waarop de aanbevolen wijziging de Overeenkomstsluitende Partijen ter kennis werd gebracht, tenzij:
 - a) bezwaar is aangetekend door een Overeenkomstsluitende Partij of, wanneer het gaat om een specifieke bijlage of een hoofdstuk daarvan, een Overeenkomstsluitende Partij die door deze specifieke bijlage of dat hoofdstuk gebonden is; of
 - b) een Overeenkomstsluitende Partij de Secretaris-generaal van de Raad ervan in kennis stelt dat, hoewel zij voornemens is de aanbevolen wijziging te aanvaarden, de voorwaarden voor een dergelijke aanvaarding nog niet zijn vervuld.
4. Indien een Overeenkomstsluitende Partij de Secretaris-generaal van de Raad een kennisgeving doet als bedoeld in lid 3, onder b), van dit artikel, kan deze Partij, zolang zij de Secretaris-generaal van de Raad niet in kennis heeft gesteld van haar aanvaarding van de aanbevolen wijziging, tegen deze wijziging bezwaar aantekenen binnen een termijn van achttien maanden volgende op het verstrijken van de in lid 3 van dit artikel bedoelde periode van zes maanden.
5. Wanneer een bezwaar tegen een aanbevolen wijziging overeenkomstig het bepaalde in lid 3 onder a), of lid 4 van dit artikel wordt medegedeeld, wordt de wijziging geacht niet te zijn aanvaard en sorteert deze geen effect.
6. Indien een Overeenkomstsluitende Partij een kennisgeving in de zin van het bepaalde in lid 3, onder b), van dit artikel heeft gedaan, wordt de wijziging geacht te zijn aanvaard op de vroegste van de volgende twee data:
 - a) de datum waarop al de Overeenkomstsluitende Partijen die dergelijke kennisgevingen hebben gedaan de Secretaris-generaal van de Raad in kennis hebben gesteld van hun aanvaarding van de aanbevolen wijziging, op voorwaarde dat, indien alle aanvaardingen vóór het verstrijken van de in lid 3 van dit artikel bedoelde termijn van zes maanden werden medegedeeld, deze datum wordt aangenomen als de datum waarop de genoemde termijn van zes maanden verstrijkt;
 - b) de datum waarop de in lid 4 van dit artikel bedoelde termijn van achttien maanden verstrijkt.
7. Elke wijziging van de algemene bijlage of van de specifieke bijlagen of hoofdstukken daarvan die geacht wordt te zijn aanvaard, wordt van kracht, hetzij zes maanden na de datum waarop zij werd geacht te zijn aanvaard, hetzij, indien in de aanbevolen wijziging een andere termijn is vermeld, bij het verstrijken van die termijn na de datum waarop de wijziging werd geacht te zijn aanvaard.
8. De Secretaris-generaal van de Raad stelt de Overeenkomstsluitende Partijen zo spoedig mogelijk in kennis van elk bezwaar dat overeenkomstig lid 3, onder a), tegen de aanbevolen wijziging is aangetekend en van elke overeenkomstig lid 3, onder b), van dit artikel ontvangen kennisgeving. De Secretaris-generaal van de Raad deelt de Overeenkomstsluitende Partijen vervolgens mede of de Overeenkomstsluitende Partij of Partijen die een dergelijke kennisgeving hebben gedaan, bezwaar aantekenen tegen de aanbevolen wijziging of deze aanvaarden.

Artikel 16

1. In afwijking van de in artikel 15 van deze Overeenkomst vastgestelde wijzigingsprocedure kan het Comité van beheer overeenkomstig artikel 6 besluiten een aanbeveling te wijzigen of in een specifieke bijlage of hoofdstuk daarvan nieuwe aanbevelingen op te nemen. Elke Overeenkomstsluitende Partij wordt door de Secretaris-generaal van de Raad uitgenodigd aan de besprekingen in het Comité van beheer deel te nemen. De tekst van een dergelijke wijziging of nieuwe aanbeveling waarover aldus is beslist, wordt door de Secretaris-generaal van de Raad ter kennis gebracht van de Overeenkomstsluitende Partijen en van de leden van de Raad die geen Partij zijn bij deze Overeenkomst.

2. Een wijziging of opneming van een nieuwe aanbeveling waarover overeenkomstig lid 1 van dit artikel is beslist, wordt van kracht zes maanden nadat de Secretaris-generaal van de Raad daarvan kennis heeft gegeven. Elke Overeenkomstsluitende Partij die gebonden is door een specifieke bijlage of een hoofdstuk daarvan waarin dergelijke wijzigingen zijn aangebracht of nieuwe aanbevelingen zijn opgenomen, wordt geacht deze wijzigingen of nieuwe aanbevelingen te hebben aanvaard, tenzij deze Overeenkomstsluitende Partij voorbehoud maakt volgens de procedure van artikel 12 van de Overeenkomst.

Duur van de toetreding

Artikel 17

1. Deze Overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten. Een Overeenkomstsluitende Partij kan deze Overeenkomst na de datum van inwerkingtreding evenwel te allen tijde opzeggen overeenkomstig het bepaalde in artikel 18.
2. Van deze opzegging wordt schriftelijk kennis gegeven door middel van een akte die bij de depositaris wordt neergelegd.
3. De opzegging wordt van kracht zes maanden na de datum van ontvangst van de in lid 2 bedoelde akte door de depositaris.
4. De bepalingen van de leden 2 en 3 van dit artikel zijn eveneens van toepassing op de specifieke bijlagen of hoofdstukken daarvan, ten aanzien waarvan een Overeenkomstsluitende Partij haar aanvaarding na de datum van inwerkingtreding te allen tijde kan intrekken.
5. Een Overeenkomstsluitende Partij die haar aanvaarding van de algemene bijlage intrekt, wordt geacht de Overeenkomst te hebben opgezegd. In dit geval zijn de bepalingen van de leden 2 en 3 eveneens van toepassing.

HOOFDSTUK V

SLOTBEPALINGEN

Inwerkingtreding van de Overeenkomst

Artikel 18

1. Deze Overeenkomst treedt in werking drie maanden na de datum waarop vijf van de in artikel 8, lid 1 en lid 5, bedoelde entiteiten de Overeenkomst zonder voorbehoud van ratificatie hebben ondertekend of hun akten van ratificatie of toetreding hebben neergelegd.
2. Deze Overeenkomst treedt voor een Overeenkomstsluitende Partij in werking drie maanden na de datum waarop deze Partij Overeenkomstsluitende Partij is geworden overeenkomstig het bepaalde in artikel 8.
3. Een specifieke bijlage of hoofdstuk daarvan bij deze Overeenkomst treedt in werking drie maanden na de datum waarop vijf Overeenkomstsluitende Partijen de betrokken specifieke bijlage of het hoofdstuk daarvan hebben aanvaard.
4. Na de inwerkingtreding van een specifieke bijlage of hoofdstuk daarvan overeenkomstig het bepaalde in lid 3 van dit artikel, worden deze specifieke bijlage of dit hoofdstuk voor een Overeenkomstsluitende Partij van kracht drie maanden nadat deze Partij kennis heeft gegeven van haar aanvaarding. Geen enkele specifieke bijlage of hoofdstuk daarvan wordt evenwel voor een Overeenkomstsluitende Partij van kracht voor de datum waarop deze Overeenkomst voor die Overeenkomstsluitende Partij in werking is getreden.

Depositaris van de Overeenkomst

Artikel 19

1. Deze Overeenkomst, alle ondertekeningen met of zonder voorbehoud van ratificatie en alle akten van ratificatie of toetreding worden bij de Secretaris-generaal van de Raad neergelegd.
2. De depositaris:
 - a) ontvangt en bewaart de originele teksten van deze Overeenkomst;
 - b) maakt voor echt gewaarmerkte afschriften van de originele teksten van de Overeenkomst en doet deze aan de Overeenkomstsluitende Partijen, de leden van de Raad die geen Overeenkomstsluitende Partij zijn en de Secretaris-generaal van de Verenigde Naties toekomen;
 - c) neemt alle ondertekeningen met of zonder voorbehoud van ratificatie, ratificatie van of toetredingen tot deze Overeenkomst in ontvangst en neemt alle daarmee verband houdende akten en instrumenten, kennisgevingen en mededelingen in ontvangst en bewaart deze;
 - d) onderzoekt of alle ondertekeningen, akten en instrumenten, kennisgevingen en mededelingen met betrekking tot deze Overeenkomst aan de voorschriften voldoen en brengt indien nodig de kwestie onder de aandacht van de betrokken Overeenkomstsluitende Partij;

e) geeft de Overeenkomstsluitende Partijen, de leden van de Raad die geen Overeenkomstsluitende Partij zijn en de Secretaris-generaal van de Verenigde Naties kennis van:

- ondertekeningen, ratificaties, toetredingen en aanvaarding van bijlagen en hoofdstukken overeenkomstig artikel 8 van deze Overeenkomst;
- nieuwe hoofdstukken van de algemene bijlage en nieuwe specifieke bijlagen of hoofdstukken daarvan, waarvoor het Comité van beheer besluit een aanbeveling tot opneming in deze Overeenkomst te doen;
- de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst, van de algemene bijlage en van elke specifieke bijlage of hoofdstuk daarvan overeenkomstig artikel 18 van deze Overeenkomst;
- kennisgevingen die werden ontvangen overeenkomstig de artikelen 8, 10, 11, 12 en 13 van deze overeenkomst;
- de intrekking van aanvaarding van bijlagen/hoofdstukken door Overeenkomstsluitende Partijen;
- opzeggingen overeenkomstig artikel 17 van deze Overeenkomst; en
- krachtens artikel 15 van deze Overeenkomst aanvaarde wijzigingen evenals de data van inwerkingtreding van deze wijzigingen.

3. In het geval dat tussen een Overeenkomstsluitende Partij en de depositaris een verschil van mening ontstaat over de wijze waarop laatstgenoemde zijn taken vervult, brengt de depositaris of de betrokken Overeenkomstsluitende Partij de kwestie onder de aandacht van de andere Overeenkomstsluitende Partijen en de ondertekenaars dan wel, naar gelang het geval, het Comité van beheer of de Raad.

Registratie en authentieke teksten

Artikel 20

Overeenkomstig artikel 102 van het Handvest van de Verenigde Naties wordt deze Overeenkomst op verzoek van de Secretaris-generaal van de Raad bij het Secretariaat van de Verenigde Naties geregistreerd.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder deze Overeenkomst hebben gesteld.

Gedaan te Kyoto, de achttiende mei negentien honderddrieënzeventig, in de Engelse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek, in één exemplaar dat wordt neergelegd bij de Secretaris-generaal van de Raad die voor eensluidend gewaarmerkte afschriften daarvan doet toekomen aan alle entiteiten bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Overeenkomst.

*Aanhangsel II***ALGEMENE BIJLAGE****HOOFDSTUK 1****ALGEMENE BEGINSELEN****1.1. Norm**

De definities, normen en overgangsnormen in dit aanhangsel zijn van toepassing op de in dit aanhangsel bedoelde douaneprocedures en -praktijken, en, in voorkomend geval, de procedures en praktijken in de specifieke bijlagen.

1.2. Norm

De voorwaarden waaraan moet zijn voldaan en de douaneformaliteiten die vervuld moeten worden voor de in dit aanhangsel en in de specifieke bijlagen bedoelde procedures en praktijken worden in de nationale wetgeving omschreven en zijn zo eenvoudig mogelijk.

1.3. Norm

De douanediens ten plagen op gezette tijden formeel overleg met het bedrijfsleven ten einde de samenwerking te intensiveren en het bedrijfsleven zoveel mogelijk te betrekken bij het vaststellen van de meest doeltreffende werkmethode, die in overeenstemming met de nationale bepalingen en de internationale overeenkomsten zijn.

HOOFDSTUK 2**DEFINITIES**

Voor de toepassing van de aanhangsels bij deze Overeenkomst wordt verstaan onder:

- E1./F23. „aangever”: elke persoon die goederen aangeeft of in wiens naam een dergelijke aangifte wordt gedaan;
- E2./F19. „accountantscontrole”: de maatregelen die de douane neemt, om zich te vergewissen van de juistheid en de echtheid van aangiften, bestaande in een onderzoek van de desbetreffende boekhouding, registers, rekeningen en handelsgegevens van de betrokken personen;
- E3./F4. „beroep”: de handeling waardoor een persoon waarop een besluit of verzuim van de douanediens rechtstreeks betrekking heeft en die van oordeel is dat hij hierdoor nadeel ondervindt, bij een bevoegde autoriteit een vordering tot schadevergoeding indient;
- E4./F15. „besluit”: de individuele maatregel waardoor de douane beschikt op een kwestie waarop de douanewetgeving van toepassing is;
- E5./F9. „controle van de goederenaangifte”: de handeling waardoor de douane zich ervan vergewist dat de goederenaangifte naar behoren is opgesteld en dat de vereiste begeleidende documenten aan de ter zake geldende voorwaarden voldoen;
- E6./F10. „derde persoon”: een persoon die voor en namens een andere persoon bij de douane de formaliteiten met betrekking tot de invoer, de uitvoer, het vervoer of de opslag van goederen verricht;
- E7./F3. „douane”: de overheidsdienst die verantwoordelijk is voor de handhaving van de douanewetgeving en de invordering van de rechten en heffingen, evenals voor de toepassing van de andere wetten en voorschriften in verband met de invoer, de uitvoer, het vervoer of de opslag van goederen;
- E8./F11. „douanecontrole”: de maatregelen die de douane neemt om de douanewetgeving te handhaven;
- E9./F16. „douaneformaliteiten”: alle handelingen die de betrokken personen en de douane dienen te verrichten om aan de douanewetgeving te voldoen;
- E10./F18. „douanegebied”: het gebied waar de douanewetgeving van een Overeenkomstsluitende Partij van toepassing is;
- E11./F2. „douanekantoor”: de administratieve eenheid van de douane die bevoegd is voor het vervullen van de douaneformaliteiten, evenals de ruimten of andere zones die voor dat doeleinde door de bevoegde autoriteiten zijn goedgekeurd;
- E12./F25. „douanerechten”: de in het douanetarief vastgestelde rechten waaraan goederen bij het binnenkomen of verlaten van het douanegebied zijn onderworpen;

- E13./F6. „douanewetgeving”: de bij de invoer, de uitvoer, het vervoer of de opslag van goederen, geldende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, met de handhaving waarvan de douane specifiek is belast evenals alle voorschriften die de douane uit hoofde van haar regelgevende bevoegdheden opstelt;
- E14./F7. „Goederenaangifte”: overeenkomstig de voorschriften van de douane opgestelde verklaring waarin de betrokken personen vermelden onder welke douaneregeling de goederen worden geplaatst en waarin zij de gegevens verstrekken die de douane nodig heeft om deze regeling te kunnen toepassen;
- E15./F5. „invoerrechten en -heffingen”: de douanerechten en alle andere rechten, belastingen of heffingen die worden ingevorderd bij of in verband met de invoer van goederen, met uitzondering van alle heffingen die beperkt zijn tot ongeveer de kosten van de verleende diensten of die door de douane namens een andere nationale autoriteit worden ingevorderd;
- E16./F12. „onderzoek van de goederen”: de fysieke inspectie van de goederen door de douane waardoor deze zich ervan vergewist dat de goederen, wat hun aard, oorsprong, staat waarin zij zich bevinden, hoeveelheid en waarde betreft, in overeenstemming zijn met de gegevens van de douaneaangifte;
- E17./F27. „persoon”: een natuurlijke persoon of een rechtspersoon, tenzij in de tekst anders bedoeld;
- E18./F13. „rechten en heffingen”: de invoerrechten en -heffingen en/of de uitvoerrechten en -heffingen;
- E19./F8. „terugbetaling”: de teruggave, geheel of ten dele, van de voor de goederen betaalde rechten en heffingen en de kwijtschelding, geheel of ten dele, van de rechten en heffingen, wanneer nog geen betaling heeft plaatsgevonden;
- E20./F14. „uitvoerrechten en -heffingen”: de douanerechten en alle andere rechten, belastingen of heffingen die worden ingevorderd bij of in verband met de uitvoer van goederen, met uitzondering van alle heffingen waarvan het bedrag beperkt is tot ongeveer de kosten van de verleende diensten of die door de douane namens een andere nationale autoriteit worden ingevorderd;
- E21./F1. „vaststelling van de rechten en heffingen”: berekening van het bedrag van de verschuldigde rechten en heffingen;
- E22./F21. „vervaldatum”: de datum waarop de verschuldigde rechten en heffingen voldaan moeten worden;
- E23./F22. „verzuim”: het niet binnen een redelijke termijn verrichten van een handeling of nemen van een besluit door de douane in gevallen waarin deze daartoe krachtens de douanewetgeving gehouden is, ten aanzien van een zaak die haar overeenkomstig de voorschriften is voorgelegd;
- E24./F20. „vrijgave van goederen”: een door de douane verrichte handeling waarbij goederen die zijn vrijgemaakt ter beschikking worden gesteld van de betrokken personen;
- E25./F24. „vrijmaking”: het vervullen van de douaneformaliteiten die noodzakelijk zijn voor de aangifte ten verbruik, de uitvoer of de plaatsing van goederen onder een andere douaneregeling;
- E26./F17. „wederzijdse administratieve bijstand”: de maatregelen die de douanediens ten namens of in samenwerking met andere douanediens ten nemen voor de correcte toepassing van de douanewetgeving en door het voorkomen, het onderzoek en de bestrijding van overtredingen van de douanewetgeving;
- E27./F26. „zekerheidstelling”: datgene wat ten genoegen van de douane garandeert dat aan een verplichting ten aanzien van de douane zal worden voldaan. De zekerheidstelling wordt „doorlopend” genoemd wanneer zij garandeert dat aan de uit diverse transacties voortvloeiende verplichtingen zal worden voldaan.

HOOFDSTUK 3

VRIJMAKING EN ANDERE DOUANEFORMALITEITEN

Bevoegde douanekantoren

3.1. Norm

De douane wijst de douanekantoren aan waar goederen kunnen worden aangebracht en vrijgemaakt. Bij het vaststellen van de bevoegdheden en de vestigingsplaats van deze kantoren en de openingstijden daarvan, wordt in het bijzonder rekening gehouden met de behoeften van het handelsverkeer.

3.2. Norm

Op verzoek van de betrokken persoon en indien de redenen daartoe door de douane gerechtvaardigd worden geacht, verricht deze laatste, mits de middelen daarvoor beschikbaar zijn, de voor de toepassing van de douaneformaliteiten vereiste handelingen buiten de vastgestelde openingstijden of op andere plaatsen dan de douanekantoren. De door de douane gevraagde vergoeding is niet hoger dan bij benadering de kosten van de verleende diensten.

3.3. Norm

Wanneer douanekantoren zich aan een gemeenschappelijke grensovergang bevinden, stemmen de betrokken douanediens ten de openingstijden en bevoegdheden van deze kantoren op elkaar af.

3.4. Overgangsnorm

Aan gemeenschappelijke grensovergangen verrichten de betrokken douanediens ten indien mogelijk gezamenlijke controles.

3.5. Overgangsnorm

Wanneer de douanediens ten voornemens zijn aan een gemeenschappelijke grensovergang een nieuw douanekantoor te vestigen of de inrichting van een bestaand kantoor te wijzigen, werken zij zoveel mogelijk samen met de douanediens ten van het buurland teneinde een gemeenschappelijk douanekantoor op te richten en, zodoende, de gezamenlijke controles te vereenvoudigen.

De aangever

a) *Personen die gemachtigd zijn als aangever op te treden*

3.6. Norm

De voorwaarden waaronder een persoon gemachtigd is als aangever op te treden, worden in de nationale wetgeving vermeld.

3.7. Norm

Elke persoon die het recht heeft over de goederen te beschikken, is gemachtigd als aangever op te treden.

b) *Verantwoordelijkheden van de aangever*

3.8. Norm

De aangever is ten aanzien van de douane aansprakelijk voor de juistheid van de in de goederenaangifte vermelde gegevens en de betaling van de rechten en heffingen.

c) *Rechten van de aangever*

3.9. Norm

De aangever heeft de mogelijkheid, voor hij de goederenaangifte overlegt, onder de voorwaarden die de douane vaststelt:

a) de goederen te inspecteren; en

b) monsters te nemen.

3.10. Norm

De douane verlangt geen afzonderlijke douaneaangifte voor monsters die onder douanetoezicht zijn genomen, op voorwaarde dat deze monsters in de goederenaangifte van de betreffende zending zijn vermeld.

De goederenaangifte

a) *Model en inhoud van de goederenaangifte*

3.11. Norm

De in de goederenaangifte te vermelden gegevens worden door de douane vastgesteld. De papieren versie van de goederenaangifte is in overeenstemming met het VN-model.

Voor geautomatiseerde vrijmakingsprocedures is het model van de elektronisch ingediende goederenaangifte gebaseerd op de internationale normen voor elektronische gegevensuitwisseling die in de aanbevelingen van de Internationale Douaneraad betreffende informatietechnologie zijn neergelegd.

3.12. Norm

De douane verlangt in de goederenaangifte geen andere gegevens dan die welke noodzakelijk worden geacht voor het vaststellen en de invordering van de rechten en heffingen, het samenstellen van statistieken en de toepassing van de douanewetgeving.

3.13. Norm

Wanneer, om redenen die de douane gegrond acht, de aangever niet over alle in de goederenaangifte te vermelden gegevens beschikt, kan hij een voorlopige of onvolledige goederenaangifte overleggen, op voorwaarde dat daarin alle door de douane noodzakelijk geachte gegevens voorkomen en de aangever zich ertoe verbindt binnen een bepaalde termijn een volledige aangifte over te leggen.

3.14. Norm

Wanneer de douane een voorlopige of onvolledige goederenaangifte geldig maakt, krijgen de goederen dezelfde tariefbehandeling als wanneer bij de eerste aangifte een volledige en correcte goederenaangifte was ingediend.

De vrijgave van de goederen wordt niet uitgesteld indien zekerheid is gesteld ten bedrage van alle verschuldigde rechten en heffingen.

3.15. Norm

De douane verlangt enkel de overlegging van het origineel van de goederenaangifte en van het minimaal noodzakelijk aantal afschriften.

b) Tot staving van de goederenaangifte over te leggen documenten

3.16. Norm

De douane verlangt tot staving van de goederenaangifte enkel de overlegging van die documenten welke noodzakelijk zijn voor het toezicht op de transactie en om te waarborgen dat aan alle bepalingen van de douanewetgeving is voldaan.

3.17. Norm

Wanneer bepaalde tot staving van de goederenaangifte over te leggen documenten, om door de douane gegrond geachte redenen, niet beschikbaar zijn, staat de douane toe dat deze documenten, op een later tijdstip, doch binnen een bepaalde termijn worden overgelegd.

3.18. Overgangsnorm

De douane staat toe dat de tot staving van de goederenaangifte over te leggen documenten haar met elektronische middelen worden toegezonden.

3.19. Norm

De douane verlangt geen vertaling van de gegevens in de tot staving over te leggen documenten, behalve wanneer zulks noodzakelijk is voor de afhandeling van de goederenaangifte.

Overlegging, geldigmaking en controle van de goederenaangifte**3.20. Norm**

De douane staat toe dat de goederenaangifte aan om het even welk daartoe aangewezen douanekantoor wordt overgelegd.

3.21. Overgangsnorm

De douane staat toe dat de goederenaangifte met elektronische middelen wordt overgelegd.

3.22. Norm

De goederenaangifte wordt overgelegd tijdens de uren die de douane vaststelt.

3.23. Norm

Wanneer de nationale wetgeving een termijn voor het overleggen van de goederenaangifte vaststelt, dient deze voldoende ruim te zijn om de aangever in staat te stellen de goederenaangifte in te vullen en de tot staving van de aangifte vereiste documenten te verkrijgen.

3.24. Norm

Op verzoek van de aangever, en indien de redenen welke daaraan ten grondslag liggen door de douane gerechtvaardigd worden geacht, verlengt deze laatste de vastgestelde termijn voor het overleggen van de goederenaangifte.

3.25. Norm

In de nationale wetgeving worden bepalingen opgenomen die voorzien in de mogelijkheid tot overlegging, geldigmaking of controle van de goederenaangifte en de tot staving daarvan in te dienen documenten, voorafgaand aan de aankomst van de goederen.

3.26. Norm

Wanneer de douane niet in staat is de goederenaangifte geldig te maken, deelt zij de redenen daarvoor aan de aangever mede.

3.27. Norm

De douane staat de aangever toe een reeds overgelegde goederenaangifte te wijzigen, op voorwaarde dat wanneer het verzoek daartoe wordt ontvangen zij nog geen aanvang heeft gemaakt met de controle van de goederenaangifte of het onderzoek van de goederen.

3.28. Overgangsnorm

De douane staat de aangever toe de goederenaangifte te wijzigen indien het verzoek daartoe wordt ontvangen nadat een aanvang is gemaakt met de controle van de goederenaangifte, indien de douane de door de aangever opgegeven redenen gegrond acht.

3.29. Overgangsnorm

Het is de aangever toegestaan de goederenaangifte in te trekken en een aanvraag voor een andere douaneregeling in te dienen, op voorwaarde dat het verzoek daartoe aan de douane wordt gedaan vooraleer goederen zijn vrijgegeven en de douane de redenen van het verzoek gegrond acht.

3.30. Norm

De goederenaangifte wordt gecontroleerd op het tijdstip van geldigmaking of zo spoedig mogelijk daarna.

3.31. Norm

Bij de controle van de goederenaangifte verricht de douane slechts de handelingen die zij absoluut noodzakelijk acht voor de handhaving van de douanewetgeving.

Bijzondere procedures voor gevolmachtigden**3.32. Overgangsnorm**

Voor gevolmachtigden die voldoen aan de door de douane vastgestelde criteria, die onder meer voorschrijven dat de betrokkene in het verleden geen overtredingen van de douanewetgeving heeft begaan en dat hij over een toereikende boekhouding beschikt, voorziet de douane in:

- vrijgave van de goederen nadat de informatie is verstrekt die minimaal noodzakelijk is om de goederen te identificeren en de goederenaangifte op een later tijdstip te vervolledigen;
- vrijmaking van de goederen in de bedrijfsruimten van de aangever of op enige andere door de douane goedgekeurde plaats;
- en, bovendien, in zoverre mogelijk, andere bijzondere procedures zoals:
 - de overlegging van een enkele goederenaangifte voor alle invoer of uitvoer in een bepaalde periode wanneer dezelfde persoon regelmatig goederen invoert of uitvoert;
 - vaststelling van de verschuldigde rechten en heffingen door de gevolmachtigde zelf, en, in voorkomend geval, toezicht op de naleving van andere douanevoorschriften aan de hand van diens handelsadministratie;
 - aangifte van de goederen door registratie in de boekhouding van de gevolmachtigde, met dien verstande dat achteraf een aanvullende goederenaangifte wordt overgelegd.

Onderzoek van de goederen**a) Termijn voor het onderzoek van de goederen****3.33. Norm**

Wanneer de douane beslist de goederen aan een onderzoek te onderwerpen, geschiedt dit onderzoek zo spoedig mogelijk na de geldigmaking van de goederenaangifte.

3.34. Norm

Bij de organisatie van de door haar te verrichten onderzoeken, geeft de douane voorrang aan het onderzoek van levende dieren en aan bederf onderhevige goederen en andere goederen waarvan zij aanvaardt dat deze snel moeten worden vrijgegeven.

3.35. Overgangsnorm

Wanneer de goederen zowel door de douane als door andere autoriteiten onderzocht moeten worden, zorgt de douane ervoor dat deze inspecties worden gecoördineerd en, indien mogelijk, terzelfder tijd worden uitgevoerd.

b) *Aanwezigheid van de aangever bij het onderzoek van de goederen*

3.36. Norm

De douane neemt een verzoek van de aangever om aanwezig of vertegenwoordigd te zijn bij het onderzoek van de goederen in welwillende overweging. Behoudens buitengewone omstandigheden wordt een dergelijk verzoek ingewilligd.

3.37. Norm

Wanneer de douane zulks dienstig acht, verlangt zij van de aangever dat deze bij het onderzoek van de goederen aanwezig is of zich laat vertegenwoordigen teneinde de nodige bijstand te verlenen bij het onderzoek.

c) *Monsterneming door de douane*

3.38. Norm

Monsters worden enkel genomen wanneer de douane dit noodzakelijk acht om de tariefindeling en/of de waarde van de aangegeven goederen vast te stellen of de toepassing van andere bepalingen van de nationale wetgeving te waarborgen. De genomen monsters zijn zo klein mogelijk.

Fouten**3.39. Norm**

De douane legt geen zware straffen op voor kennelijk onopzettelijke fouten waarbij de betrokkene geen frauduleus oogmerk noch ernstige nalatigheid kan worden verweten. Wanneer zij het noodzakelijk acht de herhaling van dergelijke fouten te ontmoedigen, kan zij een straf opleggen, die echter niet zwaarder mag zijn dan voor dit doeleinde noodzakelijk is.

Vrijgave van goederen**3.40. Norm**

De aangegeven goederen worden vrijgegeven zodra de douane deze heeft onderzocht of heeft besloten deze niet te onderzoeken, op voorwaarde dat:

- geen overtreding is vastgesteld;
- de invoer- of uitvoervergunning en alle andere noodzakelijke documenten zijn verkregen;
- alle vergunningen voor de betrokken regeling zijn verkregen;
- alle rechten en heffingen zijn betaald of passende maatregelen zijn genomen om de invordering daarvan veilig te stellen.

3.41. Norm

Wanneer de douane de overtuiging is toegedaan dat de aangever achteraf alle formaliteiten in verband met de vrijmaking van de goederen zal vervullen, geeft zij de goederen vrij op voorwaarde dat de aangever een handelsdocument of officieel document voorlegt waarin de belangrijkste gegevens van de betrokken zending zijn vermeld en dat aanvaardbaar is voor de douane, alsmede dat, indien nodig, zekerheid is gesteld voor de verschuldigde rechten en heffingen.

3.42. Norm

Wanneer de douane besluit dat monsters aan een laboratoriumanalyse onderworpen moeten worden of dat gedetailleerde technische documenten of deskundig advies vereist zijn, geeft zij de goederen vrij vooraleer de resultaten van dit onderzoek bekend zijn, op voorwaarde dat de nodige zekerheid is gesteld en zij zich ervan heeft vergewist dat de goederen niet aan verboden of beperkingen zijn onderworpen.

3.43. Norm

Wanneer een overtreding is vastgesteld, geeft de douane de goederen vrij vooraleer de administratieve of gerechtelijke procedure voltooid is, op voorwaarde dat er geen mogelijkheid is dat de goederen worden aangeslagen of verbeurd-verklaard of in een later stadium als bewijsmateriaal moeten dienen en de aangever de rechten en heffingen betaalt en zekerheid stelt voor alle aanvullende rechten en heffingen en alle boetes die kunnen worden opgelegd.

Afstand of vernietiging van goederen**3.44. Norm**

Wanneer de goederen nog niet voor verbruik zijn vrijgegeven of zij onder een andere douaneregeling zijn geplaatst, en op voorwaarde dat geen overtreding is vastgesteld, is de betrokken persoon niet gehouden de rechten en heffingen te betalen of heeft hij recht op terugbetaling daarvan:

- wanneer, op zijn verzoek, de goederen aan de schatkist worden afgestaan of bij besluit van de douane onder douanetoezicht worden vernietigd of onbruikbaar worden gemaakt voor consumptie; de kosten hiervan komen ten laste van de betrokken persoon;
- wanneer de goederen worden vernietigd of ten gevolge van een ongeval of overmacht onherroepelijk teloor gaan, op voorwaarde dat deze vernietiging of dit verlies ten genoegen van de douane naar behoren worden vastgesteld;
- op tekortbevindingen die verband houden met de aard van de goederen wanneer dergelijke tekortbevindingen ten genoegen van de douane naar behoren zijn vastgesteld.

Na de vernietiging overblijvende resten en afvallen die ten verbruike worden aangegeven of worden uitgevoerd, zijn onderworpen aan de rechten en heffingen die van toepassing zijn op dergelijke resten en afvallen die in deze staat worden ingevoerd of uitgevoerd.

3.45. Overgangsnorm

Wanneer de douane goederen verkoopt die niet binnen de vastgestelde termijn zijn aangegeven of niet konden worden vrijgegeven hoewel geen overtreding werd vastgesteld, wordt de opbrengst van de verkoop, na aftrek van alle rechten en belastingen, en alle andere kosten en vergoedingen, overgemaakt aan de rechthebbenden, of, wanneer dit niet mogelijk is, gedurende een bepaalde periode te hunner beschikking gehouden.

HOOFDSTUK 4**RECHTEN EN HEFFINGEN****A. VASTSTELLING, INVORDERING EN BETALING VAN RECHTEN EN HEFFINGEN****4.1. Norm**

De nationale wetgeving stelt vast onder welke omstandigheden rechten en heffingen verschuldigd zijn.

4.2. Norm

De termijn waarbinnen de verschuldigde rechten en heffingen worden vastgesteld, wordt in de nationale wetgeving bepaald. Deze vaststelling geschiedt zo spoedig mogelijk na overlegging van de goederenaangifte of nadat om enige andere reden rechten en heffingen verschuldigd zijn geworden.

4.3. Norm

De elementen waarop de vaststelling van de rechten en heffingen gebaseerd is en de voorwaarden waaronder dit geschiedt, worden in de nationale wetgeving vastgesteld.

4.4. Norm

Het tarief van de rechten en heffingen wordt in de officiële publicaties bekendgemaakt.

4.5. Norm

De nationale wetgeving stelt het tijdstip vast dat in aanmerking wordt genomen voor de vaststelling van de rechten en heffingen.

4.6. Norm

De nationale wetgeving stelt de wijze van betaling van de rechten en heffingen vast.

4.7. Norm

De nationale wetgeving bepaalt welke perso(o)n(en) aansprakelijk is (zijn) voor de betaling van de rechten en heffingen.

4.8. Norm

Plaats en datum van betaling worden in de nationale wetgeving vastgesteld.

4.9. Norm

Wanneer volgens de nationale wetgeving de vervaldatum een latere datum kan zijn dan de datum van vrijgave van de goederen, dan dient deze datum minstens 10 dagen later te zijn dan de datum van vrijgave. Voor de periode tussen de datum van vrijgave en de vervaldatum worden geen intresten aangerekend.

4.10. Norm

De nationale wetgeving stelt de termijn vast binnen dewelke de douane een vordering in rechte kan instellen met het oog op de invordering van de rechten en heffingen die op de vervaldatum niet zijn voldaan.

4.11. Norm

De nationale wetgeving bepaalt welke intresten worden geheven van de bedragen aan rechten en heffingen die op de vervaldatum nog niet zijn voldaan, evenals de voorwaarden waaronder deze interesten worden toegepast.

4.12. Norm

Wanneer de rechten en heffingen zijn voldaan, wordt aan diegene die de betaling heeft verricht een bewijs van betaling uitgereikt, tenzij er een ander bewijs van betaling voorhanden is.

4.13. Overgangsnorm

In de nationale wetgeving wordt een minimumwaarde en/of minimumbedrag van de in te vorderen rechten en heffingen vastgesteld. Beneden dit bedrag worden geen rechten en heffingen ingevorderd.

4.14. Norm

Wanneer de douane constateert dat als gevolg van fouten in de goederenaangifte of bij de vaststelling van de rechten en heffingen een lager bedrag aan rechten en heffingen werd ingevorderd dan wettelijk verschuldigd was, corrigeren zij deze fouten en vorderen zij het te weinig betaalde bedrag in. Is het te weinig betaalde bedrag evenwel lager dan het in de nationale wetgeving vastgestelde minimumbedrag, dan wordt dit bedrag door de douane niet ingevorderd.

B. UITSTEL VAN BETALING VAN RECHTEN EN HEFFINGEN**4.15. Norm**

Wanneer de nationale wetgeving in uitstel van betaling van rechten en heffingen voorziet, worden in deze wetgeving de voorwaarden vastgesteld waaronder dit uitstel wordt verleend.

4.16. Norm

Voor uitstel van betaling worden in zoverre mogelijk geen intresten aangerekend.

4.17. Norm

De termijn van uitstel van betaling van de rechten en heffingen bedraagt minstens veertien dagen.

C. TERUGBETALING VAN RECHTEN EN HEFFINGEN**4.18. Norm**

Terugbetaling vindt plaats wanneer wordt vastgesteld dat als gevolg van een vergissing bij de vaststelling van de rechten en heffingen een te hoog bedrag werd ingevorderd.

4.19. Norm

Terugbetaling van rechten en heffingen wordt toegestaan voor ingevoerde of uitgevoerde goederen waarvan wordt vastgesteld dat zij op het tijdstip van invoer of van uitvoer gebreken vertoonden of anderszins niet in overeenstemming waren met de overeengekomen specificaties en die, hetzij aan de leverancier, hetzij aan een andere door de leverancier aangewezen persoon worden teruggezonden, indien aan de hiernavolgende voorwaarden is voldaan:

- de goederen hebben in het land van invoer geen bewerkingen ondergaan en werden aldaar niet hersteld noch gebruikt en worden binnen een redelijke termijn wederuitgevoerd;

- de goederen hebben in het land waarnaar zij werden uitgevoerd geen bewerkingen ondergaan en werden aldaar niet hersteld noch gebruikt en worden binnen een redelijke termijn wederingevoerd;

Indien de goederen werden gebruikt, vormt dit geen beletsel voor terugbetaling op voorwaarde dat dit gebruik onontbeerlijk was om de gebreken of andere omstandigheden die de reden zijn van de wederuitvoer of de wederinvoer van de goederen aan het licht te brengen.

Indien de goederen niet wederuitgevoerd of wederingevoerd worden, kunnen zij aan de schatkist worden afgestaan of naar goeddunken van de douane worden vernietigd of ongeschikt worden gemaakt voor consumptie. Deze afstand of vernietiging mogen geen kosten voor de schatkist met zich brengen.

4.20. **Overgangsnorm**

Wanneer de douane toestemming geeft om goederen die oorspronkelijk werden aangegeven voor een douaneregeling waarbij rechten en heffingen werden betaald, onder een andere douaneregeling te plaatsen, wordt het bedrag van deze rechten en heffingen dat het bedrag van de uit hoofde van de nieuwe procedure verschuldigde rechten en heffingen overschrijdt, terugbetaald.

4.21. **Norm**

Op verzoeken om terugbetaling wordt zo snel mogelijk beschikt en het teveel betaalde wordt zo spoedig mogelijk na het onderzoek van de eis teruggegeven.

4.22. **Norm**

Wanneer de douane vaststelt dat de te hoge invordering het gevolg is van een vergissing van de douane bij de vaststelling van de rechten en heffingen, wordt het teveel ingevorderde bedrag met voorrang terugbetaald.

4.23. **Norm**

Wanneer termijnen worden vastgesteld na het verstrijken waarvan geen verzoeken om terugbetaling meer worden aanvaard, dienen deze termijnen voldoende lang te zijn opdat rekening kan worden gehouden met de uiteenlopende omstandigheden van elk geval waarin terugbetaling kan worden verleend.

4.24. **Norm**

Terugbetaling wordt niet verleend wanneer het betrokken bedrag lager is dan het in de nationale wetgeving vastgestelde minimumbedrag.

HOOFDSTUK 5

ZEKERHEIDSTELLING

5.1. **Norm**

De nationale wetgeving stelt de gevallen vast waarin zekerheid moet worden gesteld, evenals de vorm waarin dit dient te geschieden.

5.2. **Norm**

De douane stelt het bedrag van de zekerheid vast.

5.3. **Norm**

Een persoon die gehouden is zekerheid te stellen, kan dit doen in elke vorm die aanvaardbaar is voor de douane.

5.4. **Norm**

Indien de nationale wetgeving daarin voorziet, verlangt de douane geen zekerheidstelling wanneer zij de overtuiging is toegedaan dat aan een verplichting ten aanzien van de douane zal worden voldaan.

5.5. **Norm**

Wanneer zekerheid moet worden gesteld om te waarborgen dat aan de uit een douaneregeling voortvloeiende verplichtingen zal worden voldaan, aanvaardt de douane een doorlopende zekerheid, in het bijzonder van aangevers die regelmatig goederen aangeven bij verschillende kantoren in het douanegebied.

5.6. **Norm**

Wanneer zekerheid moet worden gesteld, is het bedrag daarvan zo laag mogelijk en, wanneer het een zekerheidstelling voor de betaling van rechten en heffingen betreft, niet hoger dan het bedrag dat maximaal verschuldigd kan zijn.

5.7. **Norm**

De gestelde zekerheid wordt vrijgegeven zo spoedig mogelijk nadat de douane zich ervan heeft vergewist dat aan de betrokken verplichtingen is voldaan.

HOOFDSTUK 6

DOUANECONTROLE

6.1. Norm

Alle goederen, met inbegrip van vervoermiddelen, die het douanegebied binnenkomen of verlaten, ongeacht of daarop rechten en heffingen van toepassing zijn, kunnen aan douanecontrole worden onderworpen.

6.2. Norm

De douanecontrole is beperkt tot hetgeen noodzakelijk is voor de handhaving van de douanewetgeving.

6.3. Norm

De douane maakt bij de douanecontroles gebruik van risicomanagement.

6.4. Norm

De douane maakt gebruik van risicoanalyse om te bepalen welke personen en goederen, met inbegrip van vervoermiddelen, aan een onderzoek dienen te worden onderworpen, alsmede om de reikwijdte van dit onderzoek vast te stellen.

6.5. Norm

De douane stelt ter ondersteuning van haar risicomanagement een strategie vast om te beoordelen in hoeverre de douanevoorschriften worden nageleefd.

6.6. Norm

De douanecontroles omvatten onder meer accountantscontroles.

6.7. Norm

De douanediens ten werken zoveel mogelijk samen met andere douanediens ten en trachten overeenkomsten inzake wederzijdse administratieve samenwerking te sluiten teneinde de douanecontroles doeltreffender te maken.

6.8. Norm

De douane werkt zoveel mogelijk samen met het bedrijfsleven en tracht convenanten te sluiten om de douanecontroles doeltreffender te maken.

6.9. Overgangsnorm

De douane maakt zoveel mogelijk gebruik van informatietechnologie en elektronische handel om de douanecontroles doeltreffender te maken.

6.10. Norm

De douane evalueert de handelssystemen van de bedrijven wanneer deze systemen van invloed zijn op de douanewerkzaamheden, teneinde de naleving van de douanevoorschriften veilig te stellen.

HOOFDSTUK 7

TOEPASSING VAN INFORMATIETECHNOLOGIE

7.1. Norm

De douane maakt bij haar werkzaamheden gebruik van informatietechnologie wanneer dit uit kosten oogpunt gerechtvaardigd is en doeltreffend voor de douane en het bedrijfsleven. De douane stelt de voorwaarden vast waaronder van deze technologie gebruik wordt gemaakt.

7.2. Norm

Bij het gebruik van systemen voor elektronische gegevensverwerking past de douane de relevante internationaal aanvaarde normen toe.

7.3. Norm

De invoering van informatietechnologie geschiedt zoveel mogelijk in overleg met alle rechtstreeks betrokken partijen.

7.4. Norm

Nieuwe of herziene nationale wetgeving voorziet in:

- de mogelijkheid tot gebruikmaking van systemen van de elektronische handel als alternatief voor de op papieren documenten gebaseerde systemen;
- zowel elektronische als op papieren documenten gebaseerde authenticeringsmethoden;
- het recht van de douane informatie achter te houden voor haar eigen doeleinden, en, in voorkomend geval, deze informatie met alle andere douanediens ten en alle andere wettelijk erkende partijen uit te wisselen met behulp van de systemen van de elektronische handel.

HOOFDSTUK 8**BETREKKINGEN TUSSEN DE DOUANE EN DERDEN****8.1. Norm**

De betrokken personen hebben de keuze hun zaken rechtstreeks met de douane af te handelen of een derde persoon aan te wijzen die dit in hun naam doet.

8.2. Norm

De nationale wetgeving stelt de voorwaarden vast waaronder een persoon voor en namens een andere persoon zaken kan afhandelen met de douane en bepaalt de aansprakelijkheid van derden ten aanzien van de douane voor de betaling van de rechten en heffingen en voor eventuele onregelmatigheden.

8.3. Norm

Douanetransacties die door de betrokken persoon voor eigen rekening worden afgehandeld, worden niet minder gunstig behandeld of moeten niet aan strengere eisen voldoen dan douanetransacties die namens de betrokken persoon door een derde worden afgehandeld.

8.4. Norm

Een als derde aangewezen persoon heeft wat de afhandeling van zaken met de douane betreft dezelfde rechten als de persoon die hem heeft aangewezen.

8.5. Norm

De douane draagt zorg dat derden aan het formeel overleg van de douane met het bedrijfsleven deelnemen.

8.6. Norm

De douane bepaalt onder welke omstandigheden zij niet bereid is zaken af te handelen met derden.

8.7. Norm

De douane stelt de betrokken derde partij schriftelijk in kennis van haar besluit geen zaken af te handelen.

HOOFDSTUK 9**INFORMATIE, BESLUITEN EN BESCHIKKINGEN VAN DE DOUANE****A. ALGEMENE INFORMATIE****9.1. Norm**

De douane draagt zorg dat alle relevante informatie van algemene toepassing in verband met de douanewetgeving steeds beschikbaar is voor elke belanghebbende.

9.2. Norm

Wanneer bepaalde informatie die werd verstrekt, gewijzigd moet worden als gevolg van wijzigingen in de douanewetgeving of in de administratieve regelingen of voorschriften, dan stelt de douane de herziene informatie voldoende tijd voor de inwerkingtreding van de wijziging ter beschikking zodat belanghebbenden daarmee rekening kunnen houden, behoudens in gevallen waarin wijzigingen niet vooraf kunnen worden bekendgemaakt.

9.3. Overgangsnorm

De douane maakt gebruik van informatietechnologie om de informatievoorziening te verbeteren.

*B. SPECIFIEKE INFORMATIE***9.4. Norm**

Op verzoek van de belanghebbende verstrekt de douane ten spoedigste zo nauwkeurig mogelijke informatie over specifieke zaken in verband met de douanewetgeving waaromtrent de belanghebbende vragen heeft gesteld.

9.5. Norm

De douane verstrekt niet enkel de gevraagde specifieke informatie, doch ook alle terzake dienende informatie waarvan de belanghebbende naar hun oordeel kennis dient te hebben.

9.6. Norm

Wanneer de douane informatie verstrekt, draagt zij zorg geen bijzonderheden van particuliere of vertrouwelijke aard in verband met de douane of derden bekend te maken, tenzij de nationale wetgeving dergelijke bekendmaking vereist of toestaat.

9.7. Norm

Wanneer de douane de informatie niet gratis kan verstrekken, is de gevraagde vergoeding beperkt tot bij benadering de kosten van de verleende diensten.

*C. BESLUITEN EN BESCHIKKINGEN***9.8. Norm**

Op schriftelijk verzoek van de betrokken persoon geeft de douane binnen de in de nationale wetgeving vastgestelde termijn schriftelijk kennis van een door haar genomen besluit. Wanneer het besluit nadelig is voor de betrokken persoon wordt dit met redenen omkleed en wordt de betrokkene in kennis gesteld van zijn recht op beroep.

9.9. Norm

De douane neemt op verzoek van belanghebbende bindende besluiten, op voorwaarde dat zij over alle door haar noodzakelijk geachte informatie beschikt.

HOOFDSTUK 10**BEROEP IN DOUANEZAKEN***A. RECHT OP BEROEP***10.1. Norm**

De nationale wetgeving voorziet in een recht op beroep in douanezaken.

10.2. Norm

Elke persoon die door een besluit of verzuim van de douane rechtstreeks in zijn belang is getroffen, heeft recht op beroep.

10.3. Norm

Aan de persoon waarop een besluit of verzuim van de douane rechtstreeks betrekking heeft, worden op daartoe strekkend aan de douane gericht verzoek binnen de in de nationale wetgeving vastgestelde termijn de redenen van dit besluit of verzuim medegedeeld. In dergelijk geval kan al dan niet beroep worden ingesteld.

10.4. Norm

De nationale wetgeving voorziet in het recht op initieel beroep bij de douane.

10.5. Norm

Wanneer de douane het beroep onontvankelijk verklaart, heeft de betrokkene recht op hoger beroep bij een van de douaneadministratie onafhankelijke autoriteit.

10.6. Norm

In laatste instantie heeft de betrokkene recht op beroep bij een gerechtelijke instantie.

*B. VORM EN MOTIVERING VAN HET BEROEP***10.7. Norm**

Een beroep wordt schriftelijk ingesteld met vermelding van de redenen welke eraan ten grondslag liggen.

10.8. Norm

Voor het instellen van beroep tegen een besluit van de douane wordt een termijn vastgesteld die voldoende lang is om betrokkene de gelegenheid te geven het betwiste besluit te onderzoeken en zijn beroep voor te bereiden.

10.9. Norm

Wanneer bij de douane beroep wordt ingesteld, verlangt deze niet automatisch dat al het bewijsmateriaal tezamen met het beroep wordt ingediend, doch kent zij, rekening houdend met de omstandigheden, een redelijke termijn toe voor de overlegging van dit bewijsmateriaal.

*C. BEHANDELING VAN HET BEROEP***10.10. Norm**

De douane doet zo spoedig mogelijk uitspraak over een beroep en stelt de betrokkene daar zo spoedig mogelijk schriftelijk van in kennis.

10.11. Norm

Wanneer een beroep bij de douane onontvankelijk wordt verklaard, deelt de douane de redenen daarvoor schriftelijk mede en stelt zij de betrokkene in kennis van zijn recht op beroep bij een administratieve of onafhankelijke instantie en van de termijnen waarbinnen dit beroep moet worden ingesteld.

10.12. Norm

Wanneer een beroep onvankelijk wordt verklaard, legt de douane haar besluit of de uitspraak van de onafhankelijke of gerechtelijke autoriteit zo spoedig mogelijk ten uitvoer, behalve in gevallen waarin de douane beroep instelt tegen de uitspraak.

*BIJLAGE II***KENNISGEVING**

In overeenstemming met artikel 8, lid 5, sub a), van de Herzene Overeenkomst van Kyoto deelt de Europese Gemeenschap hierbij aan de secretaris-generaal van de Internationale Douaneraad, als depositaris van genoemde Overeenkomst, mede dat de Europese Gemeenschap, als douane-unie en economische unie, bevoegd is voor alle aangelegenheden waarop de Overeenkomst betrekking heeft, uitgezonderd voor:

- de vaststelling van de vergoedingen en procedures voor het heffen en innen van de geharmoniseerde rechten en heffingen (BTW en accijnzen) andere dan de douanerechten van de Gemeenschap, heffingen van gelijke werking als de douanerechten van de Gemeenschap, en de in- en uitvoerrechten uit hoofde van het landbouwbeleid van de Gemeenschap;
- de vaststelling van een organisatorisch kader voor de toepassing van normen, overgangsnormen of aanbevolen praktijken, waartoe de lidstaten in de praktijk kunnen besluiten zolang deze toepassing niet strijdig is met de doelstellingen van de wetgeving van de Europese Gemeenschap.

*BIJLAGE III***KENNISGEVING**

In overeenstemming met artikel 11 van de Herzene Overeenkomst van Kyoto deelt de Europese Gemeenschap hierbij aan de secretaris-generaal van de Internationale Douaneraad, als depositaris van genoemde Overeenkomst, mede dat het douanegebied van de Gemeenschap als één enkel gebied dient te worden beschouwd en bestaat uit:

- het grondgebied van het Koninkrijk België,
- het grondgebied van het Koninkrijk Denemarken, met uitzondering van de Faeröer en Groenland,
- het grondgebied van Bondsrepubliek Duitsland, met uitzondering van het eiland Helgoland en het grondgebied van Buesingen (Verdrag van november 1964 tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Zwitserse Bondsstaat),
- het grondgebied van het Koninkrijk Spanje, met uitzondering van Ceuta en Melilla,
- het grondgebied van de Helleense Republiek,
- het grondgebied van de Franse Republiek, met uitzondering van de overzeese gebieden, van Saint-Pierre-et-Miquelon en van Mayotte,
- het grondgebied van Ierland,
- het grondgebied van de Italiaanse Republiek, met uitzondering van de gemeenten Livigno en Campione d'Italia alsmede de nationale wateren van het Meer van Lugano vanaf de oever tot aan de politieke grens van de zone tussen Ponte Tresa en Porto Ceresio,
- het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg,
- het grondgebied van het Koninkrijk der Nederlanden in Europa,
- het grondgebied van de Republiek Oostenrijk,
- het grondgebied van de Portugese Republiek,
- het grondgebied van de Republiek Finland,
- het grondgebied van het Koninkrijk Zweden,
- het grondgebied van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, en van de Kanaaleilanden en het eiland Man.

Het grondgebied van het Vorstendom Monaco wordt, hoewel het buiten het grondgebied van Frankrijk is gelegen, op grond van de op 18 mei 1963 te Parijs ondertekende douaneovereenkomst (*Journal officiel de la République française* van 27 september 1963, blz. 8679) beschouwd als deel uitmakend van het douanegebied van de Gemeenschap.

Het grondgebied van de Gemeenschap omvat de territoriale wateren, de maritieme binnenwateren en het luchtruim van de lidstaten en gebieden zoals hierboven omschreven, met uitzondering van de territoriale wateren, de maritieme binnenwateren en het luchtruim van de hierboven aangegeven gebieden die geen deel uitmaken van het douanegebied van de Gemeenschap.

Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende het door de Gemeenschap in te nemen standpunt in het Associatiecomité dat is opgericht krachtens de Europaovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds en Polen anderzijds, inzake de vaststelling van de regionale steunkaart op basis waarvan de door Polen toegekende overheidssteun zal worden beoordeeld

(2003/C 71 E/06)

COM(2002) 630 def. — 2002/0267(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 18 november 2002)

TOELICHTING

1. Dit is een voorstel tot vaststelling van een regionale steunkaart, aan de hand waarvan de door Polen verleende regionale steun zal worden beoordeeld.

In artikel 63, lid 4, onder a), van de Europaovereenkomst zijn de partijen overeengekomen dat gedurende de eerste vijf jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst alle door Polen toegekende regionale steun wordt beoordeeld met inachtneming van het feit dat Polen wordt beschouwd als een regio overeenkomend met de in artikel 87, lid 3, onder a), van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap bedoelde streken van de Gemeenschap.

Op 7 mei 2001 hechtte de Associatieraad EU-Polen zijn goedkeuring aan Besluit nr. 2/2001 tot verlenging met nog eens vijf jaar van de periode dat Polen wordt gelijkgesteld met de streken van de Gemeenschap als bedoeld in artikel 87, lid 3, onder a), van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. Dit besluit is van toepassing met ingang van 1 januari 1997.

Overeenkomstig artikel 2 van Besluit nr. 2/2001 moet Polen binnen zes maanden na de datum van goedkeuring van dit besluit de Europese Commissie gegevens verstrekken inzake het BBP per capita, aangepast aan het NUTS II-niveau. Op die basis hebben het Poolse Bureau voor Mededinging en Consumentenbescherming en de Europese Commissie gezamenlijk geëvalueerd welke regio's in aanmerking komen voor steun en voor welke maximumbedragen, teneinde overeenkomstig de communautaire richtsnoeren voor regionale overheidssteun ⁽¹⁾ een regionale steunkaart te kunnen opstellen.

De gezamenlijke evaluatie van het Poolse Bureau voor Mededinging en Consumentenbescherming en de Europese Commissie heeft aangetoond dat het BPP-KKS per capita in alle regio's van het NUTS II-niveau in Polen veel lager is dan 60 % van het communautaire gemiddelde. In verband hiermee en onder verwijzing naar artikel 4, lid 2, van de voorschriften voor de uitvoering van de bepalingen inzake overheidssteun van de Europaovereenkomst is men van oordeel dat de duur van de regionale steunkaart niet beperkt zou moeten worden tot 31 december 2001, de einddatum van de periode dat Polen, in overeenstemming met Besluit nr. 2/2001 van de Associatieraad EU-Polen van 7 mei 2001 gelijkgesteld wordt met de streken van de Gemeenschap als bedoeld in artikel 87, lid 3, onder a), van het EG-verdrag. Daarom wordt voorgesteld de regionale steunkaart te verlengen tot de datum van toetreding of tot 31 december 2006, indien de laatste datum eerder is. Het vastleggen van 31 december 2006 als einddatum is belangrijk om de coherentie te handhaven met de kaarten voor de huidige lidstaten, die alle (met uitzondering van de kaart voor Duitsland) op die datum aflopen, alsook met de programmering van de steun van de structuurfondsen.

2. Volgens de richtsnoeren van de Gemeenschap voor regionale overheidssteun mag de hoogte van de regionale steun voor regio's die onder artikel 87, lid 3, onder a), van het EG-verdrag vallen, niet meer zijn dan 50 % NSE, behalve voor ultraperifere gebieden, waarvoor 65 % NSE is toegestaan. In regio's van het niveau NUTS II die krachtens artikel 87, lid 3, onder a), voor steun in aanmerking komen, en waarvan het BBP/KKS per capita meer dan 60 % is van het gemiddelde in de Gemeenschap, mag de steunintensiteit niet hoger zijn dan 40 % NSE, met uitzondering van de ultraperifere regio's, waar 50 % NSE is toegestaan. Het BBP/KKS van iedere regio en het gemiddelde in de Gemeenschap waarvan bij de analyse wordt uitgegaan, moeten betrekking hebben op het gemiddelde van de laatste drie jaar waarvoor statistieken beschikbaar zijn.

⁽¹⁾ PB C 74 van 10.3.1998, blz. 9.

Al deze maxima mogen met 15 bruto percentpunten worden verhoogd in het geval van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen⁽¹⁾. De maxima vormen echter wel de bovengrenzen voor de totale steun bij gelijktijdige steunverlening uit hoofde van verschillende regionale steunregelingen, ongeacht of de steun wordt verleend uit lokale, regionale, nationale of communautaire bronnen. Onder deze maxima wordt de regionale steun aangepast aan de ernst en de intensiteit van de regionale problemen waarop ze is gericht.

3. Polen bestaat uit 16 NUTS II-regio's (Voivodships), waarvan geen enkele een BBP/KKS per capita heeft dat meer bedraagt dan 60 % van het communautaire gemiddelde, volgens de beschikbare statistische gegevens voor de jaren 1997-1999.
4. In de voorgestelde regionale steunkaart wordt daarom aan alle gebieden van het niveau NUTS II de status toegekend van een steungebied in de zin van artikel 87, lid 3, onder a. In alle regio's van het niveau NUTS II mag de steunintensiteit niet hoger zijn dan 50 % NSE, met uitzondering van de regio's van het NUTS III niveau, Wroclaw, Krakow en Gdansk-Gdynia-Sopot, waar 40 % NSE is toegestaan en in de NUTS III regio's Poznan en Warszawa, waar 30 % NSE werd vastgelegd.

Al deze maxima mogen met 15 % bruto percentpunten worden verhoogd in het geval van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen.

5. De autoriteit van Polen die toezicht uitoefent op de overheidssteun (het Bureau voor Mededinging en Consumentenbescherming) en de Europese Commissie hebben gezamenlijk de voorgestelde regionale steunkaart voor Polen geëvalueerd en vastgesteld dat deze in overeenstemming is met de communautaire richtsnoeren voor regionale steun.
6. De Commissie legt bijgaand voorstel voor aan de Raad en verzoekt deze zijn goedkeuring te hechten aan het daaraan gehechte voorstel voor een besluit van het Associatiecomité.

⁽¹⁾ PB L 107 van 30.4.1996, blz. 4.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 133 juncto de eerste zin van artikel 300, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie van de Europese Gemeenschappen,

Gelet op artikel 63, lid 4, onder a, van de Europaovereenkomst,

Gelet op artikel 4, lid 2, van de voorschriften voor de uitvoering van de bepalingen inzake overheidssteun van de Europaovereenkomst, vastgesteld bij Besluit nr. 3/2001 van de Associatieraad EU-Polen van 23 mei 2001,

Gelet op Besluit nr. 2/2001 van de Associatieraad EU-Polen van 7 mei 2001 met betrekking tot de verlenging met nog eens vijf jaar van de periode dat Polen wordt gelijkgesteld met de streken van de Gemeenschap als bedoeld in artikel 87, lid 3, onder a, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en inzonderheid op artikel 2, derde zin,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Artikel 2 van Besluit 2/2001 verplichtte Polen binnen zes maanden na de datum van goedkeuring van dit besluit gegevens in te dienen bij de Europese Commissie inzake het BBP per capita, aangepast aan het NUTS II niveau;
- (2) De Poolse toezichthoudende instantie voor overheidssteun (het Bureau voor Mededinging en Consumentenbescherming) en de Europese Commissie hebben gezamenlijk geëvalueerd welke regio's in aanmerking komen voor steun en voor welke maximumbedragen, om de regionale steunkaart op te stellen op basis van de communautaire richtsnoeren voor regionale overheidssteun⁽¹⁾;
- (3) In overeenstemming met artikel 4, lid 2, van de uitvoeringsbepalingen, juncto artikel 2, derde zin van Besluit 2/2001 van de Associatieraad EU-Polen, wordt een gezamenlijk voorstel ingediend bij het Associatiecomité, dat hierover een besluit neemt;
- (4) Krachtens de communautaire richtsnoeren voor regionale steun mag voor regio's die onder artikel 87, lid 3, onder a, van het Verdrag vallen, de steunintensiteit niet hoger zijn dan 50 % NSE, met uitzondering van de ultraperifere regio's, waar zij 65 % NSE kan bedragen;

⁽¹⁾ PB C 74 van 10.3.1998, blz. 9.

- (5) In de regio's van het NUTS II niveau die krachtens artikel 87, lid 3, onder a, voor steun in aanmerking komen, en waarvan het BBP/KKS per capita meer dan 60 % van het communautaire gemiddelde bedraagt, mag de steunintensiteit niet hoger zijn dan 40 % NSE, met uitzondering van de ultraperifere regio's, waar zij 50 % NSE mag bedragen;
- (6) Het BBP/KKS van elke regio, alsmede het communautaire gemiddelde waarvan bij de analyse moet worden uitgegaan, moeten betrekking hebben op het gemiddelde van de laatste drie jaar waarvoor statistieken beschikbaar zijn;
- (7) Alle bovengenoemde maxima mogen met 15 bruto procentpunten tot 75 % NSE worden verhoogd in het geval van overheidssteun aan kleine en middelgrote bedrijven⁽¹⁾, en vormen de bovengrenzen die van toepassing zijn op de totale steun wanneer deze gelijktijdig wordt toegekend uit hoofde van diverse regionale steunregelingen, ongeacht of het lokale, regionale, nationale of communautaire bronnen betreft;
- (8) Onder deze maxima wordt de regionale steun aangepast aan de ernst en de intensiteit van de regionale problemen waarop ze is gericht;
- (9) De ernst en de intensiteit van de regionale problemen waarop de steun is gericht worden beoordeeld in de bredere context van alle landen die Europaovereenkomsten met de Europese Gemeenschappen hebben gesloten;
- (10) Polen bestaat uit 16 NUTS II regio's (Voivodships), waarvan geen enkele een BBP/KKS per capita heeft dat meer bedraagt dan 60 % van het communautaire gemiddelde, volgens de beschikbare statistische gegevens voor de jaren 1997-1999;
- (11) Polen bestaat uit 44 NUTS III regio's (districten), waarvan vijf een hoger BBP en een lagere werkloosheid hebben dan gemiddeld, zodat het passend is een lager steunniveau vast te stellen: 40 % NSE voor Wroclaw, Krakow en Gdansk-Gdynia-Sopot en 30 % NSE voor Poznan en Warszawa.
- (12) De op elk van bovengenoemde regio's van toepassing zijnde maximale steunniveaus, zoals gezamenlijk geëvalueerd door het Poolse Bureau voor Mededinging en Consumentenbescherming en de Europese Commissie, voldoen aan de eisen van de communautaire richtsnoeren inzake regionale steun;

BESLUIT:

Enig artikel

Het door de Gemeenschap in te nemen standpunt in het Associatiecomité dat is opgericht krachtens de Europaovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds en Polen anderzijds inzake de vaststelling van de regionale steunkaart, is gebaseerd op het aan dit besluit gehechte ontwerpbesluit van het Associatiecomité.

⁽¹⁾ PB L 107 van 30.4.1996, blz. 4.

Besluit nr. .../2002 van het Associatiecomité tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds en Polen anderzijds van ... tot vaststelling van een regionale steunkaart op basis waarvan de door Polen toegekende overheidssteun zal worden beoordeeld

HET ASSOCIATIECOMITÉ,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 133 juncto de eerste zin van artikel 300, lid 2;

Gezien het voorstel van de Commissie van de Europese Gemeenschappen;

Gelet op artikel 63, lid 4, onder a), van de Europaovereenkomst;

Gelet op artikel 4, lid 2, van de met Besluit nr. 3/2001 van de Associatieraad EU-Polen van 23 mei 2001 aangenomen voorschriften voor de uitvoering van bepalingen inzake de overheidssteun van de Europaovereenkomst;

Gelet op Besluit nr. 2/2001 van de Associatieraad EU-Polen van 7 mei 2001 over de verlenging met nog eens vijf jaar van de periode dat Polen wordt gelijkgesteld met de streken van de Gemeenschap als bedoeld in artikel 87, lid 3, onder a, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en inzonderheid op artikel 2, derde zin;

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Artikel 2 van Besluit nr. 2/2001 verplichtte Polen binnen zes maanden na de datum van goedkeuring van dit besluit gegevens in te dienen bij de Europese Commissie inzake het BBP per capita aangepast aan het NUTS II niveau;
- (2) De Poolse toezichthoudende instantie voor overheidssteun (het Bureau voor Mededinging en Consumentenbescherming) en de Europese Commissie hebben gezamenlijk geëvalueerd welke regio's in aanmerking komen voor steun en voor welke maximumbedragen, om de regionale steunkaart op te stellen op basis van de communautaire richtsnoeren voor regionale overheidssteun⁽¹⁾;
- (3) In overeenstemming met artikel 4, lid 2, van de uitvoeringsbepalingen, juncto artikel 2, derde zin van Besluit 2/2001 van de Associatieraad EU-Polen, wordt een gezamenlijk voorstel ingediend bij het Associatiecomité, dat hierover een besluit neemt;
- (4) Krachtens de communautaire richtsnoeren voor regionale steun mag voor regio's die onder artikel 87, lid 3, onder a, van het Verdrag vallen, de steunintensiteit niet hoger zijn dan 50 % NSE, met uitzondering van de ultraperifere regio's waar zij 65 % NSE kan bedragen;
- (5) In de regio's van het NUTS II niveau die krachtens artikel 87, lid 3, onder a, voor steun in aanmerking komen, en waarvan het BBP/KKS per capita meer dan 60 % van het communautaire gemiddelde bedraagt, mag de steunintensiteit niet hoger zijn dan 40 % NSE, met uitzondering van de ultraperifere regio's waar zij 50 % NSE mag bedragen;
- (6) Het BBP/KKS van elke regio, alsmede het communautaire gemiddelde waarvan bij de analyse moet worden uitgegaan, moeten betrekking hebben op het gemiddelde van de laatste drie jaar waarvoor statistieken beschikbaar zijn;
- (7) Alle bovengenoemde maxima mogen met 15 bruto procentpunten tot 75 % NSE worden verhoogd in het geval van overheidssteun aan kleine en middelgrote bedrijven⁽²⁾, en vormen de bovengrenzen die van toepassing zijn op de totale steun wanneer deze gelijktijdig wordt toegekend uit hoofde van diverse regionale steunregelingen, ongeacht of het lokale, regionale, nationale of communautaire bronnen betreft;
- (8) Onder deze maxima wordt de regionale steun aangepast aan de ernst en de intensiteit van de regionale problemen waarop ze is gericht;
- (9) De ernst en de intensiteit van de regionale problemen waarop de steun is gericht worden beoordeeld in de bredere context van alle landen die Europaovereenkomsten met de Europese Gemeenschappen hebben gesloten;
- (10) Polen bestaat uit 16 NUTS II regio's (Voivodships), waarvan geen enkele een BBP/KKS per capita heeft dat meer bedraagt dan 60 % van het communautaire gemiddelde, volgens de beschikbare statistische gegevens voor de jaren 1997-1999;
- (11) Polen bestaat uit 44 NUTS III regio's (districten) waarvan vijf een hoger BBP en een lagere werkloosheid hebben dan gemiddeld, zodat het passend is een lager steunniveau vast te stellen, 40 % NSE voor Wroclaw, Krakow en Gdansk-Gdynia-Sopot en 30 % NSE voor Poznan en Warszawa.
- (12) De op elk van bovengenoemde regio's van toepassing zijnde maximale steunniveaus, zoals gezamenlijk geëvalueerd door het Poolse bestuur voor Mededinging en Consumentenbescherming en de Europese Commissie, voldoen aan de eisen van de communautaire richtsnoeren inzake regionale steun;

⁽¹⁾ PB C 74 van 10.3.1998, blz. 9.

⁽²⁾ PB L 107 van 30.4.1996, blz. 4.

BESLUIT:

Artikel 1

De op Polen van toepassing zijnde maximale steunniveaus worden beperkt, uitgedrukt in nettosubsidie-equivalent tot 50 % in de NUTS II regio's Dolnoslaskie, Kujawsko-pomorskie, Lubelskie, Lubuskie, Lodzkie, Maloposkie, Mazowieckie, Opolskie, Podkarpackie, Podlaskie, Pomorskie, Slaskie, Swietokryskie, Warminsko-Mazurskie, Wielkopolskie en Zachodniopomorski, maar tot slechts 40 % in de NUTS III regio's Wroclaw, Krakow en Gdansk-Gdynia-Sopot, en tot 30 % in de NUTS III regio's Poznan en Warszawa.

De in artikel 1 (1) genoemde maximale steunniveaus mogen met 15 bruto procentpunten worden verhoogd in geval van overheidssteun aan kleine en middelgrote bedrijven.

Artikel 2

De in artikel 1 genoemde maximale steunniveaus vormen de bovengrenzen die van toepassing zijn op de totale steun, wanneer deze gelijktijdig wordt toegekend uit hoofde van diverse regionale steunregelingen, ongeacht of het lokale, regionale, nationale of communautaire bronnen betreft.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt goedgekeurd. Het verstrijkt op 31 december 2006 of de datum waarop Polen toetreedt tot de Europese Unie, indien de laatste datum eerder is.

Gedaan te Brussel,

Voor het Associatiecomité

De Voorzitter

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende beleggingsdiensten en gereglementeerde markten, en tot wijziging van de Richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van Richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad

(2003/C 71 E/07)

COM(2002) 625 def. — 2002/0269(COD)

(Door de Commissie ingediend op 19 november 2002)

TOELICHTING

Voorstel voor een richtlijn betreffende beleggingsdiensten en gereglementeerde markten

DEEL I — ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

1. Wat is de Richtlijn Beleggingsdiensten?

De Richtlijn Beleggingsdiensten, die in 1993 werd aangenomen, diende de voorwaarden te scheppen waaronder vergunninghoudende beleggingsondernemingen en banken in andere lidstaten op grond van één enkele vergunning en onder het toezicht van de lidstaat van herkomst specifieke diensten konden verrichten of bijkantoren konden oprichten. De diensten waarvoor overeenkomstig deze RBD een vergunning kon worden verleend omvatten makelarij, handel, individueel portefeuillebeheer, het ontvangen en doorgeven van orders en de overneming en plaatsing van emissies. Bovendien verleende de RBD vergunninghoudende beleggingsondernemingen het recht op rechtstreekse toegang of toegang op afstand tot de handel op beurzen en gereglementeerde markten in andere lidstaten. Om de daadwerkelijke uitoefening van dit recht te ondersteunen werden in de RBD bepaalde kenmerken van wederzijds erkende beurzen gedefinieerd waarbij de exploitatie van deze markten aan bepaalde voorwaarden werd onderworpen. De RBD vormt derhalve het rechtsinstrument waarmee wordt beoogd de vrijheden van het Verdrag ten aanzien van beleggingsdiensten en de georganiseerde handel in financiële instrumenten in praktijk te brengen (zie bijlage 1 voor een uitvoerig overzicht van Richtlijn 93/22/EEG).

2. Het snel veranderende financiële landschap in Europa

Marktfinanciering speelt een steeds grotere rol bij de financiering van Europese grote en middelgrote ondernemingen en de allocatie van spaargelden. Ordelijke, transparante en efficiënt gereguleerde financiële markten kunnen de schepping van welvaart in belangrijke mate bevorderen. In Europa wenden bedrijven zich sinds kort tot de financiële markten als alternatief voor financiering via bankleningen: aan het eind van de jaren negentig namen nieuwe emissies sterk in aantal en waarde toe doordat bedrijven op zoek gingen naar goedkope financiering zonder intermediatie om ambitieuze investeringsprojecten te bekostigen. Dit grotere aanbod vond gretig aftrek omdat beleggers meer en meer een beroep deden op investeringen tegen marktvoorwaarden als middel om de naar risico gewogen opbrengst van hun spaargelden te verhogen en pensioenvoorzieningen te financieren.

De recente kentering op de aandelenmarkten doet niets af aan de noodzaak om marktfinanciering te bevorderen. Wel benadrukt zij dat een krachtig wettelijk en regelgevend kader onontbeerlijk is voor het vertrouwen van de beleggers en de liquiditeit evenals voor goed gedijende financiële markten. Financiële markten kunnen perioden van volatiliteit, koerscorrecties onder invloed van de conjunctuur en het slecht presteren van afzonderlijke aandelen overleven. Zij zijn evenwel niet opgewassen tegen het afkalven van het beleggersvertrouwen indien de markten wanordelijk en ondoorzichtig zijn en gevoelig zijn voor marktmisbruik, of indien de tussenpersonen hun fiduciaire verplichtingen jegens de finale beleggers niet nakomen. Het onderhavige voorstel maakt deel uit van een samenhangend programma van wetgevingsmaatregelen om de ontwikkeling van geïntegreerde en efficiënte Europese kapitaalmarkten te bevorderen, terwijl daarnaast evenredige controles en waarborgen worden vastgesteld om uitwassen tegen te gaan en de beleggers te beschermen.

Van de integratie van de aandelen- en obligatiemarkten van de EU kan een aanzienlijke verlaging van de transactiekosten en de financieringskosten van aandelen en obligaties worden verwacht. Uit recent onderzoek blijkt dat de oprichting van geïntegreerde, diepe en liquide aandelen- en obligatiemarkten als zodanig aanzienlijke efficiëntieverbeteringen met zich brengt — zoals een permanente verlaging van de kosten van aandelenkapitaal met 0,5 %, welke leidt tot een toename van de beleggingen, werkgelegenheid (0,5 %) en het BBP (1,1 %). De voordelen van efficiënte kapitaalmarkten zullen nog worden vergroot door het poolen van liquiditeiten en door het aanbod van en de vraag naar financiële instrumenten in geheel Europa op elkaar te laten inwerken. Hierdoor zal de diepte van de markt worden gemaximaliseerd, de volatiliteit van specifieke aandelen worden tegengegaan en zullen de negatieve gevolgen van grote transacties voor de koersen worden beperkt. Wanneer de liquiditeit van blue chips wordt gepoold en er een einde komt aan geografische diversificatiestrategieën, kan kapitaal vrijkomen voor nieuwe emissiemarkten en risicokapitaal. De invoering van de euro heeft de weg reeds geëffend voor een volledige integratie van geldmarktsegmenten voor transacties zonder onderpand en de integratie van de markten voor staatsschulden en schuld papier sterk bevorderd. Thans willen de marktdeelnemers deze strategieën op het gebied van handel en portefeuillebeheer uitbreiden tot aandelentransacties en andere markten voor activa. Al deze ontwikkelingen liggen ten grondslag aan de recente krachtige groei van de grensoverschrijdende handel in financiële instrumenten: in de afgelopen vijf jaar zijn grensoverschrijdende aandelentransacties met 20 à 25 % per jaar toegenomen.

Gezien de bijdrage die een concurrerende en flexibele marktfinanciering kan leveren aan groei en werkgelegenheid, heeft de Europese Raad van Lissabon en van Stockholm de integratie van Europese financiële markten bovenaan de agenda van economische hervormingen gezet. Om de voordelen hiervan te benutten moeten de belemmeringen voor beleggingstransacties uit de weg worden geruimd en moet daarnaast een omvattend programma van maatregelen ten uitvoer worden gelegd om de regelgeving van de lidstaten ten aanzien van alle stadia van de handelscyclus op een lijn te brengen: van informatieverplichtingen op het moment van uitgifte, gemeenschappelijke richtsnoeren voor transacties en het gedrag van marktdeelnemers, tot de afhandeling en de openbaarmaking van afgehandelde transacties. Op basis van het Actieplan voor financiële diensten heeft de Commissie een reeks voorstellen voor wetgevingsmaatregelen ingediend die de basis moeten leggen voor een samenhangend regelgevingskader voor geïntegreerde financiële markten. Dit ambitieuze programma van wetgevingsmaatregelen biedt de sleutel tot een omvangrijke en duurzame toename van het werkgelegenheid- en welvaartscheppend potentieel in Europa. Het nieuwe voorstel vormt een integraal onderdeel van dit programma.

Herziening van de RBD en daarmee samenhangende wetgevingsmaatregelen

Een herziene RBD zal, doordat de voorschriften inzake de handel met of voor rekening van cliënten of voor eigen rekening worden geharmoniseerd en de transparante werking van georganiseerde handelssystemen wordt bevorderd, de integratie van secundaire markten voor financiële instrumenten verbeteren. Deze maatregelen zijn weliswaar noodzakelijk, maar vormen geen toereikende voorwaarde om een efficiënte grensoverschrijdende interactie tussen alle potentiële koop- en verkoopintenties in een bepaald instrument tot stand te brengen. In het Actieprogramma voor financiële diensten is een aantal gebieden genoemd waar oplossingen op het niveau van de EU moeten worden gevonden om één enkele financiële markt tot stand te kunnen brengen:

Voorschriften om de inhoud en de vorm van de informatie die door emittenten moet worden verstrekt, te harmoniseren: een van de belangrijkste taken van financiële markten is om ervoor te zorgen dat alle beschikbare informatie over een financieel instrument in de prijs daarvan tot uiting komt. Regels over de informatie die door de emittent bij de eerste emissie (prospectus) en permanent bekend moet worden gemaakt, zijn van het grootste belang om ervoor te zorgen dat alle beleggers en handelaars in de EU tot een even weloverwogen inschatting van de waarde van een voorgenomen belegging kunnen komen (zodat zij geen appels met peren vergelijken). Hiertoe is in het kader van het Actieplan een uitgebreid actieprogramma op het gebied van financiële informatie opgezet. Dit programma omvat het voorstel voor een richtlijn inzake het prospectus, werkzaamheden met betrekking tot periodieke verslaglegging (en de afzonderlijke bekendmaking van prijsgevoelige informatie) alsmede de verordening betreffende internationale standaarden voor jaarrekeningen (waarover politieke overeenstemming is bereikt). Ook een gemoderniseerd systeem voor de bekendmaking van informatie over emittenten is van cruciaal belang voor de RBD-doelstelling om gereglementeerde markten sterker met elkaar te laten concurreren bij het aantrekken van liquiditeiten door de effecten van partnerlanden tot de handel toe te laten zonder dat dit een verdubbeling van de informatieverplichtingen met zich brengt.

Bescherming van marktintegriteit en voorkoming van marktmisbruik: in een geïntegreerde financiële markt kan een belegger in de ene lidstaat handelen in effecten die in een tweede lidstaat zijn uitgegeven via de marktsystemen in een derde lidstaat met een tegenpartij die in een vierde lidstaat gevestigd is. Bij een dergelijk scenario is het van vitaal belang om over waterdichte en doeltreffende regelgeving te beschikken om marktmisbruik op te sporen en te bestraffen. Toezichhoudende autoriteiten, marktexploitanten en marktdeelnemers moeten zich strikt aan de regels houden, waakzaam zijn en zonodig efficiënt samenwerken om te voorkomen dat misbruik over de grenzen van de verschillende rechtsgebieden heen het beleggersvertrouwen ondermijnt. De richtlijn Marktmisbruik (waarover binnenkort overeenstemming zal worden bereikt) geeft een duidelijke definitie van verboden gedrag en stelt strenge regels vast om vormen van marktmisbruik in de gehele EU op te sporen en te bestraffen.

Instellingen voor collectieve beleggingen moeten gebruik kunnen maken van de vrijheden van de interne markt: instellingen voor collectieve beleggingen hebben zich ontwikkeld tot een krachtig instrument voor het beheer van particuliere spaargelden en de intermediatie op dit gebied. ICBE's hebben momenteel een kapitalisatie van 3 à 4 miljard EUR. De ICBE-richtlijnen, die onlangs zijn goedgekeurd, zullen het regelgevend kader van de interne markt voor beleggingsfondsen en onderlinge fondsen verstevigen, doordat zij het gamma van instrumenten voor collectieve spaargelden waardoor producten over de gehele EU kunnen worden verspreid uitbreiden; daarnaast voorzien zij in de wederzijdse erkenning van de kwalificaties waarover fondsbeheerders moeten beschikken.

Bevordering van efficiënte en concurrerende clearing en afwikkeling van grensoverschrijdende transacties: belemmeringen voor de definitieve afhandeling van grensoverschrijdende effectentransacties komen sterker onder de aandacht. Een grote mate van interconnectiviteit tussen de verschillende schakels in de clearing- en afwikkelingsketen is in het grootste belang om beleggers die op een markt in een andere EU-lidstaat een transactie verrichten, in staat te stellen hun eigendomsrechten op die effecten te repatriëren zonder overbodige kosten, vertraging of het risico dat hun transactie mislukt. Het besef groeit dat er legio belemmeringen zijn op wettelijk, fiscaal en regelgevend gebied die een doeltreffende clearing en afwikkeling van grensoverschrijdende transacties in de weg staan. Sommige deelnemers aan het debat waren van mening dat ook verschillende eigendoms- en organisatiestructuren ten aanzien van deze activiteiten strategische obstakels voor een concurrerende clearing en afwikkeling kunnen opleveren. De Commissie heeft onlangs een mededeling gepubliceerd (COM(2002) 257) waarin een aantal strategische richtsnoeren worden geschetst en belanghebbenden worden verzocht een bijdrage te leveren aan het formuleren van beleidsmaatregelen op EU-niveau.

3. Waarom is een nieuwe richtlijn nodig?

De bestaande richtlijn vormt niet langer een doeltreffend kader om in de EU grensoverschrijdend beleggingsactiviteiten te verrichten. Zij legt geen duidelijke basisregels vast op grond waarvan concurrentie kan plaatsvinden en handelsinfrastructuren (beurzen en andere handelsplatforms) zich kunnen consolideren. De voornaamste tekortkomingen van de vigerende RBD zijn:

1. De RBD voorziet niet in voldoende harmonisatie om een doeltreffende wederzijdse erkenning van vergunningen voor beleggingsondernemingen mogelijk te maken. Als gevolg hiervan is de effectiviteit van het RBD-paspoort sterk aangetast doordat twee of meer instanties toezicht houden op grensoverschrijdende transacties;
2. De RBD bevat verouderde regels inzake de bescherming van beleggers: de desbetreffende beschermende maatregelen moeten worden geactualiseerd om ook nieuwe bedrijfsmodellen, marktpraktijken en daarmee samenhangende risico's in aanmerking te nemen. De regels ter bescherming van beleggers moeten eveneens worden herzien om ondernemingen die voor rekening van finale beleggers optreden ertoe aan te zetten actief gebruik te maken van nieuwe handelsmogelijkheden om de voor de cliënt gunstigste transactie tot stand te brengen. De concurrentie die hierdoor tussen verschillende plaatsen voor de uitvoering van orders ontstaat, zal veeleer in het voordeel dan in het nadeel van de finale belegger werken;
3. De RBD omvat niet alle diensten ten behoeve van beleggers (b.v. advies, nieuwe distributiekkanalen) of financiële transacties (b.v. goederenderivaten). Sommige van deze werkzaamheden kunnen, indien zij tot de kernactiviteit of tot de regelmatige activiteiten van de onderneming behoren, een concreet risico voor beleggers of voor de efficiëntie/stabiliteit van de markt inhouden; de toepassing van de RBD en daarmee samenhangende voorschriften zou hier uitkomst kunnen bieden.

4. De RBD laat de regelgevings- en mededingingsvraagstukken die ontstaan wanneer beurzen met elkaar en met nieuwe platforms voor de uitvoering van orders beginnen te concurreren, buiten beschouwing. Toen de RBD werd goedgekeurd, was er geen sprake van concurrentie tussen beurzen of handels-systemen. Thans is de concurrentie tussen verschillende methoden voor de uitvoering van orders (beurzen, nieuwe handelssystemen, interne uitvoering van orders door beleggingsondernemingen) de grootste uitdaging op het gebied van regelgeving waarmee de effectentoezichthouders in de EU worden geconfronteerd. De enkele elementaire bepalingen van de RBD inzake gereglementeerde markten bieden geen solide regelgevingskader dat markten en systemen in staat stelt met elkaar te concurreren om liquiditeiten aan te trekken, en dat beleggingsondernemingen de mogelijkheid biedt om, teneinde hun cliënten andere diensten te verlenen, orders buiten de beurs om uit te voeren.
5. De RBD bevat een optionele benadering van de regelgeving inzake marktstructuur die een enorm struikelblok vormt voor de ontwikkeling van een geïntegreerde en concurrerende handelsinfrastructuur. Volgens artikel 14, lid 3 van de richtlijn mogen nationale autoriteiten voorschrijven dat de orders van kleine beleggers uitsluitend op een „gereglementeerde markt” mogen worden uitgevoerd („concentratie-regel”). Een aantal lidstaten hebben van deze optie gebruik gemaakt om de interactie van de orders van kleine beleggers via gecentraliseerde openbare orderboeken die door gereglementeerde markten worden geëxploiteerd, te bevorderen. Andere lidstaten hebben niet voor deze optie gekozen en laten het aan de beleggingsondernemingen zelf over om te bepalen hoe zij hun cliënten een „optimale uitvoering” kunnen waarborgen. Dit heeft geleid tot een grotere diversiteit van methoden voor het uitvoeren van orders in laatstgenoemde landen. Deze fundamentele verschillen ten aanzien van de regulering van de marktstructuur hebben op hun beurt geleid tot discrepanties tussen nationale handelsconventies, voorschriften inzake marktexploitatie, de mogelijkheid van concurrentie tussen platforms voor de uitvoering van orders, en het gedrag van marktdeelnemers. Deze discrepanties vormen een belangrijke belemmering voor grensoverschrijdende transacties en beperken de liquiditeit.
6. De bepalingen van de RBD inzake de aanwijzing van en de samenwerking tussen bevoegde autoriteiten zijn onvoldoende ontwikkeld: de huidige richtlijn is onvoldoende duidelijk met betrekking tot de verdeling van handhavingsbevoegdheden in de lidstaten, en biedt geen solide basis voor grensoverschrijdende samenwerking op toezichtgebied. Een volledig geïntegreerde interne financiële markt vereist dat ongeoorloofd gedrag in de gehele EU even streng wordt vervolgd en bestraft. Een verdere voorwaarde voor een geïntegreerde en ordelijke interne markt is dat er sprake is van voortdurende en rechtstreekse samenwerking en informatie tussen nationale autoriteiten. De bepalingen van de huidige RBD inzake samenwerking bij het toezicht waren bedoeld voor een situatie waarbij een minder intensief gebruik werd gemaakt van de verbindingen tussen nationale financiële markten. Deze mechanismen moeten grondig worden vernieuwd.
7. De bepalingen van de RBD zijn inflexibel en verouderd: de RBD moet worden herschreven omdat de richtlijn geen antwoord biedt op de dringende regelgevingsvraagstukken die als gevolg van de veranderende marktstructuur en nieuwe bedrijfs- en toezichtpraktijken ontstaan. De noodzaak om de RBD te herzien toont aan dat het zinloos is te trachten financiële markten te reguleren door middel van stringente bepalingen in onbuigzame wetgeving. Gezien de positieve reacties van de Europese Raad en het EP op de aanbevelingen van het Comité-Lamfalussy wordt voorgesteld de belangrijkste bepalingen van de richtlijn te wijzigen ten einde de goedkeuring van juridisch bindende uitvoeringsmaatregelen mogelijk te maken via de comitéprocedure. Deze procedure zal in strikte overeenstemming met de interinstitutionele afspraken tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie worden gehanteerd.

Gezien de omvangrijke tekortkomingen van de bestaande RBD en de noodzaak om de richtlijn ontvankelijker te maken voor structurele veranderingen op de financiële markten van de EU, is de Commissie van oordeel dat het doeltreffender en logischer is de bestaande tekst in zijn geheel te vervangen. Het nieuwe voorstel neemt de bepalingen van de bestaande RBD die waardevol zijn gebleken, over. Het is gebaseerd op de nationale toezicht- en handhavingsstructuren die op grond van de bestaande RBD zijn ontwikkeld. De voorgestelde wijzigingen in de reikwijdte van de richtlijn betreffen veeleer een natuurlijke ontwikkeling dan een radicale verandering. Gehoopt wordt dat, doordat wordt voortgebouwd op de fundamentele die door de bestaande richtlijn zijn gelegd, de omvang van de aanpassingen op wettelijk en institutioneel gebied en ten aanzien van het toezicht die nodig zal zijn om een nieuwe tekst ten uitvoer te leggen, beperkt kunnen blijven.

Een nieuwe aanpak bij het opstellen van financiële regels voor de EU

Het Actieplan voor financiële diensten vestigde de aandacht op het feit dat het wettelijk kader van de EU inzake effectenmarkten onvoldoende ontwikkeld is, en wees op de omvangrijke gederfde inkomsten als gevolg van de sterke fragmentatie van de EU-regelgeving op het gebied van liquiditeit. In het plan werden een aantal initiatieven voorgesteld om een wettelijk kader te scheppen op grond waarvan het ontstaan van één enkele diepe, liquide financiële markt kon worden bevorderd. Als onderdeel van dit pakket maatregelen publiceerde de Commissie in november 2000 een Groenboek waarin een aantal onderwerpen werden besproken in verband met de werking van de RBD. Naar aanleiding van de 68 reacties op het Groenboek besloot de Commissie dat een grootscheepse herziening van de richtlijn nodig was.

De aanbevelingen van het Comité van wijzen onder voorzitterschap van de heer Lamfalussy, die door de Europese Raad van Stockholm in maart 2001 werden goedgekeurd, hebben grote invloed gehad op dit voorstel:

1. *Raadpleging van marktdeelnemers en belanghebbenden*: sinds de publicatie van het oorspronkelijke Groenboek hebben de diensten van de Commissie de belanghebbenden tot tweemaal toe verzocht om een openhartige en uitvoerige bijdrage te leveren aan een informeel en voorlopig overleg over de inhoud en de vorm van een herziene RBD. Een eerste raadplegingsdocument, waarin mogelijke wijzigingen van de richtlijn uitgebreid waren geschetst, werd in juli 2001 gepubliceerd. Deze voorlopige richtsnoeren werden besproken tijdens een openbare hoorzitting die op 18 en 19 september 2001 in Brussel werd gehouden en waaraan 150 belanghebbenden deelnamen. Er werden 77 reacties op deze raadpleging ontvangen. De antwoorden noopten tot een heroverweging van een aantal belangrijke aspecten van de oorspronkelijke richtsnoeren, die als al te normatief en als nadelig voor de concurrentie en voor innovatie bij het verrichten van diensten op het gebied van de uitvoering van orders werden beschouwd. Daarom publiceerde de Commissie in maart 2002 een grondig herziene reeks richtsnoeren voor de herziening van de RBD. Deze richtsnoeren werden opnieuw (22 april 2002) in een open forum aan een nauwgezet onderzoek onderworpen; hieraan namen meer dan 200 personen deel. Het onderhavige voorstel is opgesteld op basis van de nauwgezette bestudering van de 107 reacties op deze herziene richtsnoeren.
2. *Doeltreffender en marktgevoeliger interne-marktregels*: het Comité Lamfalussy bepleitte een stelselmatig en rationeel onderscheid tussen overkoepelende beginselen die via EU-richtlijnen moeten worden geharmoniseerd en uniforme, juridisch bindende maar aanpasbare uitvoeringsmaatregelen die via de comitéprocedure moeten worden vastgesteld. Binnen deze opzet stelt het Europees Comité voor het Effectenbedrijf, in het licht van de reacties op openbare raadplegingen, gedetailleerd technisch advies op wanneer de Commissie hem zulks opdraagt. Deze tweeledige structuur voor de wetgeving op het gebied van effecten werd voorgesteld om de duurzaamheid van democratisch vastgestelde kernbeginselen op wetgevend gebied, in overeenstemming te brengen met een uitvoerige harmonisatie die nodig is om de grensoverschrijdende organisatie van handel en dienstverlening op het gebied van effecten te ondersteunen, en met de flexibiliteit die nodig is om zich aan te passen aan de snel evoluerende marktpraktijk in zich snel ontwikkelende financiële markten. De van een vooruitziende blik getuigende goedkeuring door het voltallige EP van en de interinstitutionele overeenstemming over de tenuitvoerlegging van de voorstellen van het Comité Lamfalussy heeft het mogelijk gemaakt dit voorstel op te stellen langs de door het comité uitgezette lijnen.

4. Globale doelstellingen van het nieuwe voorstel

Het voorstel voor een richtlijn betreffende beleggingsdiensten en gereguleerde markten beoogt het wettelijk kader van de EU te versterken met het oog op twee overkoepelende doelstellingen:

1. De bescherming van de beleggers en van de marktintegriteit door de vaststelling van geharmoniseerde voorschriften die van toepassing zijn op de werkzaamheden van vergunninghoudende tussenpersonen;
2. Het bevorderen van eerlijke, transparante, efficiënte en geïntegreerde financiële markten; dit streven zal met name worden ondersteund door de ontwikkeling van basisregels voor de onderhandeling over en de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in georganiseerde handelssystemen en markten, en door beleggingsondernemingen.

De nieuwe richtlijn wordt hieronder in de volgende delen besproken:

- maatregelen ter bevordering van een efficiënte, transparante en geïntegreerde financiële handelsinfrastructuur;
- bepalingen betreffende het verrichten van beleggingsdiensten, teneinde de beleggers te beschermen en de marktintegriteit te bevorderen;
- voorgestelde uitbreiding van de werkingssfeer van de richtlijn;
- overige vraagstukken (clearing en afwikkeling, samenwerking bij het toezicht).

DEEL II — EEN EFFICIËNTE, TRANSPARANTE EN GEÏNTEGREERDE HANDELSINFRASTRUCTUUR

1. Concurrentie en fragmentatie

In Europa werden, evenals elders, de functies van tussenpersoon en markt van oudsher door verschillende soorten instellingen uitgeoefend. Toen de RBD werd aangenomen bezaten de beurzen in de lidstaten het alleenrecht voor het georganiseerd matchen van koop- en verkoopintenties in ter plaatse uitgegeven effecten. Tussenpersonen concurreerden met elkaar bij de verlening van diensten aan finale beleggers, aan emittenten en bij „over-the-counter”-transacties (OTC). Dankzij deze institutionele tweedeling kon een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen het bereik van beschermingsmaatregelen jegens de belegger — welke uitsluitend van toepassing waren op tussenpersonen — en regels met betrekking tot de markt die bedoeld waren om de transparante en efficiënte werking van markten te ondersteunen, en die in de eerste plaats van toepassing waren op beurzen. Sinds de aanneming van de RBD is de financiële markt van de EU ingewikkelder geworden en is de scheidslijn tussen markt en tussenpersoon minder scherp geworden. Dankzij de ontwikkeling van de informatietechnologie kon de kernactiviteit van de beurzen tegen lage kosten worden nagebootst door andere handelssystemen en konden de beurzen zich omvormen tot concurrerende spelers op de markt: er zijn thans immers meer spelers en meer handelsmogelijkheden.

Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de financiële handel in de EU

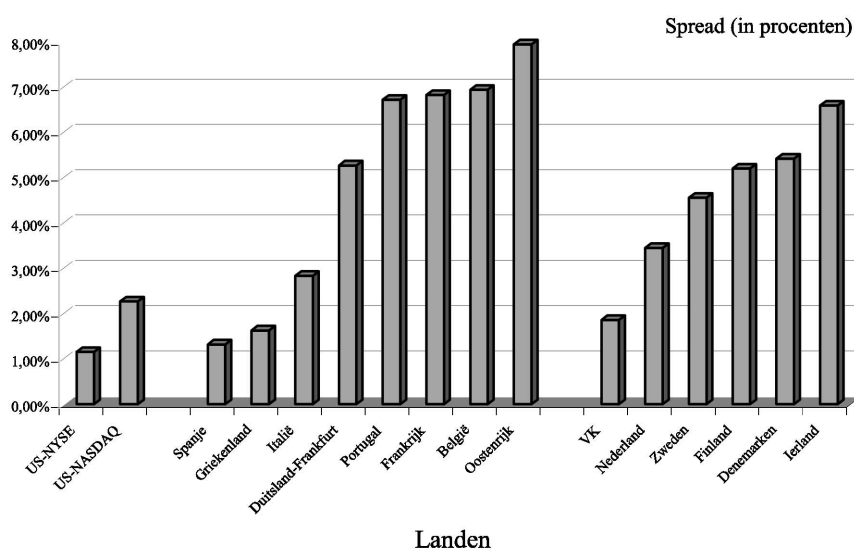
De volgende op technologie gebaseerde ontwikkelingen hebben het landschap van de financiële handel gewijzigd:

1. *concurrentie tussen beurzen*: het tijdperk waarin aandelenbeurzen als instellingen van algemeen nut werden beheerd en die fungeerden als de enige onbetwiste nationale bron van liquiditeit, is voorbij. Thans concurreren winstgerichte beurzen rechtstreeks met elkaar om orders en noteringen aan te trekken, en trachten zij hun werkzaamheden uit te breiden via grensoverschrijdende fusies of verticale integratie via de clearing en afwikkelingsketen;
2. *concurrentie van alternatieve handelssystemen*: nieuwkomers bieden alternatieve platforms waar institutionele en professionele beleggers voor eigen rekening kunnen handelen. Deze systemen vormen thans de voornaamste georganiseerde plaatsen voor de handel in obligaties. Zij vertegenwoordigen evenwel slechts 1 % van het volume van de aandelentransacties in de EU (een veel lager percentage dan in de VS);
3. *toename van de interne uitvoering van orders van cliënten door beleggingsondernemingen*: de concentratie van makelaarsactiviteiten voor kleine beleggers bij een afnemend aantal beleggingsondernemingen en banken schept een situatie waarbij grote hoeveelheden orders „binnenshuis” kunnen worden uitgevoerd — door het tegen elkaar wegstrepen van orders van cliënten of door de orders tegen de eigen posities van makelaars/handelaars uit te voeren. Een afnemend aantal orders van kleine beleggers die niet intern kunnen worden uitgevoerd worden naar beurzen gerouteerd. Deze werkwijze is sterk ingeburgerd in landen die geen „concentratieregel” hebben ingevoerd; in deze landen verwerken veel grote instellingen momenteel tussen de 15 en 30 % van de orderstroom intern.

Alvorens nader in te gaan op de uitdagingen op het gebied van de regelgeving die als gevolg van de concurrentie tussen voorzieningen voor de uitvoering van orders zijn ontstaan, dient het volgende te worden opgemerkt:

- Wat de algehele marktefficiëntie betreft lijken regelgevingsmaatregelen die de concurrentie tussen voorzieningen voor de uitvoering van transacties rechtstreeks beperken de koersvorming niet zodanig te verbeteren dat dit een storende ingreep in de marktstructuur ten gunste van uitvoering via de beurs rechtvaardigt. Een recent onderzoek naar de prijzen van transacties in vrijwel alle aandelen die op de grootste Europese beurzen worden verhandeld biedt geen enkel bewijs voor de stelling dat een concentratie van transacties op beurzen de marktefficiëntie verbetert (gemeten naar de „effective average spreads”) (grafiek 1) (Bron: London Economics, 2002).

Chart 1: Effective spread

- Afgezien van de afwezigheid van voordelen op het gebied van statische efficiëntie die uit een rechtstreekse regulering van de marktstructuur zouden voortvloeien moet rekening gehouden worden met de dynamische kosten voor de markt als geheel wanneer de keuze van marktdeelnemers, de concurrentie tussen handelssystemen en de innovatie aan banden worden gelegd. Concurrentie tussen voorzieningen voor de uitvoering van orders kan dynamische voordelen bieden indien zij de transactiekosten verlaagt, de liquiditeit van de markten verbetert, geavanceerde handelsstrategieën ondersteunt en ertoe bijdraagt de afwikkeling van transacties vlotter te doen verlopen. Hoewel ook andere factoren een rol spelen wordt deze stelling tot op zekere hoogte gestaafd door het feit dat lidstaten waarvan de regelgeving concurrentie tussen beurzen en andere handelsmethoden toelaat, gekenmerkt worden door een hogere kapitalisatiegraad van de aandelenmarkt (170 % van het BBP) en een grotere liquiditeit (gemeten naar de omzet 407 % van het BBP) dan de lidstaten waar voorrang wordt verleend aan beurshandel (respectievelijk 80 % en 130 %). Recente gegevens op basis van Amerikaanse transacties wijzen erop dat deze grotere omzet en sterkere marktkapitalisatie een verdere verlaging van de transactiekosten met zich brengt.
- Deze voordelen zullen niet voorbehouden blijven aan professionele marktdeelnemers. De interne afhandeling van orders kan in een aantal opzichten gunstig zijn voor cliënten: snellere uitvoering, een betere prijs en lagere kosten dankzij de rechtstreekse afwikkeling van transacties in het systeem van de beleggingsonderneming. Concurrentie tussen tussenpersonen zou tot gevolg moeten hebben dat finale beleggers tot op zekere hoogte van deze voordelen kunnen profiteren. Deze voordelen zijn echter niet vanzelfsprekend. Een van de doelstellingen van dit voorstel is om zodanige voorwaarden te scheppen dat de uitvoering van orders buiten de beurs om slechts plaats vindt wanneer dit voor de cliënt een aantoonbaar voordeel inhoudt. De ervaring met de „Retail Service Providers” in het VK leert evenwel dat de uitvoering van orders buiten de beurs om in 7 van de 10 gevallen gunstiger prijzen voor kleine beleggers oplevert.

- Concurrentie tussen beurzen en andere soorten voorzieningen voor de uitvoering van orders is niets nieuws: de beurzen in alle lidstaten ondergaan reeds lange tijd de concurrentie van niet-beurzen met betrekking tot de uitvoering van althans bepaalde soorten transacties. Zelfs lidstaten die de concentratie van orders van kleine beleggers op een „gereguleerde markt” voorschrijven, staan reeds concurrentie toe tussen beurzen en andere handelsmethoden voor professionele en institutionele transacties. Verder erkennen de handelskringen in alle lidstaten dat de orderboeken van beurzen niet de optimale handelsmethode vormen voor alle soorten transacties. Voor een groot aantal transacties bestaan centrale orderboeken naast „over the counter”- en „upstairs trading”. Een aantal gereguleerde markten proberen momenteel de voordelen van „quote-driven” en „order-driven”-handel onder één dak te verenigen. De diversiteit van de handelsvoorzieningen in de verschillende lidstaten vormt een stilzwijgende erkenning van het feit dat een regelgevingskader dat één platform voor de uitvoering van orders begunstigt niet in staat zal zijn de grote verscheidenheid aan handelsbelangen en -strategieën waaruit een concurrerende markt bestaat, te omvatten.

De voordelen van een geïntegreerde Europese financiële markt kunnen slechts volledig worden benut indien het regelgevingsklimaat ruimte biedt voor het naast elkaar bestaan van verschillende micro-markt-structuren, voor concurrentie tussen handelsstructuren en voor keuzevrijheid voor beleggers en marktdeelnemers. Toch stelt grotere concurrentie op het gebied van de uitvoering van orders nieuwe eisen aan de regelgeving ten aanzien van de bescherming van beleggers en het bevorderen van ordelijke en efficiënte markten. De nieuwe richtlijn betreffende beleggingsdiensten en gereguleerde markten moet een samenhangend en doeltreffend kader vormen om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Veel van de ingewikkeldste en meest controversiële vraagstukken rond de herziening van de RBD houden verband met het vervagen van de grens tussen markt en tussenpersoon en de voortdurende intensivering van de concurrentie binnen eenzelfde methode voor de uitvoering van orders en tussen verschillende methoden onderling. Deze uitdagingen kunnen vanuit drie gezichtspunten worden onderzocht:

Fragmentatie en efficiënte prijsvorming

Het feit dat de handel over verschillende plaatsen is verspreid kan ertoe leiden dat de koop- en verkoopintenties versnipperd raken over ondiepe, geïsoleerde liquiditeitsreservoirs. Indien dit proces geen halt wordt toegeroepen kan het een schadelijke invloed hebben op de twee belangrijkste bestanddelen van een succesvolle financiële markt, te weten liquiditeit en efficiënte koersvorming. Fragmentatie kan met name leiden tot grotere verschillen tussen bied- en laatkoersen, nadelige gevolgen voor de prijzen van transacties en tot minder handelsmogelijkheden. Zowel concurrentie tussen de beurzen als concurrentie tussen beurzen en andere plaatsen waar orders kunnen worden uitgevoerd, kan fragmentatie in de hand werken.

Financiële regelgevers en commentatoren zijn het er meer en meer over eens dat een doeltreffende regelgeving op het gebied van transparantie ervoor kan zorgen dat de voordelen van concurrentie tussen plaatsen voor de uitvoering van orders kunnen worden benut terwijl eventuele nadelige gevolgen voor de algehele marktefficiëntie beperkt blijven. „Markttransparantie — in wezen de ruime beschikbaarheid van informatie over bestaande handelsmogelijkheden en recentelijk afgehandelde transacties — wordt over het algemeen van cruciaal belang geacht voor zowel de eerlijkheid als de efficiëntie van een markt, en met name voor de liquiditeit ervan en de kwaliteit van de koersvorming”.

Wanneer pogingen in het werk worden gesteld om de potentieel schadelijke gevolgen van fragmentatie met passende transparantieregels te bestrijden, dient van meet af aan rekening te worden gehouden met het volledige gamma van regelingen voor de uitvoering van orders, willen deze regels een omvattende oplossing bieden. „Het zou wenselijk zijn om over een samenhangend transparantiestelsel te beschikken per categorie activa, dat op alle plaatsen van uitvoering van toepassing is.” Een transparantiestelsel dat slechts van toepassing is op gereguleerde markten en de uitvoering van orders „buiten de beurs” veronachtzaamt, zal slechts een gedeeltelijk bereik hebben en niet optimaal functioneren. Transacties buiten de beurs om, met gunstiger prijzen dan die welke op gereguleerde markten gelden, kunnen handelsinformatie bevatten die relevant is voor de beleggingsbeslissingen van andere marktdeelnemers, zoals ook bij beurshandel geldt. Daarom wordt betoogd dat andere marktdeelnemers in staat moeten zijn om informatie over dergelijke transacties of handelsbelangen in hun beleggingsbeslissingen mee te nemen en daardoor een maximale efficiëntie van de koersvorming te bewerkstelligen.

Transparantie kan evenwel een prijs hebben in die zin dat de verschaffing van liquiditeit aan marktdeelnemers terugloopt. Wanneer handelaars en makelaars-handelaars worden gedwongen de voorwaarden bekend te maken waartegen zij bereid zijn instrumenten te kopen of te verkopen, zou dit hun vermogen om winst te maken kunnen aantasten, en hen kunnen blootstellen aan strategische transacties van andere marktdeelnemers. Dit leidt ertoe dat regels die bedoeld zijn om een absoluut transparantieniveau te bevorderen — waarbij alle marktdeelnemers te allen tijde beschikken over alle informatie inzake alle bestaande handelsmogelijkheden — handelaars en makelaars-handelaars ertoe verplichten hun handelsposities zo zeer prijs te geven dat zij niet langer bereid zouden zijn om de markt van liquiditeit te voorzien. Dit zou de handel voor zowel marktdeelnemers als beleggers bemoeilijken, met name met betrekking tot „block”-transacties, de handel in niet-liquide aandelen en „programme trading”, en zou de prijsvolatiliteit kunnen versterken. Daarom is voorzichtigheid geboden voordat beurs specifieke regelgeving en transparantieregels worden geëxtrapoleerd naar handel buiten de beurs waar marktdeelnemers met eigen vermogen handelen.

Bescherming van beleggers

De structurele veranderingen ten aanzien van financiële transacties en de uitvoering van orders kunnen eveneens aanleiding geven tot specifieke bezwaren met betrekking tot de bescherming van beleggers. Eén hiervan betreft de mogelijkheid van belangenconflicten bij makelaars-handelaars die orders van cliënten intern tegen de eigen posities uitvoeren — een methode die in ruime kring bekendstaat als „internalisation” (interne afhandeling). De geïntegreerde makelaar/handelaar is geneigd de belangen van zijn eigen activiteiten te laten prevaleren boven die van de cliënt. Door dit belangenconflict rijst de vraag of beleggers/cliënten erop kunnen vertrouwen dat makelaars/handelaars hun belangrijkste verplichting, zich naar beste vermogen in te zetten voor de belangen van de cliënt, wel zullen nakomen. Deze belangenconflicten komen reeds veel voor onder de huidige RBD en in de lidstaten waar makelaars/handelaars orders van cliënten mogen uitvoeren buiten de regels van een „gereguleerde markt” om. Zij kunnen evenwel toenemen wanneer de beleggingsonderneming zich actief toelegt op het intern afhandelen van orders en de orders die op de beurs moeten worden afgehandeld, zoveel mogelijk beperkt.

Een hiermee samenhangend vraagstuk is dat marktfragmentatie de representativiteit van de beurskoersen, die van oudsher dienen als referentie voor beleidsmaatregelen inzake „optimale uitvoering”, kan ondermijnen. Voorschriften inzake „optimale uitvoering” bepalen over het algemeen dat beleggingsondernemingen worden geacht hun verplichtingen jegens een cliënt te zijn nagekomen wanneer diens orders op een „gereguleerde markt” zijn uitgevoerd of zijn uitgevoerd tegen een prijs die gelijk is of gunstiger is dan die welke op de „gereguleerde markt” geldt. Wanneer orders op grote schaal buiten de „gereguleerde markt” om worden uitgevoerd, kan de liquiditeit van de beurzen wegvloeien en kan de representativiteit van de referentieprijzen die op gereguleerde markten worden bepaald, worden aangetast. Onder deze omstandigheden verliezen beleidsmaatregelen inzake „optimale uitvoering”, die een ijkpunt vormen voor de prestaties van de makelaar ten opzichte van de op gereguleerde markten geldende prijzen, hun betekenis als uitgangspunt inzake de bescherming van cliënten. Bovendien bestaat de mogelijkheid dat beleggers of hun makelaars, worden geconfronteerd met de fragmentatie van de handel via niet-verbonden systemen en markten, niet op de hoogte zijn van of toegang hebben tot de beste handelsmogelijkheden die voorhanden zijn. Opgemerkt moet worden dat de ervaring met markten die de uitvoering van orders buiten de beurs om toelaten deze beweringen niet empirisch staven: de bied- en laat spread van aandelen in het SETS-orderboek van de Londense effectenbeurs neemt voortdurend af ondanks het feit dat grote hoeveelheid orders van kleine beleggers buiten het SETS-orderboek om wordt uitgevoerd.

Regelgevingsarbitrage

Als gevolg van de handel via multilaterale handelsfaciliteiten (MTF's) en buitenbeurs transacties door beleggingsondernemingen kan de hoeveelheid transacties die via het orderboek van een beurs worden afgehandeld, afnemen. Dit leidt onvermijdelijk tot de vraag of nieuwe handelsentiteiten in staat moeten worden gesteld om bij het aantrekken van orders met beurzen te concurreren zonder dat zij aan vergelijkbare regelgevingsverplichtingen zijn onderworpen. En met name kan men zich afvragen of makelaars/handelaars die grote ordervolumes van cliënten intern afhandelen — en van wie daarom wel wordt beweerd dat zij de rol van „markt” vervullen — verplicht moeten worden om zich te houden aan beurs-specifieke regelgeving. Om deze vraag te kunnen beantwoorden moet objectief worden nagegaan of het correct is om de interne afhandeling van orders gelijk te stellen met de exploitatie van een markt. Verder moet worden verduidelijkt hoe verschillende regelgevingsvereisten moeten worden aangepast aan de mechanismen en risico's van verschillende methoden voor de uitvoering van orders.

2. Richtsnoeren voor regelgeving inzake de uitvoering van orders

Een herziening van de RBD vormt een unieke gelegenheid om de spelregels zodanig vast te leggen dat de uitvoering van orders — of deze nu plaatsvindt op gereguleerde markten, via MTF's of buitenbeurs-transacties door beleggingsondernemingen — geschiedt op een wijze waarmee de belangen van de beleggers en de algehele efficiëntie van het financiële stelsel het best gediend zijn. De wijze waarop deze vraagstukken worden opgelost zal tevens een belangrijke en rechtstreekse invloed hebben op de betrekkingen tussen verschillende categorieën marktdeelnemers vanuit het oogpunt van de mededinging. De Commissie heeft zich, bij het ontwikkelen van een antwoord op bovenstaande vraagstukken en bij haar besluit tot een evenwichtige benadering van de verschillende afwegingen op regelgevend gebied, laten leiden door de volgende beginselen:

1. De herziening van de RBD dient de basis te leggen voor een geïntegreerde en concurrerende handelsinfrastructuur. Een volledig geïntegreerde financiële markt is een markt waar de koop- en verkoopintenties in een bepaald financieel instrument ongehinderd en rechtstreeks kunnen worden uitgewisseld over de grenzen van de EU heen, ongeacht waar de marktdeelnemers zich bevinden of de systemen/middelen waarmee de handelsbelangen worden megedeeld. Tegen deze achtergrond zijn nationale „opties” met betrekking tot het afhandelen en uitvoeren van de orders van kleine beleggers — die circa 90 % van het aantal transacties uitmaken, doch slechts 10 % van de waarde — fundamenteel in strijd met de doelstelling van een enkele financiële markt. Zij creëren een scheidslijn, niet alleen wat de situatie van handelsplatforms in de verschillende lidstaten op het gebied van regelgeving en concurrentie betreft, maar ook ten aanzien van de regelgeving inzake tussenpersonen en de bescherming die aan beleggers moet worden geboden. Wil een herziene RBD de weg effenen voor een geïntegreerde en efficiënte financiële markt, dan moet zij bovenal opgewassen zijn tegen de aantrekkingskracht van een optionele benadering. Aangezien een dergelijke optie de totstandbrenging van marktregelgeving naar een gemeenschappelijk model in de weg kan staan, is de optie inzake de „concentratieregel” niet meer in het voorstel opgenomen.
2. De RBD moet een doeltreffend antwoord bieden op aantoonbare risico's voor de bescherming van beleggers en marktefficiëntie. Het ontstaan van een meer heterogeen en complex handelsklimaat vraagt om een evenredige aanpak van regelgevers om de belangen van beleggers en de algehele marktefficiëntie te beschermen. De beleggers moeten erop kunnen vertrouwen dat makelaars actief op zoek gaan naar nieuwe handelsmogelijkheden om namens de cliënt de gunstigste voorwaarden te vinden. De belangen van cliënten mogen niet negatief worden beïnvloed door langdurige conflicten wanneer zij afhankelijk zijn van makelaars/handelaars om hun orders uit te voeren. Zowel beroepsbeoefenaren, emittenten als regelgevers hebben er belang bij ervoor te zorgen dat de liquiditeit niet verspreid raakt over ondiepe, geïsoleerde reservoirs.

Gezien deze overwegingen dient een pakket maatregelen te worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat de verspreiding van transacties over een groot aantal markten en via uiteenlopende handelskanalen geen fragmentatie van de liquiditeit met zich brengt en de marktdeelnemers er evenmin van weerhoudt om voor beide partijen voordelige transactiemogelijkheden te zoeken. Kern van dit pakket is een efficiënt transparantiestelsel zodat marktdeelnemers kunnen beschikken over passende informatie over de voorwaarden van recente transacties en handelsmogelijkheden op alle markten, over handelsfaciliteiten en over andere plaatsen voor de uitvoering van transacties in de gehele EU. Tevens zullen in het voorstel strengere verplichtingen worden opgenomen om ervoor te zorgen dat tussenpersonen actief gebruik maken van deze informatie om hun cliënten de gunstigste voorwaarden te kunnen aanbieden.

Het voorstel erkent tevens dat het de cliënten van makelaars moet worden toegestaan om aan te geven aan welke kanalen zij voor de uitvoering van hun orders de voorkeur geven. Informatie die van belang kan zijn voor de keuze van de makelaar of voor het inzicht in de kwaliteit van de uitvoeringsdienst moet van tevoren worden verstrekt zodat de cliënt een weloverwogen beslissing kan nemen. Hiertoe wordt voorgesteld dat de kleine belegger vooraf toestemming moet geven, in het algemeen dan wel per transactie (zie 3.5), voordat zijn orders anders dan op een „gereguleerde markt” of via een MTF worden uitgevoerd.

3. De RBD-regels moeten evenredig zijn en de werking van de markt niet hinderen: De doelstellingen inzake marktefficiëntie en de bescherming van beleggers moeten worden bereikt door middel van regelgevingsmaatregelen die een evenredig antwoord op aantoonbaar risico vormen. Zij moeten rekening houden met oplossingen die de technologie en de markt zelf bieden, en de mededinging en innovatie zo min mogelijk beperken. Met deze uitgangspunten is als volgt in het voorstel rekening gehouden:

- „Geen verbod”: De herziene RBD dient de uitvoering van orders buiten de traditionele markten/beurzen om niet te verbieden of anderszins te belemmeren door het opleggen van ongerechtvaardigde of ongeschikte regelgevingsvoorschriften. Concurrentie van nieuwe handelsplatforms heeft de beurzen gestimuleerd om te innoveren en nieuwe bronnen van concurrentievoordeel aan te boren. Er is geen reden om aan te nemen dat deze voordelen thans zijn uitgewerkt of dat er obstakels moeten worden opgericht om voor een bepaalde categorie markten een welbepaalde orderstroom te creëren.
- Geen dwang: Het voorstel schrijft niet voor dat een entiteit in het bezit moet zijn van een vergunning van „gereguleerde markt” om zich op georganiseerde basis met de uitvoering van orders te gaan bezighouden. Multilaterale handelsfaciliteiten die systemen voor de bekendmaking en uitvoering van handelsbelangen exploiteren, zullen deze systemen mogen exploiteren op basis van de vergunning van een beleggingsonderneming, mits zij aan de gebruikelijke regelgevingsvoorschriften voldoen (zie hieronder).
- Geen strak keurslijf: Een verschillende behandeling op het vlak van de regelgeving mag het vermogen van instellingen/beurzen, die hun activiteiten overeenkomstig bepaalde regels uitoefenen, om liquiditeit aan te trekken niet aantasten. De beperking van regelgevingsarbitrage houdt evenwel niet in dat het soort regelgeving dat op beurzen van toepassing is ook integraal moet gelden voor andere systemen of methoden voor de uitvoering van orders. De herziene RBD moet daarentegen vergelijkbare regelgevingsvoorwaarden vaststellen voor vergelijkbare methoden voor de uitvoering van orders. Dit houdt in dat multilaterale handelsfaciliteiten, die wat de bekendmaking en interactie van handelsbelangen betreft beurzen nabootsen, voor hun handelsactiviteiten onderworpen zullen worden aan verschillende beurs specifieke regels. Daarentegen dient de uitvoering van orders door beleggingsondernemingen die transacties of diensten verrichten ten behoeve van hun cliënten niet op één lijn te worden gesteld met de exploitatie van een georganiseerde markt/orderboek. Qua activiteiten, werking en regelgeving verschillen multilaterale handelssystemen en markten fundamenteel van beleggingsondernemingen die orders uitvoeren — zelfs indien zij de orders van hun cliënten intern afhandelen. Met name mogen cliënten bij de interne uitvoering van orders niet vrijelijk via de door de beleggingsonderneming geëxploiteerde systemen met andere cliënten handelen. Verder moeten transparantieregels voor de quote-driven handel het handelaars niet onmogelijk maken om met eigen vermogen risicoposities in te nemen waarmee de liquiditeit van de markt kan worden verbeterd en de werking van de markt kan worden versoepeld. De herziene RBD moet derhalve een nauwkeurig evenwicht vinden tussen overwegingen op het gebied van regelgevingsarbitrage en de noodzaak om de liquiditeitsverschaffers voldoende armslag te geven. Het is geen kwestie van kiezen voor een bepaalde marktstructuur ten koste van een andere („order-driven” versus „quote-driven”). Het voorstel tracht een wettelijk kader te scheppen dat het naast elkaar bestaan van verschillende handelskanalen ondersteunt, mits de noodzakelijke maatregelen worden genomen om de algehele marktefficiëntie en de belangen van de finale beleggers te beschermen.

In het licht van het bovenstaande beoogt dit voorstel een samenhangend en risicogevoelig kader vast te stellen voor het reguleren van de voornaamste soorten regelingen voor de uitvoering van orders die thans op de Europese financiële markt gangbaar zijn. Het voorziet in evenredige regelgevingsmaatregelen om een oplossing te bieden voor de specifieke risico's ten aanzien van de bescherming van beleggers en de marktefficiëntie, die de verschillende handelsmethoden met zich brengen. Het behandelt de problemen op het gebied van concurrentie en regelgeving die rijzen wanneer verschillende handelsplatforms en -methoden naast elkaar bestaan maar onderworpen zijn aan verschillende markt- en beleggersgeoriënteerde regelgeving. Het beoogt een situatie te scheppen waarin handelsbelangen, ongeacht via welk medium zij worden bekendgemaakt of waar zij zich in de EU bevinden, op grensoverschrijdende basis en in real-time op elkaar kunnen inwerken zodat de liquiditeit zeer ontvankelijk is voor prijsverschillen.

Om deze doelstellingen te kunnen bereiken is een omvattend geheel van vereisten inzake de transparantie van handelsinformatie van cruciaal belang. Dit stelsel is van toepassing op alle belangrijkste categorieën uitvoeringsmethoden voor aandelentransacties — gereglementeerde markten, MTF's, en uitvoering buiten de beurs door beleggingsondernemingen. Deze transparantieverplichtingen moeten een efficiënte, grensoverschrijdende interactie van handelsbelangen in real-time mogelijk maken die onontbeerlijk is voor een interne financiële markt. Dit stelsel laat tevens concurrentie en innovatie bij het uitvoeren van orders, of bij het verrichten van diensten die de uitvoering van orders omvatten, toe zonder dat een efficiënte koersvorming in gevaar wordt gebracht. Hierbij wordt de bekendmaking van zo veel mogelijk handelsinformatie bevorderd, waarbij wel in aanmerking wordt genomen dat een en hetzelfde transparantieniveau niet geschikt is voor alle bedrijfsmodellen. Dit transparantiestelsel zal een belangrijke waarborg vormen voor de eerlijkheid en efficiëntie van de financiële markten van de EU, en zal beleggers de mogelijkheid bieden om de „beste deal” te sluiten voor de transactiesomvang en het soort transactie dat hun voor ogen staat. Maar het is niet de enige waarborg.

Het voorstel bevat namelijk nog een reeks andere maatregelen om ervoor te zorgen dat de uitvoering van orders van cliënten buiten de beurs uitsluitend plaatsvindt wanneer kan worden aangetoond dat de belangen van de cliënt hiermee het beste worden gediend. Een bijzonder belangrijk kenmerk van het voorstel is de nadruk die wordt gelegd op de tenuitvoerlegging van een meer actieve en dynamische verplichting inzake „optimale uitvoering” om te bevorderen dat beleggingsondernemingen een breed scala van handelsmogelijkheden in overweging nemen wanneer zij namens hun cliënten transacties verrichten. Het voorstel voorziet in een versterking van deze verplichting waardoor beleggingsondernemingen gedwongen worden om regelmatig te onderzoeken welke plaatsen van uitvoering de gunstigste transactievoorwaarden bieden, en om aan te tonen dat zij namens hun cliënten van de beste plaatsen gebruik maken. Deze verplichting tot „optimale uitvoering” is het mechanisme dat ervoor moet zorgen dat beleggingsondernemingen, op grond van de handelsinformatie die uit hoofde van de transparantieverplichtingen wordt verstrekt, hun beslissingen inzake het routeren van orders aanpassen. Aldus garandeert deze verplichting dat de concurrentie tussen handelssystemen tot betere prijzen voor de finale belegger leidt. Tevens zal zij ertoe bijdragen dat liquiditeit naar de meeste efficiënte handelsplatforms vloeit. Momenteel is de liquiditeit in Europa nog zeer stroperig en concentreert zij zich vooral op de markt van de eerste notering — zelfs wanneer er reden is om aan te nemen dat alternatieve platforms wellicht betere prijzen bieden. Hoewel er geen rechtstreeks vergelijkbare ervaring is met het gebruik van „optimale uitvoering” om de concurrerende handelsplatformen die in Europa naast elkaar bestaan onderling te verbinden, zijn er thans nieuwe „smart order routing”-toepassingen op de markt beschikbaar die beleggingsondernemingen in staat zullen stellen de prijzen en de diepte op alle beurzen van de EU en andere belangrijke handelssystemen te controleren.

Al deze voorstellen tezamen vormen een belangrijke stap in de richting van een regelgevingsstelsel voor een geïntegreerde, efficiënte en belegger-vriendelijke financiële markt.

De hoofdpunten van de concrete voorstellen, die betrekking hebben op de drie voornaamste categorieën plaatsen voor de uitvoering van orders die momenteel op de markt van de EU actief zijn, zullen hieronder in het kort worden besproken.

3. Overkoepelende beginselen voor „gereglementeerde markten” (titel III)

Het voorstel handhaaft de bijzondere status van de regels inzake vergunningverlening voor gereglementeerde markten, welke de kern van de huidige RBD vormen, en die thans stevig verankerd zijn in de reglementen van alle lidstaten met betrekking tot effecten. Een „gereglementeerde markt” is niet alleen een handelsplaats waar het onderhandelen over en de ruil van financiële instrumenten wordt georganiseerd op grond van een geheel van regels die verschillende soorten handelskenmerken omvatten, het is meer dan dat: zij heeft een groot aantal verschillende functies, heeft een specifieke organisatievorm, en omvat bijzondere handelskenmerken. De toelating van een instrument tot de handel op een „gereglementeerde markt” is tevens aanleiding voor de toepassing van bepalingen van een aantal aanverwante wetgevingsmaatregelen. In het licht van deze overwegingen wordt de exploitatie van een „gereglementeerde markt” in de RBD behandeld als een activiteit waarvoor onderscheiden regelgeving nodig is.

In de huidige RBD wordt een beperkt aantal rechtsvoorschriften vastgelegd die door alle gereglementeerde markten van de EU moeten worden nageleefd. Deze zeer elementaire bepalingen volstaan evenwel niet als gemeenschappelijke basis voor de regulering van en het toezicht op de voornaamste financiële handelsplatforms in de EU. Gereglementeerde markten worden momenteel steeds „Europeser” wat de woon- of vestigingsplaats van de beleggers, het lidmaatschap en de soorten instrumenten die tot de handel worden toegelaten betreft. De marktvoorwaarden op de ene „gereglementeerde markt” zullen daarom onmiddellijke en belangrijke gevolgen hebben voor de handel en de marktdeelnemers in andere markten. Tegen deze achtergrond dreigt de afwezigheid van een gemeenschappelijk sjabloon voor regelgeving een belangrijke belemmering te vormen voor de doelstelling van een geïntegreerde, efficiënte en ordelijke handelsinfrastructuur.

Het voorstel bepaalt dat de lidstaten de „gereguleerde markt” bepaalde gespecificeerde verplichtingen moet opleggen, waaraan zij onder toezicht van een aangewezen bevoegde autoriteit moet voldoen. De ruimte die de „gereguleerde markt” wordt toegekend om haar handelsregels en toegangsvoorwaarden vast te stellen evenals het feit dat haar de rol van eerste verdedigingslinie voor het toezicht op de handel via haar systemen wordt toevertrouwd, vormt een erkenning van de sterke betrokkenheid bij de handel van deze markt en het grote belang dat zij heeft om de kwaliteit van de via haar systemen verrichte transacties te handhaven.

Het RBD-voorstel beoogt derhalve een gemeenschappelijk aantal overkoepelende beginselen voor de vergunningverlening, regulering en het toezicht van „gereguleerde markten” vast te stellen teneinde:

- de bevoegde autoriteit en het toepasselijke recht vast te stellen (artikel 33): het voorstel tracht onzekerheid uit de weg te ruimen met betrekking tot de bevoegde autoriteit onder wiens uitsluitende bevoegdheid de werkzaamheid van de „gereguleerde markt” valt. Hiermee wordt voorkomen dat zich de mogelijkheid van een bevoegdheidsconflict voordoet of rechtsonzekerheid ontstaat die zeer schadelijke gevolgen zouden kunnen hebben voor het definitieve karakter van de afhandeling van transacties op de markt;
- eisen te stellen aan de marktexploitant (artikel 34): Volgens deze bepaling moet het leidinggevend personeel deskundig en betrouwbaar zijn, en over voldoende financiële middelen beschikken om de orderlijke werking van de financiële markt te waarborgen. Wanneer is erkend dat hij aan deze bepaling voldoet heeft de marktexploitant het recht om een MTF te exploiteren zonder dat hij hiervoor een aanvullende vergunning nodig heeft. De deskundigheid en betrouwbaarheid van de marktexploitant en de middelen waarover hij beschikt moeten eveneens in aanmerking worden genomen indien de marktexploitant van een reeds gevestigde gereguleerde markt een „gereguleerde markt” in een ander lidstaat wenst in te richten;
- de organisatorische eisen waaraan de gereguleerde markt moet voldoen te omschrijven om de eerlijke, orderlijke en transparante exploitatie ervan te waarborgen. Bepalingen ter zake zijn opgenomen in artikel 36 (handelsregels) en artikel 39 (toegang tot een gereguleerde markt);
- uitgebreide verplichtingen inzake de transparantie vooraf en achteraf vast te stellen die van toepassing zijn op orders of noteringen die op de markt worden bekendgemaakt en op de nadere gegevens inzake afgeronde aandelentransacties;
- transparantie vooraf (artikel 41): „order driven”-systemen zullen een gedeelte van hun orderboek moeten publiceren. In „quote-driven”-markten moeten aangewezen market makers een indicatie geven van de bied- en laatprijzen bij welbepaalde transactiegroottes. Welke orders/noteringen moeten worden openbaar gemaakt zal via de comitéprocedure worden bepaald. Aangezien de verplichting om bij grote transacties of transacties in niet-liquide effecten de orders/noteringen bekend te maken, marktdeelnemers ervan kan weerhouden om transacties op de gereguleerde markt te verrichten, is deze verplichting niet op dergelijke transacties van toepassing;
- transparantie achteraf (artikel 42): gereguleerde markten moeten de prijs, de omvang en het tijdstip openbaar maken tegen redelijke commerciële voorwaarden van alle volgens hun regels en via hun systemen uitgevoerde transacties in eigen-vermogensinstrumenten. Voor transacties van aanzienlijke omvang en voor transacties in niet-liquide effecten is uitstel van de bekendmaking van nadere bijzonderheden over de transacties toegestaan.
- instrumenten tot de handel toe te laten (artikel 37): in deze bepaling worden de overkoepelende beginselen geformuleerd op grond waarvan een „gereguleerde markt” instrumenten tot de handel via zijn systemen kan toelaten, terwijl de nadere maatregelen ter uitvoering van deze beginselen op niveau 2 mogen worden ontwikkeld. Kortom, de „gereguleerde markt” dient algemene toelatingsvoorwaarden ten uitvoer te leggen, die vooraf officieel zijn goedgekeurd en die een vrije verhandelbaarheid en efficiënte afwikkeling van instrumenten moeten garanderen. De minimumvoorwaarden waaraan instrumenten moeten voldoen om aan deze vereisten te beantwoorden zullen op niveau 2 worden vastgesteld. Hierbij is het mogelijk om onderscheid te maken tussen producten die op verschillende marktsegmenten tot de handel zijn toegelaten; er wordt niet beoogd gereguleerde markten ervan te weerhouden strengere toelatingsvoorwaarden toe te passen op hun marktsegmenten. Artikel 37 tracht tevens een wettelijke context te scheppen waarin „gereguleerde markten” instrumenten tot de handel kunnen toelaten die in een ander rechtsgebied zijn ontworpen en uitgegeven en ten aanzien waarvan de markt de nodige stappen heeft genomen om na te gaan of de emittent zijn verplichtingen betreffende initiële en permanente informatieverstrekking nakomt.

- de handel op te schorten en instrumenten van de handel uit te sluiten (artikel 38): Deze bepaling betreft de omstandigheden en voorwaarden waaronder de bevoegde autoriteit of de gereglementeerde markt de handel in een instrument kan opschorten of een instrument van de handel kan uitsluiten. Tevens wordt het kader vastgesteld voor een dergelijke opschorting van de handel of uitsluiting van een instrument in een gefragmenteerde markt. Wanneer een bevoegde autoriteit besluit de handel in een instrument op te schorten of te verbieden, is dit besluit onverwijld van toepassing op alle handel die onder haar bevoegdheid valt (hetzij op gereglementeerde markten, MTF's of OTC/interne afhandeling). De bevoegde autoriteit dient de bevoegde autoriteiten van de overige lidstaten eveneens van de opschorting of uitsluiting in kennis te stellen.

4. Multilaterale handelsfaciliteiten (MTF's) als nieuwe hoofddienst

In het voorstel wordt de exploitatie van een MTF als nieuwe RBD-hoofddienst ingevoerd. Hiermee kunnen entiteiten die dergelijke systemen exploiteren een vergunning verkrijgen als beleggingsonderneming, waarvoor aangepaste regelgeving geldt. Er bestaat een aanzienlijk, en groeiend, aantal van deze systemen. De werking van deze systemen komt niet rechtstreeks overeen met de bestaande RBD-diensten, en dit heeft tot enige onzekerheid geleid over de passende grondslag voor de vergunningverlening van en het toezicht op deze entiteiten. De erkenning van MTF's als een nieuwe categorie beleggingsondernemingen heeft ten doel de aard van hun activiteit te verduidelijken met het oog op de EU-wetgeving terzake, en om een gemeenschappelijk geheel van aangepaste regels te kunnen toepassen met het oog op het marktrisico. Aldus zullen MTF's hun faciliteiten en diensten in de gehele EU kunnen aanbieden op basis van een vergunning van het land van herkomst.

De voorgestelde definitie van een MTF is gebaseerd op uitvoerig onderzoek en twee openbare raadplegingen door het Europees Comité voor het Effectenbedrijf. De voorgestelde definitie omvat systemen die de multilaterale openbaarmaking van orders van ondernemingen/blijken van belangstelling tussen de systeemgebruikers ondersteunen evenals de uitvoering van orders als gevolg van de interactie tussen koop-/verkoopintenties die via het systeem te kennen worden gegeven. Zij omvat tevens „auction-crossing”-systemen waarbij orders worden uitgevoerd tegen een referentieprijs die van buiten het systeem wordt ingevoerd. Het gemeenschappelijk kenmerk van deze systemen is dat zij autonome handelsbeslissingen van de systeemgebruikers ondersteunen, zonder dat de systeemexploitant op enigerlei wijze tussenbeide komt om transacties te vergemakkelijken of zelf (via de eigen handelsportefeuille) aan transacties met systeemgebruikers deel te nemen. De systeemexploitant speelt geen actieve of discretionaire rol in de zin van de voorselectie, het aanbevelen of anderszins samenbrengen van handelsbelangen. Het systeem ondersteunt en vergemakkelijkt de rechtstreekse interactie van gebruikers met andere systeemgebruikers. Deze werking houdt in dat MTF's veel kenmerken met beurzen delen en aanleiding geven tot een aantal van dezelfde regelgevingsvraagstukken als gereglementeerde markten. Daarom is de voorgestelde regelgeving die overeenkomstig de herziene RBD van toepassing is op deze systemen gericht op de eerlijke, ordelijke en transparante organisatie van de handel die via dit systeem plaatsvindt.

De voorgestelde verplichtingen voor MTF's zijn gebaseerd op de marktbeginselen die van toepassing zijn op de handelstelsysteem-functie van gereglementeerde markten. Deze verplichtingen zijn bovendien in hoge mate beïnvloed door de onlangs door het Europees Comité voor het Effectenbedrijf bekendgemaakte voorschriften voor alternatieve handelssystemen (ATS). De voornaamste bepalingen van het voorstel betreffen:

- Organisatorische eisen voor MTF's (artikel 13): MTF's moeten op transparante en objectieve zakelijke voorwaarden toegang bieden tot hun gebruikers. Het potentiële gebruikersbestand van MTF's omvat marktdeelnemers die bereid zijn op eigen risico en zonder de bescherming van regels op het gebied van zorgplicht te handelen. Verder bevat de bepaling verplichtingen betreffende een objectieve, eerlijke en vlotte uitvoering van handelsbelangen die via een MTF tot uitdrukking worden gebracht;
- verplichtingen inzake de transparantie vooraf en achteraf ten aanzien van via de systemen van de MTF uitgevoerde aandelentransacties (artikelen 27 en 28): de algemene verplichtingen zijn in overeenstemming gebracht met het transparantieniveau dat van toepassing is op handelsbelangen in aandelentransacties die via een gereglementeerde markt worden verricht of bekendgemaakt. De mogelijkheid om bekendmaking uit te stellen en de draagwijdte en inhoud van de vooraf openbaar te maken informatie stemmen overeen met de regels die terzake voor gereglementeerde markten gelden. „Auction-crossing”-systemen en andere soorten MTF waarbij niet van tevoren een duidelijke prijsindicatie behoeft te worden gegeven, kunnen worden ontheven van de verplichting inzake transparantie vooraf;

- afstand van de bescherming die regels op het gebied van zorgplicht bieden ten aanzien van via een MTF gesloten transacties (artikel 22): Gebruikers van een MTF zijn professionele of actieve marktdeelnemers die voor eigen rekening en op eigen risico handelen en de verantwoordelijkheid voor hun beleggingsbeslissingen kunnen dragen. Zij verwachten van de exploitant van de MTF niet dat deze hun bescherming biedt uit hoofde van zorgplichtregelgeving. Derhalve zijn gedragsregels en andere beschermende maatregelen voor beleggers niet relevant voor het soort transacties dat via een MTF wordt verricht. In het voorstel wordt dan ook bepaald dat MTF's de deelneming moeten beperken tot „ervaren tegenpartijen”. Het voorstel bevat geen bepaling die MTF's verplicht vrije toegang te bieden aan marktdeelnemers die geen gebruik maken van het systeem met het oog op het verrichten van transacties tegen een bied- of laatkoers die overeenkomstig artikel 27 is openbaar gemaakt;
- recht voor MTF's om handelsschermen in andere lidstaten te plaatsen (artikel 29): Overeenkomstig de bepaling die gereglementeerde markten toestaat om handelsschermen te plaatsen of andere regelingen te treffen waardoor leden op afstand die in andere lidstaten gevestigd zijn in staat worden gesteld aan de handel op de gereglementeerde markt deel te nemen, wordt voorgesteld om beleggingsondernemingen die MTF's exploiteren op grond van het beginsel inzake het vrij verrichten van diensten eveneens een dergelijk recht toe te kennen.

Om ervoor te zorgen dat deze nieuwe categorie beleggingsondernemingen voorzorgsmaatregelen treft om de risico's die uit hun activiteiten voortvloeien te dekken, moeten zij overeenkomstig Richtlijn 93/6/EEG over voldoende aanvangskapitaal en een aanvullend bedrag aan eigen vermogen beschikken. Bij de vaststelling van de kapitaalvereisten en het aan te houden eigen vermogen wordt rekening gehouden met de ontwikkeling van de regelgeving in de EU terzake en in andere internationale verbanden, met name de ontwikkelingen met betrekking tot de kapitaalkosten voor operationeel risico.

Het wordt niet passend geacht om verplichte toelatingsvoorwaarden vast te stellen voor de via een MTF verhandelde instrumenten. Een MTF is een zuivere handelsfunctionaliteit waarbij de deelnemers mogen beslissen welk specifiek financieel instrument zij wensen te verhandelen. Wanneer echter via de systemen van een MTF op regelmatige basis een instrument wordt verhandeld dat ook op een gereglementeerde markt wordt verhandeld, dient de MTF de noodzakelijke stappen te nemen om te verifiëren of het instrument en de emittent voldoen aan de desbetreffende bepalingen van het Gemeenschapsrecht (b.v. openbaarmaking).

5. De uitvoering van transacties door beleggingsondernemingen

Het voorstel omvat een stelselmatige modernisering van de verplichtingen voor beleggingsondernemingen die transacties verrichten buiten de regels en systemen van een „gereglementeerde markt” of MTF om. Aan deze herziening liggen twee verschillende overwegingen ten grondslag:

- er moet een oplossing worden gevonden voor bijzondere problemen in verband met de belangenconflicten die kunnen ontstaan wanneer geïntegreerde entiteiten (makelaars/handelaars) intern de orders van cliënten uitvoeren;
- er dient een doeltreffend en evenredig antwoord te worden geformuleerd op het argument dat de uitvoering van orders door handelaars en makelaars/handelaars buiten de beurs om een efficiënte koersvorming kan ondermijnen, en daarmee beleidsmaatregelen op het gebied van „optimale uitvoering” kan aantasten.

Belangenconflicten bij (intern opererende) makelaars/handelaars

De discussie rond „interne afhandeling” heeft de reeds veel voorkomende belangentegenstelling die ontstaat wanneer beleggingsondernemingen de functie van makelaar en handelaar cumuleren, sterker voor het voetlicht gebracht. De uitvoering van orders van cliënten tegen de eigen posities van de onderneming roept de vraag op of beleggers er op kunnen vertrouwen dat hun belangen prevaleren wanneer de makelaar/handelaar voor hun rekening optreedt. Deze problemen worden nog verscherpt wanneer een beleggingsonderneming gebruik maakt van systemen en procedures om het aantal tegen eigen posities of tegen andere orders van cliënten uitgevoerde orders te maximaliseren.

Bij de beoordeling van de noodzaak om de uitvoering van orders door beleggingsondernemingen aan aanvullende controles en waarborgen te onderwerpen, moet rekening worden gehouden met de verplichtingen jegens beleggers waaraan deze ondernemingen reeds moeten voldoen, en die betrekking hebben op de wijze waarop een beleggingsonderneming orders van cliënten kan uitvoeren. Met name verplichtingen inzake „optimale uitvoering” houden in dat de beleggingsonderneming geen onbeperkte vrijheid heeft om te beslissen hoe zij voor rekening van cliënten orders uitvoert. De Commissie is evenwel van mening dat de bestaande regels inzake de bescherming van beleggers aanzienlijk moeten worden aangescherpt om rekening te houden met de mogelijkheid dat belangenconflicten bij geïntegreerde makelaars/handelaars nadelig zijn voor hun cliënten. Het RBD-voorstel beoogt evenredige en effectieve beschermende maatregelen vast te stellen op basis van een definitieve en solide rechtsgrondslag. Met name wordt voorgesteld om:

- een nieuwe afzonderlijke bepaling inzake belangenconflicten in te voeren die onder meer betrekking heeft op belangenconflicten die zich kunnen voordoen bij ondernemingen die de diensten van makelaars en handelaars integreren (artikel 16). Deze bepaling moet ervoor zorgen dat de beleggingsonderneming op zodanige wijze is georganiseerd dat de belangen van cliënten niet worden geschaad door belangenconflicten tussen de makelarij- en handelsactiviteiten van de onderneming. Makelaars/handelaars moeten belangenconflicten onderkennen, voorkomen of anderszins beheersen zodat zij de belangen van de cliënten niet schaden. Juridisch bindende uitvoeringsmaatregelen waarin de soorten administratieve en organisatorische regelingen worden gespecificeerd die makelaars/handelaars moeten treffen zullen op niveau 2 worden ontwikkeld;
- de verplichtingen inzake „optimale uitvoering” aan te scherpen (artikel 19): de beleggingsonderneming wordt ertoe verplicht om aan te tonen dat zij zo veel mogelijk getracht heeft om orders tegen de voor de cliënt voordeligste voorwaarden uit te voeren. Deze verplichting beperkt de mogelijkheid om orders intern uit te voeren tot situaties waarin deze uitvoering kan plaatsvinden tegen even gunstige of gunstiger voorwaarden dan op een gereguleerde markt of een ruimere markt het geval zou zijn.
- regels voor de uitvoering van orders van cliënten vast te stellen (artikel 20): deze regels moeten ervoor zorgen dat orders van cliënten vlot en overeenkomstig objectieve voorrangscriteria worden uitgevoerd. Met deze bepalingen wordt beoogd ervoor te zorgen dat de beleggingsonderneming actieve stappen neemt om de uitvoering van de order van de cliënt te vergemakkelijken en te voorkomen dat de belangen van cliënten nadelig worden beïnvloed door eigenbelang of onachtzaamheid van de onderneming. Bovendien wordt voorgesteld dat limietorders die de beleggingsonderneming zelf niet overeenkomstig de gespecificeerde voorwaarden kan uitvoeren, op de ruimere markt worden uitgevoerd.

De uitvoering van transacties buiten de beurs en efficiënte koersvorming

Transparantieregels zijn volgens het voorstel het voornaamste middel om de efficiëntie van de koersvorming te vrijwaren en „optimale uitvoering” te bevorderen in een situatie waarin de uitvoering van orders via een groot aantal markten en systemen in de gehele EU plaatsvindt. De bekendgemaakte prijzen en nadere gegevens over buitenbeurstransacties die door beleggingsondernemingen zijn verricht kunnen informatie bevatten die belangrijk is voor de waardering van instrumenten door andere marktdeelnemers. Het is derhalve van cruciaal belang om na te gaan in hoeverre de uitvoering van buitenbeurstransacties door beleggingsondernemingen aan transparantieplichtingen moet worden onderworpen en welke vorm deze dan moeten hebben. Het algemene uitgangspunt hierbij is dat de regels inzake transparantie vooraf en achteraf van toepassing moeten zijn op de uitvoering van buitenbeurstransacties door beleggingsondernemingen, tenzij andere overwegingen — liquiditeitsverschaffing, kosten om aan de regelgeving te voldoen — zwaarder wegen dan de voordelen. In de volgende afdelingen worden de conclusies van de Commissie uiteengezet betreffende de vraag of de RBD transparantieplichtingen aan beleggingsondernemingen moet opleggen, en zo ja, in welke vorm.

a) Transparantieplichtingen achteraf (artikel 26)

Tegen de achtergrond van de wereldwijde concurrentie tussen markten en handelssystemen en het toenemende overwicht van de parallelhandel in blue-chips, kunnen transparantieplichtingen achteraf een belangrijke bijdrage leveren aan het verschaffen van liquiditeit en het onderling verbinden van verschillende handelsplatforms. Door een snelle bekendmaking van prijs- en volumegegevens van afgehandelde transacties kunnen professionele arbitrageurs liquiditeit verplaatsen naar gelang van de op verschillende handelsplaatsen waargenomen bied- en laatprijzen. Transparantieregels die voorbijgaan aan het aanzienlijke en toenemende volume buiten de beurs of via MTF's verrichte transacties zullen per definitie een beperkte reikwijdte hebben en niet optimaal functioneren.

Daarom wordt voorgesteld alle beleggingsondernemingen die aandelentransacties uitvoeren (wanneer deze zijn toegelaten tot de handel op een gereglementeerde markt) te verplichten de prijs en de omvang van de afgehandelde transacties openbaar te maken binnen een tijdspanne die real-time zo dicht mogelijk benadert. Hierbij bestaat de mogelijkheid om de bekendmaking van grote transacties of transacties in niet-liquide aandelen uit te stellen om handelaars in staat te stellen grote posities af te wikkelen voordat hun risicopositie bekend wordt gemaakt aan andere marktdeelnemers. Door uitstel van bekendmaking van grote transacties toe te staan voorkomt de voorgestelde transparantieregulering achteraf dat eigen handelsposities worden onthuld en beperkt zij eventuele negatieve gevolgen voor de liquiditeitsverschaffing.

Beleggingsondernemingen behouden een aanzienlijke flexibiliteit met betrekking tot de te treffen voorzieningen om aan deze verplichting te voldoen. Een minimumverplichting is dat zij de bijzonderheden rapporteren van afgehandelde buitenbeurstransacties op een „gereglementeerde markt” waarvan zij lid zijn (en waarmee zij reeds invoergegevens uitwisselen). Wanneer dergelijke verbindingen eenmaal tot stand zijn gekomen kunnen beleggingsondernemingen hun transacties tegen lage kosten bekendmaken.

b) *Transparantieverplichtingen vooraf*

Bij de voorbereiding van het voorstel inzake de herziening van de RBD hebben de diensten van de Commissie uitvoerig aandacht besteed aan de transparantieverplichtingen vooraf met betrekking tot buitenbeurstransacties van beleggingsondernemingen. De reden om een dergelijke verplichting in overweging te nemen houdt verband met de algemene veronderstelling dat een maximalisering van de informatiestroom naar marktdeelnemers het koersvormingsproces zal verbeteren. Beoordeeld vanuit het perspectief van „optimale uitvoering” of efficiënte koersvorming volstaat het niet om de voorwaarden te kennen waaronder de laatste transactie werd gesloten. Het feit dat een specifieke plaats van uitvoering de gunstigste voorwaarden bood voor de laatste transactie geeft marktdeelnemers en beleggers nog geen garantie dat deze plaats ook de beste voorwaarden voor de volgende transactie zal bieden. Met een absolute verplichting tot „optimale uitvoering” als ijkpunt kunnen marktdeelnemers en beleggers evenwel profiteren van toegang tot informatie over alle bestaande handelsmogelijkheden, en niet alleen over de handelsmogelijkheden op gereglementeerde markten en MTF's. Beleggingsondernemingen kunnen, bij het verwerken van orders van beleggers of bij de openbaarmaking van noteringen aan andere marktdeelnemers, informatie bezitten of genereren die tevens van invloed kan zijn op de algemene marktwaarde van een bepaald instrument.

Gezien de wezenlijke verschillen tussen bilaterale handel en de uitvoering van orders door beleggingsondernemingen en beurzen, kunnen transparantieverplichtingen vooraf die bedoeld zijn voor gereglementeerde markten en MTF's, niet rechtstreeks worden geëxtrapoleerd naar handelaars en makelaars-handelaars. Handelsbelangen worden via een openbaar orderboek bekendgemaakt in het besef dat zij aan andere marktdeelnemers worden meegedeeld. Derhalve kan een ruimere bekendmaking van deze handelsbelangen worden voorgeschreven zonder zich zorgen te maken over de mogelijke gevolgen voor de eigen posities van marktdeelnemers. Dit geldt evenwel niet voor handelaars van wie het vermogen om zaken te doen onlosmakelijk verbonden is met hun vermogen om op selectieve of discretionaire basis prijzen bekend te maken. Het zou vanuit het oogpunt van de liquiditeitsverschaffing contraproductief zijn om beleggingsondernemingen te dwingen uitvoerige bijzonderheden over hun handelsportefeuille op de ruimere markt openbaar te maken.

Op grond van deze overwegingen stelt de Commissie voor om transparantieverplichtingen voorafgaand aan de transactie voor beleggingsondernemingen vast te stellen in de vorm van een regel inzake de bekendmaking van limietorders (artikel 20) en een regel inzake de openbaarmaking van noteringen voor aandelenorders van geringe omvang (artikel 25).

Overeenkomstig de bekendmakingsregel voor limietorders moet de beleggingsonderneming de limietorders die zij zelf niet tegen de gespecificeerde prijs kan of wil uitvoeren, onmiddellijk openbaar maken. Limietorders vormen een bijzonder krachtig prijssignaal omdat zij de precieze waarde die de belegger aan de transactie hecht, duidelijk aangeven. In sommige markten zijn limietorders een normale of zelfs de meest gangbare vorm waarin orders van beleggers worden uitgedrukt. Circa 62,9 % van de orders voor kleine transacties van minder dan 5 000 aandelen op de CAC 40 index van Euronext Parijs (in september 2001) hadden de vorm van limietorders. Dit percentage stijgt naarmate de omvang van de transacties toeneemt.

De bekendmakingsregel voor limietorders moet ervoor zorgen dat beleggingsondernemingen geen koers-relevante informatie — die besloten ligt in de voorwaarden van een niet-uitgevoerde limietorder — voor andere marktdeelnemers achterhouden. De regel moet ervoor zorgen dat deze informatie op zodanige wijze openbaar wordt gemaakt dat zij onmiddellijk en gemakkelijk zichtbaar is voor andere marktdeelnemers en de markt als geheel. De regel biedt de mogelijkheid om met betrekking tot grote transacties of op verzoek van de cliënt van openbaarmaking af te zien. De regel verbiedt de beleggingsonderneming niet om de transactie intern af te handelen mits dit onmiddellijk geschiedt zodat de cliënt kan profiteren van de snelste en meest passende wijze van uitvoering, en op voorwaarde dat de cliënt vooraf uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven. Gezien de toename van limietorders en het belang van deze orders als bron van koersrelevante informatie, vormt de bekendmakingsregel een belangrijke waarborg voor algehele marktefficiëntie.

Bovendien stelt de Commissie voor om beleggingsondernemingen die een handelsportefeuille exploiteren te verplichten een bied- en laatkoers bekend te maken, voor een gespecificeerde transactieomvang in de meest liquide aandelen (een regel inzake de openbaarmaking van noteringen). Deze bepaling strookt met het algemene streven om zoveel mogelijk informatie te verstrekken over het transactievolume. Het koersvormingsproces als geheel en de effectieve handhaving van de verplichting inzake „optimale uitvoering” zijn erbij gebaat indien (grote) handelaars en makelaars/handelaars ertoe worden verplicht de voorwaarden waartegen zij bereid zijn transacties te sluiten, mee te delen.

Een dergelijke regel verschaft andere marktdeelnemers enig inzicht in de voorwaarden waartegen de beleggingsonderneming bereid is transacties te sluiten voor de omvang van de gespecificeerde transactie in het desbetreffende aandeel. Hierdoor wordt informatie verspreid over de bestaande handelsmogelijkheden, en kan een nog groter aantal uitvoeringsmogelijkheden in overweging worden genomen met het oog op de „optimale uitvoering”. Ook makelaars/handelaars die orders van cliënten intern afhandelen zullen van tevoren enige aanwijzingen moeten geven over de voorwaarden waartegen zij „marktoorders” van cliënten (orders ter uitvoering tegen de best mogelijke koers) kunnen matchen.

Zoals hierboven reeds is uiteengezet dient de regel inzake de openbaarmaking van noteringen er niet toe te leiden dat de posities van handelaars aan de grote klok worden gehangen zodat zij niet in staat zijn om posities met winst af te wikkelen, en de prikkel verliezen om als permanente bron van liquiditeit in de markt te fungeren. Onderzoek vanuit de VS afkomstig theoretisch en empirisch materiaal wijst uit dat de vrees dat transparantie vooraf de liquiditeitsverschaffing zou belemmeren uitsluitend gerechtvaardigd is in het geval van transacties van grote omvang of transacties in niet-liquide effecten. Een naar behoren geijkte transparantieregels vooraf lijkt handelaars en markt makers er niet van te weerhouden de markt op winstgevende basis van liquiditeit te blijven voorzien. De regelgeving van het SOES („small order execution system”-uitvoeringssysteem voor kleine orders) dat door de NASD wordt geëxploiteerd is een voorbeeld van regelgeving waarin wordt bepaald dat de prijzen van transacties van een welbepaalde omvang moeten worden bekend gemaakt, en waarin rekening wordt gehouden met de verschillende liquiditeitsniveaus in de desbetreffende aandelen. Bovendien blijkt uit in de VS opgedane ervaring dat de openbaarmaking van prijzen de transactievolumes en de algehele marktliquiditeit ten aanzien van de openbaar gemaakte bied- en laatprijs en de omvang van de transacties kan vergroten. Tegen deze achtergrond wordt voorgesteld dat verplichte openbaarmaking van prijzen moet worden beperkt tot transacties van geringe omvang in zeer liquide aandelen. Aldus kan deze openbaarmaking geen belangrijk obstakel vormen voor het verrichten van transacties voor eigen rekening en risico door banken.

De invoering van een regel inzake de openbaarmaking van noteringen zal enige kosten voor beleggingsondernemingen met zich brengen in verband met de bekendmaking van noteringen. Zij zullen er met name voor moeten zorgen dat de verplicht openbaar te maken bied- en laatprijzen voortdurend en in real-time zichtbaar en toegankelijk zijn voor marktdeelnemers — bij voorkeur door middel van systemen die noteringen van zoveel mogelijk beleggersondernemingen consolideren. Deze kosten zullen zo laag mogelijk worden gehouden door een behoorlijke specificatie van de reikwijdte van de verplichting en de rapporteringsmethoden. De voorgestelde regel inzake de openbaarmaking van noteringen bepaalt tevens dat kleine handelaars, die waarschijnlijk niet in belangrijke mate bijdragen tot de liquiditeit of de koersvorming van aandelen, van de verplichting kunnen worden uitgesloten.

6. Conclusies betreffende de regelgeving inzake de uitvoering van transacties

De voorgestelde richtlijn betreffende de herziening van de RBD beoogt een regelgevingskader tot stand te brengen waarin de verplichtingen zijn aangepast aan het specifieke risicoprofiel van verschillende marktdeelnemers en waarin rekening wordt gehouden met de interactie tussen verschillende handelsmethoden op het gebied van de concurrentie en de regelgeving, teneinde de algehele marktefficiëntie te handhaven. In de hiernavolgende tabel worden de meest opvallende kenmerken van deze regelgeving samengevat.

Beknopt overzicht van het regelgevend kader dat van toepassing is op verschillende methoden voor de uitvoering van transacties

	Marktintegriteit	Handelsprocessen	Belangenconflicten vs. Orders van cliënten	Optimale uitvoering	Transparantie achteraf	Transparantie vooraf
Gereguleerde markt	Markttoezicht	Voorafgaande goedkeuring van de toezichthouder	NVT	NVT	Volledige bekendmaking van alle transacties op de markt. Uitstel voor grote transacties	Omvang/categorie te specificeren — niet voor grote transacties in nietliquide aandelen.
MTF	Vermogen om ongebruikelijke transacties op te sporen en te melden	Voorafgaande goedkeuring van de toezichthouder	NVT	NVT	Zoals bij gereguleerde markt	Zoals bij gereguleerde markt
Handelaar	Voldoen aan de richtlijn Markt-misbruik	NVT	NVT	NVT	Zoals bij gereguleerde markt per transactie	Openbaarmaking van noteringen voor grote handelaars
Makelaar/handelaar	Voldoen aan de richtlijn Markt-misbruik	Regels voor de uitvoering van orders van cliënten	Administratieve en organisatorische voorzieningen	Versterkte verplichting	Zoals bij gereguleerde markt per transactie	Regels voor de uitvoering van orders van cliënten en openbaarmaking van noteringen voor grote makelaars/handelaars
Makelaar	Voldoen aan de richtlijn Markt-misbruik	(sommige) regels voor de uitvoering van orders van cliënten	NVT	Versterkte verplichting	Zoals bij gereguleerde markt per transactie	NVT

DEEL III — DE BESCHERMING VAN BELEGGEREN EN DE REGELGEVING VOOR BELEGGINGSONDERNEMINGEN (TITEL II):

De voorgestelde richtlijn harmoniseert de voorwaarden voor de initiële vergunningverlening aan en de bedrijfsuitoefening van in de EU gevestigde beleggingsondernemingen. De desbetreffende bepalingen verschaffen een hoog niveau van bescherming aan beleggers of cliënten die een beroep doen op beleggingsondernemingen om advies te verstrekken, voor hun rekening op de markt op te treden of om hun persoonlijke beleggingsportefeuille te beheren. De cliënten van deze ondernemingen moeten erop kunnen vertrouwen dat beleggingsondernemingen waaraan om het even waar in de EU op geldige wijze vergunning is verleend, met toewijding en in het belang van hun cliënten handelen. Wanneer aan deze voorwaarden is voldaan moeten vergunninghoudende beleggingsondernemingen in staat worden gesteld om ook cliënten in andere lidstaten diensten te verlenen op basis van de vergunning van het land van herkomst en het lopende toezicht door de bevoegde autoriteit van dat land.

De bepalingen van de huidige RBD volstaan niet om de volgende twee doelstellingen te verwezenlijken:

- de voorschriften van de RBD inzake de bescherming van beleggers zijn verouderd. Zij geven niet voldoende vat op de talrijke belangenconflicten die ontstaan wanneer beleggingsondernemingen een breder scala van activiteiten ten behoeve van cliënten en voor eigen rekening onder één dak verenigen. Zij leggen beleggingsondernemingen geen effectieve verplichtingen op om ten behoeve van hun cliënten gebruik te maken van het grotere gamma van faciliteiten voor de uitvoering van orders. Met het onderhavige voorstel worden de bepalingen inzake vergunningverlening aan en lopend toezicht op beleggingsondernemingen systematisch en grondig herzien om deze tekortkomingen weg te werken;
- in de vigerende richtlijn ontbreekt het minimum aan geharmoniseerde verplichtingen inzake de bescherming van beleggers dat noodzakelijk is om de wederzijdse erkenning van vergunningverlening en operationele vereisten te ondersteunen. De richtlijn bevat een combinatie van al te globale beginselen, die niet worden gescreend door operationele richtsnoeren en die worden ondermijnd doordat ruim is voorzien in afwijkingen ten behoeve van het „algemeen belang”; dit heeft de beleggingsondernemingen beperkt in hun mogelijkheden om gebruik te maken van de vrijheden van het Verdrag op basis van het toezicht van het land van herkomst. Met de herformulering van de RBD wordt voorgesteld een hoog niveau van bescherming van beleggers te waarborgen en op basis van dit uitgangspunt te verduidelijken dat beleggingsondernemingen die in andere lidstaten vrij diensten verrichten, uitsluitend onderworpen zullen worden aan het toezicht van de lidstaat van herkomst.

Om deze tekortkomingen te verhelpen beoogt het voorstel een verstrekkende modernisering en versterking van de verplichtingen waaraan beleggingsondernemingen moeten voldoen wanneer zij diensten aan cliënten aanbieden of op de markt handelen, evenals van de rechten die beleggingsondernemingen uit hoofde van de RBD-vergunning kunnen uitoefenen. De desbetreffende bepalingen omvatten:

- voorwaarden voor de initiële vergunningverlening, met inbegrip van organisatorische eisen (artikel 4 tot en met 14);
- algemene uitoefeningsvoorwaarden met inbegrip van het onderkennen en beheersen van belangenconflicten (artikelen 15 tot en met 17);
- verplichtingen voor beleggingsondernemingen bij het verrichten van diensten voor cliënten, met inbegrip van gedragsregels, verplichtingen inzake optimale uitvoering en regels voor de uitvoering van orders van cliënten (artikelen 18 tot en met 22);
- vereisten om de marktefficiëntie en -integriteit in stand te houden, met inbegrip van transparantieverplichtingen (artikelen 23 tot en met 28);
- bepalingen inzake de rechten van beleggingsondernemingen (artikelen 29 tot en met 32).

De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen die in de voornaamste maatregelen ter bescherming van beleggers zijn aangebracht worden in deze afdeling besproken. De eis dat beleggingsondernemingen moeten voldoen aan transparantieverplichtingen voor buitenbeurstransacties is in de vorige afdeling uitvoerig behandeld en komt niet meer aan de orde.

1. Kapitaaltoereikendheid (artikelen 11 en 17)

Net als onder de bestaande richtlijn is het een eerste voorwaarde voor de vergunning en bedrijfsvoering als beleggingsonderneming dat aan de initiële en permanente kapitaalvereisten, zoals bepaald in Richtlijn nr. 93/6/EEG, is voldaan.

Het voorstel voor een herziening van de RBD beoogt een wijziging van de richtlijn kapitaaltoereikendheid, op grond waarvan beleggingsondernemingen die alleen beleggingsadviezen verstrekken, worden vrijgesteld van de verplichtingen uit hoofde van de richtlijn kapitaaltoereikendheid. Hiertoe wordt in artikel 62 voorgesteld om aan artikel 2, punt 2, van Richtlijn 93/6/EEG een vierde punt toe te voegen op grond waarvan beleggingsondernemingen die alleen een vergunning hebben voor het verstrekken van beleggingsadvies, niet als beleggingsondernemingen in de zin van de RKT worden beschouwd. Deze speciale behandeling van beleggingsadviseurs in de richtlijn kapitaaltoereikendheid is een toevoeging aan de bestaande uitzondering voor beleggingsondernemingen die orders van beleggers in ontvangst nemen en doorgeven zonder dat zij aan hun cliënten toebehorende gelden en/of effecten aanhouden.

Een speciale behandeling met betrekking tot de kapitaalvereisten kan gerechtvaardigd worden door het feit dat deze entiteiten geen tegenpartijrisico of systeemrisico opleveren voor andere marktdeelnemers, en dat cliënten niet worden blootgesteld aan het risico van een rechtstreeks verlies van gelden en activa wanneer zij met adviseurs in zee gaan. Het belangrijkste risico dat in verband met deze activiteit wettelijk moet worden geregeld, is het juridische/operationele risico dat zou kunnen ontstaan indien niet de nodige zorgvuldigheid („due diligence”) wordt betracht bij het geven van beleggingsadviezen aan individuele cliënten. Bij het voorstel wordt de verplichting ingevoerd om een beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor dergelijke risico's af te sluiten, zodat de onderneming alle schade kan dekken die jegens cliënten ontstaat als gevolg van een ontoereikende uitvoering van deze activiteit. Deze verplichting, alsmede de hoogte van de dekking van de verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering zullen worden gebaseerd op de overeenkomstige bepalingen van de richtlijn betreffende verzekeringsbemiddeling.

In het kader van de huidige herziening van de kapitaalvereisten is de Commissie bezig voorstellen te ontwikkelen om de bestaande regeling te wijzigen. Daarbij zal de Commissie ten volle rekening houden met de situatie van beleggingsondernemingen met een laag risico, met inbegrip van beleggingsadviseurs.

2. Belangenconflicten (artikel 16)

Het is noodzakelijk geworden om een afzonderlijke bepaling in de RBD op te nemen voor het stijgend aantal gevallen waarin de verschillende belangen van de beleggingsonderneming, haar bestuurders en werknemers strijdig kunnen zijn met die van haar cliënten. De toenemende verscheidenheid van de activiteiten die veel beleggingsondernemingen en banken onder één dak hebben ondergebracht, heeft de mogelijkheid van belangenconflicten tussen deze verschillende activiteiten en die van cliënten vergroot. Dit gaat gepaard met meer prikkels en terechte bezorgdheid in verband met conflicten tussen cliënten. Door de fragmentarische behandeling van belangenconflicten in het kader van de bestaande RBD kan hierop niet samenhangend of doeltreffend worden gereageerd, hetgeen cruciaal is voor de behartiging van de belangen van cliënten.

Door een afzonderlijke bepaling op te nemen die het mogelijk maakt om gedetailleerde uitvoeringsmaatregelen op te stellen via de comitéprocedure, kunnen regelgevers eensgezind en passend reageren op bepaalde soorten belangenconflicten die bijzondere aandacht vereisen. Dit zou het bijvoorbeeld mogelijk maken om gericht op te treden tegen conflicten die bijvoorbeeld voortkomen uit het cumuleren van financiële analyse/researchactiviteiten en makelarij- of overname-/plaatsingsactiviteiten, of ook de afhandeling van orders van cliënten door makelaars-handelaars.

Met de voorgestelde bepaling wordt de verplichting ingevoerd voor beleggingsondernemingen om allereerst na te gaan of er belangenconflicten zijn die uit hun bedrijfsactiviteiten voortvloeien en die de belangen van hun cliënten kunnen schaden. Vervolgens zouden de beleggingsondernemingen worden verplicht om:

- ofwel ervoor te zorgen dat deze belangenconflicten de belangen van hun cliënten niet schaden;
- ofwel organisatorische en administratieve regelingen te treffen die hen in staat stellen om deze belangenconflicten zodanig te hanteren dat de belangen van cliënten niet worden geschaad.

De bepaling schrijft niet voor van welke aard de organisatorische of administratieve regelingen moeten zijn die passend worden geacht voor het hanteren van verschillende vormen van belangenconflicten noch op welke wijze belangenconflicten, waar nodig, moeten worden bekendgemaakt. Er wordt bepaald dat er op niveau 2 gedetailleerde uitvoeringsmaatregelen worden vastgesteld om deze punten te regelen.

Indien de onderneming heeft getracht belangenconflicten op te lossen door organisatorische regelingen in te voeren maar er niet met redelijke zekerheid kan worden vastgesteld dat deze belangenconflicten de belangen van cliënten niet langer potentieel kunnen schaden, maakt de onderneming het bestaan van de resterende belangenconflicten bekend aan de cliënt. Deze bekendmaking kan, indien passend of noodzakelijk, van algemene aard zijn.

3. In acht te nemen gedragsregels bij het verrichten van beleggingsdiensten voor cliënten (artikel 18)

De gedragsregels voor het verrichten van beleggingsdiensten zijn een van de pijlers van de bescherming van de belegger. De tenuitvoerlegging van de huidige bepaling werd belemmerd door een gebrek aan duidelijkheid omtrent de interpretatie van de voornaamste operationele begrippen (professionele belegger/kleine belegger), de dubbelzinnigheid met betrekking tot de rol van de autoriteiten in de lidstaat van herkomst en de lidstaat van ontvangst bij het afdwingen van deze verplichtingen, de overlapping met vraagstukken betreffende de marktintegriteit, en de opnemings van moeilijk uitvoerbare toetsen („door-kijk”-vereiste). Deze bepaling is grondig herzien teneinde de rudimentaire en dubbelzinnige beginselen die in de bestaande richtlijn zijn vastgelegd te actualiseren. Bij deze herziening van de grondbeginselen is volledig rekening gehouden met de normen voor de bescherming van de belegger die onlangs door het CEER zijn aangenomen.

Een van de voornaamste doelstellingen van deze ingrijpende wijziging was om duidelijke en juridisch bindende richtsnoeren te geven voor de tenuitvoerlegging van de algemene grondbeginselen. Daartoe voorziet de bepaling in de vaststelling van gemeenschappelijke gedragsregels via de comitéprocedure. Er is voorzien dat bij de toepassing van deze gedetailleerde regels een onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende beleggingsdiensten en tussen professionele en kleine beleggers, die verschillende vormen en een verschillende mate van bescherming uit hoofde van de zorgplicht vereisen. Bijlage II bij het voorstel bevat de criteria en procedures om te bepalen wanneer een cliënt kan worden ingedeeld als „professionele cliënt” ten aanzien van wie minder strenge gedragsregels gelden. Deze indeling is gebaseerd op de werkzaamheden die het Comité van Europese effectenregelgevers heeft verricht in overleg met de marktdeelnemers. De gedetailleerde uitvoeringsvoorschriften zullen ook gedifferentieerd worden toegepast op beleggingsdiensten of nevediensten en/of op verschillende vormen van dienstverlening (bijvoorbeeld portefeuillebeheer en louter uitvoerende makelarij) of instrumenten.

Ten aanzien van de activiteiten van bijkantoren wordt voorgesteld dat de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst de verantwoordelijkheid op zich neemt voor de handhaving van de gedragsregels, aangezien deze autoriteit het dichtst bij het bijkantoor staat en derhalve in een betere positie verkeert om inbreuken op de verplichtingen inzake de transacties tussen ondernemingen en cliënten op te sporen en aan te pakken. Het beheer van de relaties tussen onderneming en cliënt op het niveau van het bijkantoor impliceert dat beleggingsondernemingen het geen probleem achten om op dit gebied samen te werken met de autoriteiten van de lidstaat van ontvangst.

4. Optimale uitvoering (artikel 19)

Een doeltreffende verplichting voor beleggingsondernemingen tot „optimale uitvoering” kan ertoe bijdragen dat de spreiding van handel over verschillende plaatsen van uitvoering in het voordeel in plaats van in het nadeel van de cliënten werkt. Een actief beleid inzake „optimale uitvoering” zal beleggingsondernemingen ertoe aanzetten de handelsvoorwaarden op een reeks handelsplatforms te bezien en gebruik te maken van „slimme” technieken voor het routeren van orders, teneinde hun cliënten tegen de voordeligste prijzen te bedienen. Aldus zal de concurrentie tussen makelaars leiden tot verbeteringen in de kwaliteit van de uitvoering in het voordeel van de belegger. Dit zou moeten resulteren in betere makelaarsdiensten voor cliënten in vergelijking tot de huidige praktijk waarbij ondernemingen alleen verplicht zijn om de geldende prijs op de plaatselijke gereguleerde markt te matchen.

„Optimale uitvoeringsregels” zijn ook belangrijk vanuit een ruimer perspectief van marktefficiëntie. De goede werking van een geïntegreerde financiële markt vereist een doeltreffende, vrije, onmiddellijke en grensoverschrijdende interactie tussen orders om financiële instrumenten te kopen en te verkopen. Door beleggingsondernemingen te verplichten om de handelsvoorwaarden op een redelijk aantal plaatsen van uitvoering te bezien en orders te routeren naar de plaatsen die de gunstigste prijzen bieden, zal ervoor gezorgd worden dat de liquiditeit snel inspeelt op prijsverschillen. Aldus zal een doeltreffend beleid inzake „optimale uitvoering” ertoe bijdragen dat de liquiditeit naar de efficiëntste en meest concurrerende plaatsen van uitvoering van orders gaat, en als waarborg dienen voor de algehele efficiëntie van de markt.

In het licht van het voorgaande is het een belangrijk oogmerk van de RBD-herziening om een afzonderlijke bepaling op te nemen inzake de verplichtingen van makelaars en makelaars-handelaars tot „optimale uitvoering”. Het eerste deel van deze bepaling betreft de verplichting voor alle beleggingsondernemingen die voor rekening van cliënten handelen, om de nodige zorgvuldigheid te betrachten opdat de order wordt uitgevoerd op de meest gunstige voorwaarden voor de cliënt. Het biedt een algemene maatstaf voor de beoordeling van de uitvoering van orders van cliënten in gevallen waarin transacties in het onderhavige instrument potentieel op verschillende handelsplatforms kunnen worden verricht. Deze maatstaf is in de eerste plaats de gunstigste nettoprijs voor de cliënt. Er wordt echter ook rekening gehouden met andere factoren die van invloed kunnen zijn op de optimale afhandeling van de order, zoals het tijdstip en de omvang van de order. Deze overwegingen kunnen in het bijzonder van belang zijn voor professionele cliënten met grotere orders die wellicht een meer gecompliceerde behandeling vereisen.

Het is niet de taak van de bevoegde autoriteit om na te gaan of de beleggingsonderneming de gunstigste prijs verkrijgt voor alle transacties die zij voor rekening van cliënten verricht: in plaats daarvan dient de bevoegde autoriteit na te gaan of de beleggingsonderneming procedures hanteert die een „optimale uitvoering” van de orders van cliënten zo waarschijnlijk mogelijk maken, gelet op de gunstigste voorwaarden die bestaan op de verschillende plaatsen van uitvoering op de markt. Wil de bepaling effect sorteren, dan is het van belang om aan te geven onder welke omstandigheden een beleggingsonderneming geacht kan worden redelijke pogingen te hebben ondernomen om een optimale uitvoering voor rekening van haar cliënt te bewerkstelligen — met name door ervoor te zorgen dat zij toegang heeft tot een voldoende aantal plaatsen van uitvoering die stevast voor een „optimale uitvoering” zorgen.

Een derde onderdeel van de bepaling is de vereiste dat de beleggingsonderneming regelmatig de procedures beziet die zij hanteert om een „optimale uitvoering” voor rekening van haar cliënten te verzekeren. Met het oog hierop dient zij de regelingen die zij hanteert voor de uitvoering van de orders van cliënten, voortdurend te evalueren en aan te passen, teneinde ervoor te zorgen dat deze optimale resultaten opleveren.

De voornaamste aspecten van de verplichting tot „optimale uitvoering” zijn aan de gedragsregels van het CEER ontleend. In de bepaling wordt voorzien dat er gedetailleerde maatregelen worden vastgesteld via de comitéprocedure om duidelijk te maken hoe cruciale onderdelen van deze nieuwe verplichting moeten worden geïnterpreteerd en ten uitvoer gelegd.

5. Regels voor de uitvoering van orders van cliënten (artikel 20)

Regels betreffende de wijze waarop de orders van cliënten worden afgehandeld en uitgevoerd, kunnen het vertrouwen in de onpartijdigheid en kwaliteit van de uitvoeringsdiensten vergroten. In het voorstel wordt derhalve bepaald dat beleggingsondernemingen procedures invoeren die een billijke en spoedige uitvoering van orders van cliënten mogelijk maken. Billijkheid en spoed slaan in de context van deze bepaling niet op de kwaliteit van de uitvoering van een bepaalde order in het licht van de voorwaarden op de markt in het algemeen („optimale uitvoering”), maar in vergelijking tot de afhandeling van andere orders van cliënten of eigen transacties van de beleggingsonderneming.

In deze bepaling wordt erkend dat de belegger volledig op de hoogte dient te zijn van de verschillende kanalen waarlangs zijn order kan worden uitgevoerd. De informatie die van tevoren aan de belegger wordt verstrekt, dient hem in staat te stellen om met kennis van zaken te oordelen over de mogelijke risico's en voordelen die aan elk van de verschillende kanalen verbonden zijn. Wanneer de belegger niet zijn voorkeur te kennen geeft, wordt in de richtlijn bepaald dat zijn orders automatisch gerouteerd dienen te worden via die kanalen, zoals gereglementeerde markten of MTF's, die geen aanleiding geven tot mogelijke bezorgdheid met betrekking tot de bescherming van de belangen van de belegger (met name wat betreft eventuele belangenconflicten). Met het oog hierop dient de cliënt zijn uitdrukkelijke toestemming te geven voordat zijn orders elders dan op een „gereglementeerde markt” of MTF (dit is via OTC of tegen eigen posities/intern verrichte transacties) worden uitgevoerd. De beleggingsonderneming zal het recht hebben om zelf te bepalen of deze voorafgaande toestemming in het algemeen wordt gevraagd (bijvoorbeeld bij de aanvang van de relatie) dan wel per transactie. Indien het een algemene toestemming betreft, dient deze jaarlijks te worden hernieuwd.

In het geval van limietorders waarbij de cliënt specifieke voorwaarden stelt die een onmiddellijke uitvoering van de order verhinderen, dient de onderneming stappen te nemen om de onmiddellijke uitvoering te faciliteren — ofwel door deze naar een „gereglementeerde markt” of MTF te routeren, ofwel door de limietorder op enig andere wijze aan de markt kenbaar te maken teneinde andere marktdeelnemers in de gelegenheid te stellen om een transactie aan te gaan tegen de gestelde voorwaarden.

6. Transacties met ervaren tegenpartijen (artikel 22)

OTC-transacties tussen financiële instellingen en gespecialiseerde handelsentiteiten, zoals handelaren in grondstoffen, vinden over het algemeen op eigen naam en voor eigen rekening plaats. Bij dit soort transacties zijn de gedragsregels respectievelijk de zorgplicht niet van toepassing. In de bestaande richtlijn wordt evenwel niet duidelijk gemaakt welke eventuele verplichtingen bestaan jegens tegenpartijen in het geval van een transactie die niet gepaard gaat met de verstrekking van een „dienst aan een cliënt”. Er wordt derhalve voorgesteld dit soort van handelsrelaties tussen tegenpartijen uitdrukkelijk te regelen in de RBD.

In de bepaling wordt uiteengezet dat in het geval van een transactie waarbij een beleggingsonderneming en een „ervaren tegenpartij” zijn betrokken, de verplichtingen die zouden bestaan jegens een cliënt op grond van de gedragsregels, niet van toepassing zijn. Het biedt derhalve een vrijhaven voor beleggingsondernemingen die een vergunning hebben om met een aantal „ervaren tegenpartijen” te handelen zonder dat de zorgplicht van toepassing is. De beleggingsondernemingen dienen alleen aan de tegenpartij te bevestigen, op enig tijdstip vóór of tijdens (maar niet na) de afsluiting van de transactie, dat deze laatste bereid is bij een of meer transacties van de bescherming van de zorgplicht af te zien. De reikwijdte van de categorie „ervaren tegenpartij” is sterk geïnspireerd op de desbetreffende definitie die het CEER in het kader van de tegenpartijregeling heeft aangenomen. Overeenkomstig de RBD omvat het begrip ervaren tegenpartij de volgende entiteiten:

- Vergunninghoudende kredietinstellingen, beleggingsondernemingen en verzekeringsmaatschappijen;
- De lidstaten hebben de mogelijkheid om aan aanvullende categorieën van plaatselijk gevestigde entiteiten een vergunning als ervaren tegenpartij te verlenen.

Het feit dat een entiteit in de categorie „ervaren tegenpartijen” valt, doet geen afbreuk aan haar recht om de beleggingsonderneming te verzoeken haar als een „cliënt” te behandelen die de bescherming van de gedragsregels geniet.

7. Conclusies inzake de regeling voor beleggingsondernemingen

De voorgestelde wijzigingen op de regeling voor beleggingsondernemingen zullen:

- de voornaamste beschermende maatregelen voor beleggers, die in embryonale vorm in de bestaande richtlijn vervat zijn, kracht bijzetten;

- het mogelijk maken om deze verder uit te werken en af te dwingen ten aanzien van een voortdurend veranderend scala van beleggingsdiensten;
- ervoor zorgen dat beleggingsondernemingen hun bedrijf uitoefenen op een wijze die de algehele integriteit en efficiëntie van de markt ten goede komt;
- een uniforme interpretatie en naleving van deze regels in de hele EU mogelijk maken.

Deze wijzigingen op de RBD leggen derhalve de grondslagen voor een moderne regeling voor beleggingsondernemingen die kan inspringen op de voornaamste uitdagingen met betrekking tot de bescherming van de belegger en de marktefficiëntie, die zich zullen voordoen als gevolg van de voortschrijdende integratie en de gedurige evolutie van de financiële markten.

DEEL IV — TOEPASSINGSGEBIED VAN DE RICHTLIJN

Voorgesteld wordt het toepassingsgebied van de richtlijn uit te breiden tot een aantal specifiek op de beleggers gerichte activiteiten en handelsactiviteiten met een financieel karakter die veelal aan beleggers, cliënten of deelnemers aan financiële markten worden aangeboden en/of die aanleiding geven tot beleggings- of marktrisico's welke kunnen worden ondervangen door de toepassing van kernbeginselen van de RBD. De meest opmerkelijke wijziging (afgezien van de opnemings in het toepassingsgebied van de richtlijn van de exploitatie van een MTF, waarop uitvoerig wordt ingegaan in deel II) is de uitbreiding van de werkingssfeer van de richtlijn tot beleggingsadvies, financiële analyse en van grondstoffen afgeleide instrumenten.

1. Beleggingsadvies (bijlage I, deel A)

Voorgesteld wordt beleggingsadvies te erkennen als een volwaardige, alsmaar belangrijker wordende financiële activiteit die op zichzelf kan worden uitgeoefend. Het feit dat deze activiteit in de RBD thans als een hoofddienst wordt aangemerkt, moet bijdragen tot de totstandkoming van een toezicht- en regelgevingskader dat een evenredige en flexibele aanpak mogelijk maakt van de specifieke risico's die deze activiteit met zich meebrengt voor de belegger. De opnemings van beleggingsadvies in het toepassingsgebied van de RBD heeft als voornaamste gevolgen dat:

- beleggingsadviseurs zullen vallen onder de initiële vergunningsvoorwaarden en lopende verplichtingen die in de RBD zijn vastgelegd. Er moeten evenredige en passende toezichtnormen worden vastgesteld om het risico aan te pakken dat beleggers lopen in geval van ongepast advies of onprofessioneel/onethisch gedrag van adviseurs. De uitbreiding van de werkingssfeer van de RBD tot beleggingsadvies zou de beleggers met name de basisbescherming bieden van gedragsregels bij het zakendoen met adviseurs aan wie in een andere lidstaat vergunning is verleend of die in een andere lidstaat gevestigd zijn (via technologieën voor communicatie op afstand);
- entiteiten (met inbegrip van natuurlijke personen) waarvan de enige of hoofdactiviteit de verstrekking van beleggingsadvies is, verplicht zullen zijn over een vergunning als „beleggingsonderneming” in de zin van de RBD te beschikken en niet langer aan specifieke nationale regelingen onderworpen zullen zijn, zoals thans het geval is;
- ondernemingen die alleen beleggingsadvies verstrekken, met cliënten uit de hele EU grensoverschrijdend of op afstand zaken zullen kunnen doen onder het uitsluitende toezicht van de autoriteit van hun lidstaat van herkomst. Momenteel is het RBD-paspoort voor adviesverstrekking voorbehouden aan banken en beleggingsondernemingen die de thans bestaande hoofddiensten verrichten. De meeste beleggingsadviseurs zijn echter op beperkte geografische markten actief en zien weinig voordelen in een RBD-paspoort.

Met het voorstel wordt beoogd een situatie tot stand te brengen waarin het bovenbedoelde toezicht- en regelgevingskader geen ongerechtvaardigde of al te zware eisen stelt aan beleggingsadviseurs. Het voorstel voorziet daartoe in kapitaaltoereikendheidsvereisten die speciaal toegesneden zijn op ondernemingen die uitsluitend beleggingsadvies verstrekken (zie deel III, punt 1).

Gezien het grote aantal beleggingsadviseurs — 4 000 in het Verenigd Koninkrijk, 7 000 in Italië en nog meer in Duitsland — en de momenteel beperkte grensoverschrijdende dimensie van deze activiteit, is tegen de opnemings van deze dienst in de werkingssfeer van de RBD bezwaar gemaakt op grond van het feit dat zulks een aanzienlijke investering in vergunningverlening en toezicht met zich mee zal brengen, terwijl daar slechts beperkte voordelen voor de werking van de interne financiële markt tegenover staan. Om dit bezwaar te ondervangen, wordt voorgesteld de bevoegde autoriteiten toe te staan de vergunningverlening aan en het toezicht op deze entiteiten te delegeren aan zelfregulerende instanties die over voldoende middelen beschikken.

De herziening van de RBD zal multifunctionele beleggingsondernemingen in staat stellen beleggingsadvies met andere diensten te combineren. In dat geval zal in het kader van de herziene RBD van dergelijke entiteiten een strikt beheer van de belangenconflicten en een degelijke informatievoorziening worden verlangd om ervoor te zorgen dat bij de adviesverstrekking de belangen van de belegger voorop staan.

2. Financiële analyse (bijlage I, deel B)

Wanneer algemene beleggingsaanbevelingen in verband met transacties in financiële instrumenten aan cliënten of het grote publiek worden gedaan en deze aanbevelingen hetzij de vorm van financiële analyse of financieel onderzoek, hetzij andere vormen aannemen, dan moet zulks geschieden met inachtneming van hoge professionele en ethische normen om te vermijden dat de belangen van de ontvangers van deze informatie worden geschaad. Door het aanmerken van financiële analyse en financieel onderzoek als nevendienst wordt vermeden dat gespecialiseerd en onafhankelijk onderzoek onder het toepassingsgebied van de richtlijn wordt gebracht en wordt de aandacht van de toezichthouder geconcentreerd op entiteiten die onderzoek/analyse op zodanige wijze met andere beleggingsactiviteiten combineren dat dit aanleiding kan geven tot belangenconflicten.

3. Van grondstoffen afgeleide instrumenten (bijlage I, deel C)

Het is de bedoeling om van grondstoffen afgeleide instrumenten onder het toepassingsgebied van de nieuwe richtlijn te brengen teneinde de werkingssfeer ervan uit te breiden tot de georganiseerde handel en bemiddeling in deze instrumenten. Het feit dat van grondstoffen afgeleide instrumenten niet onder de in de huidige RBD vervatte definitie van financiële instrumenten vallen, heeft de volgende implicaties:

- beleggingsondernemingen kunnen niet van het RBD-paspoort profiteren voor het grensoverschrijdend verrichten van beleggingsdiensten met betrekking tot van grondstoffen afgeleide instrumenten — ook al zijn zij krachtens de Richtlijn Kapitaaltoereikendheid verplicht kapitaalreserves aan te houden ter dekking van eventuele uit hun handelsportefeuille voortvloeiende risicoposities in van grondstoffen afgeleide instrumenten;
- de in de RBD vastgelegde rechten en plichten gelden niet voor gespecialiseerde handelaren in van grondstoffen afgeleide instrumenten;
- beurzen en andere handelsplatforms met een segment voor de georganiseerde handel in van grondstoffen afgeleide instrumenten kunnen zich niet beroepen op de RBD-bepaling voor de toelating van leden op afstand of de plaatsing van handelsschermen.

Na de diverse aspecten van deze complexe materie te hebben bestudeerd, stelt de Commissie voor om van grondstoffen afgeleide instrumenten onder het toepassingsgebied van de RBD te brengen. Het ontbreken van interne-marktwetgeving voor deze bedrijfsactiviteit moet immers als een anachronisme worden gezien, vooral in het licht van de parallelle stappen die zijn ondernomen om de onderliggende grondstoffen- en energiemarkten te liberaliseren. Een dergelijke ingreep zal een uniforme toepassing van de voorschriften ter voorkoming van marktmisbruik en tot handhaving van ordelijke markten in de gehele EU mogelijk maken.

Bij de uitbreiding van de werkingssfeer van de RBD tot van grondstoffen afgeleide instrumenten moet worden bedacht dat de handel in deze instrumenten een aantal specifieke kenmerken vertoont en dat de marktdeelnemers overwegend professionele partijen zijn. In het voorstel wordt er met name rekening mee gehouden dat er veelal ervaren partijen op de markt actief zijn die uit zakelijke of dekkingsmotieven, dan wel uitsluitend voor rekening van hun moederondernemingen of verbonden dochterondernemingen handelen. Zij gedragen zich niet als market makers of handelaren en mogen er derhalve niet toe worden verplicht een RBD-vergunning te bezitten om voor eigen rekening te handelen. In artikel 2, leden 2 en 8, wordt duidelijk gemaakt dat dergelijke entiteiten geen beleggingsondernemingen zijn. Gezien hun ervaring op het gebied van de handel in dergelijke instrumenten, kunnen de lidstaten sommige of alle handelaren in van grondstoffen afgeleide instrumenten beschouwen als „ervaren tegenpartijen” die in staat zijn op de markt te handelen zonder dat zij de bescherming van gedragsregels behoeven.

Tot dusver zijn gespecialiseerde handelaren in van grondstoffen afgeleide instrumenten steeds op de nationale markten actief geweest waarbij voor hen geen geharmoniseerde kapitaaltoereikendheidsvereisten golden, en dat zonder dat dit ooit tot prudentiële problemen of systeemrisico's aanleiding heeft gegeven. Het valt evenwel niet uit te sluiten dat dergelijke entiteiten met het tegenpartijrisico worden geconfronteerd of zelf een bron van tegenpartijrisico gaan vormen voor andere marktdeelnemers. Op dit ogenblik bestaat er echter geen overeenstemming over de prudentiële verplichtingen die moeten worden opgelegd aan entiteiten waarvan het hoofdbedrijf bestaat in het handelen in van grondstoffen afgeleide instrumenten. In het voorstel is derhalve bepaald dat gespecialiseerde handelaren in van grondstoffen afgeleide instrumenten voor de toepassing van de RBD niet als beleggingsondernemingen mogen worden beschouwd. Om uit te maken of het hoofdbedrijf van een onderneming bestaat in de handel in van grondstoffen afgeleide instrumenten, zullen de activiteiten van de betrokken onderneming op geconsolideerd of groepsniveau worden bekeken. Aangezien de handelaren voordeel zien in een paspoort bij het ontplooiën van activiteiten in andere lidstaten en aangezien de financiële toezichthouders het nuttig achten toezicht te kunnen uitoefenen op de financiële arbitrageactiviteiten van entiteiten waarvan de enige rol bestaat in het beheren van een handelsportefeuille (zij het van een bijzondere categorie financiële instrumenten), wordt voorgesteld deze vrijstelling 2 jaar na de inwerkingtreding van de richtlijn aan een nieuw onderzoek te onderwerpen. In het kader daarvan zal onder meer worden nagegaan of het prudentiële kader moet worden aangepast om met eventuele specifieke kenmerken van deze bedrijfsactiviteit rekening te houden.

De voor de toepassing van deze richtlijn te gebruiken definitie van „Van grondstoffen afgeleide instrumenten” is zorgvuldig gekozen om de reikwijdte ervan te beperken tot instrumenten die zodanig zijn samengesteld en worden verhandeld dat zij aanleiding geven tot toezicht- en regelgevingsproblemen die vergelijkbaar zijn met die welke zich bij traditionele financiële instrumenten voordoen. De gehanteerde definitie van „Van grondstoffen afgeleide instrumenten” bestrijkt bepaalde, op gereglementeerde markten (of MTF's) verhandelde futurescontracten waarvan de afwikkeling door middel van materiële levering geschiedt, waarbij deze contracten de kenmerken van financiële instrumenten bezitten. In dit verband dient er onder meer op te worden gelet of deze contracten via erkende clearinginstellingen worden gecleard en afgewikkeld, of zij tot dagelijkse margeverplichtingen aanleiding geven, en of de koersbepaling ervan geschiedt op basis van periodiek bekendgemaakte koersen, standaardhoeveelheden, standaardleveringsdata of standaardvoorwaarden, en de prijzen ervan niet in afzonderlijke overeenkomsten zijn gespecificeerd. De definitie bestrijkt ook andere contracts for differences, zoals uitsluitend in contanten af te wikkelen swaps, waarbij de te betalen bedragen worden bepaald aan de hand van de waarde van een heel gamma van onderliggende prijzen, percentages, indexen en andere maatstaven. Contante of termijntransacties in valuta's of van grondstoffen afgeleide instrumenten waarvan de afwikkeling door middel van materiële levering geschiedt, vallen niet onder de definitie.

DEEL V — ANDERE ESSENTIËLE ONDERDELEN VAN HET VOORSTEL

1. Clearing en afwikkeling

Het ligt niet in de bedoeling van het voorstel te voorzien in een geharmoniseerd kader voor de vergunningverlening aan, het lopende toezicht op en de wederzijdse erkenning van entiteiten die clearing- en afwikkelingsactiviteiten uitoefenen. Wel erkent de Commissie dat er robuuste en efficiënte koppelingen nodig zijn tussen concurrerende aanbieders van transactieverwerkende diensten om te komen tot een situatie waarin grensoverschrijdende transacties kunnen worden gesloten onder voorwaarden die vergelijkbaar zijn met die welke voor zuiver binnenlandse transacties gelden. Een efficiënte clearing en afwikkeling van effectentransacties is tevens van cruciaal belang voor de ordelijke werking van de effectenmarkten, de vlotte sluiting van transacties in het kader van het monetaire beleid en de stabiliteit van het financiële stelsel als geheel. De Commissie geeft er zich tevens rekenschap van dat de vervaging van het onderscheid tussen „bewaarneming” — in de RBD beschouwd als een nevendienst — en centrale effectenbewaarinstanties aanleiding geeft tot problemen op het gebied van toezichtarbitrage in het geval van entiteiten waaraan in het kader van beide regelingen vergunning is verleend. Het is echter juist vanwege het belang van de clearing en afwikkeling voor het financiële stelsel, alsook vanwege de complexiteit van de technische aspecten en overwegingen van algemeen belang — die een weloverwogen aanpak vereisen — dat de Commissie het niet aangewezen acht deze specifieke marktfuncties in het kader van de RBD te regelen.

Een loutere toevoeging van de clearing- en afwikkelingsfuncties aan de lijst van RBD-diensten zonder de te volgen risicomangementmethoden te harmoniseren of een doelmatig toezichtkader tot stand te brengen, volstaat immers niet om een daadwerkelijk geïntegreerde marktomgeving voor de organisatie van deze activiteiten tot stand te brengen: een dergelijke werkwijze kan zelfs een averechts effect sorteren uit het oogpunt van de uitoefening van een degelijk prudentieel toezicht op deze entiteiten. Deze activiteiten gewoon als RBD-diensten aanmerken, biedt derhalve geen uitkomst. Eerst moet een weloverwogen visie worden ontwikkeld op het prudentiële kader dat noodzakelijk is om een gezonde en geïntegreerde infrastructuur voor de transactieverwerking te ondersteunen. Dit kader kan dan als uitgangspunt fungeren voor het uitwerken en nemen van de nodige maatregelen om de juridische, administratieve, technische en fiscale omgeving te scheppen waarin een reorganisatie van de clearing en afwikkeling kan worden doorgevoerd. Onlangs is op Europees niveau de aanzet gegeven tot een discussie over de inhoud van een dergelijk actieprogramma.

In het licht van het bovenstaande beperkt het voorstel voor een herziening van de RBD zich op het gebied van de clearing en afwikkeling tot de verduidelijking van de rechten van de beleggingsondernemingen en gereglementeerde markten wat de toegang tot en de keuze van in andere lidstaten gelegen clearing- en afwikkelingsfaciliteiten betreft (artikel 32). Deze rechten zijn niet absoluut: aantoonbare prudentiële bezwaren van de zijde van de toezichthouder of zakelijke belangen van aanbieders van clearing- en afwikkelingsdiensten kunnen zwaarder wegen dan de toegangseisen van beleggingsondernemingen of markt-exploitanten.

2. Bevoegde autoriteiten en samenwerking tussen toezichthouders (titel IV)

In het voorstel zijn de bestaande bepalingen inzake de toezichthoudende autoriteiten en de samenwerking tussen toezichthouders grondig herzien. Met deze herziening worden de volgende drie doelstellingen nagestreefd:

- verduidelijken van de verdeling van de verantwoordelijkheden voor het toezicht op de naleving van de bepalingen van de richtlijn (artikel 45). Aangezien de RBD tal van terreinen bestrijkt, kunnen meerdere bevoegde autoriteiten betrokken zijn bij het toezicht op de naleving van de verreikende bepalingen die erin vervat zijn — dit is met name het geval in de lidstaten waar de bevoegdheden op het gebied van het financiële toezicht niet bij één en dezelfde instelling zijn ondergebracht. De herziening van de RBD laat de toezichtstructuren in de lidstaten onverlet. De herziene RBD bepaalt dat de lidstaten op een ondubbelzinnige manier de bevoegde autoriteit moeten aanwijzen die verantwoordelijk is voor het toezicht op de naleving van de afzonderlijke bepalingen opdat deze informatie aan de overige lidstaten kan worden medegedeeld. In hetzelfde hoofdstuk worden ook de voorwaarden vastgesteld waaronder bevoegde autoriteiten taken aan andere entiteiten, met inbegrip van zelfregulerende instanties, kunnen delegeren. Wanneer de individuele bepalingen van het voorstel een dergelijke delegatie toestaan (bv. de bepalingen betreffende beleggingsadviseurs, verbonden agenten en gereglementeerde markten), dan moet deze delegatie plaatsvinden onder de in artikel 46, lid 2, gespecificeerde voorwaarden;
- bewerkstelligen van enige convergentie van de bevoegdheden van de bevoegde autoriteiten om er op deze manier voor te zorgen dat overal op de geïntegreerde financiële markt even intensief toezicht wordt gehouden op de naleving van de voorschriften. De lijst van bevoegdheden (artikel 46) en de bepaling inzake sancties (artikel 47) zijn geïnspireerd op vergelijkbare bepalingen die in de Prospectusrichtlijn en de Marktmissbruikrichtlijn zijn opgenomen;
- actualiseren van de bestaande bepalingen voor de uitwisseling van gegevens tussen nationale bevoegde autoriteiten en versterken van de bijstands- en medewerkingsplicht die deze autoriteiten jegens elkaar hebben (de artikelen 51 tot en met 55). De bestaande RBD-bepalingen betreffende de samenwerking tussen de toezichthouders pasten in een context waarin de koppelingen tussen gesegmenteerde nationale markten nog onvoldoende ontwikkeld waren en zelden gebruikt werden. De toegenomen intensiteit en snelheid van transmissiemechanismen tussen nationale markten vereisen een overeenkomstige intensivering van de samenwerking tussen de toezichthouders. Een dergelijke intensievere samenwerking is des te noodzakelijker om het vertrouwen te wekken dat nodig is om zich systematisch op het door de lidstaat van herkomst uitgeoefende toezicht te verlaten.

3. Gebruikmaking van comitéprocedures (comitologie) voor de tenuitvoerlegging van bepalingen

De effectenmarkten van de lidstaten worden geconfronteerd met ingrijpende veranderingen en een toeneemende consolidatie onder impuls van nieuwe technologieën, globalisering en het effect van de euro. Ook de normalisering is aan snelle veranderingen onderhevig. De concurrentie tussen de effectenmarkten vergt de toepassing van optimale werkwijzen waarbij met nieuwe financiële technieken en nieuwe producten rekening wordt gehouden. Daar staat tegenover dat op het niveau van de Gemeenschap moet worden gewaakt over de bescherming en het vertrouwen van de beleggers.

Om moderne financiële markten naar behoren te kunnen reguleren, moeten nieuwe wetgevingstechnieken worden ingevoerd. Op 17 juli 2000 heeft de Raad het Comité van wijzen voor de regulering van de Europese effectenmarkten opgericht. In zijn eindverslag heeft dit comité ervoor gepleit elke richtlijn op te splitsen in kaderbeginselen en „niet-essentiële” technische uitvoeringsmaatregelen die volgens de comité-procedures van de Unie door de Commissie dienen te worden vastgesteld. In zijn resolutie over een efficiëntere regulering van de effectenmarkten in de Europese Unie heeft de Europese Raad van Stockholm het voornemen van de Commissie toegejuicht om een Comité voor het effectenbedrijf op te richten. Het Comité voor het effectenbedrijf dient in zijn hoedanigheid van adviesorgaan over beleidskwesties te worden geraadpleegd, in het bijzonder, doch niet uitsluitend, voor de maatregelen die de Commissie op het niveau van de kaderbeginselen voorstelt. De Europese Raad voegde er in zijn resolutie aan toe dat het Comité voor het effectenbedrijf, afhankelijk van de specifieke wetgevingsbesluiten die door de Commissie worden voorgesteld en door het Europees Parlement en de Raad worden aangenomen, ook dient te fungeren als een regelgevend comité in de zin van het comitologiebesluit van 1999, om de Commissie bij te staan bij haar besluitvorming over de uitvoeringsmaatregelen uit hoofde van artikel 202 van het EG-Verdrag. Deze richtlijn ligt in de lijn van het concept dat door de Europese Raad van Stockholm is uitgetekend.

Het richtlijnvoorstel beperkt zich tot het formuleren in algemene bewoordingen van de voornaamste verplichtingen die gelden voor nationale autoriteiten en vergunninghoudende entiteiten. De formulering van de algemene beginselen wordt waar nodig aangevuld met een nadere specificatie van de belangrijkste aangelegenheden die moeten worden geharmoniseerd met behulp van gedetailleerde uitvoeringsmaatregelen die volgens een comitéprocedure moeten worden vastgesteld, en van de voornaamste juridische en technische concepten waarmee in de gedetailleerde uitvoeringsmaatregelen rekening moet worden gehouden.

In het richtlijnvoorstel worden de door de Commissie aan de hand van de comitéprocedure vast te stellen niet-essentiële uitvoeringsmaatregelen gespecificeerd. Het betreft bijvoorbeeld de aanpassing en verduidelijking van sommige definities en de aanneming van gedetailleerde voorschriften om uitvoering te geven aan de in de richtlijn neergelegde verplichtingen. In het voorstel wordt ernaar gestreefd het gebruik van comitologie te beperken tot de operationele voorschriften waarvoor gedetailleerde harmonisatie van cruciaal belang is om een uniforme toepassing van de RBD-bepalingen en een probleemloze totstandkoming van de interne financiële markt te bewerkstelligen. Tevens moet ermee rekening worden gehouden dat de uitvaardiging van gedetailleerde uitvoeringsmaatregelen zware investeringen zal vergen van EU-instellingen, nationale bevoegde autoriteiten, effectentoezichthouders en marktpartijen (als gevolg van hun betrokkenheid bij de raadgegingsprocedures).

Ondanks deze restrictieve aanpak dient als gevolg van de reikwijdte van de richtlijn en de invoering van belangrijke nieuwe voorschriften op EU-niveau (bv. transparantieregels, „optimale uitvoering”) veelvuldig gebruik te worden gemaakt van comitéprocedures om aan een aantal kernbepalingen van dit voorstel uitvoering te geven: 20 van de 67 artikelen voorzien in de toepassing van de comitéprocedure voor de regeling van één of andere aangelegenheid.

Bijlage 1: Overzicht van Richtlijn 93/22/EEG

a) Europees paspoort voor beleggingsondernemingen

De hoofddoelstelling van de RBD was „alleen de wezenlijke, noodzakelijke en voldoende harmonisatie tot stand te brengen om te komen tot wederzijdse erkenning van de vergunningen en van de stelsels van prudentieel toezicht, waardoor één en dezelfde vergunning voor de gehele Gemeenschap geldig is en waarbij het beginsel geldt dat het toezicht wordt uitgeoefend door de lidstaat van herkomst” en ervoor te zorgen „dat beleggingsondernemingen waaraan in hun lidstaat van herkomst vergunning is verleend, op grond van de wederzijdse erkenning alle door hun vergunning bestreken en onder deze richtlijn vallende werkzaamheden, of een deel daarvan, in de gehele Gemeenschap mogen uitoefenen door vestiging van een bijkantoor of door middel van het verrichten van diensten”.

Entiteiten (natuurlijke en rechtspersonen) waarvan het gewone beroep of bedrijf bestaat in het verrichten van de in de bijlage bij de RBD genoemde beleggingsdiensten, moeten een vergunning hebben en onder toezicht staan als beleggingsondernemingen overeenkomstig het bepaalde in deze richtlijn. Kredietinstellingen mogen op grond van hun overeenkomstig de Tweede Coördinatie-richtlijn Bankrecht verleende vergunning beleggingsdiensten verrichten, mits zij zich aan specifieke bepalingen van de RBD houden (bv. gedragsregels). Een aantal categorieën actoren die anders als beleggingsondernemingen zouden worden beschouwd, worden bij artikel 2, lid 2, van de werkingssfeer van de richtlijn uitgesloten.

De hoofddiensten waarvoor een RBD-vergunning verplicht is, omvatten: het ontvangen en doorgeven van orders, het uitvoeren van orders (makelarij), het handelen voor eigen rekening, het beheren van individuele portefeuilles en het overnemen van emissies. Beleggingsondernemingen mogen hoofddiensten in combinatie met nevendiensten verrichten op voorwaarde dat hun daartoe uitdrukkelijk vergunning is verleend en dit in hun vergunning is gespecificeerd. Daarnaast mogen vergunninghoudende beleggingsondernemingen op grond van hun RBD-vergunning nog een reeks nevendiensten op grensoverschrijdende basis verrichten. De voornaamste nevendiensten zijn het bewaren en beheren van activa (bewaarneming) en het verstrekken van beleggingsadvies. Beleggingsondernemingen kunnen een vergunning hebben om op nationaal niveau één of meer nevendiensten te verrichten zonder dat zij een vergunning hebben om hoofddiensten te verrichten. In dergelijke gevallen kan de onderneming zich niet op deze vergunning beroepen om deze nevendiensten in andere lidstaten te verrichten.

De voornaamste verplichtingen waaraan beleggingsondernemingen moeten voldoen om hun werkzaamheden te mogen aanvaarden en te mogen blijven uitoefenen zijn:

- het aanhouden van initiële en permanente kapitaalreserves die beantwoorden aan de eisen van de RKT (Richtlijn 93/6/EEG);
- organisatorische eisen om een ordelijke bedrijfsuitoefening te waarborgen (artikel 10);
- gedragsregels die door de beleggingsonderneming moeten worden nageleefd bij haar transacties met en voor rekening van haar cliënten en wanneer zij op de markt opereert (artikel 11);
- lidmaatschap van een beleggerscompensatiestelsel (artikel 12 en Richtlijn 97/9/EG);
- melding van op of buiten de beurs gesloten transacties in gespecificeerde instrumenten (artikel 20).

Wanneer de beleggingsonderneming de in bovengenoemde bepalingen geharmoniseerde minimumvoorschriften naleeft, heeft zij de volgende rechten:

- het recht om vrijelijk beleggingsdiensten te verrichten voor cliënten in andere lidstaten op grond van het beginsel dat het toezicht wordt uitgeoefend door de lidstaat van herkomst, tenzij in een specifieke bepaling van de richtlijn anders is aangegeven (bv. artikelen 11 en 13);
- het recht om in andere lidstaten bijkantoren te vestigen voor het verrichten van beleggingsdiensten;
- het recht op rechtstreekse of middellijke toegang, dan wel toegang op afstand tot de handelssystemen van beurzen/gereguleerde markten uit andere lidstaten. Onder dit recht valt ook het lidmaatschap van clearing- en afwikkelingsfaciliteiten die worden gebruikt om op de desbetreffende gereguleerde markt gesloten transacties definitief af te handelen.

b) voorwaarden voor de erkenning als gereguleerde markt

De RBD bevat tevens de eerste bouwstenen voor een gemeenschappelijk stelsel voor nationale vergunningverlening aan en toezicht op gereguleerde markten. Handelsplatforms die regelmatig werken, opereren met inachtneming van door de bevoegde autoriteiten goedgekeurde handelsregels en strikte voorwaarden stellen aan tot de handel toegelaten effecten opdat deze instrumenten daadwerkelijk kunnen worden verhandeld, komen voor een vergunning als gereguleerde markt in aanmerking. Van een gereguleerde markt wordt tevens verlangd dat zij gegevens verstrekt „teneinde de beleggers in staat te stellen te allen tijde de modaliteiten van een door hen voorgenomen transactie te beoordelen en achteraf de omstandigheden waaronder de uitvoering heeft plaatsgehad na te gaan” (zie artikel 21 waarin algemene verplichtingen inzake de transparantie vooraf en achteraf zijn neergelegd). Wanneer aan een markt de status van gereguleerde markt is toegekend, moet zij een uit een andere lidstaat afkomstige bank of beleggingsonderneming waaraan op geldige wijze vergunning is verleend, als marktdeelnemer toelaten. De gereguleerde markt heeft het recht handelsschermen en terminals bij buitenlandse leden of leden op afstand te plaatsen om deze in staat te stellen op volwaardige wijze aan de handel op de markt deel te nemen. Krachtens artikel 16 van de richtlijn moet de Commissie jaarlijks een lijst van gereguleerde markten bekendmaken.

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 47, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Met Richtlijn 93/22/EEG van de Raad van 10 mei 1993 betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten ⁽¹⁾ werd ernaar gestreefd de voorwaarden te scheppen waaronder vergunninghoudende beleggingsondernemingen en banken in andere lidstaten specifieke diensten konden verrichten of bijkantoren konden vestigen op grond van een vergunning en onder het toezicht van de lidstaat van herkomst. Te dien einde beoogde de richtlijn de voorschriften voor de initiële vergunningverlening aan en de bedrijfsuitoefening van beleggingsondernemingen, met inbegrip van de gedragsregels, te harmoniseren. Zij voorzag tevens in de harmonisatie van een aantal voorwaarden betreffende de werking van gereguleerde markten. In dit verband werd aan de lidstaten de mogelijkheid geboden kleine beleggers toe te staan te verlangen dat hun transacties op een gereguleerde markt werden uitgevoerd.
- (2) De afgelopen jaren zijn op de financiële markten steeds meer beleggers actief geworden, aan wie een ruim gamma alsmat complexer wordende diensten en instrumenten wordt aangeboden. In het licht van deze ontwikkelingen is het van belang dat het communautair wettelijk kader het gehele scala aan op de beleggers gerichte werkzaamheden bestrijkt. Om deze doelstelling te bereiken, moet een zodanige harmonisatie worden bewerkstelligd dat beleggers een hoog niveau van bescherming wordt geboden en dat beleggingsondernemingen in staat zijn overal in de Gemeenschap, die een eengemaakte markt vormt, diensten te verrichten, waarbij het beginsel geldt dat het toezicht wordt uitgeoefend door de lidstaat van herkomst. In het licht van het bovenstaande dient Richtlijn 93/22/EEG door een nieuwe richtlijn te worden vervangen.
- (3) Aangezien beleggers steeds meer op gepersonaliseerde aanbevelingen afgaan, wordt het aangewezen geacht de verstrekking van beleggingsadvies aan te merken als een beleggingsdienst voor het verrichten waarvan vergunning

is vereist. Er dienen derhalve evenredige en dienstige eisen te worden gesteld aan beleggingsadviseurs om te waarborgen dat de inhoud van gepersonaliseerde aanbevelingen niet wordt beïnvloed door andere factoren dan de financiële positie, de beleggingsdoelstellingen, de kennis, het risicoprofiel en de deskundigheid van de cliënt. Deze eisen mogen niet gelden voor de loutere verstrekking van informatie van algemene aard over financiële instrumenten, mits met deze activiteit niet wordt beoogd de cliënt bij te staan bij de sluiting of uitvoering van een overeenkomst die betrekking heeft op een beleggingsdienst of financieel instrument. Bij het verlenen van een vergunning om beleggingsadvies te verstrekken, moet de bevoegde autoriteit of de instantie aan wie zij deze verantwoordelijkheid delegeert, rekening kunnen houden met de voor de registerinschrijving als verzekeringstussenpersoon te vervullen vergunningsvoorwaarden welke de in deze richtlijn gestelde eisen overlappen.

- (4) Het verdient aanbeveling in de lijst van financiële instrumenten ook van grondstoffen afgeleide instrumenten op te nemen die zodanig zijn ontworpen en zodanig worden verhandeld dat zij aanleiding geven tot prudentiële vraagstukken die vergelijkbaar zijn met die welke zich voordoen in verband met traditionele financiële instrumenten, zoals bepaalde op gereguleerde markten verhandelde futures- of optiecontracten — waarvan de afwikkeling al dan niet door middel van materiële levering geschiedt —, wanneer deze contracten de kenmerken van financiële instrumenten bezitten, alsmede uitsluitend in contanten af te wikkelen swaps, waarbij de te betalen bedragen worden bepaald aan de hand van de waarde van een heel gamma van onderliggende prijzen, percentages, indexen en andere maatstaven. In dit verband dient er onder meer op te worden gelet of deze contracten via erkende clearinginstellingen worden gecleard en afgewikkeld, of zij tot dagelijkse margeverplichtingen aanleiding geven, en of de koersbepaling ervan geschiedt op basis van periodiek bekendgemaakte koersen, standaardhoeveelheden, standaardleveringsdata of standaardvoorwaarden en niet op grond van afwikkelingsvoorwaarden die eigen zijn aan elk afzonderlijk contract.
- (5) Er dient een allesomvattende prudentiële regeling voor de uitvoering van transacties in financiële instrumenten — ongeacht de voor de sluiting van deze transacties gehanteerde handelsmethoden — te worden vastgesteld om te garanderen dat de uitvoering van transacties van beleggers aan de hoogste normen beantwoordt en dat de integriteit en algemene efficiëntie van het financiële stelsel gehandhaafd blijft. Er moet een samenhangend en risicogevoelig kader tot stand worden gebracht voor de regulering van de voornaamste soorten voorzieningen die momenteel op de Europese financiële markt bestaan voor de uitvoering van orders. Er moet rekening mee worden gehouden dat er zich parallel met de gereguleerde markten een nieuwe generatie georganiseerde handelssystemen aan het ontwikkelen is die moeten worden onderworpen aan verplichtingen waarmee wordt beoogd de goede en orderlijke werking van de financiële markten te vrijwaren. Met het oog op de totstandbrenging van een evenredig toezicht- en regelgevingskader moet een nieuwe beleggingsdienst worden ingevoerd, namelijk de exploitatie van multilaterale handelsfaciliteiten (Multilateral Trading Facilities — MTF's).

⁽¹⁾ PB L 141 van 11.6.1993, blz. 27. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2000/64/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 290 van 17.11.2000, blz. 27).

- (6) Er dienen definities van gereglementeerde markt en MTF te worden vastgesteld en deze definities moeten een grote onderlinge gelijkheid vertonen om duidelijk te maken dat het om dezelfde georganiseerde handelsfunctionaliteit gaat. Bilaterale systemen waarin de beleggingsonderneming bij elke transactie voor eigen rekening optreedt en niet als een tegenpartij die zich, zonder zelf enig risico te lopen, tussen de koper en de verkoper plaatst, mogen er niet onder vallen. De term „koop- en verkoopintenties” moet in brede zin worden opgevat en omvat orders, noteringen en blijken van belangstelling. Het vereiste dat de intenties in het systeem moeten worden samengebracht volgens niet-discretionaire regels die door de exploitant van het systeem zijn vastgesteld, betekent dat deze intenties volgens de regels, de protocollen of de interne werkingsprocedures (met inbegrip van IT-procedures) van het systeem moeten worden samengebracht. Deze regels moeten door de bevoegde autoriteit worden goedgekeurd. De uitdrukking „niet-discretionaire regels” houdt in dat deze regels de beleggingsonderneming die een MTF exploiteert, geen enkele mogelijkheid mogen laten om de interactie tussen de intenties te beïnvloeden. In de definities is bepaald dat de intenties op zodanige wijze moeten worden samengebracht dat er een overeenkomst uit voortvloeit, hetgeen betekent dat de uitvoering moet plaatsvinden volgens de regels, de protocollen of de interne werkingsprocedures van het systeem.
- (7) Deze richtlijn is bedoeld voor ondernemingen waarvan het gewone bedrijf bestaat in het beroepsmatig verrichten van beleggingsdiensten voor derden. Bijgevolg moeten alle personen die een andere beroepswerkzaamheid hebben, van de werkingssfeer van de richtlijn worden uitgesloten.
- (8) De richtlijn dient niet van toepassing te zijn op verzekeringsondernemingen waarvan de werkzaamheden onder passend toezicht staan van voor de uitoefening van het bedrijfseconomisch toezicht bevoegde autoriteiten en die vallen onder Richtlijn 64/225/EEG van de Raad van 25 februari 1964 ter opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging en van het vrij verrichten van diensten, voor wat betreft herverzekering en retrocessie⁽¹⁾, Eerste Richtlijn 73/239/EEG van de Raad van 27 juli 1973 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot het directe verzekeringsbedrijf, met uitzondering van de levensverzekeringsbranche, en de uitoefening daarvan⁽²⁾ en Eerste Richtlijn 79/267/EEG van de Raad van 5 maart 1979 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot het directe levensverzekeringsbedrijf, en de uitoefening daarvan⁽³⁾.
- (9) Ondernemingen die geen diensten voor derden verrichten, maar waarvan de activiteit bestaat in het uitsluitend voor hun moederondernemingen, hun dochterondernemingen of andere dochterondernemingen van hun moederondernemingen verrichten van beleggingsdiensten, moeten niet door deze richtlijn worden bestreken.
- (10) De werkingssfeer van deze richtlijn dient zich ook niet uit te strekken tot personen die slechts incidenteel beleggingsdiensten verrichten in het kader van een beroepswerkzaamheid, mits die werkzaamheid aan regels is onderworpen en het incidenteel verrichten van beleggingsdiensten op grond van die regels niet is uitgesloten.
- (11) De bepalingen van deze richtlijn behoeven niet te gelden voor ondernemingen waarvan de beleggingsdiensten uitsluitend het beheren van een werknemersparticipatieplan behelzen, en die derhalve geen beleggingsdiensten voor derden verrichten.
- (12) Centrale banken en andere instellingen met een soortgelijke functie, alsmede overheidsinstanties die belast zijn met het beheer van de overheidsschuld (waarmee ook de plaatsing ervan bedoeld wordt) of bij dat beheer betrokken zijn, dienen buiten de werkingssfeer van de richtlijn te worden gelaten. Deze uitsluiting geldt met name niet voor instellingen met overheidskapitaal die een commerciële opdracht hebben of waarvan de opdracht onder meer verband houdt met het verwerven van deelnemingen.
- (13) Deze richtlijn dient evenmin van toepassing te zijn op instellingen voor collectieve belegging, ongeacht of deze al dan niet op communautair niveau gecoördineerd zijn, en op de bewaarders en beheerders van zulke instellingen mits zij onderworpen zijn aan een specifieke regelgeving die direct op hun werkzaamheden is toegespitst.
- (14) De ondernemingen die door deze richtlijn bestreken beleggingsdiensten verrichten, moeten aan een door hun lidstaat van herkomst afgegeven vergunning onderworpen zijn ter bescherming van de beleggers en de stabiliteit van het financieel stelsel.
- ⁽¹⁾ PB 56 van 4.4.1964, blz. 878/64. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk.
- ⁽²⁾ PB L 228 van 16.8.1973, blz. 3. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2002/13/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 77 van 20.3.2002, blz. 17).
- ⁽³⁾ PB L 63 van 13.3.1979, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2002/12/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 77 van 20.3.2002, blz. 11).

- (15) De beginselen van wederzijdse erkenning en van toezicht door de lidstaat van herkomst vereisen dat de bevoegde autoriteiten van elke lidstaat een vergunning weigeren of intrekken wanneer uit bepaalde gegevens, zoals de inhoud van het programma van werkzaamheden, de plaats van vestiging of de werkelijk uitgeoefende werkzaamheden, op ondubbelzinnige wijze blijkt dat een beleggingsonderneming het rechtsstelsel van een lidstaat heeft gekozen om zich te onttrekken aan de strengere voorschriften van een andere lidstaat, waar zij het grootste deel van haar werkzaamheden uitoefent of voornemens is uit te oefenen. Aan een beleggingsonderneming die een rechtspersoon is, moet vergunning worden verleend in de lidstaat waar haar statutaire zetel is gelegen. Aan een beleggingsonderneming die geen rechtspersoon is, moet vergunning worden verleend in de lidstaat waar haar hoofdkantoor is gelegen. De lidstaten moeten tevens eisen dat het hoofdkantoor van een beleggingsonderneming zich steeds bevindt in haar lidstaat van herkomst en dat zij daar feitelijk werkzaam is.
- (16) Een beleggingsonderneming waaraan in haar lidstaat van herkomst vergunning is verleend, moet haar activiteiten in de gehele Gemeenschap kunnen ontplooiën met de middelen die zij dienstig acht.
- (17) Om een gezonde en prudente bedrijfsvoering van de beleggingsonderneming te garanderen, moeten bijzondere verplichtingen worden opgelegd aan de personen die het bedrijf feitelijk leiden en de personen die feitelijke zeggenschap uitoefenen. Sommige beleggingsondernemingen die van de verplichtingen van Richtlijn 93/6/EEG van de Raad van 15 maart 1993 inzake de kapitaaltoereikendheid van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen⁽¹⁾ vrijgesteld zijn, moeten ertoe worden verplicht in het bezit te zijn van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Bij de aanpassingen van de bedragen van die verzekering moet rekening worden gehouden met de aanpassingen die in het kader van Richtlijn 2002/.../EG van het Europees Parlement en de Raad van ... 2002 betreffende verzekeringsbemiddeling zijn aangebracht. Deze bijzondere behandeling op het gebied van de kapitaaltoereikendheid mag geen gevolgen hebben voor eventuele beslissingen betreffende de passende behandeling van deze ondernemingen bij toekomstige wijzigingen in de communautaire wetgeving inzake kapitaaltoereikendheid. Uiterlijk 31 december 2006 moet de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag over de toepassing van deze bepalingen indienen, zo nodig vergezeld van voorstellen tot wijziging ervan. In deze wijzigingsvoorstellen moet rekening worden gehouden met de ontwikkelingen in de Gemeenschap en in andere internationale fora, en met name met die op het gebied van de kapitaalvereisten ter dekking van het operationele risico.
- (18) Aangezien de reikwijdte van het prudentiële toezicht moet worden beperkt tot de entiteiten die beroepsmatig een handelsportefeuille beheren en daardoor een bron van tegenpartijrisico voor andere marktdeelnemers vormen, dienen entiteiten die als nevenactiviteit naast hun hoofdbedrijf voor eigen rekening handelen in financiële instrumenten, met inbegrip van de van grondstoffen afgeleide instrumenten die onder deze richtlijn vallen, van het toepassingsgebied van deze richtlijn te worden uitgesloten.
- (19) Aangezien het door het Gemeenschapsrecht tot stand gebrachte prudentiële kader in zijn huidige vorm niet is aangepast aan de bijzondere situatie van ondernemingen waarvan het hoofdbedrijf, wanneer zij op geconsolideerde basis worden beschouwd, bestaat uit het voor eigen rekening handelen in van grondstoffen afgeleide instrumenten, is het aangewezen deze ondernemingen van het toepassingsgebied van deze richtlijn uit te sluiten.
- (20) Ter bescherming van de eigendomsrechten en andere soortgelijke rechten van de belegger op de waardepapieren, alsmede van zijn rechten op de aan de onderneming toevertrouwde gelden moeten deze rechten van de rechten van de onderneming worden onderscheiden. Dit beginsel mag de onderneming evenwel niet beletten in eigen naam, maar voor rekening van de belegger, transacties te verrichten wanneer de aard van de transactie zulks vereist en de belegger daarmee instemt. Bijvoorbeeld in het geval van effectenleningen.
- (21) Om te voorkomen dat kleine beleggers ongepaste transacties sluiten, moet de toegang tot de door MTF geëxploiteerde systemen worden beperkt tot voor eigen rekening, of voor rekening van cliënten handelende beleggingsondernemingen en kredietinstellingen en andere ervaren tegenpartijen.
- (22) De procedures voor de vergunningverlening binnen de Gemeenschap aan bijkantoren van beleggingsondernemingen waaraan in derde landen vergunning is verleend, moeten op dergelijke ondernemingen van toepassing blijven. Deze bijkantoren mogen niet in aanmerking komen voor het vrij verrichten van diensten uit hoofde van artikel 49, tweede alinea, van het Verdrag en evenmin voor de vrijheid van vestiging in andere lidstaten dan die waar zij gevestigd zijn. Voor de gevallen waarin de Gemeenschap niet gehouden is aan bilaterale of multilaterale verplichtingen, is het aangewezen te voorzien in een procedure die erop gericht is te waarborgen dat beleggingsondernemingen uit de Gemeenschap in de betrokken derde landen een op wederkerigheid berustende behandeling genieten.
- (23) Het alsmaar uitbreidende scala aan werkzaamheden dat tal van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen gelijktijdig uitoefenen, heeft tot een grotere kans geleid dat conflicten ontstaan tussen deze verschillende werkzaamheden en de belangen van hun cliënten. Daarom is het noodzakelijk regels vast te stellen om te voorkomen dat dergelijke conflicten de belangen van cliënten schaden.

⁽¹⁾ PB L 141 van 11.6.1993, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/33/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 204 van 21.7.1998, blz. 29).

- (24) Om de beleggers te beschermen, moet het communautaire wetgevingskader worden versterkt door de verplichtingen aan te scherpen die gelden voor beleggingsondernemingen wanneer zij diensten voor rekening van cliënten verrichten. Wil een voor rekening van een cliënt handelende beleggingsonderneming haar zorgplicht jegens deze cliënt naar behoren vervullen, dan is het met name onontbeerlijk dat zij informatie inwint over de financiële positie, ervaring en beleggingsdoelstellingen van de cliënt, en in het licht van deze informatie beoordeelt of de overwogen diensten of transacties in financiële instrumenten passend zijn voor deze cliënt. Voor het verrichten van deze beoordeling mag geen afzonderlijke vergunning voor het verstrekken van beleggingsadvies vereist zijn.
- (25) In afwijking van het beginsel dat in het kader van de vestiging van bijkantoren de lidstaat van herkomst verantwoordelijk is voor de vergunningverlening, het prudentiele toezicht en het toezicht op de naleving van de verplichtingen, is het aangewezen dat de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst de verantwoordelijkheid op zich neemt voor de handhaving van gedragsregels voor het zakendoen met cliënten via een bijkantoor, aangezien deze autoriteit het dichtst bij het bijkantoor staat en derhalve in een betere positie verkeert om inbreuken op voor transacties tussen ondernemingen en cliënten geldende regels op te sporen en aan te pakken.
- (26) Het is noodzakelijk een effectieve verplichting tot „optimale uitvoering” van orders op te leggen om te waarborgen dat beleggingsondernemingen orders van cliënten tegen de voor de cliënt voordeligste voorwaarden uitvoeren. Deze verplichting moet gelden voor de onderneming die contractuele verplichtingen of een zorgplicht jegens de cliënt heeft, ongeacht of deze onderneming de order zelf uitvoert, dan wel daarvoor op een andere tussenpersoon een beroep doet.
- (27) Teneinde het vertrouwen in de onpartijdigheid en kwaliteit van uitvoeringsdiensten te vergroten en het koersvormingsproces in het algemeen te verbeteren, is het van essentieel belang dat een beleggingsonderneming die een limietorder ontvangt en niet in staat is de order overeenkomstig de gespecificeerde voorwaarden uit te voeren, deze order onmiddellijk routeert naar een gereglementeerde markt of MTF, dan wel de voorwaarden van de order op één of andere manier aan de markt bekendmaakt.
- (28) Deze richtlijn erkent dat beleggers volledig op de hoogte moeten zijn van de potentiële risico's en voordelen die aan bijzondere voorzieningen voor de afhandeling van orders verbonden zijn. Cliënten dienen daarom vooraf uitdrukkelijk toestemming te verlenen voordat hun orders worden uitgevoerd, met name wanneer zulks tegen de eigen posities van de onderneming geschiedt. De beleggingsonderneming moet het recht hebben om zelf uit te maken of deze voorafgaande toestemming in het algemeen wordt gevraagd (bv. bij de aanvang van de relatie), dan wel per transactie.
- (29) Het is aangewezen de voorwaarden vast te stellen waaronder beleggingsondernemingen op verbonden agenten een beroep kunnen doen. Aangezien een verbonden agent slechts een beperkt aantal taken voor rekening van één bepaalde beleggingsonderneming vervult, dient hijzelf niet als een beleggingsonderneming te worden beschouwd en moet hij niet in de gelegenheid worden gesteld om zijn werkzaamheden in andere lidstaten uit te oefenen. De lidstaten moeten in staat zijn de verantwoordelijkheid voor de vergunningverlening aan, de registratie van en het toezicht op verbonden agenten te delegeren aan onafhankelijke zelfregulerende instanties die over toereikende middelen beschikken. Deze richtlijn dient het recht van verbonden agenten onverlet te laten om, onder meer ook voor rekening van onderdelen van dezelfde financiële groep, werkzaamheden uit te oefenen die samenhangen met financiële diensten of producten die niet onder deze richtlijn vallen. De voorwaarden om activiteiten buiten de bedrijfsruimten van de beleggingsonderneming (huis-aan-huis-verkopen) te ontplooiën, behoeven niet onder deze richtlijn te vallen.
- (30) Om ervoor te zorgen dat de gedragsregels in acht worden genomen ten aanzien van de beleggers die deze vorm van bescherming het hardst nodig hebben, en in het licht van de algemeen gangbare marktpraktijken in de Gemeenschap, verdient het aanbeveling duidelijk te stellen dat bij transacties tussen ervaren tegenpartijen van de toepassing van gedragsregels kan worden afgezien.
- (31) Het feit dat een andere entiteit dan een kredietinstelling of een beleggingsonderneming voor de toepassing van deze bepaling als een „ervaren tegenpartij” mag worden beschouwd, mag op zich niet volstaan om deze entiteit het recht te ontzeggen te worden behandeld als een cliënt die de bescherming van gedragsregels of zorgplicht dient te genieten.
- (32) Teneinde zowel de beleggers te beschermen als een goede werking van de effectenmarkten te garanderen, dient de transparantie van de transacties te worden gewaarborgd en moeten de voorschriften die met het oog daarop zijn vastgesteld, van toepassing zijn op zowel beleggingsondernemingen als kredietinstellingen wanneer zij op de markt opereren. Teneinde beleggers of marktdeelnemers te allen tijde in staat te stellen de voorwaarden van een door hen overwogen aandelentransactie te evalueren en achteraf te verifiëren onder welke voorwaarden deze transactie is uitgevoerd, moeten gemeenschappelijke voorschriften worden vastgesteld voor de openbaarmaking van bijzonderheden over gesloten aandelentransacties en voor de bekendmaking van bijzonderheden over de op een gegeven moment op het gebied van de aandelenhandel bestaande mogelijkheden. Deze voorschriften zijn noodzakelijk om de effectieve integratie van de aandelenmarkten van de lidstaten te waarborgen, de efficiëntie van het algemene koersvormingsproces van eigen-vermogensinstrumenten te bevorderen en tot de dawerkelijke naleving van de verplichtingen inzake „optimale uitvoering” bij te dragen. Dit alles vereist een allesomvattende transparantieregeling die geldt voor alle aandelentransacties, ongeacht of deze door een beleggingsonderneming op bilaterale basis, dan wel via een gereglementeerde markt of MTF worden uitgevoerd.

- (33) Teneinde te garanderen dat voldoende informatie vooraf wordt verstrekt om een efficiënte vorming van de aandelenkoersen te bewerkstelligen en de marktdeelnemers tevens in staat te stellen uit te maken welke de voordeligste voorwaarden zijn waaronder transacties kunnen worden gesloten, is het aangewezen om van de voor eigen rekening handelende beleggingsondernemingen te verlangen dat zij vaste bied- en laatprijzen bekendmaken voor transacties van een specifieke omvang met betrekking tot aandelen waarvoor een liquide markt bestaat.
- (34) Alle beleggingsondernemingen moeten over dezelfde mogelijkheden beschikken om lid te worden van alle gereglementeerde markten uit de gehele Gemeenschap of toegang te krijgen tot die markten. Het is van belang om, ongeacht de wijze waarop transacties in de lidstaten momenteel georganiseerd zijn, de technische en juridische beperkingen op de rechtstreekse en middellijke toegang, alsook op de toegang op afstand tot gereglementeerde markten af te schaffen.
- (35) Teneinde de afhandeling van grensoverschrijdende transacties te vergemakkelijken, verdient het tevens aanbeveling alle clearing- en afwikkelingssystemen uit de gehele Gemeenschap toegankelijk te maken voor beleggingsondernemingen, met inbegrip van die welke MTF's exploiteren, ongeacht of de transacties al dan niet zijn gesloten op gereglementeerde markten die op het grondgebied van de betrokken lidstaat gelegen zijn. Van beleggingsondernemingen die rechtstreeks aan afwikkelingssystemen van partnerlanden wensen deel te nemen, moet worden verlangd dat zij aan de relevante operationele en zakelijke vereisten voor het lidmaatschap voldoen en zich voegen naar de prudentiële maatregelen om de goede en ordelijke werking van de financiële markten te waarborgen.
- (36) De vergunning om een gereglementeerde markt te exploiteren, moet alle werkzaamheden bestrijken die rechtstreeks verband houden met de afbeelding, verwerking, uitvoering, bevestiging en kennisgeving van orders vanaf het tijdstip waarop deze orders door de gereglementeerde markt worden ontvangen tot het tijdstip waarop zij worden doorgegeven voor de afhandeling ervan, alsmede de werkzaamheden die verband houden met de toelating van financiële instrumenten tot de handel. Daaronder moeten ook de transacties vallen welke volgens de regels en via de systemen van een gereglementeerde markt zijn gesloten met de tussenkomst van aangewezen markt makers die door de gereglementeerde markt zijn aangesteld.
- (37) Exploitanten van een gereglementeerde markt moeten eveneens in staat zijn een MTF te exploiteren zonder dat zij een aanvullende vergunning als beleggingsonderneming dienen aan te vragen.
- (38) De bepalingen van deze richtlijn betreffende de toelating van instrumenten tot de handel volgens de regels van de gereglementeerde markt dienen de toepassing onverlet te laten van Richtlijn 2001/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 mei 2001 betreffende de toelating van effecten tot de officiële notering aan een effectenbeurs en de informatie die over deze effecten moet worden gepubliceerd⁽¹⁾. Een gereglementeerde markt mag niet worden belet om strengere eisen, dan de bij deze richtlijn opgelegde, te stellen aan emittenten van effecten of instrumenten welke zij overweegt toe te laten tot de handel.
- (39) De lidstaten moeten in staat zijn verschillende bevoegde autoriteiten aan te wijzen om toezicht te houden op de naleving van de verstrekkende verplichtingen die in deze richtlijn zijn neergelegd. Deze autoriteiten moeten een openbaar karakter hebben, zodat zij onafhankelijk zijn van economische actoren en belangenconflicten worden vermeden. Dit openbare karakter mag niet uitsluiten dat taken worden gedelegeerd onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteit.
- (40) De convergentie van de bevoegdheden van de bevoegde autoriteiten moet in de hand worden gewerkt om ervoor te zorgen dat overal op de geïntegreerde financiële markt even intensief toezicht wordt gehouden op de naleving van de voorschriften. Een gemeenschappelijk minimumpakket van bevoegdheden in combinatie met adequate middelen moeten de doelmatigheid van het toezicht garanderen.
- (41) Ter bescherming van de cliënten en onverminderd hun recht om een gerechtelijke procedure in te leiden, verdient het aanbeveling dat de lidstaten openbare en particuliere organen voor buitengerechtelijke geschillenbeslechting aanmoedigen samen te werken bij de oplossing van grensoverschrijdende geschillen, rekening houdend met Aanbeveling 98/257/EG van de Commissie van 30 maart 1998 betreffende de beginselen die van toepassing zijn op de organen die verantwoordelijk zijn voor de buitengerechtelijke beslechting van consumentengeschillen⁽²⁾. De lidstaten worden ertoe aangemoedigd om bij de tenuitvoerlegging van de voorschriften betreffende klachten en verhaalsprocedures voor buitengerechtelijke geschillenbeslechting gebruik te maken van bestaande grensoverschrijdende samenwerkingsregelingen, zoals met name het netwerk voor de buitengerechtelijke beslechting van geschillen in de sector van de financiële diensten (Financial Services Complaints Network — FIN-Net).
- (42) Het is nodig om de bepalingen betreffende de gegevensuitwisseling tussen nationale bevoegde autoriteiten aan te scherpen en de bijstands- en medewerkingsplicht die zij jegens elkaar hebben, te versterken. In het licht van de toenemende grensoverschrijdende activiteiten dienen de bevoegde autoriteiten elkaar alle gegevens te verschaffen die dienstig zijn voor de uitoefening van hun taken, teneinde ook een doeltreffend toezicht op de naleving van deze richtlijn te garanderen in situaties waarin inbreuken of vermoedelijke inbreuken op de richtlijn autoriteiten in twee of meer lidstaten kunnen aanbelangen. Bij de uitwisseling van gegevens is een strikte inachtneming van het beroepsgeheim evenwel onontbeerlijk om een vlotte uitwisseling van deze informatie en de eerbiediging van de rechten van de betrokken personen te waarborgen.

⁽¹⁾ PB L 184 van 6.7.2001, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 115 van 17.4.1998, blz. 31.

- (43) Tijdens zijn zitting van 17 juli 2000 heeft de Raad het Comité van wijzen voor de regulering van de Europese effectenmarkten opgericht. In zijn eindverslag stelde dit Comité van wijzen voor om nieuwe wetgevingstechnieken in te voeren op basis van een aanpak op vier niveaus, te weten kaderbeginselen, uitvoeringsmaatregelen, samenwerking en toezicht op de naleving. Niveau 1, de richtlijn, dient zich te beperken tot globale, algemene kaderbeginselen, terwijl niveau 2 technische uitvoeringsmaatregelen dient te omvatten die door de Commissie moeten worden vastgesteld, hierin bijgestaan door een comité.
- (44) Op 23 maart 2001 heeft de Europese Raad van Stockholm in zijn resolutie het eindverslag van het Comité van wijzen goedgekeurd alsmede de voorgestelde aanpak op vier niveaus om het regelgevingsproces met betrekking tot de communautaire effectenwetgeving efficiënter en transparanter te maken.
- (45) Volgens de Europese Raad van Stockholm moeten de uitvoeringsmaatregelen van niveau 2 vaker worden gebruikt om ervoor te zorgen dat de technische bepalingen gelijke tred kunnen houden met de marktontwikkelingen en met de ontwikkelingen inzake toezicht, en moeten voor alle stadia van de werkzaamheden van niveau 2 termijnen worden gesteld.
- (46) Ook in de resolutie van het Europees Parlement van 5 februari 2002 over de tenuitvoerlegging van de financiële-dienstenwetgeving werd het verslag van het Comité van wijzen onderschreven, en wel op basis van de plechtige verklaring die op diezelfde dag door de Commissie voor het Parlement werd afgelegd en de brief van het voor de interne markt bevoegde Commissielid van 2 oktober 2001 aan de voorzitter van de Economische en Monetaire Commissie van het Parlement met betrekking tot de garanties die het Europees Parlement bij deze procedure zullen worden geboden.
- (47) De voor de uitvoering van deze richtlijn vereiste maatregelen moeten worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden⁽¹⁾.
- (48) Na de eerste indiening van ontwerpuitvoeringsmaatregelen dient het Europees Parlement over een termijn van drie maanden te beschikken om deze te behandelen en zich erover uit te spreken. In met redenen omklede, dringende gevallen kan deze termijn evenwel worden ingekort. Als het Europees Parlement binnen deze termijn een resolutie aanneemt, behandelt de Commissie de ontwerpmaatregelen opnieuw.
- (49) Teneinde met verdere ontwikkelingen op de financiële markten rekening te houden, dient de Commissie aan

het Europees Parlement en de Raad verslag uit te brengen over de toepassing van de bepalingen betreffende de beroepsaansprakelijkheidsverzekering, de reikwijdte van de transparantieregels en de eventuele verlening van een vergunning als beleggingsonderneming aan in van grondstoffen afgeleide instrumenten gespecialiseerde handelaren.

- (50) Richtlijn 85/611/EEG van de Raad van 20 december 1985 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's)⁽²⁾, Richtlijn 93/6/EEG en Richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 maart 2000 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen⁽³⁾ dienen te worden gewijzigd om met het bepaalde in deze richtlijn in overeenstemming te worden gebracht.
- (51) De verwezenlijking van de doelstellingen om een geïntegreerde financiële markt tot stand te brengen waarop de beleggers afdoende bescherming genieten en de efficiëntie en integriteit van de markt als geheel gewaarborgd zijn, vereist de vaststelling van een gemeenschappelijke regelgeving die geldt voor alle beleggingsondernemingen, ongeacht in welke lidstaat zij een vergunning hebben verkregen, en die tevens de werking van gereglementeerde markten en andere handelssystemen regelt om te voorkomen dat de ondoorzichtigheid of verstoring van één markt de efficiënte werking van het gehele Europese financiële stelsel ondermijnt. Aangezien deze doelstellingen beter door de Gemeenschap kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap maatregelen vaststellen overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag bedoelde subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig het in genoemd artikel bedoelde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan hetgeen noodzakelijk is om deze doelstellingen te bereiken,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

TITEL I

DEFINITIES EN TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Toepassingsgebied

1. Deze richtlijn is van toepassing op beleggingsondernemingen en gereglementeerde markten.
2. De artikelen 12 en 13 en de hoofdstukken II en III van titel II zijn tevens van toepassing op kredietinstellingen waaraan overeenkomstig Richtlijn 2000/12/EG vergunning is verleend om één of meer beleggingsdiensten te verrichten.

(2) PB L 375 van 31.12.1985, blz. 3. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/108/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 41 van 13.2.2002, blz. 35).

(3) PB L 126 van 26.5.2000, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2000/28/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 275 van 27.10.2000, blz. 37).

(1) PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

Artikel 2

Vrijstellingen

1. Deze richtlijn is niet van toepassing op:
 - a) verzekeringsondernemingen in de zin van artikel 1 van Richtlijn 73/239/EEG of artikel 1 van Richtlijn 79/267/EEG, alsmede op ondernemingen die de in Richtlijn 64/225/EEG bedoelde werkzaamheden van herverzekering en retrocessie uitoefenen;
 - b) ondernemingen die uitsluitend beleggingsdiensten verrichten voor hun moederonderneming, hun dochterondernemingen of andere dochterondernemingen van hun moederonderneming;
 - c) personen die een beleggingsdienst als incidentele activiteit verrichten in het kader van een beroepswerkzaamheid, indien deze werkzaamheid aan wettelijke of bestuursrechtelijke voorschriften of aan een beroepscode is onderworpen en het verrichten van de dienst op grond daarvan niet is uitgesloten;
 - d) ondernemingen waarvan de beleggingsdiensten uitsluitend bestaan in het beheer van een werknemersparticipatieplan;
 - e) ondernemingen die zowel het beheer van een werknemersparticipatieplan waarnemen als uitsluitend beleggingsdiensten verrichten voor hun moederondernemingen, hun dochterondernemingen of andere dochterondernemingen van hun moederondernemingen;
 - f) leden van het Europees Stelsel van Centrale Banken en andere nationale instellingen met een soortgelijke functie, alsmede andere overheidsinstellingen die belast zijn met het beheer van de overheidsschuld of bij dat beheer betrokken zijn;
 - g) instellingen voor collectieve belegging, ongeacht of zij op communautair niveau gecoördineerd zijn, alsmede de bewaarders en beheerders van deze instellingen;
 - h) personen die als nevenactiviteit naast hun hoofdbedrijf voor eigen rekening in financiële instrumenten handelen, mits dit hoofdbedrijf niet bestaat in het verrichten van beleggingsdiensten in de zin van deze richtlijn of bankdiensten in de zin van Richtlijn 2000/12/EG;
 - i) ondernemingen waarvan het hoofdbedrijf, wanneer deze op geconsolideerde basis worden beschouwd, bestaat in het voor eigen rekening handelen in van grondstoffen afgeleide instrumenten;
 - j) ondernemingen waarvan de beleggingsdiensten uitsluitend bestaan in het voor eigen rekening handelen op markten voor financiële futures of voor opties, of die voor rekening van andere leden van deze zelfde markten handelen, of aan deze laatsten een prijs geven, en die door clearing members van deze markten worden gegarandeerd, waarbij de verant-

woordelijkheid voor de uitvoering van de door deze ondernemingen gesloten contracten bij clearing members van deze zelfde markten berust;

- k) verenigingen die door Deense pensioenfondsen zijn opgericht met de uitsluitende bedoeling de activa van de deelnemende pensioenfondsen te beheren;
- l) „agenti di cambio” waarvan de activiteiten en de functie geregeld zijn bij artikel 201 van de Italiaanse wet nr. 58 van 28 februari 1998.

2. De bij deze richtlijn verleende rechten gelden niet voor het verrichten van diensten waarbij als tegenpartij wordt opgetreden bij transacties die leden van het Europees Stelsel van Centrale Banken verrichten in het kader van de uitoefening van hun taken overeenkomstig het Verdrag en de Statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank.

3. Om met de ontwikkelingen op de financiële markten rekening te houden en een uniforme toepassing van deze richtlijn te garanderen, kan de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure de bij lid 1 van dit artikel verleende vrijstellingen verduidelijken.

Artikel 3

Definities

1. In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:
 1. „beleggingsonderneming”: iedere rechtspersoon wiens gewone beroep of bedrijf bestaat in het beroepsmatig verrichten van beleggingsdiensten;
 2. „beleggingsdienst”: iedere in deel A van bijlage I genoemde dienst die betrekking heeft op één van de in deel C van bijlage I genoemde instrumenten;
 3. „nevendienst”: iedere in deel B van bijlage I genoemde dienst die betrekking heeft op één van de in deel C van bijlage I genoemde instrumenten;
 4. „beleggingsadvies”: het doen van gepersonaliseerde aanbevelingen aan een cliënt met betrekking tot één of meer transacties die met financiële instrumenten verband houden;
 5. „uitvoering van orders voor rekening van cliënten”: optreden als tussenpersoon om overeenkomsten te sluiten tot verkoop of aankoop van één of meer financiële instrumenten voor rekening van cliënten;
 6. „handelen voor eigen rekening”: periodiek en beroepsmatig actief met eigen kapitaal handelen in één of meer financiële instrumenten, hetgeen resulteert in het sluiten van transacties;

7. „cliënt”: iedere natuurlijke of rechtspersoon die een beleggingsonderneming vraagt beleggingsdiensten en nevendiensten voor hem te verrichten;
8. „professionele cliënt”: een cliënt die de nodige ervaring, kennis en deskundigheid bezit om zelf beleggingsbeslissingen te nemen en de door hem gelopen risico's adequaat in te schatten, conform de criteria en procedures vastgesteld in bijlage II;
9. „marktexploitant”: een persoon of personen die het bedrijf van een gereglementeerde markt feitelijk leidt of leiden;
10. „gereglementeerde markt”: een door een marktexploitant geëxploiteerde multilaterale voorziening die meerdere koop- en verkoopintenties van derden met betrekking tot financiële instrumenten — binnen deze voorziening en volgens niet-discretionaire regels — op een zodanige wijze samenbrengt dat er een overeenkomst uit voortvloeit waarvan volgens de regels en in de systemen van deze voorziening tot de handel toegelaten financiële instrumenten het voorwerp uitmaken, en waaraan vergunning is verleend en die regelmatig werkt overeenkomstig het bepaalde in titel III;
11. „multilaterale handelsfaciliteit” (Multilateral trading facility — MTF): een multilaterale voorziening die meerdere koop- en verkoopintenties van derden met betrekking tot financiële instrumenten — binnen deze voorziening en volgens niet-discretionaire regels — op een zodanige wijze samenbrengt dat er een overeenkomst uit voortvloeit;
12. „marktorder”: een order om een financieel instrument tegen de beste koers te kopen of te verkopen;
13. „limietorder”: een order om een financieel instrument tegen de opgegeven limietkoers of een betere koers te kopen of te verkopen;
14. „financieel instrument”: alle instrumenten die zijn genoemd in deel C van bijlage I;
15. „effecten”: alle categorieën op de kapitaalmarkt verhandelbare waardepapieren, met uitsluiting van waardepapieren die een betalingsopdracht belichamen, zoals:
- a) aandelen in ondernemingen en andere met aandelen in ondernemingen, personenvennootschappen of andere entiteiten gelijk te stellen waardepapieren, alsmede aandelencertificaten;
 - b) obligaties en andere schuldinstrumenten;
 - c) alle andere waardepapieren die het recht verlenen die effecten te verwerven of te verkopen of die aanleiding geven tot een afwikkeling in contanten waarvan het bedrag wordt bepaald op grond van effecten, valuta's, rentevoeten of rendementen, grondstoffenprijzen of andere indexen of maatstaven;
16. „geldmarktinstrumenten”: alle categorieën instrumenten die gewoonlijk op de geldmarkt worden verhandeld, zoals schatkistpapier, depositocertificaten en commercial paper, met uitzondering van waardepapieren die een betalingsopdracht belichamen;
17. „lidstaat van herkomst”:
- a) in het geval van een beleggingsonderneming:
 - i) indien de beleggingsonderneming een natuurlijke persoon is, de lidstaat waar deze persoon zijn hoofdkantoor heeft;
 - ii) indien de beleggingsonderneming een rechtspersoon is, de lidstaat waar haar statutaire zetel is gelegen. In dit geval draagt de bevoegde autoriteit er zorg voor dat ook het hoofdkantoor van de onderneming in deze lidstaat is gelegen; of
 - iii) indien de beleggingsonderneming overeenkomstig haar nationale wetgeving geen statutaire zetel heeft, de lidstaat waar haar hoofdkantoor is gelegen;
 - b) in het geval van een gereglementeerde markt: de lidstaat waar de statutaire zetel van de gereglementeerde markt is gelegen of, indien deze overeenkomstig de wetgeving van deze lidstaat geen statutaire zetel heeft, de lidstaat waar het hoofdkantoor van de gereglementeerde markt is gelegen;
18. „lidstaat van ontvangst”: de lidstaat waar de beleggingsonderneming een bijkantoor heeft of diensten verricht;
19. „bevoegde autoriteit”: de autoriteit die de lidstaat van herkomst overeenkomstig artikel 45 aanwijst, tenzij in de afzonderlijke bepalingen van deze richtlijn anders is gespecificeerd;
20. „kredietinstelling”: een kredietinstelling in de zin van Richtlijn 2000/12/EG;
21. „icbe-beheermaatschappij”: een beheermaatschappij in de zin van Richtlijn 85/611/EEG;
22. „verbonden agent”: een natuurlijke of rechtspersoon die, zonder voor de toepassing van deze richtlijn als een beleggingsonderneming te worden beschouwd, de beleggingsdiensten en nevendiensten van een beleggingsonderneming bij cliënten of potentiële cliënten promoot, instructies of orders van cliënten met betrekking tot beleggingsdiensten of financiële instrumenten ontvangt en aan die beleggingsonderneming doorgeeft, en advies aan cliënten of potentiële cliënten verstrekt met betrekking tot de door de beleggingsonderneming aangeboden beleggingsdiensten of financiële instrumenten, dit alles onder de volledige en onvoorwaardelijke verantwoordelijkheid van de beleggingsonderneming voor rekening waarvan hij handelt;
23. „bijkantoor”: een bedrijfszetel die een onderdeel zonder rechtspersoonlijkheid vormt van een beleggingsonderneming en die beleggingsdiensten verricht waarvoor de beleggingsonderneming een vergunning heeft gekregen;

24. „gekwalficeerde deelneming”: het rechtstreeks of middellijk bezitten van een deelneming in een beleggingsonderneming van ten minste 10 % van het kapitaal of van de stemrechten, bedoeld in artikel 7 van Richtlijn 88/627/EEG van de Raad ⁽¹⁾, dan wel van een deelneming die de mogelijkheid inhoudt een invloed van betekenis uit te oefenen op de bedrijfsvoering van de beleggingsonderneming waarin wordt deelgenomen;
25. „moederonderneming”: een moederonderneming in de zin van de artikelen 1 en 2 van Richtlijn 83/349/EEG van de Raad ⁽²⁾;
26. „dochteronderneming”: een dochteronderneming in de zin van de artikelen 1 en 2 van Richtlijn 83/349/EEG, met inbegrip van elke dochteronderneming van een dochteronderneming van een moederonderneming die aan het hoofd van deze ondernemingen staat;
27. „zeggenschap”: zeggenschap in de zin van artikel 1 van Richtlijn 83/349/EEG;
28. nauwe banden: een situatie waarin twee of meer natuurlijke of rechtspersonen verbonden zijn door:
- a) een „deelneming”, dat wil zeggen het rechtstreeks of door middel van een zeggenschapsband houden van ten minste 20 % van de stemrechten of het kapitaal van een onderneming; of
 - b) een „zeggenschapsband”, dat wil zeggen de band die bestaat tussen een moederonderneming en een dochteronderneming, in alle gevallen zoals bedoeld in artikel 1, leden 1 en 2, van Richtlijn 83/349/EEG, of een band van dezelfde aard tussen een natuurlijke of rechtspersoon en een onderneming; elke dochteronderneming van een dochteronderneming wordt ook beschouwd als een dochteronderneming van de moederonderneming die aan het hoofd van deze ondernemingen staat.

Als een nauwe band tussen twee of meer natuurlijke of rechtspersonen wordt tevens beschouwd een situatie waarin deze personen via een zeggenschapsband duurzaam verbonden zijn met eenzelfde persoon.

2. Om met de ontwikkelingen op de financiële markten rekening te houden en een uniforme toepassing van deze richtlijn te garanderen, kan de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure de in lid 1 van dit artikel vervatte definities verduidelijken.

⁽¹⁾ PB L 348 van 17.12.1988, blz. 62.

⁽²⁾ PB L 193 van 18.7.1983, blz. 1.

TITEL II

VOORWAARDEN VOOR DE VERGUNNINGVERLENING AAN EN DE BEDRIJFSUITOEFENING VAN BELEGGINGSONDERNEMINGEN

HOOFDSTUK I

VOORWAARDEN EN PROCEDURES VOOR DE VERGUNNINGVERLENING

Artikel 4

Voorwaarden voor de vergunningverlening

1. Elke lidstaat behoudt het verrichten van beleggingsdiensten voor aan beleggingsondernemingen. Hij draagt er zorg voor dat alle beleggingsondernemingen waarvan hij de lidstaat van herkomst is, pas activiteiten ontplooien wanneer hun overeenkomstig het bepaalde in deze richtlijn vergunning is verleend.
2. In afwijking van lid 1 wordt door de lidstaten aan een marktexploitant toegestaan een MTF te exploiteren in overeenstemming met het bepaalde in de artikelen 13, 24, 27 en 28.
3. In afwijking van artikel 3, lid 1, punt 1), kunnen de lidstaten ook ondernemingen die geen rechtspersoon zijn een vergunning als beleggingsonderneming verlenen, mits:
 - a) het voor die ondernemingen geldende rechtssysteem aan derden een gelijkwaardige bescherming van hun belangen waarborgt als door een rechtspersoon wordt geboden, en
 - b) die ondernemingen onderworpen zijn aan een gelijkwaardig prudentieel toezicht dat aan hun rechtsvorm aangepast is.

Wanneer een natuurlijke persoon echter diensten verricht die het aanhouden van aan derden toebehorende gelden of effecten met zich brengen, mag hij voor de toepassing van deze richtlijn alleen als een beleggingsonderneming worden beschouwd, indien hij, onverminderd de overige in deze richtlijn en in Richtlijn 93/6/EEG gestelde eisen, aan de volgende voorwaarden voldoet:

- a) de eigendomsrechten van derden ten aanzien van waardepapieren en gelden moeten zijn gevrijwaard, met name in geval van insolventie van de onderneming of haar eigenaars, of van beslaglegging, schuldvergelijking of andere rechtsmiddelen, aangewend door de schuldeisers van de onderneming of van haar eigenaars;
- b) de onderneming moet onderworpen zijn aan voorschriften die tot doel hebben toezicht te houden op de solvabiliteit van de onderneming en van haar eigenaars;
- c) de jaarrekening van de onderneming moet worden gecontroleerd door één of meer personen die krachtens de nationale wetgeving bevoegd zijn rekeningen te controleren;

d) wanneer de onderneming slechts één eigenaar heeft, moet deze maatregelen nemen ter bescherming van de beleggers in geval van beëindiging van de activiteiten van de onderneming ten gevolge van zijn overlijden, onbekwaamheid of andere vergelijkbare omstandigheden.

4. De lidstaten leggen een register van alle beleggingsondernemingen aan. Dit register is toegankelijk voor het publiek en bevat informatie over de diensten die de beleggingsonderneming op grond van haar vergunning mag verrichten. Het register wordt regelmatig bijgewerkt.

5. In het geval van beleggingsondernemingen die uitsluitend beleggingsadvies verstrekken, kunnen de lidstaten toestaan dat de bevoegde autoriteit de vergunningverlening delegeert aan een instantie die voldoet aan de in artikel 45, lid 2, gestelde voorwaarden.

Artikel 5

Reikwijdte van de vergunning

1. De lidstaat van herkomst draagt er zorg voor dat in de vergunning de beleggingsdiensten worden vermeld die de beleggingsonderneming mag verrichten. De vergunning kan één of meer nevendiensten als bedoeld in deel B van bijlage I bestrijken. Onder geen beding mag een vergunning worden afgegeven voor het uitsluitend verrichten van nevendiensten.

2. Een beleggingsonderneming die haar werkzaamheden wenst uit te breiden tot andere beleggingsdiensten of nevendiensten die niet door de initiële vergunning worden bestreken, is verplicht een verzoek tot uitbreiding van haar vergunning in te dienen.

3. De vergunning is geldig in de gehele Gemeenschap en staat een beleggingsonderneming toe overal in de Gemeenschap de diensten te verrichten waarvoor haar vergunning is verleend, hetzij door middel van een bijkantoor, hetzij door middel van het vrij verrichten van diensten.

Artikel 6

Procedures voor de verlening en weigering van een vergunning

1. De bevoegde autoriteit verleent geen vergunning voordat zij er volledig van overtuigd is dat de aanvrager voldoet aan alle vereisten die uit de overeenkomstig deze richtlijn vastgestelde voorschriften voortvloeien.

2. De beleggingsonderneming verstrekt alle informatie — met inbegrip van een programma van werkzaamheden, waarin met name de aard van de beoogde activiteiten alsmede de organisatiestructuur worden vermeld — die nodig is opdat de bevoegde autoriteit zich ervan kan vergewissen dat de beleggingsonderneming ten tijde van de initiële vergunningverlening alle noodzakelijke regelingen heeft getroffen om te voldoen aan haar verplichtingen welke uit de bepalingen van dit hoofdstuk voortvloeien.

3. De aanvrager wordt er binnen zes maanden na de indiening van een volledige aanvraag van in kennis gesteld of de vergunning toegekend dan wel geweigerd is.

Artikel 7

Intrekking van vergunningen

De bevoegde autoriteit mag de vergunning die aan een beleggingsonderneming is verleend, intrekken indien deze beleggingsonderneming:

- a) binnen een termijn van twaalf maanden geen gebruik maakt van de vergunning, uitdrukkelijk te kennen geeft geen gebruik van de vergunning te zullen maken of tijdens de zes voorafgaande maanden geen beleggingsdiensten heeft verricht, tenzij de betrokken lidstaat voorschrijft dat in die gevallen de vergunning vervalt;
- b) de vergunning heeft verworven door middel van valse verklaringen of op enige andere onregelmatige wijze;
- c) niet meer voldoet aan de voorwaarden waarop de vergunning is verleend, waarbij onder meer niet langer aan de in Richtlijn 93/6/EEG gestelde voorwaarden wordt voldaan;
- d) de overeenkomstig deze richtlijn vastgestelde voorschriften betreffende de voorwaarden voor de uitoefening van de werkzaamheden van beleggingsondernemingen op ernstige wijze en systematisch heeft overtreden;
- e) in één van de gevallen verkeert waarin nationale voorschriften ten aanzien van buiten het toepassingsgebied van deze richtlijn vallende aangelegenheden in intrekking voorzien.

Artikel 8

Personen die het bedrijf feitelijk leiden

1. De lidstaten schrijven voor dat de personen die het bedrijf van de beleggingsonderneming feitelijk leiden, als voldoende betrouwbaar bekend moeten staan en over voldoende ervaring moeten beschikken teneinde de gezonde en prudente bedrijfsvoering van de beleggingsonderneming te garanderen.

2. De lidstaten schrijven voor dat de beleggingsonderneming de bevoegde autoriteit in kennis moet stellen van eventuele wijzigingen in het bestuur ervan en tegelijkertijd alle informatie moet verschaffen die nodig is om te beoordelen of de nieuwe personen die zijn aangesteld om de onderneming te leiden, als voldoende betrouwbaar bekend staan en over voldoende ervaring beschikken.

3. De bevoegde autoriteit verleent geen vergunning indien zij er niet van overtuigd is dat de personen die het bedrijf van de beleggingsonderneming feitelijk zullen leiden, als voldoende betrouwbaar bekend staan en over voldoende ervaring beschikken, dan wel indien er objectieve en aantoonbare redenen zijn om aan te nemen dat eventuele voorgenomen wijzigingen in het bestuur van de onderneming een bedreiging vormen voor de gezonde en prudente bedrijfsvoering ervan.

4. De lidstaten dragen er zorg voor dat een beleggingsonderneming wordt geleid door ten minste twee personen die aan de in lid 1 gestelde voorwaarden voldoen.

In afwijking van de eerste alinea mogen de lidstaten vergunning verlenen aan een beleggingsonderneming die een natuurlijke persoon is of aan een beleggingsonderneming die een rechtspersoon is en overeenkomstig haar statuten en nationale wetgeving door één natuurlijke persoon wordt geleid. De lidstaten zien er evenwel op toe dat er alternatieve regelingen zijn getroffen om een gezonde en prudente bedrijfsvoering van dergelijke beleggingsondernemingen te garanderen.

Artikel 9

Personen die de feitelijke zeggenschap uitoefenen en verwervingen van gekwalificeerde deelnemingen

1. De lidstaten schrijven voor dat aandeelhouders met een gekwalificeerde deelneming in de beleggingsonderneming geschikt moeten zijn, gelet op de noodzaak een gezonde en prudente bedrijfsvoering van de beleggingsonderneming te garanderen.

Wanneer er nauwe banden bestaan tussen de beleggingsonderneming en andere natuurlijke of rechtspersonen, verleent de bevoegde autoriteit de vergunning slechts indien deze banden de juiste uitoefening van de toezichthoudende taak van de bevoegde autoriteit niet belemmeren.

2. De bevoegde autoriteit weigert de vergunning indien de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van een derde land die van toepassing zijn op één of meer natuurlijke of rechtspersonen met wie de onderneming nauwe banden heeft, of moeilijkheden in verband met de toepassing van die bepalingen, een belemmering vormen voor de juiste uitoefening van haar toezichthoudende taken.

3. De lidstaten schrijven voor dat iedere natuurlijke of rechtspersoon die het voornemen heeft om rechtstreeks of middellijk een gekwalificeerde deelneming in een beleggingsonderneming te verwerven of af te stoten, de bevoegde autoriteit daarvan eerst overeenkomstig de tweede alinea in kennis moet stellen onder vermelding van de omvang van de resulterende deelneming. Tot kennisgeving aan de bevoegde autoriteit is eveneens gehouden iedere natuurlijke of rechtspersoon die het voornemen heeft de omvang van zijn gekwalificeerde deelneming zodanig te vergroten of te verkleinen dat het percentage van zijn stemrechten of aandelen 20 %, 33 % of 50 % bereikt, onderschrijdt of overschrijdt, of dat de beleggingsonderneming zijn dochteronderneming wordt.

Onverminderd het bepaalde in lid 4 beschikt de bevoegde autoriteit over een termijn van ten hoogste drie maanden, te rekenen vanaf de datum van de in de eerste alinea bedoelde kennisgeving, om zich tegen het voornemen te verzetten indien zij, gelet op de noodzaak een gezonde en prudente bedrijfsvoering van de beleggingsonderneming te garanderen, niet overtuigd is van de geschiktheid van de in de eerste alinea bedoelde persoon. Indien de bevoegde autoriteit geen bezwaar

maakt, kan zij een maximumtermijn vaststellen voor de uitvoering van het in de eerste alinea bedoelde voornemen.

4. Indien de verwerver van een in lid 3 bedoelde deelneming een beleggingsonderneming, een kredietinstelling of een verzekeringsonderneming is waaraan in een andere lidstaat vergunning is verleend, of een moederonderneming van een beleggingsonderneming, kredietinstelling of verzekeringsonderneming waaraan in een andere lidstaat vergunning is verleend, of een natuurlijke of rechtspersoon die zeggenschap heeft over een beleggingsonderneming, kredietinstelling of verzekeringsonderneming waaraan in een andere lidstaat vergunning is verleend, en indien de onderneming daardoor een dochteronderneming van de verwerver wordt of onder zijn zeggenschap komt, vindt over de verwerving voorafgaand overleg plaats overeenkomstig artikel 55.

5. De lidstaten schrijven voor dat zodra een beleggingsonderneming kennis krijgt van verwervingen of afstotingen van deelnemingen in haar kapitaal waardoor stijging tot boven of daling tot onder één van de drempels als bedoeld in de eerste alinea van lid 3 optreedt, zij de bevoegde autoriteit daarvan in kennis moet stellen.

Tevens stellen beleggingsondernemingen de bevoegde autoriteit ten minste eens per jaar in kennis van de identiteit van de aandeelhouders of vennoten die gekwalificeerde deelnemingen bezitten, alsmede van de omvang van de deelnemingen zoals deze met name blijken uit de gegevens die worden vastgelegd bij de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders of vennoten, of uit de informatie die is ontvangen uit hoofde van de voorschriften die van toepassing zijn op ondernemingen waarvan de effecten tot de handel op een gereguleerde markt zijn toegelaten.

6. De lidstaten schrijven voor dat, indien de door de in de eerste alinea van lid 1 bedoelde personen uitgeoefende invloed een prudente en gezonde bedrijfsvoering van de beleggingsonderneming zou kunnen belemmeren, de bevoegde autoriteit passende maatregelen moet treffen om aan deze toestand een einde te maken.

Die maatregelen kunnen met name bestaan in het aanvragen van rechterlijke bevelen en/of het treffen van sancties tegen bestuurders en degenen die voor het bestuur verantwoordelijk zijn, dan wel het schorsen van de uitoefening van de stemrechten die verbonden zijn aan de aandelen welke door de betrokken aandeelhouders of vennoten worden gehouden.

Soortgelijke maatregelen worden genomen ten aanzien van natuurlijke of rechtspersonen die de verplichting inzake voorafgaande kennisgeving van de verwerving of vergroting van de gekwalificeerde deelneming niet naleven. Wanneer ondanks het bezwaar van de bevoegde autoriteit een deelneming wordt verworven, schrijven de lidstaten, onverminderd andere te treffen sancties, voor dat de uitoefening van de betrokken stemrechten wordt geschorst of dat de uitgebrachte stemmen nietig zijn of nietig verklaard kunnen worden.

Artikel 10

Lidmaatschap van een erkend beleggerscompensatiestelsel

De bevoegde autoriteit vergewist zich ervan dat elke entiteit die een vergunning als beleggingsonderneming aanvraagt, op het tijdstip waarop haar vergunning wordt verleend, aan haar verplichtingen uit hoofde van Richtlijn 97/9/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ voldoet.

Artikel 11

Aanvangskapitaal

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde autoriteit slechts een vergunning verleent indien de beleggingsonderneming, gelet op de aard van de betrokken beleggingsdienst, over voldoende aanvangskapitaal beschikt overeenkomstig Richtlijn 93/6/EEG.

2. De lidstaten dragen er zorg voor dat beleggingsondernemingen die overeenkomstig artikel 2, lid 2, onder c) en d), van Richtlijn 93/6/EEG niet onder het toepassingsgebied van genoemde richtlijn vallen, in het bezit zijn van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering die het gehele grondgebied van de Gemeenschap dekt, of een andere vergelijkbare garantie voor aansprakelijkheid wegens beroepsnalatigheid, voor een bedrag van ten minste 1 000 000 EUR, van toepassing per schadevordering, en in totaal 2 000 000 EUR per jaar voor alle schadevorderingen.

3. De in lid 2 bedoelde bedragen worden periodiek door de Commissie aangepast aan de veranderingen in het door Eurostat bekendgemaakte Europees indexcijfer van de consumentenprijzen, waarbij de aanpassingen in de lijn liggen van en tegelijkertijd plaatsvinden met die welke overeenkomstig artikel 4, lid 7, van Richtlijn 2002/.../EG [Verzekeringsbemiddeling] worden doorgevoerd.

Artikel 12

Organisatorische eisen

1. De lidstaat van herkomst draagt er zorg voor dat beleggingsondernemingen voldoen aan de in de leden 2 tot en met 9 gestelde organisatorische eisen.

2. Een beleggingsonderneming stelt adequate gedragsregels en procedures vast om te garanderen dat de onderneming en haar bestuurders, werknemers en verbonden agenten de in deze richtlijn vastgelegde verplichtingen in acht nemen wanneer zij met en voor rekening van cliënten zaken doen. Deze gedragsregels en procedures vereisen dat de onderneming handelt met eerbiediging van de marktintegriteit en zijn zodanig opgevat dat de beleggingsonderneming steeds op verzoek van de bevoegde autoriteit kan aantonen dat zij met inachtneming van deze verplichtingen heeft gehandeld.

3. Een beleggingsonderneming is zodanig gestructureerd en georganiseerd dat er zo min mogelijk risico wordt gelopen dat

belangenconflicten tussen de onderneming en haar cliënten of tussen haar cliënten onderling de belangen van de cliënten schaden.

4. Een beleggingsonderneming maakt gebruik van alle systemen, hulpmiddelen en procedures die vereist zijn om de continuïteit en regelmatigheid van de dienstverrichting te waarborgen.

5. Een beleggingsonderneming ziet erop toe dat wanneer zij een beroep doet op een derde voor de uitvoering van taken die van kritiek belang zijn voor een continue en bevredigende dienstverlening aan de cliënten, zij redelijke maatregelen neemt om onnodige extra operationele risico's te vermijden. Uitbesteding van belangrijke operationele taken mag geen afbreuk doen aan de kwaliteit van haar interne controle en aan het vermogen van de toezichthouder om te controleren of de onderneming aan alle verplichtingen voldoet.

6. Een beleggingsonderneming beschikt over een goede administratieve en boekhoudkundige organisatie, adequate interne controleprocedures, doelmatige risicobeoordelingsprocedures en effectieve controle- en beveiligingsvoorzieningen voor informatieverwerkingssystemen, waaronder met name regels voor persoonlijke transacties van werknemers.

7. Een beleggingsonderneming zorgt ervoor dat de registratie van alle verrichte diensten en transacties althans voldoende is om de bevoegde autoriteit in staat te stellen na te gaan of de in deze richtlijn gestelde eisen worden nageleefd en met name of de onderneming alle verplichtingen jegens haar cliënten is nagekomen.

8. Wanneer een beleggingsonderneming financiële instrumenten aanhoudt die aan een cliënt toebehoren, treft zij adequate regelingen ter vrijwaring van de eigendomsrechten van de cliënt, met name in het geval van insolventie van de onderneming, en om te voorkomen dat instrumenten van een cliënt voor eigen rekening worden gebruikt, tenzij de cliënt daarmee uitdrukkelijk instemt.

9. Wanneer een beleggingsonderneming gelden aanhoudt die aan een cliënt toebehoren, treft zij adequate regelingen ter vrijwaring van de rechten van de cliënt en om, behalve in het geval van kredietinstellingen, te voorkomen dat aan de cliënt toebehorende gelden voor eigen rekening worden gebruikt.

10. In het geval van een bijkantoor van een beleggingsonderneming houdt de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar het bijkantoor is gevestigd, toezicht op de naleving van de in lid 7 bedoelde verplichtingen ten aanzien van door het bijkantoor gesloten transacties, onverminderd de mogelijkheid van de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst van de beleggingsonderneming om rechtstreekse toegang te krijgen tot de desbetreffende gegevens.

⁽¹⁾ PB L 84 van 26.3.1997, blz. 22.

11. Om met de technische ontwikkelingen op de financiële markten rekening te houden en een uniforme toepassing van de leden 2 tot en met 10 te garanderen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast die de concrete organisatorische eisen specificeren welke moeten worden opgelegd aan beleggingsondernemingen die verschillende beleggingsdiensten en nevendiensten of combinaties daarvan verrichten.

Artikel 13

Handelsproces en afhandeling van transacties in een MTF

1. De lidstaten schrijven voor dat beleggingsondernemingen die een MTF exploiteren, niet alleen de in artikel 12 gestelde eisen in acht moeten nemen, maar ook transparante en niet-discretionaire regels en procedures moeten vaststellen die een billijke en ordelijke handel garanderen, alsmede objectieve criteria voor de efficiënte uitvoering van orders moeten vastleggen, zodat de gebruikers op elk tijdstip voor de beoogde transactieomvang worden bediend tegen de beste koers die in of via de MTF wordt geboden. Deze regels en procedures zijn onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst.

2. De lidstaten schrijven voor dat beleggingsondernemingen die een MTF exploiteren, op transparante en objectieve zakelijke voorwaarden toegang moeten bieden tot de faciliteit. Beleggingsondernemingen die een MTF exploiteren, moeten het gebruik van en de toegang tot hun systemen kunnen voorbehouden aan ervaren tegenpartijen als bedoeld in artikel 22, lid 3.

3. De lidstaten schrijven voor dat beleggingsondernemingen die een MTF exploiteren, hun gebruikers terdege moeten inlichten over hun respectieve verantwoordelijkheden in het kader van de afwikkeling van de via deze faciliteit uitgevoerde transacties. Indien beleggingsondernemingen die een MTF exploiteren, een deel van de verantwoordelijkheid voor de afwikkeling van deze transacties op zich nemen, draagt de bevoegde autoriteit er zorg voor dat deze ondernemingen de nodige voorzieningen hebben getroffen om een efficiënte afwikkeling te bevorderen.

4. Indien een effect dat tot de handel op een gereglementeerde markt is toegelaten, ook in een MTF wordt verhandeld zonder dat de emittent daarvoor toestemming heeft verleend, is deze emittent met betrekking tot deze MTF niet onderworpen aan enigerlei verplichting op het gebied van de initieel, doorlopend of occasioneel te verstrekken financiële informatie.

5. De lidstaten dragen er zorg voor dat elke beleggingsonderneming die een MTF exploiteert, onmiddellijk gevolg geeft aan gelijk welke instructie van haar bevoegde autoriteit op grond van artikel 46, lid 1, onder j) en k), om de handel in een financieel instrument op te schorten of een financieel instrument van de handel uit te sluiten.

6. Om met de technische ontwikkelingen op de financiële markten rekening te houden en een uniforme toepassing van

de leden 1 en 2 te garanderen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast met betrekking tot de inhoud van de handelsregels ter bevordering van een billijke en ordelijke handel via de MTF.

Artikel 14

Vergunningverlening aan ondernemingen uit derde landen en bijkantoren

1. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de algemene moeilijkheden die hun beleggingsondernemingen onder vinden bij vestiging of het verrichten van beleggingsdiensten in derde landen.

2. Indien de Commissie op grond van andere dan de in lid 1 bedoelde informatie vaststelt dat een derde land de beleggingsondernemingen uit de Gemeenschap geen daadwerkelijke toegang tot de markt verleent die vergelijkbaar is met die welke de Gemeenschap toekent aan beleggingsondernemingen uit dat derde land, kan zij aan de Raad voorstellen doen om een passend onderhandelingsmandaat te verkrijgen teneinde voor de beleggingsondernemingen uit de Gemeenschap vergelijkbare concurrentiemogelijkheden te verkrijgen. De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

3. Indien de Commissie op grond van de in lid 1 bedoelde informatie vaststelt dat in een derde land beleggingsondernemingen uit de Gemeenschap niet de nationale behandeling krijgen die dezelfde concurrentiemogelijkheden biedt als die welke aan binnenlandse beleggingsondernemingen worden geboden en dat de voorwaarden voor daadwerkelijke toegang tot de markt niet zijn vervuld, kan zij onderhandelingen openen om dit euvel te verhelpen.

In de in de eerste alinea bedoelde omstandigheden kan de Commissie ook, naast het openen van onderhandelingen, te allen tijde overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure besluiten dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaten hun beslissingen inzake reeds ingediende of toekomstige vergunningsaanvragen en het verwerven van deelnemingen door rechtstreekse of middellijke moederondernemingen die onder het recht van het betrokken derde land vallen, moeten beperken of opschorten. Een dergelijke beperking of opschorting geldt niet voor de oprichting van dochterondernemingen door beleggingsondernemingen die een vergunning hebben gekregen in de Gemeenschap, of door dochterondernemingen daarvan, en evenmin voor het verwerven van deelnemingen door dergelijke beleggingsondernemingen of dochterondernemingen in een beleggingsonderneming uit de Gemeenschap. De bedoelde maatregelen zijn ten hoogste drie maanden geldig.

Vóór het verstrijken van de in de voorgaande alinea bedoelde termijn van drie maanden en in het licht van de uitkomst van de onderhandelingen kan de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure besluiten deze maatregelen te verlengen.

4. Indien de Commissie één van de in de leden 2 en 3 bedoelde situaties constateert, stellen de lidstaten haar desgevraagd in kennis van:

- a) elke vergunningsaanvraag door een rechtstreekse of middel­lijke dochteronderneming van een moederonderneming die onder het recht van het betrokken derde land valt;
- b) elk op grond van artikel 9, lid 3, door een dergelijke moederonderneming aan hen voorgelegd voornemen tot verwer­ving van een deelneming in een beleggingsonderneming uit de Gemeenschap, waardoor deze instelling haar dochter­onderneming zou worden.

Deze kennisgevingsverplichting vervalt zodra met het betrok­ken derde land een overeenkomst wordt bereikt of wanneer de in lid 3, tweede en derde alinea, bedoelde maatregelen niet meer van toepassing zijn.

5. De krachtens dit artikel getroffen maatregelen zijn in overeenstemming met de verplichtingen die de Gemeenschap heeft uit hoofde van bilaterale of multilaterale internationale overeenkomsten inzake de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van beleggingsondernemingen.

HOOFDSTUK II

UITOEFENINGSVOORWAARDEN VOOR BELEGGINGSONDERNEMINGEN

Afdeling 1

Algemene bepalingen

Artikel 15

Algemene verplichtingen in verband met het lopende toezicht

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde auto­riteiten regelmatig overgaan tot de toetsing van de organisato­rische regelingen die beleggingsondernemingen hebben moeten treffen om een initiële vergunning te verkrijgen.
2. De lidstaten schrijven voor dat beleggingsondernemingen de bevoegde autoriteiten in kennis moeten stellen van alle wijzigingen van betekenis in hun programma van werkzaam­heden en de bevoegde autoriteit tevens alle informatie moeten verstrekken die nodig is opdat deze zich ervan kunnen ver­gewissen dat de gewijzigde organisatorische regelingen volstaan om doorlopend aan de in deze richtlijn neergelegde verplich­tingen te voldoen.
3. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde auto­riteiten de werkzaamheden van beleggingsondernemingen con­trolleren om na te gaan of deze de in dit hoofdstuk vastgestelde uitoefeningsvoorwaarden en de overige in deze richtlijn neer­gelegde verplichtingen in acht nemen. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde autoriteiten de nodige informatie

ontvangen om te kunnen nagaan of beleggingsondernemingen aan deze verplichtingen voldoen.

4. In het geval van beleggingsondernemingen die alleen be­leggingsadvies verstrekken, mag de bevoegde autoriteit de taak van de regelmatige controle van de operationele en organisa­torische eisen delegeren aan een instantie die voldoet aan de in artikel 45, lid 2, gestelde voorwaarden.

Artikel 16

Belangenconflicten

1. De lidstaten schrijven voor dat een beleggingssonder­neming alle redelijke maatregelen moet nemen om belangen­conflicten te onderkennen welke zich bij het verrichten van beleggingsdiensten en nevendiensten of combinaties daarvan voordoen tussen haarzelf, met inbegrip van haar bestuurders en werknemers, en haar cliënten of tussen haar cliënten onder­ling.

2. De lidstaten schrijven voor dat een beleggingssonder­neming waarvan de werkzaamheden aanleiding geven tot het ontstaan van belangenconflicten, ofwel doeltreffende organisa­torische en administratieve regelingen moet treffen en hand­haven om te voorkomen dat deze conflicten de belangen van cliënten schaden, ofwel deze conflicten zodanig moet beheren dat hetzelfde resultaat wordt verkregen.

3. Indien de door een beleggingsonderneming getroffen or­ganisatorische of administratieve regelingen voor het beheer van belangenconflicten ontoereikend zijn om redelijkerwijs te mogen aannemen dat het risico dat de belangen van de cliënt worden geschaad, daadwerkelijk zal worden vermeden, maakt de beleggingsonderneming op heldere wijze de algemene aard en/of de bronnen van belangenconflicten bekend aan de cliënt alvorens voor zijn rekening zaken te doen.

4. Om met de technische ontwikkelingen op de financiële markten rekening te houden en een uniforme toepassing van de leden 1, 2 en 3 te garanderen, stelt de Commissie over­eenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoe­ringsmaatregelen vast om:

- a) de maatregelen te omschrijven welke redelijkerwijze van beleggingsondernemingen mogen worden verwacht om be­langconflicten bij het verrichten van de diverse beleg­gingsdiensten en nevendiensten of combinaties daarvan te onderkennen, te voorkomen, te beheren en/of bekend te maken;
- b) conflicten aan te pakken die voortvloeien uit enigerlei voor­deel dat wordt verkregen of eigenbelang dat ontstaat bij het verrichten van een beleggingsdienst waardoor afbreuk kan worden gedaan aan de kwaliteit of billijkheid van een daar­mee samenhangende beleggingsdienst die voor rekening van een cliënt wordt verricht of aan een cliënt wordt verleend.

*Artikel 17***Doorlopend aan te houden eigen vermogen**

De lidstaten schrijven voor dat een beleggingsonderneming te allen tijde moet voldoen aan de in Richtlijn 93/6/EEG vervatte regels, gelet op de aard van de betrokken beleggingsdienst.

*Afdeling 2***Bepalingen ter bescherming van de belegger***Artikel 18***In acht te nemen gedragsregels bij het verrichten van beleggingsdiensten voor cliënten**

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat een beleggingsonderneming zich bij het voor cliënten verrichten van beleggingsdiensten op loyale, billijke en professionele wijze inzet voor de belangen van haar cliënten en met name de in de leden 2 tot en met 8 neergelegde beginselen in acht neemt.

2. Tot cliënten of potentiële cliënten gerichte commerciële mededelingen, of de daarin opgenomen inlichtingen, zijn als zodanig herkenbaar en zijn correct, duidelijk en niet misleidend.

3. Aan cliënten of potentiële cliënten wordt tijdig en in bevattelijke vorm informatie verstrekt over de beleggingsonderneming en haar diensten, zodat zij in staat zijn de exacte aard en risico's van de aangeboden beleggingsdienst en het aangeboden financiële instrument te begrijpen.

4. Bij de cliënt wordt de nodige informatie ingewonnen over zijn kennis en ervaring op beleggingsgebied, zijn beleggingsdoelstellingen en zijn financiële positie, zodat de beleggingsonderneming in staat is uit te maken welke beleggingsdiensten en financiële instrumenten voor de betrokken cliënt geschikt zijn.

5. Aan de cliënt wordt tijdig informatie verstrekt over financiële instrumenten, aangeboden beleggingen en plaatsen van uitvoering; deze informatie is correct, duidelijk en niet misleidend, zodat de cliënt in staat is met kennis van zaken beleggingsbeslissingen te nemen.

6. Aan de cliënt worden passende richtsnoeren en waarschuwingen gegeven in verband met de risico's die aan beleggingen in specifieke instrumenten of bepaalde beleggingsstrategieën verbonden zijn; daarbij wordt met name rekening gehouden met de kennis en ervaring van de cliënt.

7. Tussen de onderneming en de cliënt wordt een schriftelijke overeenkomst opgesteld waarin de rechten en plichten van beide partijen worden beschreven, alsmede de overige voorwaarden waaronder de onderneming diensten voor de cliënt zal verrichten.

8. Aan de cliënt worden verslagen verstrekt over de stand en de kosten van de transacties en de diensten die voor rekening van de cliënt worden verricht.

9. Om beleggers afdoende bescherming te bieden en een uniforme toepassing van de leden 1 tot en met 8 te garanderen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast om ervoor te zorgen dat beleggingsondernemingen de in genoemde leden neergelegde beginselen in acht nemen wanneer zij beleggingsdiensten of nevendiensten voor hun cliënten verrichten. In deze uitvoeringsmaatregelen wordt rekening gehouden met het volgende:

a) de aard van de dienst die aan de cliënt of potentiële cliënt wordt aangeboden of voor hem wordt verricht, met inbegrip van de specifieke procedures en systemen waarvan beleggingsondernemingen gebruik maken om orders voor rekening van cliënten uit te voeren;

b) de aard van de aangeboden of in overweging genomen financiële instrumenten;

c) de al dan niet professionele aard van de cliënt of potentiële cliënt.

10. De lidstaten staan toe dat een beleggingsonderneming die via een andere beleggingsonderneming een instructie krijgt om beleggingsdiensten of nevendiensten voor rekening van een cliënt te verrichten, afgaat op de cliëntgegevens die haar worden verstrekt door de onderneming die de instructie doorgeeft.

De beleggingsonderneming die op deze wijze een instructie krijgt om diensten voor rekening van een cliënt te verrichten, mag ook afgaan op eventuele aanbevelingen betreffende de dienst of transactie welke door een andere beleggingsonderneming aan de cliënt zijn gedaan.

De beleggingsonderneming die via een andere beleggingsonderneming instructies of orders van een cliënt ontvangt, blijft verantwoordelijk voor het op basis van bovenbedoelde gegevens of aanbevelingen verrichten van de dienst of sluiten van de transactie in overeenstemming met de op grond van lid 9 van dit artikel vastgestelde maatregelen.

11. De bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst draagt er zorg voor dat de verplichtingen die uit dit artikel en de overeenkomstig lid 9 vastgestelde uitvoeringsmaatregelen voortvloeien, door de beleggingsondernemingen worden nageleefd wanneer deze diensten in andere lidstaten verrichten.

12. De bevoegde autoriteit van de lidstaat waar een bijkantoor gevestigd is, ziet toe op de naleving van de verplichtingen die uit de leden 1 tot en met 8 en de overeenkomstig lid 9 vastgestelde uitvoeringsmaatregelen voortvloeien wanneer een bijkantoor diensten voor zijn cliënten verricht.

Artikel 19

Verplichting om orders tegen de voor de cliënt voordeligste voorwaarden uit te voeren

1. De lidstaten schrijven voor dat een beleggingsonderneming die diensten verricht welke leiden tot de uitvoering, door de onderneming zelf dan wel door een andere beleggingsonderneming, van orders van cliënten met betrekking tot financiële instrumenten, ervoor moet zorgen dat deze orders op zodanige wijze worden uitgevoerd dat voor de cliënt de beste resultaten op het gebied van koers, kosten, snelheid en waarschijnlijkheid van uitvoering worden behaald, rekening houdend met de termijn, omvang en aard van de orders en eventuele specifieke instructies van de cliënt.

2. De bevoegde autoriteit vergewist zich ervan dat beleggingsondernemingen doeltreffende en efficiënte procedures toepassen die resulteren in een systematische, herhaalbare en aantoonbare methode voor het vergemakkelijken van de uitvoering van orders van cliënten tegen de voor hen voordeligste voorwaarden. Bij de beoordeling van deze procedures wordt gelet op de mate waarin de procedures de onderneming in staat stellen de beste resultaten te behalen in het licht van de voorwaarden die heersen op de markt waarvan redelijkerwijze mag worden verwacht dat deze toegankelijk is voor de beleggingsonderneming.

3. De lidstaten schrijven voor dat beleggingsondernemingen de door hen toegepaste procedures om de beste resultaten voor hun cliënten te behalen, op gezette tijden aan een nieuw onderzoek moeten onderwerpen en zo nodig moeten aanpassen om toegang te krijgen tot de plaatsen van uitvoering waar stevast de voordeligste uitvoeringsvoorwaarden worden geboden die op de markt kunnen worden aangetroffen.

4. Om de beleggers afdoende bescherming te bieden, de goede en ordelijke werking van de markten te waarborgen en een uniforme toepassing van de leden 1, 2 en 3 te garanderen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast betreffende:

- a) de factoren waarmee rekening mag worden gehouden om te bepalen wanneer er sprake is van optimale uitvoering, dan wel om de beste netto marktprijs te berekenen voor een order van een gegeven omvang en type en een bepaald soort cliënt;
- b) de procedures die in het licht van de omvang van de activiteiten van de diverse beleggingsondernemingen als redelijk en doeltreffend mogen worden beschouwd voor het verkrijgen van toegang tot de plaatsen van uitvoering waar de voordeligste uitvoeringsvoorwaarden worden geboden die op de markt kunnen worden aangetroffen.

Artikel 20

Regels voor de verwerking van orders van cliënten

1. De lidstaten schrijven voor dat beleggingsondernemingen met een vergunning om orders voor rekening van cliënten uit

te voeren, procedures en regelingen moeten toepassen die een billijke en spoedige uitvoering van orders van cliënten garanderen in vergelijking met orders van andere cliënten en de handelsbelangen van de beleggingsonderneming.

2. De lidstaten dragen er zorg voor dat beleggingsondernemingen procedures of regelingen toepassen die de uitvoering van overigens vergelijkbare orders van cliënten in overeenstemming met het tijdstip van ontvangst door de beleggingsonderneming waarborgen en die voorkomen dat de belangen van cliënten nadelig worden beïnvloed door belangenconflicten.

3. De lidstaten dragen er zorg voor dat beleggingsondernemingen eerst de uitdrukkelijke toestemming van de cliënten vragen alvorens orders van cliënten niet volgens de regels en via de systemen van een gereguleerde markt of MTF uit te voeren. De lidstaten staan beleggingsondernemingen toe deze toestemming in het algemeen dan wel per transactie te vragen. Indien de voorafgaande toestemming in het algemeen wordt gegeven, dient zij in een apart document te zijn opgenomen en jaarlijks te worden hernieuwd.

4. De lidstaten schrijven voor dat ingeval een limietorder van een cliënt onder de heersende marktvoorwaarden niet onmiddellijk kan worden uitgevoerd, de beleggingsonderneming, tenzij de cliënt uitdrukkelijk andere instructies geeft, maatregelen moet nemen om tot een zo spoedig mogelijke uitvoering van deze order bij te dragen door de voorwaarden van het bewuste limietorder van de cliënt onmiddellijk op zodanige wijze openbaar te maken dat andere marktdeelnemers daar makkelijk kennis kunnen van krijgen. Zoals in artikel 41, lid 2, is voorgeschreven, bepalen de lidstaten dat de bevoegde autoriteiten in staat zijn ontheffing te verlenen van de verplichting tot openbaarmaking van een limietorder dat van aanzienlijke omvang is in verhouding tot de normale marktomvang.

5. Om te waarborgen dat in de maatregelen ter bescherming van de beleggers en van de billijke en ordelijke werking van de markten met de technische ontwikkelingen op de financiële markten rekening wordt gehouden en tevens een uniforme toepassing van de leden 1 tot en met 4 te garanderen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast ter omschrijving van:

- a) de voorwaarden en aard van de procedures en regelingen die resulteren in een vlotte, billijke en spoedige uitvoering van orders van cliënten en de situaties waarin of categorieën transacties waarvoor het beleggingsondernemingen is toegestaan binnen redelijke perken van het beginsel van de directe uitvoering van orders af te wijken teneinde voordeliger voorwaarden voor hun cliënt(en) te bedingen;
- b) de te volgen procedures voor het krijgen en hernieuwen van de voorafgaande toestemming van de cliënt om orders niet volgens de regels en via de systemen van een gereguleerde markt of MTF uit te voeren;

- c) de verschillende methoden die een beleggingsonderneming kan volgen om te voldoen aan haar verplichting om niet-uitgevoerde limietorders van cliënten op de markt bekend te maken.

Artikel 21

Verplichtingen van beleggingsondernemingen wanneer zij een beroep doen op verbonden agenten

1. De lidstaten schrijven voor dat een beleggingsonderneming uitsluitend op verbonden agenten een beroep mag doen om de diensten van de beleggingsonderneming te promoten, naar orders van cliënten of potentiële cliënten te dingen en deze te ontvangen en door te geven aan de betrokken beleggingsonderneming, en advies te verstrekken in verband met de financiële instrumenten of diensten die door deze beleggingsonderneming worden aangeboden.

2. De lidstaten schrijven voor dat een beleggingsonderneming die op een verbonden agent een beroep doet, volledig en onvoorwaardelijk verantwoordelijk blijft voor elke handeling of elk verzuim van de verbonden agent die voor rekening van de onderneming optreedt. De lidstaten schrijven voor dat de beleggingsonderneming erop moet toezien dat een verbonden agent onmiddellijk aan elke cliënt of potentiële cliënt mededeelt in welke hoedanigheid hij handelt en welke onderneming hij vertegenwoordigt.

3. De lidstaten dragen er zorg voor dat beleggingsondernemingen de werkzaamheden van hun verbonden agenten controleren en maatregelen nemen en procedures vaststellen om ervoor te zorgen dat deze agenten zich bij de uitoefening van hun werkzaamheden doorlopend aan deze richtlijn houden.

4. Elke lidstaat draagt er zorg voor dat verbonden agenten die op zijn grondgebied werkzaamheden uitoefenen of wensen uit te oefenen, ingeschreven worden in een openbaar register dat onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteit wordt aangelegd en bijgehouden.

De bevoegde autoriteit draagt er zorg voor dat de inschrijving van verbonden agenten in het openbaar register slechts mogelijk is wanneer is vastgesteld dat zij voldoende betrouwbaar zijn en dat zij over passende algemene, zakelijke en beroepskennis beschikken om in staat te zijn alle dienstige informatie betreffende de aangeboden dienst accuraat aan de cliënt of potentiële cliënt mede te delen.

Het register wordt regelmatig bijgewerkt en kan worden geraadpleegd door het publiek.

5. De lidstaten dragen er zorg voor dat beleggingsondernemingen uitsluitend een beroep doen op verbonden agenten die in de in lid 4 bedoelde openbare registers zijn ingeschreven.

6. De lidstaten kunnen toestaan dat de bevoegde autoriteit het aanleggen en bijhouden van het openbaar register als bedoeld in lid 4 en het toezicht op de naleving door de verbonden agenten van de in lid 4 neergelegde verplichtingen mag delegeren aan een instantie die aan de in artikel 45, lid 2, gestelde voorwaarden voldoet.

Artikel 22

Transacties met ervaren tegenpartijen

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat beleggingsondernemingen met een vergunning om orders voor rekening van cliënten en/of voor eigen rekening uit te voeren, transacties met ervaren tegenpartijen mogen sluiten zonder dat zij ertoe gehouden zijn aan de verplichtingen van de artikelen 18, 19 en 20 van deze richtlijn te voldoen.

2. Om transacties overeenkomstig lid 1 te sluiten, verlangt de beleggingsonderneming bevestiging van de potentiële tegenpartij dat zij erin toestemt als ervaren tegenpartij te worden behandeld. Deze bevestiging wordt verkregen vóór of tijdens het sluiten van de transactie, dan wel in het algemeen.

3. Voor de toepassing van dit artikel en van de artikelen 13 en 39 erkennen de lidstaten als ervaren tegenpartijen beleggingsondernemingen, kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen en alle andere vergunninghoudende of onder toezicht staande financiële intermediairs die uit hoofde van het Gemeenschapsrecht als zodanig worden aangemerkt, met uitzondering evenwel van icbe's en de beheermaatschappijen daarvan, alsook van pensioenfondsen en de beheermaatschappijen daarvan.

Als ervaren tegenpartijen kunnen ook door de lidstaten worden erkend icbe's en de beheermaatschappijen daarvan, pensioenfondsen en de beheermaatschappijen daarvan, alsmede andere ondernemingen die voldoen aan welbepaalde evenredige vereisten, met inbegrip van kwantitatieve drempels. In geval van een transactie waarbij de potentiële tegenpartijen in verschillende rechtsgebieden gevestigd zijn, respecteert de beleggingsonderneming de status van de andere onderneming zoals deze is vastgelegd op grond van het recht of de maatregelen van de lidstaat waar deze onderneming gevestigd is.

Classificatie als ervaren tegenpartij overeenkomstig de tweede alinea laat het recht van deze entiteiten onverlet om te verzoeken dat zij worden behandeld als cliënten waarvan de zakelijke betrekkingen met de beleggingsonderneming onderworpen zijn aan de artikelen 18, 19 en 20.

4. De lidstaten dragen er zorg voor dat transacties van gebruikers van deelnemers aan een gereglementeerde markt of MTF die in of via de systemen van de gereglementeerde markt of MTF plaatsvinden, worden behandeld als transacties tussen ervaren tegenpartijen.

5. Om de uniforme toepassing van de leden 1, 2 en 3 in het licht van de veranderende marktpraktijken te garanderen en de goede werking van de interne markt te bevorderen, kan de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vaststellen voor de classificatie als ervaren tegenpartij.

Afdeling 3

Markttransparantie en -integriteit

Artikel 23

Verplichting om de integriteit van de markt in stand te houden, verrichte transacties te melden en bescheiden daarvan bij te houden

1. Onverminderd de verdeling van de verantwoordelijkheden voor het toezicht op de naleving van de bepalingen van Richtlijn [...] van het Europees Parlement en de Raad [inzake marktmisbruik] houdt de bevoegde autoriteit ook toezicht op de werkzaamheden van beleggingsondernemingen om te garanderen dat deze handelen op loyale, billijke en professionele wijze en op een manier die bevorderlijk is voor de integriteit van de markt.

2. De lidstaten schrijven voor dat beleggingsondernemingen alle relevante gegevens over de door hen verrichte transacties in financiële instrumenten gedurende ten minste vijf jaar ter beschikking van de bevoegde autoriteit moeten houden, ongeacht of deze transacties voor eigen rekening dan wel voor rekening van een cliënt zijn verricht. In het geval van transacties voor rekening van cliënten bevatten de bijgehouden bescheiden alle gegevens en bijzonderheden over de identiteit van de cliënt en alle informatie die op grond van Richtlijn 91/308/EEG van de Raad ⁽¹⁾ moet worden verstrekt.

3. De lidstaten schrijven voor dat beleggingsondernemingen die transacties in tot de handel op een gereglementeerde markt toegelaten financiële instrumenten verrichten, bijzonderheden over deze transacties moeten melden aan de bevoegde autoriteit van hun lidstaat van herkomst. Deze verplichting is van toepassing ongeacht of deze transacties wel of niet op een gereglementeerde markt hebben plaatsgevonden.

4. Deze melding gebeurt zo spoedig mogelijk en uiterlijk aan het einde van de volgende werkdag. De melding behelst de naam van het gekochte/verkochte instrument, de hoeveelheid, de datum en het tijdstip van de transactie, de prijs van de transactie, de identiteit van de partij die de transactie heeft uitgevoerd en de markt, het handelssysteem of enigerlei andere voorziening waarvan gebruik is gemaakt voor de sluiting van de transactie.

5. De lidstaten schrijven voor dat deze meldingen aan de bevoegde autoriteit moeten worden verricht hetzij door de beleggingsonderneming zelf, hetzij door de gereglementeerde markt of MTF waarvan de systemen werden gebruikt om de transactie af te handelen. In de gevallen waarin transacties op een gereglementeerde markt of via een MTF rechtstreeks door de gereglementeerde markt of MTF aan de bevoegde autoriteit worden gemeld, kan de beleggingsonderneming worden ontheven van de in lid 3 neergelegde verplichting.

6. Om ervoor te zorgen dat de maatregelen ter bescherming van de marktintegriteit worden aangepast om rekening te houden met de technische ontwikkelingen op de financiële markten en om de uniforme toepassing van de leden 1 tot en met 5 te garanderen, kan de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vaststellen ter omschrijving van de methoden en regelingen voor het melden van financiële transacties, de vorm en inhoud van deze meldingen, alsmede de regelingen voor de melding ervan aan de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten.

Artikel 24

Controle van de handel in of via een MTF

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat beleggingsondernemingen die een MTF exploiteren, adequate en doeltreffende regelingen treffen om een effectieve en regelmatige controle van in of via de faciliteit gesloten transacties te vergemakkelijken zodat handelsvoorwaarden die de ordelijke werking van de markt verstoren of gedragingen die op marktmisbruik kunnen wijzen, kunnen worden onderkend.

De lidstaten dragen er zorg voor dat beleggingsondernemingen krachtens deze regelingen de overeenkomstig de eerste alinea verzamelde informatie onmiddellijk doorgeven aan de bevoegde autoriteit en deze autoriteit hun volledige medewerking verlenen bij het onderzoeken en vervolgen van gevallen van marktmisbruik welke zich in of via de MTF hebben voorgedaan.

2. Om de ordelijke en doeltreffende controle van de handel in MTF's te bevorderen teneinde de algemene marktintegriteit te ondersteunen en een uniforme toepassing van lid 1 te garanderen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast om de in lid 1 bedoelde regelingen te omschrijven.

Artikel 25

Verplichting voor beleggingsondernemingen om vaste bied- en laatprijzen bekend te maken

1. De lidstaten schrijven voor dat elke beleggingsonderneming die een vergunning heeft om voor eigen rekening te handelen, voor de aandelen waarin zij handelt een vaste bied- en laatprijs bekend moet maken voor transacties met een voor kleine beleggers gebruikelijke omvang wanneer deze aandelen tot de handel op een gereglementeerde markt zijn toegelaten en er voor deze aandelen een liquide markt bestaat.

⁽¹⁾ PB L 166 van 28.6.1991, blz. 77.

De lidstaten schrijven voor dat de in de eerste alinea bedoelde beleggingsondernemingen bij hun handel met andere beleggingsondernemingen en ervaren tegenpartijen steeds de bekendgemaakte prijzen moeten hanteren, tenzij er met de definitieve afwikkeling van de transactie samenhangende gewetigde zakelijke redenen zijn om dit niet te doen.

2. De lidstaten bepalen dat de in lid 1 vastgelegde verplichting niet geldt voor beleggingsondernemingen die niet regelmatig of doorlopend als belangrijke liquiditeitsverschaffer voor het (de) aande(e)l(en) in kwestie optreden.

3. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bij lid 1 voorgeschreven bied- en laatprijzen op een zodanige wijze bekend worden gemaakt dat zij gemakkelijk, kosteloos en tijdens de normale handelstijden regelmatig of doorlopend beschikbaar zijn voor andere marktdeelnemers.

De bevoegde autoriteit vergewist zich ervan dat de bekendgemaakte prijzen de heersende marktvoorwaarden voor dat aandeel weerspiegelen en dat de beleggingsonderneming de overeenkomstig lid 1 bekendgemaakte bied- en laatprijzen regelmatig actualiseert.

4. Om te garanderen dat de leden 1, 2 en 3 uniform worden toegepast op een manier die bevorderlijk is voor de efficiënte waardebeoordeling van aandelen en die beleggingsondernemingen de beste kansen biedt om de voordeligste voorwaarden voor hun cliënten te bedingen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast die:

- a) de gebruikelijke omvang specificeren van door kleine beleggers aangegane transacties waarvoor de beleggingsonderneming bied- en laatprijzen moet bekendmaken;
- b) aangeven voor welke aandelen of categorieën aandelen de markt voldoende liquide is om de in lid 1 neergelegde verplichting te kunnen opleggen;
- c) aangeven welke categorieën overeenkomstig lid 2 worden vrijgesteld van de in lid 1 neergelegde verplichting;
- d) specificeren met behulp van welke middelen beleggingsondernemingen aan hun in lid 3 bedoelde verplichtingen kunnen voldoen, waarbij onder meer de volgende mogelijkheden worden geboden:
 - i) door middel van de voorzieningen van gelijk welke gereglementeerde markt die het desbetreffende instrument tot de handel heeft toegelaten;
 - ii) door een beroep te doen op een derde; of
 - iii) door middel van eigen regelingen.

Artikel 26

Transparantie achteraf door beleggingsondernemingen

1. De lidstaten schrijven voor dat beleggingsondernemingen die niet volgens de regels en via de systemen van een gereglementeerde markt of MTF hetzij voor eigen rekening, hetzij voor rekening van cliënten transacties verrichten in aandelen die tot de handel op een gereglementeerde markt zijn toegelaten, de omvang en prijs van deze transacties openbaar moeten

maken, alsook het tijdstip waarop deze zijn gesloten. Deze informatie wordt onmiddellijk tegen redelijke commerciële voorwaarden openbaar gemaakt, en dat op een zodanige manier dat zij gemakkelijk toegankelijk is voor andere marktdeelnemers.

2. De bevoegde autoriteit draagt er zorg voor dat de overeenkomstig lid 1 openbaar gemaakte informatie en de termijnen voor de openbaarmaking ervan voldoen aan de voorschriften die zijn vastgesteld op grond van artikel 42. Wanneer de krachtens artikel 42 vastgestelde maatregelen voor sommige categorieën aandelentransacties in een langere meldingstermijn voorzien, geldt deze termijn mutatis mutandis ook voor soortgelijke transacties die niet volgens de regels en via de systemen van gereglementeerde markten of MTF's zijn verricht.

3. Om de transparante en ordelijke werking van de markten en de uniforme toepassing van lid 1 te garanderen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast die:

- a) specificeren met behulp van welke middelen beleggingsondernemingen aan hun in lid 1 bedoelde verplichtingen kunnen voldoen, waarbij onder meer de volgende mogelijkheden worden geboden:
 - i) door middel van de voorzieningen van gelijk welke gereglementeerde markt die het desbetreffende instrument tot de handel heeft toegelaten;
 - ii) door een beroep te doen op een derde; of
 - iii) door middel van eigen regelingen;
- b) verduidelijken hoe de in lid 1 bedoelde verplichting moet worden toegepast op transacties waarbij aandelen worden gebruikt voor zekerheids-, lenings- of andere doeleinden, waarbij de aandelenruil door andere factoren wordt beïnvloed dan door de actuele marktwaarde van het aandeel.

Artikel 27

Door MTF's in acht te nemen verplichtingen inzake de transparantie vooraf

1. De lidstaten schrijven voor dat beleggingsondernemingen die een MTF exploiteren, de via hun systemen medegedeelde actuele bied- en laatkoersen voor aandelen die tot de handel op een gereglementeerde markt zijn toegelaten, openbaar moeten maken. De lidstaten bepalen dat deze informatie tegen redelijke commerciële voorwaarden en tijdens de normale handelstijden doorlopend beschikbaar moet zijn voor het publiek.

2. De bevoegde autoriteit draagt er zorg voor dat voor de inhoud, het tijdstip en de bekendmaking van informatie vooraf door MTF's dezelfde voorschriften gelden als die welke overeenkomstig artikel 40 van toepassing zijn op transacties in dezelfde instrumenten wanneer deze op een gereglementeerde markt plaatsvinden.

Tevens passen de bevoegde autoriteiten de in lid 1 bedoelde verplichtingen niet toe op door MTF's gehanteerde handelsmethoden wanneer krachtens artikel 40 voor dezelfde handelsmethoden vrijstellingen gelden wanneer deze door gereglementeerde markten worden toegepast.

Artikel 28

Door MTF's in acht te nemen verplichtingen inzake de transparantie achteraf

1. De lidstaten schrijven voor dat beleggingsondernemingen die een MTF exploiteren, de prijs, de omvang en het tijdstip moeten bekendmaken van de volgens de regels en via de systemen van de MTF uitgevoerde transacties in aandelen die tot de handel op een gereguleerde markt zijn toegelaten. De lidstaten schrijven voor dat de bijzonderheden van al deze transacties openbaar moeten worden gemaakt tegen redelijke commerciële voorwaarden en binnen een tijdsspanne die real time zo dicht mogelijk benadert.

2. De bevoegde autoriteit draagt er zorg voor dat de inhoud en het tijdstip van de informatie achteraf, alsook de methoden voor de bekendmaking ervan aan dezelfde voorschriften voldoen als die welke krachtens artikel 42 van toepassing zijn op aandelentransacties die op een gereguleerde markt zijn verricht.

HOOFDSTUK III

RECHTEN VAN BELEGINGSONDERNEMINGEN

Artikel 29

Vrijheid van dienstverrichting

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat een beleggingsonderneming waaraan door de bevoegde autoriteiten van een andere lidstaat vergunning is verleend en waarop door deze autoriteiten toezicht wordt uitgeoefend overeenkomstig het bepaalde in deze richtlijn, op hun grondgebied vrij beleggingsdiensten en nevendiensten kunnen verrichten, mits deze diensten onder de vergunning vallen. De lidstaten mogen aan een dergelijke beleggingsonderneming geen aanvullende verplichtingen opleggen in verband met de aangelegenheden die door deze richtlijn worden bestreken.

2. Elke beleggingsonderneming die voor de eerste maal diensten op het grondgebied van een andere lidstaat wil verrichten of die het assortiment aldaar verrichte diensten wenst uit te breiden, stelt de bevoegde autoriteiten van haar lidstaat van herkomst in kennis van:

- a) de lidstaat waarin zij voornemens is werkzaamheden uit te oefenen;
- b) een programma van werkzaamheden waarin met name wordt aangegeven welke beleggingsdiensten of nevendiensten zij voornemens is te verrichten, alsook of zij van plan is om van de diensten van verbonden agenten gebruik te maken op het grondgebied van de lidstaat waar zij voornemens is diensten te verrichten.

3. De bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst doet aan de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst mededeling van de kennisgeving, zulks binnen een termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van de kennisgeving, waarna de beleggingsonderneming kan aanvangen met het verrichten van de betrokken beleggingsdienst(en) in de lidstaat van ontvangst.

4. In geval van wijziging van de overeenkomstig lid 2 verstrekte gegevens stelt de beleggingsonderneming de bevoegde

autoriteit van de lidstaat van herkomst schriftelijk van de desbetreffende wijziging in kennis, zulks ten minste 1 maand voordat de wijziging wordt doorgevoerd. De bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst stelt de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst van deze wijziging in kennis.

5. Zonder aanvullende wettelijke of bestuursrechtelijke eisen te stellen, staan de lidstaten MTF's uit andere lidstaten toe om passende voorzieningen op hun grondgebied te installeren waardoor gebruikers of deelnemers op afstand die op hun grondgebied gevestigd zijn, makkelijker toegang hebben tot en gebruik kunnen maken van de systemen van deze MTF's.

Artikel 30

Vestiging van een bijkantoor

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat een beleggingsonderneming beleggingsdiensten en nevendiensten op hun grondgebied kan verrichten door middel van de vestiging van een bijkantoor, mits deze diensten onder de vergunning vallen die in de lidstaat van herkomst aan de beleggingsonderneming is verleend.

De lidstaten mogen in verband met de aangelegenheden die door deze richtlijn worden bestreken ten aanzien van de organisatie en bedrijfsuitoefening van het bijkantoor geen aanvullende verplichtingen opleggen, met uitzondering van die welke op grond van lid 7 zijn toegestaan.

2. De lidstaten verlangen dat een beleggingsonderneming die een bijkantoor op het grondgebied van een andere lidstaat wenst te vestigen, eerst de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst daarvan in kennis stelt en deze autoriteit de volgende gegevens verstrekt:

- a) de lidstaten op het grondgebied waarvan zij voornemens is een bijkantoor te vestigen;
- b) een programma van werkzaamheden waarin met name de aangeboden diensten en de organisatiestructuur van het bijkantoor worden vermeld en wordt aangegeven of het bijkantoor voornemens is van de diensten van verbonden agenten gebruik te maken;
- c) het adres in de lidstaat van ontvangst waar documenten kunnen worden opgevraagd;
- d) de namen van de bestuurders van het bijkantoor.

3. Tenzij de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst, gelet op de voorgenomen werkzaamheden, redenen heeft om te twifelen aan de deugdelijkheid van de administratieve structuur of van de financiële positie van een beleggingsonderneming, doet zij binnen drie maanden na ontvangst van alle gegevens, mededeling van deze gegevens aan de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst en stelt zij de betrokken beleggingsonderneming hiervan in kennis.

4. Afgezien van de in lid 2 bedoelde gegevens doet de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst aan de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst mededeling van de gegevens over het erkende compensatiestelsel waarvan de beleggingsonderneming lid is overeenkomstig Richtlijn 97/9/EG. Eventuele wijzigingen in de gegevens worden door de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst aan de autoriteit van de lidstaat van ontvangst gemeld.

5. Wanneer de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst weigert de gegevens aan de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst te verstrekken, deelt zij de redenen van deze weigering binnen drie maanden na ontvangst van alle gegevens mede aan de betrokken beleggingsonderneming.

6. Zodra een mededeling van de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst is binnengekomen of wanneer deze binnen een termijn van ten hoogste twee maanden, te rekenen vanaf de datum van toezending van de mededeling door de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst, niet reageert, kan het bijkantoor gevestigd worden en met zijn werkzaamheden aanvangen.

7. De bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst neemt de verantwoordelijkheid op zich om ervoor te zorgen dat de door het bijkantoor verrichte diensten voldoen aan de eisen die in artikel 12, lid 7, en artikel 18, alsmede in de op grond van deze bepalingen genomen maatregelen worden gesteld.

De bevoegde autoriteit van de lidstaat ontvangst heeft het recht om de door het bijkantoor getroffen regelingen aan een onderzoek te onderwerpen en te verlangen deze te wijzigen, mits deze wijzigingen absoluut noodzakelijk zijn om de bevoegde autoriteit in staat stellen toezicht uit te oefenen op de naleving van de verplichtingen die in artikel 12, lid 7, en artikel 18, alsmede in de op grond van deze bepalingen genomen maatregelen zijn neergelegd.

8. Elke lidstaat draagt er zorg voor dat, wanneer een beleggingsonderneming waaraan in een andere lidstaat vergunning is verleend, op zijn grondgebied een bijkantoor heeft gevestigd, de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst van de beleggingsonderneming, in het kader van de uitoefening van haar verantwoordelijkheden en na de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst daarvan in kennis te hebben gesteld, zelf of via een gevolmachtigde in dat bijkantoor inspecties ter plaatse kan verrichten.

9. In geval van wijziging van de overeenkomstig lid 2 verstrekte gegevens stelt de beleggingsonderneming ten minste één maand vóór de doorvoering van de wijziging de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst schriftelijk van deze wijziging in kennis. Ook de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst wordt door de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst van deze wijziging in kennis gesteld.

Artikel 31

Toegang tot gereglementeerde markten

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat beleggingsondernemingen uit andere lidstaten welke een vergunning hebben gekregen om orders van cliënten uit te voeren of voor eigen rekening te handelen, het recht hebben om lid te worden van of toegang hebben tot de op hun grondgebied gevestigde gereglementeerde markten door middel van één of alle van de volgende regelingen:

- a) hetzij rechtstreeks, door in de lidstaten van ontvangst een bijkantoor te vestigen;
- b) hetzij middellijk, door in de lidstaten van ontvangst een dochteronderneming op te richten of door in de lidstaten

van ontvangst bestaande ondernemingen over te nemen die reeds lid van deze markten zijn of daartoe reeds toegang hebben; en/of

- c) hetzij door lid op afstand te worden of toegang op afstand te hebben tot de gereglementeerde markt zonder dat het nodig is in de lidstaat van herkomst van de gereglementeerde markt gevestigd te zijn, indien de handelsprocedures en -systemen van de desbetreffende markt geen fysieke aanwezigheid vergen voor het sluiten van transacties op de markt.

2. De lidstaten leggen beleggingsondernemingen die van het uit hoofde van lid 1 verleende recht gebruik maken, geen aanvullende regelgevende of administratieve verplichtingen op in verband met de aangelegenheden die door deze richtlijn worden bestreken.

3. Het uit hoofde van lid 1 verleende recht laat de verplichting van de beleggingsonderneming onverlet om te voldoen aan enigerlei transparante en objectieve zakelijke criteria die de gereglementeerde markt overeenkomstig artikel 38 oplegt als voorwaarde voor lidmaatschap of toegang.

Artikel 32

Toegang tot clearing- en afwikkelingsfaciliteiten en het recht om een afwikkelingssysteem aan te wijzen

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat beleggingsondernemingen uit andere lidstaten rechtstreeks of middellijk toegang kunnen krijgen tot de op hun grondgebied gelegen centrale-tegenpartij-, clearing- en afwikkelingssystemen voor de afhandeling van transacties in financiële instrumenten.

De lidstaten dragen er zorg voor dat de toegang van deze beleggingsondernemingen tot dergelijke systemen afhankelijk wordt gesteld van dezelfde transparante en objectieve zakelijke criteria als die welke voor lokale deelnemers gelden. De lidstaten beperken het gebruik van deze systemen niet tot de clearing en afwikkeling van transacties in financiële instrumenten welke op een op hun grondgebied gelegen gereglementeerde markt of MTF zijn gesloten.

2. De lidstaten dragen er zorg voor dat een op hun grondgebied gelegen gereglementeerde markt rechtstreekse en middellijke leden of deelnemers, alsmede leden of deelnemers op afstand het recht verleent het systeem aan te wijzen voor de afwikkeling van de op de betrokken gereglementeerde markt gesloten transacties in financiële instrumenten, mits:

- a) er zodanige koppelingen en voorzieningen tussen het aangewezen afwikkelingssysteem en allerlei andere systemen en faciliteiten bestaan dat de efficiënte en economische afwikkeling van de desbetreffende transactie gegarandeerd is; en
- b) de voor de gereglementeerde markt bevoegde autoriteit bevestigt dat de technische voorwaarden voor de afwikkeling van op de betrokken gereglementeerde markt gesloten transacties via een ander afwikkelingssysteem dan datgene dat door de gereglementeerde markt is aangewezen, een goede en ordelijke werking van de financiële markten mogelijk maken.

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde rechten van beleggingsondernemingen doen niet af aan het recht van exploitanten van centrale-tegenpartij-, clearing- of effectenafwikkelingssystemen om op gewettigde zakelijke gronden te weigeren de verlangde diensten beschikbaar te stellen.

4. Om een uniforme toepassing van de leden 1, 2 en 3 te garanderen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast ter verduidelijking van:

- a) de aard van de technische koppelingen tussen de door beleggingsondernemingen aangewezen afwikkelingssystemen en andere systemen en faciliteiten die nodig zijn om de efficiënte en economische afwikkeling van transacties te garanderen, alsook de voorwaarden waaronder deze koppelingen toereikend moeten worden geacht voor de toepassing van dit artikel;
- b) de overwegingen waarmee een bevoegde autoriteit rekening mag houden bij de toetsing of de afwikkeling van op een gereglementeerde markt gesloten transacties via een ander effectenafwikkelingssysteem dan datgene dat door de gereglementeerde markt is aangewezen, eventueel afbreuk kan doen aan de goede en ordelijke werking van de financiële markten.

TITEL III

GEREGLEMENTEERDE MARKTEN

Artikel 33

Vergunningverlening en toepasselijk recht

1. De lidstaten verlenen alleen een vergunning als gereglementeerde markt aan de op hun grondgebied gevestigde entiteiten die aan het bepaalde in deze titel voldoen.

Er wordt pas een vergunning als gereglementeerde markt verleend wanneer de bevoegde autoriteit ervan overtuigd is dat zowel de marktexploitant als de regels en systemen van de gereglementeerde markt voldoen aan de in deze titel vastgelegde voorschriften.

2. De lidstaten schrijven voor dat de gereglementeerde markt de taken die met de organisatie en exploitatie ervan verband houden, onder het toezicht en de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteit vervult. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde autoriteit regelmatig toezicht houdt op de naleving door de gereglementeerde markten van het bepaalde in deze titel.

3. Onverminderd eventuele terzake dienende bepalingen van Richtlijn 2002/.../EG [inzake marktmisbruik] is het publiek recht dat op de volgens de regels en via de systemen van de gereglementeerde markt gesloten transacties van toepassing is het recht van de lidstaat van herkomst van de gereglementeerde markt.

4. De lidstaten schrijven voor dat de gereglementeerde markt de bevoegde autoriteit in kennis moet stellen van elke voorgenomen wijziging in de voorwaarden waaronder de ver-

gunning is verleend of in haar programma van werkzaamheden.

De bevoegde autoriteit weigert de voorgenomen wijzigingen toe te staan wanneer het resulterende programma van werkzaamheden niet aan de in deze titel gestelde voorwaarden voldoet.

5. De lidstaten bepalen dat de bevoegde autoriteit de aan een gereglementeerde markt verleende vergunning mag intrekken wanneer niet-naleving van het bepaalde in deze titel in aantoonbare en significante mate afbreuk heeft gedaan of kan doen aan de gezonde en prudente exploitatie van de gereglementeerde markt of de goede en ordelijke werking van de financiële markten.

Artikel 34

Aan de marktexploitant gestelde eisen

1. De lidstaten schrijven voor dat de marktexploitant als voldoende betrouwbaar bekend moet staan en over voldoende ervaring moet beschikken teneinde een gezond en prudent beheer van de gereglementeerde markt te garanderen. De lidstaten schrijven tevens voor dat de gereglementeerde markt de bevoegde autoriteit in kennis moet stellen van wijzigingen in de identiteit van de personen die het bedrijf van de gereglementeerde markt feitelijk leiden.

De bevoegde autoriteit weigert de voorgenomen wijzigingen in het personeelsbestand van de marktexploitant goed te keuren wanneer er objectieve en aantoonbare redenen zijn om aan te nemen dat deze wijzigingen een bedreiging vormen voor het gezonde en prudente beheer van de gereglementeerde markt.

2. De lidstaten dragen er zorg voor dat de marktexploitant met name verantwoordelijk is om erop toe te zien dat de gereglementeerde markt aan alle in deze titel vastgelegde voorschriften voldoet.

3. De lidstaten schrijven voor dat de marktexploitant ten tijde van de verlening van de vergunning en doorlopend over voldoende financiële middelen moet beschikken om de ordelijke werking van de gereglementeerde markt te bevorderen, gelet op de aard en omvang van de op de gereglementeerde markt gesloten transacties en het gamma en de draagwijdte van de risico's waaraan de gereglementeerde markt is blootgesteld.

4. Om een uniforme toepassing van lid 3 te garanderen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast om aan te geven hoeveel financiële middelen een marktexploitant moet aanhouden, rekening houdend met eventuele andere regelingen die door de gereglementeerde markt kunnen worden getroffen om de risico's waaraan deze is blootgesteld te beperken.

5. Marktexploitanten die volgens de bevoegde autoriteit van hun lidstaat van herkomst aan lid 1 voldoen, worden geacht aan deze eisen te voldoen wanneer zij in een andere lidstaat een vergunning aanvragen om een gereglementeerde markt in te richten.

*Artikel 35***Eisen die worden gesteld aan personen die feitelijke zeggenschap over een gereglementeerde markt uitoefenen**

1. De lidstaten schrijven voor dat personen die in een positie verkeren om rechtstreeks of middellijk feitelijke zeggenschap over een gereglementeerde markt uit te oefenen, geschikt moeten zijn.
2. De lidstaten schrijven voor dat een gereglementeerde markt gehouden is tot kennisgeving aan de bevoegde autoriteit en openbaarmaking van:
 - a) informatie betreffende haar eigendomsstructuur en met name de identiteit en omvang van de belangen van partijen die in een positie verkeren om zeggenschap over de exploitatie van de gereglementeerde markt uit te oefenen;
 - b) elke eigendomsoverdracht die aanleiding geeft tot een wijziging van de identiteit van de personen die de feitelijke zeggenschap uitoefenen.
3. De bevoegde autoriteit weigert de voorgenomen wijzigingen in de zeggenschap over de gereglementeerde markt goed te keuren wanneer er objectieve en aantoonbare redenen zijn om aan te nemen dat deze wijzigingen een bedreiging vormen voor het gezonde en prudente beheer van de gereglementeerde markt.

*Artikel 36***Organisatorische eisen**

De lidstaten schrijven voor dat een gereglementeerde markt:

- a) regelingen moet hebben getroffen voor het duidelijk onderkennen en aanpakken van potentiële negatieve gevolgen voor de exploitatie van de gereglementeerde markt of voor de deelnemers aan deze markt van elk conflict tussen de belangen van de gereglementeerde markt, de eigenaars ervan of de exploitanten ervan en de goede werking van de gereglementeerde markt, in het bijzonder wanneer dergelijke belangenconflicten afbreuk kunnen doen aan de vervulling van enigerlei taken die door de bevoegde autoriteit aan de gereglementeerde markt zijn gedelegeerd;
- b) adequaat toegerust moet zijn om de gelopen risico's te beheersen, in passende regelingen en systemen moet voorzien om alle risico's van betekenis voor de exploitatie te onderkennen en doeltreffende maatregelen moet hebben genomen om deze risico's te beperken;
- c) regelingen moet hebben getroffen voor een gezond beheer van de technische operaties van het systeem en onder meer doeltreffende voorzorgsmaatregelen moet hebben genomen om met systeemstoringen verband houdende risico's te ondervangen;
- d) transparante en niet-discretionaire regels en procedures moet hebben vastgesteld die een efficiënte uitvoering van orders in overeenstemming met objectieve criteria garanderen, zodat de marktdeelnemers op elk moment voor de beoogde transactieomvang in staat zijn de beste marktprijzen te verkrijgen. Deze regels en procedures zijn onderworpen

aan de voorafgaande goedkeuring van de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst;

- e) doeltreffende regelingen moet hebben getroffen voor een efficiënte en tijdige afhandeling van de volgens haar regels en via haar systemen uitgevoerde transacties.

*Artikel 37***Toelating van financiële instrumenten tot de handel**

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat gereglementeerde markten duidelijke en transparante regels hebben vastgesteld betreffende de toelating van financiële instrumenten tot de handel. De lidstaten schrijven voor dat deze regels door de bevoegde autoriteit moeten worden goedgekeurd, rekening houdend met alle overeenkomstig lid 6 aangenomen uitvoeringsmaatregelen.

Deze regels zorgen ervoor dat alle financiële instrumenten die tot de handel op een gereglementeerde markt worden toegelaten, uitgegeven zijn op een manier die bevorderlijk is voor vrije verhandelbaarheid en handel onder billijke, ordelijke en efficiënte voorwaarden.

2. In het geval van derivaten zorgen de regels er met name voor dat het derivatencontract zodanig is geconcipieerd dat een ordelijke koersvorming zowel van het derivaat als op de onderliggende markt wordt bewerkstelligd en dat er in efficiënte afwikkelingsvoorwaarden wordt voorzien.

3. Bovendien de in de leden 1 en 2 neergelegde verplichtingen schrijven de lidstaten voor dat de gereglementeerde markt doeltreffende regelingen moet treffen en handhaven om te verifiëren of emittenten van effecten waarvan toelating tot de handel wordt overwogen, voldoen aan hun uit het Gemeenschapsrecht voortvloeiende verplichtingen betreffende de initiele, doorlopende of specifieke financiële informatieverstrekking.

De bevoegde autoriteit draagt er zorg voor dat de gereglementeerde markt regelingen treft die het makkelijker maken voor haar leden of deelnemers om toegang te krijgen tot overeenkomstig het Gemeenschapsrecht openbaar gemaakte informatie.

4. De lidstaten dragen er zorg voor dat gereglementeerde markten de nodige regelingen hebben getroffen om regelmatig na te gaan of de door hen tot de handel toegelaten financiële instrumenten nog steeds aan de toelatingsvoorwaarden voldoen.

5. De lidstaten bepalen dat zodra een op hun grondgebied uitgegeven effect tot de handel op een gereglementeerde markt is toegelaten, dit effect vervolgens tot de handel op een andere gereglementeerde markt kan worden toegelaten zonder dat daartoe de toestemming van de emittent is vereist. De emittent wordt door de betrokken gereglementeerde markt in kennis gesteld van het feit dat zijn effecten op deze gereglementeerde markt worden verhandeld. De emittent is op generlei wijze verplicht de overeenkomstig lid 3 te verstrekken informatie rechtstreeks mede te delen aan enigerlei gereglementeerde markt die zijn effecten zonder zijn toestemming tot de handel heeft toegelaten.

6. Om een uniforme toepassing van de leden 1 tot en met 5 te garanderen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast:

- a) tot specificatie van de kenmerken van de verschillende categorieën instrumenten die door de gereglementeerde markt in aanmerking dienen te worden genomen bij de beoordeling van de vraag of een instrument uitgegeven is op een manier die beantwoordt aan de in de tweede alinea van lid 1 gestelde voorwaarden voor de toelating tot de handel op de onderscheiden marktsegmenten die de gereglementeerde markt exploiteert;
- b) tot verduidelijking van de regelingen die de gereglementeerde markt moet treffen opdat deze geacht wordt te hebben voldaan aan haar verplichting om te verifiëren of de emittent van een effect zijn uit het Gemeenschapsrecht voortvloeiende verplichtingen betreffende de initiële, doorlopende of specifieke financiële informatieverstrekking nakomt.

Artikel 38

Opschorting van de handel en uitsluiting van instrumenten van de handel

1. Onverminderd het krachtens artikel 46, lid 1, onder j) en k), aan de bevoegde autoriteit verleende recht om de opschorting van de handel in een instrument of de uitsluiting van een instrument van de handel te eisen, mag de gereglementeerde markt de handel in een financieel instrument opschorten of een financieel instrument van de handel uitsluiten wanneer dit instrument niet langer aan haar regels voldoet, tenzij een dergelijke maatregel de belangen van de beleggers of de ordelijke werking van de markt zou schaden.

De lidstaten dragen er zorg voor dat een gereglementeerde markt die de handel in een financieel instrument opschort of een financieel instrument van de handel uitsluit, deze beslissing openbaar maakt en de bevoegde autoriteit in kennis stelt van de terzake dienende informatie. De bevoegde autoriteit dient de bevoegde autoriteiten van de overige lidstaten daarvan in kennis te stellen.

2. Een bevoegde autoriteit die de opschorting van de handel in een financieel instrument of de uitsluiting van een financieel instrument van de handel op één of meer gereglementeerde markten eist, maakt haar beslissing onmiddellijk openbaar en stelt de bevoegde autoriteiten van de overige lidstaten daarvan in kennis.

Artikel 39

Toegang tot een gereglementeerde markt

1. De lidstaten verlangen dat een gereglementeerde markt op objectieve en zakelijke criteria gebaseerde, transparante regels vaststelt en handhaaft die de toegang tot of het lidmaatschap van de gereglementeerde markt regelen. In deze regels worden alle door de leden of deelnemers in acht te nemen verplichtingen gespecificeerd die voortvloeien uit:

- a) de opzet en het beheer van de gereglementeerde markt;
- b) de regels inzake markttransacties;
- c) de beroepsnormen die gelden voor de personen die op en in samenwerking met de markt opereren;
- d) de regels en procedures voor de clearing en afwikkeling van transacties die op de gereglementeerde markt zijn gesloten.

De lidstaten dragen er tevens zorg voor dat gereglementeerde markten doelmatige regelingen treffen om toezicht te houden op de voortdurende naleving van deze regels door de leden en deelnemers.

2. De lidstaten dragen er zorg voor dat gereglementeerde markten het lidmaatschap of de toegang beperken tot ervaren tegenpartijen als bedoeld in artikel 22, lid 3.

3. De lidstaten dragen er zorg voor dat de regels die de toegang tot of het lidmaatschap van een gereglementeerde markt regelen, rechtstreekse of middellijke deelneming, dan wel deelneming op afstand van beleggingsondernemingen mogelijk maken.

4. Zonder aanvullende wettelijke of bestuursrechtelijke eisen te stellen, staan de lidstaten gereglementeerde markten uit andere lidstaten toe om passende voorzieningen op hun grondgebied te installeren waardoor gebruikers of deelnemers op afstand die op hun grondgebied gevestigd zijn, beter in staat zijn toegang te krijgen tot deze markten en erop te handelen.

5. De lidstaten schrijven voor dat een gereglementeerde markt de lijst van haar leden en deelnemers periodiek aan de bevoegde autoriteit moet mededelen.

Artikel 40

Controle van de handel op gereglementeerde markten

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat gereglementeerde markten doelmatige regelingen en procedures invoeren en handhaven om een regelmatige controle van door hun leden of deelnemers volgens hun regels en via hun systemen gesloten transacties mogelijk te maken, zodat inbreuken op deze regels, handelsvoorwaarden die de ordelijke werking van de markt verstoren of gedragingen die op marktmisbruik kunnen wijzen, kunnen worden onderkend.

2. De lidstaten schrijven voor dat gereglementeerde markten inbreuken op hun regels of op wettelijke verplichtingen ter bescherming van de marktintegriteit aan de bevoegde autoriteit moeten melden. De lidstaten schrijven tevens voor dat een gereglementeerde markt de terzake dienende informatie onmiddellijk moet mededelen aan de bevoegde autoriteit en deze autoriteit haar volledige medewerking moet verlenen bij het onderzoeken en vervolgen van gevallen van marktmisbruik welke zich in of via de systemen van de gereglementeerde markt hebben voorgedaan.

*Artikel 41***Door geregementeerde markten in acht te nemen verplichtingen inzake de transparantie vooraf**

1. De lidstaten schrijven voor dat geregementeerde markten de via hun systemen medegedeelde actuele bied- en laatkoersen voor tot de handel toegelaten aandelen openbaar moeten maken. De lidstaten bepalen dat deze informatie tegen redelijke commerciële voorwaarden en tijdens de normale handelstijden doorlopend beschikbaar moet zijn voor het publiek.

De lidstaten schrijven tevens voor dat elke geregementeerde markt door middel van dezelfde regelingen als die welke worden toegepast voor de openbaarmaking van de uit hoofde van de eerste alinea te verstrekken informatie, vaste bied- en laatkoersen moet bekendmaken voor aandelen die de markt tot de handel heeft toegelaten en die haar conform artikel 25 door beleggingsondernemingen worden medegedeeld.

2. De lidstaten bepalen dat de bevoegde autoriteiten geregementeerde markten kunnen ontheffen van de verplichting om de in lid 1 bedoelde informatie bekend te maken wanneer het gaat om transacties waarvan de omvang aanzienlijk is in verhouding tot de normale omvang van de markt voor het desbetreffende aandeel of aandelentype.

3. Om een uniforme toepassing van de leden 1 en 2 te garanderen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast betreffende:

- a) het gamma van bied- en laatkoersen of noteringen van aangewezen market makers en de omvang van de handelsposities tegen deze koersen welke openbaar moeten worden gemaakt;
- b) de categorieën orders of noteringen van market makers welke openbaar moeten worden gemaakt;
- c) voor welke omvang of categorie van transacties overeenkomstig lid 2 ontheffing mag worden verleend van de verplichting tot informatieverstrekking vooraf;
- d) de toepasselijkheid van de leden 1 en 2 op handelsmethoden die worden gehanteerd door geregementeerde markten die transacties volgens hun regels sluiten op basis van koersen die niet volgens de regels en via de systemen van de geregementeerde markt of door middel van periodieke veilingen tot stand zijn gekomen;
- e) de te treffen adequate regelingen om de informatie tegen redelijke commerciële voorwaarden openbaar te maken.

*Artikel 42***Door geregementeerde markten in acht te nemen verplichtingen inzake de transparantie achteraf**

1. De lidstaten verlangen dat geregementeerde markten overgaan tot de openbaarmaking van de prijs, de omvang en

het tijdstip van de volgens hun regels en via hun systemen uitgevoerde transacties in tot de handel toegelaten aandelen. De lidstaten schrijven voor dat de bijzonderheden in verband met al deze transacties openbaar moeten worden gemaakt tegen redelijke commerciële voorwaarden en binnen een tijdsperiode die real time zo dicht mogelijk benadert.

De lidstaten schrijven tevens voor dat geregementeerde markten door middel van de regelingen die voor de openbaarmaking van de uit hoofde van de eerste alinea te verstrekken informatie worden gebruikt, moeten overgaan tot de openbaarmaking van nadere bijzonderheden over transacties in aandelen die zij tot de handel hebben toegelaten en die hun overeenkomstig artikel 26, lid 1, door beleggingsondernemingen worden gemeld.

2. De lidstaten bepalen dat de bevoegde autoriteit geregementeerde markten mag toestaan de bekendmaking uit te stellen van nadere bijzonderheden over transacties waarvan de omvang aanzienlijk is in verhouding tot de normale omvang van de markt voor het desbetreffende aandeel of aandelentype. De bevoegde autoriteit moet vooraf haar goedkeuring hechten aan de voorgenomen regelingen voor de uitgestelde bekendmaking van handelstransacties en erop toezien dat deze regelingen duidelijk aan de marktdeelnemers en het beleggerspubliek worden bekendgemaakt.

3. Om de goede en ordelijke werking van de financiële markten te waarborgen en een uniforme toepassing van de leden 1 en 2 te garanderen, stelt de Commissie overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure uitvoeringsmaatregelen vast betreffende:

- a) de draagwijdte en inhoud van de openbaar te maken informatie;
- b) de voorwaarden waaronder een geregementeerde markt de bekendmaking van handelstransacties mag uitstellen en de transactievolumes of aandelentypen waarvoor uitgestelde bekendmaking is toegestaan;
- c) de te treffen adequate regelingen om de informatie tegen redelijke commerciële voorwaarden openbaar te maken.

*Artikel 43***Voorschriften inzake clearingfaciliteiten**

1. De lidstaten bepalen dat geregementeerde markten het recht hebben passende afspraken met een centrale tegenpartij of clearinginstelling uit een andere lidstaat te maken met het oog op de schuldvernieuwing of -vergelijking met betrekking tot sommige of alle handelstransacties die marktdeelnemers volgens hun regels en via hun systemen hebben gesloten.

2. De voor een geregementeerde markt bevoegde autoriteit mag de gebruikmaking van centrale tegenpartijen of clearinginstellingen uit andere lidstaten niet verbieden, behalve indien kan worden aangetoond dat zulks noodzakelijk is om de ordelijke werking van de geregementeerde markt te handhaven.

Artikel 44

Lijst van gereguleerde markten

Elke lidstaat stelt de lijst op van de gereguleerde markten waarvan hij de lidstaat van herkomst is en deelt deze lijst mede aan de overige lidstaten en aan de Commissie. Elke wijziging van deze lijst wordt op dezelfde wijze medegedeeld. De Commissie maakt de lijst van alle gereguleerde markten bekend in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* en werkt deze lijst ten minste eens per jaar bij.

TITEL IV

BEVOEGDE AUTORITEITEN

HOOFDSTUK I

AANWIJZING, BEVOEGDHEDEN, MIDDELEN EN VERHAALPROCEDURES

Artikel 45

Aanwijzing van bevoegde autoriteiten

1. Elke lidstaat wijst een bevoegde autoriteit aan die elk van de in de onderscheiden bepalingen van deze richtlijn omschreven taken vervult. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de identiteit van de bevoegde autoriteit die voor de vervulling van elk van deze taken verantwoordelijk is, met vermelding van een eventuele taakverdeling.

De Commissie maakt de lijst van bevoegde autoriteiten bekend in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* en werkt deze lijst ten minste eens per jaar bij.

2. De in lid 1 bedoelde autoriteiten hebben een openbaar karakter, hetgeen geen afbreuk doet aan de mogelijkheid om taken aan andere entiteiten te delegeren wanneer zulks uitdrukkelijk is bepaald.

Een dergelijke delegatie kan alleen plaatsvinden mits er een duidelijk afgebakend en goed gedocumenteerd kader voor het vervullen van de gedelegeerde taken tot stand is gebracht. Voordat tot delegatie wordt overgegaan, vergewissen de bevoegde autoriteiten zich ervan dat de instantie waaraan taken zullen worden gedelegeerd, in staat is en over de middelen beschikt om zich daadwerkelijk van alle verantwoordelijkheden te kwijten en tevens de nodige regelingen heeft getroffen om potentiële negatieve gevolgen van eventuele belangenconflicten tussen de uitvoering van de gedelegeerde taken en enigerlei andere zakelijke of eigenbelangen te onderkennen en te vermijden.

De bevoegde autoriteiten onderwerpen de doeltreffendheid van deze regeling op gezette tijden aan een onderzoek. Zij blijven de eindverantwoordelijkheid dragen voor het garanderen van de toepassing van de overeenkomstig deze richtlijn vastgestelde voorschriften.

3. Ingeval een lidstaat meer dan één bevoegde autoriteit aanwijst voor het toezicht op de naleving van het bepaalde in deze richtlijn, worden hun respectieve taken duidelijk omschreven en werken zij onderling nauw samen.

Elke lidstaat draagt er zorg voor dat een dergelijke samenwerking ook plaatsvindt tussen de bevoegde autoriteiten in de zin van deze richtlijn en de bevoegde autoriteiten die in de betrokken lidstaat verantwoordelijk zijn voor het toezicht op krediet- en andere financiële instellingen, alsmede op verzekeringsondernemingen.

De lidstaten dragen er zorg voor dat deze autoriteiten alle informatie uitwisselen die essentieel of dienstig is voor de uitoefening van hun taken.

Artikel 46

Aan de bevoegde autoriteiten te verlenen bevoegdheden

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde autoriteiten alle toezichts-, onderzoek- en handhavingsbevoegdheden bezitten die nodig zijn voor de vervulling van hun taken. Zij oefenen deze bevoegdheden in overeenstemming met de nationale wetgeving rechtstreeks uit of, in voorkomend geval, in samenwerking met andere autoriteiten, met inbegrip van rechterlijke instanties.

De lidstaten dragen er met name zorg voor dat de bevoegde autoriteiten ten minste de bevoegdheid bezitten om:

- a) toegang te verkrijgen tot ieder document, in gelijk welke vorm;
- b) aanvullende inlichtingen te verlangen van iedere persoon, beleggingsonderneming of gereguleerde markt, en in voorkomend geval een persoon op te roepen en te onderwerpen om inlichtingen te verkrijgen;
- c) inspecties ter plaatse te verrichten;
- d) bestaande overzichten van telefoon- en dataverkeer op te eisen;
- e) te eisen dat een praktijk die in strijd is met de krachtens deze richtlijn vastgestelde voorschriften, wordt beëindigd;
- f) de bevrozing en/of beslaglegging op activa te verlangen;
- g) een tijdelijk verbod op beroepsuitoefening te verlangen;
- h) informatie te verlangen van accountants van vergunninghoudende entiteiten;
- i) elke maatregel te nemen om ervoor te zorgen dat vergunninghoudende entiteiten zich aan de wettelijke voorschriften blijven houden;
- j) de opschorting van de handel in een financieel instrument te eisen;
- k) te eisen dat een financieel instrument van de handel op een gereguleerde markt of op een ander handelsplatform wordt uitgesloten;
- l) rechterlijke bevelen te verkrijgen en andere maatregelen te nemen om deze wettelijke, bestuursrechtelijke en onderzoekbevoegdheden af te dwingen;

m) administratieve sancties op te leggen;

n) strafrechtelijke vervolgingsprocedures in te stellen of in te leiden.

2. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde autoriteiten over de passende middelen beschikken om hun taken te vervullen en dat het personeel van deze autoriteiten zich aan beroepsnormen houdt en onderworpen is aan passende interne procedures of gedragsregels die met name voorzien in de bescherming van de persoonsgegevens, de billijkheid van de procedures en de inachtneming van de vertrouwelijkheid en het beroepsgeheim.

Artikel 47

Sancties

1. Onverminderd de voor de intrekking van de vergunning geldende procedures en onverminderd het recht van de lidstaten tot het opleggen van strafrechtelijke sancties, dragen de lidstaten er zorg voor dat overeenkomstig hun nationale wetgeving door de bevoegde autoriteiten passende administratieve maatregelen of administratieve sancties kunnen worden opgelegd aan de verantwoordelijke personen indien krachtens deze richtlijn vastgestelde bepalingen niet worden nageleefd. De lidstaten zien erop toe dat deze maatregelen doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

2. De lidstaten stellen de sancties vast die moeten worden toegepast indien geen medewerking wordt verleend bij een onderzoek.

3. De lidstaten bepalen dat de bevoegde autoriteit enigerlei maatregel of sanctie die wordt opgelegd voor schending van de bij deze richtlijn aangenomen bepalingen openbaar mag maken, tenzij deze openbaarmaking de financiële markten ernstig zou verstoren of onevenredige schade zou toebrengen aan de betrokken partijen.

Artikel 48

Recht van beroep

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat elk besluit dat is genomen op grond van wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die overeenkomstig deze richtlijn zijn vastgesteld, naar behoren gemotiveerd is en vatbaar is voor beroep bij of toetsing door de rechter. Dit geldt eveneens voor het geval er binnen zes maanden na indiening geen beslissing is genomen aangaande een vergunningsaanvraag die alle vereiste gegevens bevat.

2. Met betrekking tot het in lid 1 bedoelde recht van beroep bepalen de lidstaten dat één of meer van onderstaande, naar nationaal recht bepaalde instanties zich in het belang van de consument en overeenkomstig het nationale recht tot de bevoegde autoriteit of de rechter kunnen wenden:

- a) overheidsinstanties of de vertegenwoordigers ervan;
- b) consumentenorganisaties die een rechtmatig belang hebben bij de bescherming van de consument;
- c) beroepsorganisaties die een rechtmatig belang hebben bij een optreden ter bescherming van de consument.

Artikel 49

Buitengerechtelijke procedure voor de regeling van klachten van beleggers

1. De lidstaten voorzien in efficiënte en doeltreffende klachten- en verhaalsprocedures voor de buitengerechtelijke beslechting van consumentengeschillen betreffende het verrichten door beleggingsondernemingen van beleggingsdiensten en neven-diensten, waarbij in voorkomend geval van bestaande organen gebruik wordt gemaakt.

2. De lidstaten dragen er zorg voor dat de doeltreffende samenwerking tussen deze organen bij de beslechting van grensoverschrijdende geschillen niet wordt gehinderd door wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen.

Artikel 50

Beroepsgeheim

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat alle personen die werkzaam zijn of zijn geweest voor de bevoegde autoriteiten of voor instanties waaraan overeenkomstig artikel 45, lid 2, taken zijn gedelegeerd, alsmede accountants of deskundigen die in opdracht van de bevoegde autoriteiten handelen, aan het beroepsgeheim gebonden zijn. De vertrouwelijke gegevens waarvan deze personen beroepshalve kennis krijgen, mogen aan geen enkele persoon of autoriteit bekend worden gemaakt, behalve in een samengevatte of geaggregeerde vorm, zodat individuele beleggingsondernemingen niet kunnen worden geïdentificeerd, zulks onverminderd de gevallen die onder het strafrecht vallen.

2. Indien een beleggingsonderneming failliet is verklaard of op grond van een rechterlijke uitspraak moet worden geliquideerd, mogen vertrouwelijke gegevens die geen betrekking hebben op derden die betrokken zijn bij pogingen om de beleggingsonderneming te redden, in het kader van civiele of handelsrechtelijke procedures openbaar worden gemaakt.

Artikel 51

Betrekkingen met accountants

1. De lidstaten schrijven minimaal voor dat iedere persoon die is toegelaten in de zin van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad ⁽¹⁾, en die bij een beleggingsonderneming de taak verricht zoals bedoeld in artikel 51 van Richtlijn 78/660/EEG van de Raad ⁽²⁾, artikel 37 van Richtlijn 83/349/EEG of artikel 31 van Richtlijn 85/611/EEG, dan wel een andere wettelijke taak, de verplichting heeft aan de bevoegde autoriteiten snel melding te doen van elk feit of besluit met betrekking tot deze onderneming, waarvan hij bij de uitvoering van die taken kennis heeft gekregen en dat van dien aard is:

- a) dat het een inbreuk ten gronde inhoudt op de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die de voorwaarden voor de vergunningverlening vaststellen of specifiek de uitoefening van de werkzaamheden van beleggingsondernemingen regelen;

⁽¹⁾ PB L 126 van 12.5.1985, blz. 20.

⁽²⁾ PB L 222 van 14.8.1978, blz. 11.

b) dat het de bedrijfscontinuïteit van de beleggingsonderneming aantast;

c) dat het leidt tot weigering van de goedkeuring van de jaarrekening of tot het uiten van voorbehouden.

Deze persoon heeft tevens de verplichting melding te doen van feiten en besluiten waarvan hij kennis heeft gekregen bij de uitvoering van één van de taken als beschreven in de eerste alinea bij een onderneming die uit een zeggenschapsband voortvloeiende nauwe banden heeft met de beleggingsonderneming waar deze persoon bovengenoemde taak uitvoert.

2. Melding te goeder trouw aan de bevoegde autoriteiten door de personen die zijn toegelaten in de zin van Richtlijn 84/253/EEG van de in lid 1 bedoelde feiten of besluiten vormt geen inbreuk op ongeacht welke op grond van een contact of van een wettelijke bepaling opgelegde beperking inzake de openbaarmaking van informatie, en leidt voor de betrokken persoon tot geen enkele vorm van aansprakelijkheid.

HOOFDSTUK II

SAMENWERKING TUSSEN BEVOEGDE AUTORITEITEN VAN VERSCHILLENDE LIDSTATEN

Artikel 52

Verplichting tot samenwerking

1. De bevoegde autoriteiten van verschillende lidstaten werken onderling samen wanneer dat voor de vervulling van de hun krachtens deze richtlijn toevertrouwde taken nodig is, waartoe zij gebruik maken van de bevoegdheden waarover zij hetzij uit hoofde van deze richtlijn, hetzij ingevolge nationale wetgeving beschikken.

De bevoegde autoriteiten verlenen bijstand aan de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten. Zij wisselen met name informatie uit en werken samen bij onderzoekactiviteiten.

2. De lidstaten nemen de nodige administratieve en organisatorische maatregelen ter vergemakkelijking van de verlening van de bijstand waarin lid 1 voorziet.

De bevoegde autoriteiten kunnen van hun bevoegdheden gebruik maken ten behoeve van de samenwerking, zelfs in de gevallen waarin het onderzochte gedrag niet strijdig is met in de betrokken lidstaat van kracht zijnde regelgeving.

3. Wanneer een bevoegde autoriteit ervan overtuigd is dat er door niet onder haar toezicht staande entiteiten op het grondgebied van een andere lidstaat handelingen worden of zijn uitgevoerd die strijdig zijn met de bepalingen van deze richtlijn, geeft zij hiervan zo specifiek mogelijk kennis aan de bevoegde autoriteit van de andere lidstaat. Laatstgenoemde autoriteit neemt de nodige maatregelen en stelt de kennisgevende bevoegde autoriteit van het resultaat van de maatregelen in kennis, alsmede, voorzover mogelijk, van belangrijke tussentijdse ontwikkelingen.

Artikel 53

Samenwerking bij onderzoeken

1. Een bevoegde autoriteit van een lidstaat kan om de medewerking van de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat verzoeken voor een verificatie ter plaatse of bij een onderzoek.

De bevoegde autoriteiten die een dergelijk verzoek hebben ontvangen, geven hieraan binnen het kader van hun bevoegdheden gevolg:

- a) hetzij door de verificatie zelf te verrichten;
- b) hetzij door de verzoekende autoriteiten toestemming te verlenen om de verificatie te verrichten;
- c) hetzij door toe te staan dat de verificatie wordt verricht door een accountant of deskundige.

2. Een bevoegde autoriteit kan een verzoek om samenwerking bij het verrichten van een onderzoek als bedoeld in lid 1 alleen van de hand wijzen:

- a) wanneer een dergelijke onderzoek gevaar zou kunnen opleveren voor de soevereiniteit, de veiligheid of de openbare orde van de aangezochte lidstaat;
- b) indien voor dezelfde feiten en tegen dezelfde personen reeds een gerechtelijke procedure is ingeleid bij de autoriteiten van de aangezochte lidstaat;
- c) indien tegen dezelfde personen en voor dezelfde feiten in de aangezochte lidstaat reeds een onherroepelijke uitspraak is gedaan.

In geval van een dergelijke weigering stelt de bevoegde autoriteit de verzoekende bevoegde autoriteit daarvan in kennis, waarbij zij zo gedetailleerd mogelijke informatie verstrekt.

Artikel 54

Uitwisseling van gegevens

1. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten verstrekken elkaar onmiddellijk alle gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de taken waarin de overeenkomstig deze richtlijn vastgestelde voorschriften voorzien.

Artikel 50 belet niet dat tussen de bevoegde autoriteiten uitwisseling van gegevens plaatsvindt als bedoeld in deze richtlijn.

De bevoegde autoriteiten geven aan welke aldus verstrekte gegevens of welk deel daarvan als vertrouwelijk moet worden aangemerkt en derhalve onder het beroepsgeheim valt.

Overeenkomstig de in artikel 59, lid 2, bedoelde procedure kan de Commissie uitvoeringsmaatregelen vaststellen betreffende de procedures voor de uitwisseling van gegevens.

2. De bevoegde autoriteiten die uit hoofde van lid 1 of de artikelen 51 en 58 vertrouwelijke gegevens ontvangen, mogen deze uitsluitend gebruiken voor de uitoefening van hun taken:

- a) om te onderzoeken of wordt voldaan aan de voorwaarden voor de toegang tot de werkzaamheden van beleggingsondernemingen en ter vergemakkelijking van het toezicht, op individuele of op geconsolideerde basis, op de voorwaarden waaronder de werkzaamheden worden uitgeoefend, in het bijzonder ten aanzien van de in Richtlijn 93/6/EEG gestelde vereisten inzake kapitaaltoereikendheid, de administratieve en boekhoudkundige organisatie en de interne controle;
- b) voor het toezicht op de goede werking van de handelsplatforms;
- c) voor het opleggen van sancties;
- d) in het kader van een administratief beroep tegen een besluit van de bevoegde autoriteit; of
- e) bij rechtszaken die aanhangig zijn gemaakt overeenkomstig artikel 48.

Wanneer de bevoegde autoriteit die de gegevens heeft verstrekt daarin toestemt, mag de ontvangende autoriteit de gegevens evenwel voor andere doeleinden gebruiken.

3. De leden 1 en 2 van dit artikel en artikel 50 vormen geen belemmering voor de toezending aan de organen die belast zijn met het beheer van garantiestelsels, van de gegevens die nodig zijn voor de vervulling van hun taak, en evenmin voor de uitwisseling van voor de vervulling van hun toezichthoudende taak dienstige gegevens:

- a) binnen eenzelfde lidstaat of tussen lidstaten, tussen de bevoegde autoriteiten en
 - i) de instanties die betrokken zijn bij de liquidatie en het faillissement van beleggingsondernemingen en andere soortgelijke procedures; en
 - ii) de met de wettelijke controle van de jaarrekening van beleggingsondernemingen, andere financiële instellingen en verzekeringsondernemingen belaste personen;
- b) tussen de bevoegde autoriteiten en de autoriteiten of instanties van andere lidstaten aan wie van overheidswege het toezicht op de kredietinstellingen, de andere financiële instellingen en de verzekeringsondernemingen is opgedragen.

Deze gegevens vallen onder het in artikel 50 bedoelde beroepsgeheim.

4. Onverminderd de leden 1 en 2 van dit artikel en de artikelen 50 en 58 kunnen de lidstaten toestaan dat uitwisseling van gegevens plaatsvindt tussen de bevoegde autoriteiten en:

- a) de autoriteiten die belast zijn met het toezicht op de instanties die betrokken zijn bij de liquidatie en het faillissement

van beleggingsondernemingen en andere soortgelijke procedures;

- b) de autoriteiten die belast zijn met het toezicht op personen die belast zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening van verzekeringsondernemingen, kredietinstellingen, beleggingsondernemingen en andere financiële instellingen.

De lidstaten die van de in de eerste alinea geboden mogelijkheid gebruik maken, eisen dat minimaal aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de gegevens zijn bestemd voor de uitoefening van de in de eerste alinea bedoelde toezichthoudende taken;
- b) de in dit verband ontvangen gegevens vallen onder het in artikel 50 bedoelde beroepsgeheim;
- c) gegevens die afkomstig zijn van een andere lidstaat mogen alleen worden doorgegeven met de uitdrukkelijke toestemming van de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben medegedeeld en in voorkomend geval alleen worden gebruikt voor de doeleinden waarmee deze autoriteiten hebben ingestemd.

De lidstaten delen de Commissie en de overige lidstaten de identiteit mede van de autoriteiten die op grond van dit lid gegevens mogen ontvangen.

5. Onverminderd de leden 1 en 2 van dit artikel en de artikelen 50 en 58 staan de lidstaten, ter versterking van de stabiliteit en integriteit van het financiële stelsel, toe dat uitwisseling van gegevens plaatsvindt tussen de bevoegde autoriteiten en de autoriteiten of instanties die wettelijk belast zijn met de opsporing en het onderzoek van inbreuken op het vennootschapsrecht.

De lidstaten die van de in de eerste alinea geboden mogelijkheid gebruik maken, eisen dat minimaal aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de gegevens zijn bestemd voor de uitoefening van de in de eerste alinea bedoelde toezichthoudende taken;
- b) de in dit verband ontvangen gegevens vallen onder het in artikel 50 bedoelde beroepsgeheim;
- c) gegevens die afkomstig zijn van een andere lidstaat mogen alleen worden doorgegeven met de uitdrukkelijke toestemming van de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben medegedeeld en in voorkomend geval alleen worden gebruikt voor de doeleinden waarmee deze autoriteiten hebben ingestemd.

Indien de in de eerste alinea bedoelde autoriteiten of instanties die in een lidstaat bij de uitoefening van hun opsporings- of onderzoektaken een beroep doen op personen die op grond van hun specifieke deskundigheid met een opdracht worden belast en die geen openbaar ambt bekleden, kan de in de eerste alinea van dit lid bedoelde mogelijkheid tot uitwisseling van gegevens tot deze personen worden verruimd op de in de tweede alinea genoemde voorwaarden.

In de onder c) van de tweede alinea bedoelde gevallen delen de in de eerste alinea bedoelde autoriteiten of instanties aan de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben medegedeeld, de identiteit en de juiste opdracht mede van de personen aan wie deze gegevens zullen worden doorgegeven.

De lidstaten delen de Commissie en de overige lidstaten de identiteit mede van de autoriteiten of instanties die op grond van dit lid gegevens mogen ontvangen.

6. De bepalingen van dit artikel en van de artikelen 50 en 58 houden geen belemmering voor een bevoegde autoriteit in om aan centrale banken, het Europees Stelsel van Centrale Banken en de Europese Centrale Bank in hun hoedanigheid van monetaire autoriteit, alsook, in voorkomend geval, aan andere overheidsinstanties die met het toezicht op betalings-systemen belast zijn, voor de uitoefening van hun taak dienstige gegevens mede te delen.

Het wordt deze autoriteiten of instanties evenmin belet om aan de bevoegde autoriteiten de gegevens toe te zenden die deze nodig hebben ter uitvoering van lid 3. De in dit verband ontvangen gegevens vallen onder het in artikel 50 bedoelde beroepsgeheim.

7. De bepalingen van dit artikel en van de artikelen 50 en 58 vormen geen belemmering voor de bevoegde autoriteiten om de gegevens mede te delen aan een clearinginstelling of een ander, soortgelijk orgaan dat bij de nationale wetgeving is erkend voor het verrichten van clearing- en afwikkelingsdiensten voor de markten van één van de lidstaten, indien zij van oordeel zijn dat dit nodig is om de regelmatige werking van deze organen te garanderen in verband met het, zelfs potentiële, in gebreke blijven van een marktdeelnemer.

De ontvangen gegevens vallen onder het in artikel 50 bedoelde beroepsgeheim. De lidstaten zien er evenwel op toe dat de uit hoofde van lid 1 van dit artikel ontvangen gegevens in het in dit lid bedoelde geval niet kunnen worden doorgegeven, tenzij met de uitdrukkelijke toestemming van de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben medegedeeld.

8. Bovendien mogen de lidstaten, niettegenstaande de leden 1 en 2 van dit artikel en de artikelen 50 en 58, op grond van wettelijke bepalingen de mededeling toestaan van bepaalde gegevens aan andere centrale overheidsdiensten die bevoegd zijn voor de wetgeving inzake het toezicht op kredietinstellingen, financiële instellingen, beleggingsondernemingen en verzekeringsondernemingen, alsmede aan de inspecteurs die in opdracht van deze overheidsdiensten optreden.

Deze gegevens mogen echter alleen worden verstrekt wanneer zulks ter wille van het bedrijfseconomisch toezicht nodig blijkt.

9. De bepalingen van dit artikel en van artikel 50 vormen geen belemmering voor de bevoegde autoriteiten om de gegevens mede te delen aan de instantie of instanties waaraan zij taken hebben gedelegeerd, indien zij van oordeel zijn dat dit nodig is om de goede uitvoering van deze taken te garanderen.

De ontvangen gegevens vallen onder het in artikel 50 bedoelde beroepsgeheim. De lidstaten zien er evenwel op toe dat de uit hoofde van lid 1 van dit artikel van de bevoegde autoriteiten uit andere lidstaten ontvangen gegevens in het in dit lid be-

doelde geval niet kunnen worden doorgegeven, tenzij met de uitdrukkelijke toestemming van de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben medegedeeld.

Artikel 55

Overleg tussen de autoriteiten voordat een aanvullende vergunning wordt verleend

1. De bevoegde autoriteiten van de andere betrokken lidstaat worden geraadpleegd voordat een vergunning wordt verleend aan een beleggingsonderneming die:

- a) ofwel een dochteronderneming is van een beleggingsonderneming of van een kredietinstelling waaraan in een andere lidstaat vergunning is verleend;
- b) ofwel een dochteronderneming is van de moederonderneming van een beleggingsonderneming of kredietinstelling waaraan in een andere lidstaat vergunning is verleend;
- c) ofwel onder de zeggenschap staat van dezelfde natuurlijke of rechtspersonen die zeggenschap uitoefenen over een beleggingsonderneming of kredietinstelling waaraan in een andere lidstaat vergunning is verleend.

2. De bevoegde autoriteit van de lidstaat die verantwoordelijk is voor het toezicht op kredietinstellingen of verzekeringsondernemingen, wordt geraadpleegd alvorens een vergunning wordt verleend aan een beleggingsonderneming die:

- a) ofwel een dochteronderneming is van een kredietinstelling of verzekeringsonderneming waaraan in de Gemeenschap vergunning is verleend;
- b) ofwel een dochteronderneming is van de moederonderneming van een kredietinstelling of verzekeringsonderneming waaraan in de Gemeenschap vergunning is verleend;
- c) ofwel onder de zeggenschap staat van dezelfde natuurlijke of rechtspersoon die zeggenschap uitoefent over een kredietinstelling of verzekeringsonderneming waaraan in de Gemeenschap vergunning is verleend.

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde relevante bevoegde autoriteiten raadplegen elkaar in het bijzonder indien de geschiktheid van de aandeelhouders en de reputatie en ervaring van de bij de leiding van een andere entiteit van dezelfde groep betrokken bestuurders worden beoordeeld. Zij wisselen alle informatie uit betreffende de geschiktheid van de aandeelhouders en de reputatie en ervaring van de bestuurders welke van belang is voor de andere betrokken bevoegde autoriteiten, voor het verlenen van een vergunning, alsook voor de doorlopende toetsing van de naleving van de voorwaarden voor de bedrijfsuitoefening.

Artikel 56

Bevoegdheden van de lidstaten van ontvangst

1. De lidstaten van ontvangst kunnen voor statistische doeleinden verlangen dat elke beleggingsonderneming die een bijkantoor op hun grondgebied heeft, hun een periodiek verslag over de werkzaamheden van dit bijkantoor zendt.

2. In het kader van de uitoefening van de krachtens deze richtlijn op hem rustende verantwoordelijkheden mag een lidstaat van ontvangst van bijkantoren van beleggingsondernemingen verlangen dat deze bijkantoren hem alle gegevens verstrekken die nodig zijn om toezicht uit te oefenen op hun naleving van de door hem vastgestelde normen die op hen van toepassing zijn. De aan deze bijkantoren opgelegde verplichtingen mogen echter niet strenger zijn dan die welke dezelfde lidstaat aan op zijn grondgebied gevestigde ondernemingen oplegt voor het toezicht op hun naleving van diezelfde normen.

Artikel 57

Bevoegdheid van de lidstaten van ontvangst tot het nemen van conservatoire maatregelen

1. Indien de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst duidelijke en aantoonbare redenen heeft om aan te nemen dat een beleggingsonderneming die op haar grondgebied door middel van het vrij verrichten van diensten werkzaamheden uitoefent, niet voldoet aan de verplichtingen die uit de overeenkomstig deze richtlijn vastgestelde voorschriften voortvloeien, stelt zij de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst van deze bevindingen in kennis.

2. Indien de beleggingsonderneming, in weerwil van de aldus door de lidstaat van herkomst getroffen maatregelen, of omdat deze maatregelen ontoereikend zijn, blijft handelen op een wijze die duidelijk afbreuk doet aan de belangen van beleggers uit de lidstaat van ontvangst of aan de ordelijke werking van de markten, neemt de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst, na de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst daarvan in kennis te hebben gesteld, de nodige maatregelen om de beleggers en de goede werking van de markten te beschermen. De Commissie wordt zo spoedig mogelijk van deze maatregelen in kennis gesteld.

Artikel 58

Uitwisseling van gegevens met derde landen

1. De lidstaten mogen met de bevoegde autoriteiten van derde landen of met autoriteiten of instanties van derde landen welke analoge verantwoordelijkheden hebben als de in artikel 54, lid 3, onder a) i) en ii), en artikel 54, lid 4, eerste alinea, onder a) en b), bedoelde autoriteiten of instanties van derde landen alleen dan samenwerkingsovereenkomsten voor de uitwisseling van gegevens sluiten, als met betrekking tot de medegedeelde gegevens ten minste gelijkwaardige waarborgen inzake het beroepsgeheim gelden als de in artikel 50 bedoelde. Een dergelijke uitwisseling van gegevens moet bestemd zijn voor de vervulling van de toezichthoudende taak van genoemde autoriteiten of instanties.

2. Gegevens die afkomstig zijn van een andere lidstaat mogen alleen worden doorgegeven met de uitdrukkelijke toestemming van de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben medegedeeld en in voorkomend geval alleen worden gebruikt voor de doeleinden waarmee deze autoriteiten hebben ingestemd.

TITEL V

SLOTBEPALINGEN

Artikel 59

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij Besluit 2001/528/EG van de Commissie ⁽¹⁾ ingestelde Europees Comité voor het effectenbedrijf (hierna „het comité”).

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 5 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit, met dien verstande dat de volgens deze procedure vastgestelde uitvoeringsmaatregelen de essentiële bepalingen van deze richtlijn niet mogen wijzigen.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt op drie maanden vastgesteld.

3. Onverminderd de reeds vastgestelde uitvoeringsmaatregelen wordt na het verstrijken van een periode van vier jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn de toepassing van de bepalingen ervan met betrekking tot de vaststelling van technische voorschriften en besluiten volgens de procedure als bedoeld in lid 2 opgeschort. Op voorstel van de Commissie kunnen het Europees Parlement en de Raad besluiten de desbetreffende bepalingen te verlengen volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag, waartoe zij deze vóór het verstrijken van die periode aan een nieuw onderzoek moeten onderwerpen.

Artikel 60

Verslagen en herziening

1. Uiterlijk [31 december 2008, 4 jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn] brengt de Commissie op basis van een openbare raadpleging en na overleg met de bevoegde autoriteiten aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de mogelijke uitbreiding van de reikwijdte van de in deze richtlijn vervatte bepalingen betreffende de verplichtingen inzake de transparantie vooraf en achteraf tot andere categorieën financiële instrumenten dan aandelen.

Op grond van dat verslag kan de Commissie voorstellen indienen om de richtlijn op dat gebied te wijzigen.

2. Uiterlijk [31 december 2006, 2 jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn] brengt de Commissie op basis van een openbare raadpleging en na overleg met de bevoegde autoriteiten aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit over:

- a) de wenselijkheid van de handhaving van de vrijstelling van de toepassing van deze richtlijn welke krachtens artikel 2, lid 1, onder i), is verleend aan ondernemingen waarvan het hoofdbedrijf bestaat in het voor eigen rekening handelen in van grondstoffen afgeleide instrumenten;
- b) de inhoud en vorm van evenredige vereisten voor de vergunningverlening aan en het toezicht op dergelijke ondernemingen als beleggingsondernemingen in de zin van deze richtlijn.

Op grond van dat verslag kan de Commissie voorstellen indienen om de richtlijn op deze punten te wijzigen.

⁽¹⁾ PB L 191 van 13.7.2001, blz. 45.

*Artikel 61***Wijziging van Richtlijn 85/611/EEG**

Artikel 5, lid 4, van Richtlijn 85/611/EEG wordt vervangen door:

„4. Artikel 2, lid 2, en de artikelen 11, 12, 17 en 18 van Richtlijn [...] van het Europees Parlement en de Raad (*) zijn van toepassing op het verrichten van de in lid 3 van dit artikel bedoelde diensten door beheermaatschappijen.

(*) PB L [...].”

*Artikel 62***Wijziging van Richtlijn 93/6/EEG**

Artikel 2, punt 2, van Richtlijn 93/6/EEG wordt vervangen door:

„2. „beleggingsondernemingen”: alle instellingen die beleggingsdiensten verrichten overeenkomstig Richtlijn [...] van het Europees Parlement en de Raad (*), met uitzondering van:

- a) kredietinstellingen;
- b) plaatselijke ondernemingen;
- c) ondernemingen die uitsluitend orders van beleggers in ontvangst nemen en doorgeven zonder dat zij aan hun cliënten toebehorende gelden en/of effecten aanhouden en daarom jegens hun cliënten nooit in een debiteurspositie kunnen verkeren;
- d) beleggingsondernemingen die alleen een vergunning hebben voor het verstrekken van beleggingsadvies.

(*) PB L [...].”

*.Artikel 63***Wijziging van Richtlijn 2000/12/EG**

Bijlage I bij Richtlijn 2000/12/EG wordt als volgt gewijzigd:

a) in punt 7 wordt het volgende punt toegevoegd:

„f) van grondstoffen afgeleide instrumenten”.

b) het volgende punt wordt toegevoegd:

„15. Exploitatie van een multilaterale handelsfaciliteit”.

*Artikel 64***Intrekking van Richtlijn 93/22/EEG**

Richtlijn 93/22/EEG wordt ingetrokken met ingang van de bij artikel 65 vastgestelde toepassingsdatum.

Verwijzingen naar Richtlijn 93/22/EEG gelden als verwijzingen naar deze richtlijn.

*Artikel 65***Omzetting**

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk 30 juni 2006 [18 maanden nadat de richtlijn van kracht wordt], aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Zij passen deze bepalingen toe met ingang van 1 juli 2006.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

*Artikel 66***Inwerkingtreding**

Deze richtlijn treedt in werking op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

*Artikel 67***Adressaten**

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE I

LIJST VAN DIENSTEN EN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

DEEL A

Beleggingsdiensten

1. Het ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot één of meer financiële instrumenten.
2. Het uitvoeren van orders voor rekening van cliënten.
3. Het handelen voor eigen rekening.
4. Het per cliënt op discretionaire basis beheren van portefeuilles op grond van een door de cliënten gegeven opdracht, voorzover die portefeuilles één of meer financiële instrumenten bevatten.
5. Beleggingsadvies.
6. a) het overnemen en plaatsen van financiële instrumenten met plaatsingsgarantie;
b) het plaatsen van emissies zonder plaatsingsgarantie of andere in overleg met de emittent van het instrument ondernomen werkzaamheden met het oog op het verlenen van bijstand bij de distributie van of inschrijving op openbare of particuliere aanbiedingen van financiële instrumenten.
7. Het exploiteren van multilaterale handelsfaciliteiten.

DEEL B

Nevendiensten

1. Bewaring en beheer van financiële instrumenten voor rekening van cliënten, met inbegrip van bewaarneming en daarmee samenhangende diensten zoals contanten- en/of zekerhedenbeheer.
2. Het verstrekken van kredieten of leningen aan een belegger om deze in staat te stellen een transactie in één of meer financiële instrumenten te verrichten, bij welke transactie de onderneming die het krediet of de lening verstrekt, als partij optreedt.
3. Advisering aan ondernemingen inzake kapitaalstructuur, bedrijfsstrategie en daarmee samenhangende aangelegenheden, alsmede advisering en dienstverrichting op het gebied van fusies en overnames van ondernemingen.
4. Valutawisseldiensten voorzover deze samenhangen met het verrichten van beleggingsdiensten.
5. Onderzoek op beleggingsgebied en financiële analyse of andere vormen van algemene aanbevelingen in verband met transacties in financiële instrumenten.

DEEL C

Financiële instrumenten

1. Effecten.
2. Geldmarktinstrumenten.
3. Rechten van deelneming in instellingen voor collectieve belegging.
4. Opties en futures met betrekking tot effecten, valuta's, rentevoeten of rendementen, grondstoffen of andere afgeleide instrumenten, indexen of maatstaven.
5. Rente- en valutaswaps en swaps betreffende aan aandelen of een aandelenindex gekoppelde kasstromen (equity swaps).
6. Rentetermijncontracten en andere derivatencontracten die aanleiding geven tot een afwikkeling in contanten waarvan het bedrag wordt bepaald op grond van effecten, rentevoeten of rendementen, wisselkoersen, grondstoffenprijzen of andere indexen of maatstaven.
7. Contracts for differences of andere afgeleide instrumenten voor de overdracht van het kredietrisico.

BIJLAGE II

PROFESSIONELE CLIËNTEN IN DE ZIN VAN DEZE RICHTLIJN

I. Categorieën cliënten die als professionele partijen worden aangemerkt

Voor de toepassing van deze richtlijn moeten alle onderstaande entiteiten als professionele partijen op het gebied van beleggingsdiensten en -instrumenten worden aangemerkt.

1. Entiteiten die een vergunning moeten hebben of onder toezicht moeten staan om op financiële markten actief te mogen zijn. Onderstaande lijst moet worden gezien als een lijst van alle vergunninghoudende entiteiten die de karakteristieke werkzaamheden van de genoemde entiteiten uitoefenen: entiteiten waaraan een lidstaat op grond van een Europese richtlijn vergunning heeft verleend, entiteiten waaraan door een lidstaat vergunning is verleend of waarop door een lidstaat toezicht wordt uitgeoefend, zonder dat zulks op grond van een Europese richtlijn geschiedt, en entiteiten waaraan door een derde land vergunning is verleend of waarop door een derde land toezicht wordt uitgeoefend:

- a) kredietinstellingen;
- b) beleggingsondernemingen;
- c) andere vergunninghoudende of onder toezicht staande financiële instellingen;
- d) verzekeringsondernemingen;
- e) instellingen voor collectieve belegging en de beheermaatschappijen daarvan;
- f) pensioenfondsen en de beheermaatschappijen daarvan;
- g) grondstoffenhandelaren.

2. Grote ondernemingen en andere institutionele beleggers:

- a) grote ondernemingen en personenvennootschappen die op bedrijfsniveau aan twee van de onderstaande omvangvereisten voldoen:
 - balanstotaal: 20 000 000 EUR,
 - netto-omzet: 40 000 000 EUR,
 - eigen vermogen: 2 000 000 EUR.
- b) andere institutionele beleggers wier bedrijfsdoelstelling bestaat uit het beleggen in financiële instrumenten.

3. Nationale en regionale overheden, centrale banken, internationale en supranationale instellingen zoals de Wereldbank, het IMF, de ECB, de EIB en andere vergelijkbare internationale organisaties.

Bovenstaande entiteiten worden als professionele partijen beschouwd. Het moet hun echter worden toegestaan om een behandeling als niet-professionele partij te verzoeken, waarbij beleggingsondernemingen ermee moeten kunnen instemmen een hoger niveau van bescherming te bieden. Wanneer de cliënt van een beleggingsonderneming een onderneming of een personenvennootschap is als hierboven bedoeld, moet de beleggingsonderneming, alvorens enigerlei diensten te verrichten, de cliënt ervan in kennis stellen dat hij op grond van de informatie waarover de beleggingsonderneming beschikt, als een professionele cliënt wordt beschouwd en derhalve als zodanig zal worden behandeld, tenzij de beleggingsonderneming en de cliënt anders overeenkomen. De beleggingsonderneming moet de cliënt er tevens van in kennis stellen dat deze om een wijziging van de voorwaarden van de overeenkomst kan verzoeken teneinde een hoger niveau van bescherming te genieten.

Het is aan de cliënt die als een professionele partij wordt beschouwd om om een hoger niveau van bescherming te verzoeken wanneer hij zichzelf niet in staat acht de gelopen risico's adequaat in te schatten of te beheren.

Dit hoger niveau van bescherming zal worden geboden wanneer een cliënt die als een professionele partij wordt beschouwd, met een beleggingsonderneming een schriftelijke overeenkomst aangaat om voor de toepassing van de geldende gedragsregels niet als een professionele partij te worden behandeld. In deze overeenkomst moet worden aangegeven of deze behandeling voor één of meer specifieke diensten of transacties, dan wel voor één of meer categorieën producten of transacties geldt.

II. Cliënten die op verzoek als professionele partijen kunnen worden behandeld

1. Identificatiecriteria

Ook aan andere cliënten dan diegenen die in deel I zijn vermeld — zoals onder meer overheidsinstellingen en kleine particuliere beleggers —, kan worden toegestaan afstand te doen van een deel van de bescherming die hun door de gedragsregels wordt geboden.

Het moet beleggingsondernemingen derhalve toegestaan zijn bovenbedoelde cliënten als professionele partijen te behandelen, mits aan de onderstaande relevante criteria is voldaan en de hieronder beschreven procedure wordt gevolgd. Er mag evenwel niet worden aangenomen dat de marktkennis en -ervaring van deze cliënten vergelijkbaar is met die van de in deel I genoemde categorieën professionele partijen.

Er kan slechts op geldige wijze van de door de gedragsregels geboden bescherming afstand worden gedaan wanneer een door de beleggingsonderneming verrichte adequate beoordeling van de deskundigheid, ervaring en kennis van de cliënt in het licht van de aard van de beoogde transacties of diensten redelijke zekerheid oplevert dat de cliënt in staat is zelf zijn beleggingsbeslissingen te nemen en de daaraan verbonden risico's in te schatten.

De toetsing van de deskundigheid en betrouwbaarheid van bestuurders van entiteiten waaraan krachtens Europese richtlijnen op financieel gebied vergunning is verleend, kan als voorbeeld dienen voor de beoordeling van de deskundigheid en kennis.

Bij kleine entiteiten moet de persoon die aan bovenbedoelde beoordeling wordt onderworpen, de persoon zijn die gemachtigd is om transacties voor rekening van de entiteit te verrichten.

In het kader van bovenbedoelde beoordeling moet blijken dat ten minste aan twee van de volgende criteria is voldaan:

- tijdens de voorafgaande vier kwartalen heeft de cliënt op de desbetreffende markt per kwartaal gemiddeld 10 transacties van significante omvang verricht;
- de omvang van de portefeuille financiële instrumenten van de cliënt, welke zowel deposito's in contanten als financiële instrumenten omvat, is groter dan 0,5 miljoen EUR;
- de cliënt is gedurende ten minste een jaar werkzaam of werkzaam geweest in de financiële sector, waar hij een beroepsbezigheid uitoefent of heeft uitgeoefend waarbij kennis van de beoogde transacties of diensten vereist is of was.

2. Procedure

De hierboven omschreven cliënten kunnen slechts van het voordeel van de toepassing van de gedragsregels afstand doen mits de volgende procedure wordt gevolgd:

- zij moeten de beleggingsonderneming schriftelijk laten weten dat zij als professionele cliënt wensen te worden behandeld, hetzij in het algemeen, hetzij met betrekking tot een specifieke beleggingsdienst of transactie, dan wel een categorie transacties of producten;
- de beleggingsonderneming moet hen aan de hand van een duidelijke schriftelijke waarschuwing in kennis stellen van de bescherming en beleggerscompensatierechten die zij kunnen verliezen;
- zij moeten in een document dat verschilt van de overeenkomst schriftelijk bevestigen dat zij zich bewust zijn van de gevolgen die aan het verlies van deze bescherming verbonden zijn.

Voordat een beleggingsonderneming een verzoek om afstand te doen van de toepassing van de gedragsregels mag inwilligen, moet zij verplicht zijn alle redelijke maatregelen te nemen om zich ervan te vergewissen dat een cliënt die om een behandeling als professionele cliënt verzoekt, aan de in punt 1, gestelde relevante voorwaarden voldoet.

Het is echter niet de bedoeling dat de verhouding tussen beleggingsondernemingen en cliënten die reeds op grond van soortgelijke parameters en procedures als die welke hierboven zijn beschreven als professionele partijen worden aangemerkt, op enigerlei wijze wordt beïnvloed door eventuele nieuwe voorschriften die overeenkomstig deze richtlijn worden vastgesteld.

De beleggingsondernemingen moeten passende, op schrift gestelde interne gedragsregels en procedures toepassen om cliënten in categorieën onder te brengen.

Het is aan de professionele cliënten om de beleggingsonderneming in kennis te stellen van elke wijziging die van invloed kan zijn op hun actuele indeling. Indien de beleggingsonderneming echter tot de bevinding komt dat de cliënt niet langer voldoet aan de initiële voorwaarden op grond waarvan hij voor behandeling als professionele partij in aanmerking kwam, dan moet zij passende actie ondernemen.

Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende ondertekening en voorlopige toepassing van de op 18 oktober 2002 te Phnom-Penh geparafeerde overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Cambodja inzake de handel in textielproducten

(2003/C 71 E/08)

COM(2002) 652 def. — 2002/0272(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 25 november 2002)

TOELICHTING

Op basis van de onderhandelingsrichtsnoeren van de Raad van 15 oktober 2002 heeft de Commissie met het Koninkrijk Cambodja onderhandeld over verlenging van de overeenkomst inzake textielproducten. De overeenkomst werd op 18 oktober 2002 geparafeerd.

In afwachting van de voltooiing van de relevante procedures stelt de Commissie voor de overeenkomst vanaf 1 januari 2003 voorlopig toe te passen, op basis van wederkerigheid.

De Raad wordt verzocht dit voorstel voor een besluit van de Raad betreffende ondertekening, namens de Europese Gemeenschap, van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Cambodja inzake de handel in textielproducten goed te keuren, en voorlopige toepassing ervan toe te staan, in afwachting van de formele sluiting van deze overeenkomst.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 133 juncto artikel 300, lid 2, eerste alinea, eerste zin,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Commissie heeft namens de Europese Gemeenschap onderhandelingen gevoerd over een overeenkomst inzake de handel in textielproducten met het Koninkrijk Cambodja.
- (2) De overeenkomst werd op 18 oktober 2002 geparafeerd.
- (3) Onder voorbehoud van eventuele sluiting ervan op een later tijdstip, dient de overeenkomst namens de Europese Gemeenschap te worden ondertekend.
- (4) In afwachting van de voltooiing van de relevante procedures voor de formele sluiting van de overeenkomst, dient

deze vanaf 1 januari 2003 voorlopig te worden toegepast, op basis van wederkerigheid,

BESLUIT:

Artikel 1

Onder voorbehoud van eventuele sluiting ervan op een later tijdstip, wordt de voorzitter van de Raad gemachtigd de personen aan te wijzen die bevoegd zijn de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Cambodja inzake de handel in textielproducten namens de Europese Gemeenschap te ondertekenen.

Artikel 2

Op basis van wederkerigheid wordt de in artikel 1 bedoelde overeenkomst vanaf 1 januari 2003 voorlopig toegepast, in afwachting van de voltooiing van de procedures voor de sluiting ervan.

De tekst van de overeenkomst is aan dit besluit gehecht.

Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Cambodja inzake de handel in textielproducten

DE EUROPESE GEMEENSCHAP,

enerzijds, en

HET KONINKRIJK CAMBODJA,

anderzijds,

STREVENDE NAAR een ordelijke en billijke ontwikkeling van de handel in textielproducten tussen de Europese Gemeenschap, hierna „de Gemeenschap” genoemd, en het Koninkrijk Cambodja, hierna „Cambodja” genoemd, met het oog op een blijvende samenwerking en onder voorwaarden die de meeste zekerheid voor het handelsverkeer bieden,

HEBBEN OVEREENSTEMMING BEREIKT OMTRENT DE VOLGENDE BEPALINGEN:

Artikel 1

1. Deze overeenkomst is van toepassing op de handel in de in bijlage I genoemde textielproducten van oorsprong uit Cambodja.

2. Op het ogenblik dat deze overeenkomst van kracht wordt gelden geen kwantitatieve maxima voor de uitvoer van Cambodja naar de Gemeenschap van de in bijlage I vermelde producten van oorsprong uit Cambodja. Kwantitatieve maxima kunnen echter worden ingesteld onder de in artikel 4 genoemde voorwaarden.

3. Worden kwantitatieve maxima ingesteld, dan is de uitvoer van textielproducten waarop kwantitatieve maxima van toepassing zijn, onderworpen aan het in protocol A omschreven stelsel van dubbele controle.

4. Bij de inwerkingtreding van deze overeenkomst wordt de uitvoer van de in bijlage II genoemde producten waarvoor geen kwantitatieve maxima gelden onderworpen aan het in lid 3 bedoelde stelsel van dubbele controle.

5. Na overleg overeenkomstig de procedures van artikel 11 kan de uitvoer van de in bijlage I genoemde producten waarop geen andere kwantitatieve maxima van toepassing zijn dan die welke in bijlage II zijn vermeld, na de inwerkingtreding van deze overeenkomst, onderworpen worden aan de in lid 2 bedoelde dubbele controle of aan een systeem van voorafgaand toezicht van de Gemeenschap.

6. Uiterlijk zes weken vóór het eind van ieder toepassingsjaar van de overeenkomst plegen de Commissie en Cambodja overleg over de vraag of dubbele controle van de in bijlage II opgenomen categorieën nodig blijft, zulks met het oog op eventuele opheffing van dubbele controle voor deze categorieën.

Artikel 2

1. De bij deze overeenkomst vastgestelde kwantitatieve maxima zijn niet van toepassing op de invoer in de Gemeenschap van onder deze overeenkomst vallende textielproducten, indien deze voor wederuitvoer uit de Gemeenschap worden

aangegeven, in ongewijzigde staat of na veredeling in het kader van het bestaande stelsel van administratieve controle in de Gemeenschap.

Producten die onder de hierboven uiteengezette voorwaarden in de Gemeenschap worden ingevoerd, kunnen echter eerst voor binnenlands gebruik worden vrijgegeven na overlegging van een door de autoriteiten van Cambodja afgegeven uitvoervergunning en een bewijs van oorsprong dat aan de in protocol A omschreven voorwaarden voldoet.

2. Indien de autoriteiten van de Gemeenschap vaststellen dat de invoer van textielproducten is afgeboekt op een bij deze overeenkomst vastgesteld kwantitatief maximum, maar dat de producten daarna weer uit de Gemeenschap zijn uitgevoerd, delen zij de autoriteiten van Cambodja binnen vier weken mede om welke hoeveelheden het gaat en staan zij de invoer van dezelfde hoeveelheid producten van dezelfde categorie toe zonder dat deze wordt afgeboekt op het kwantitatieve maximum dat bij deze overeenkomst voor het lopende of het daaropvolgende jaar is vastgesteld.

Artikel 3

Worden krachtens artikel 4 kwantitatieve maxima ingesteld, dan zijn de volgende bepalingen van toepassing:

1. Vervroegde benutting in een toepassingsjaar van de overeenkomst van een gedeelte van een voor een volgend jaar vastgesteld kwantitatief maximum is voor alle categorieën producten toegestaan tot 5 % van het kwantitatieve maximum van het lopende toepassingsjaar van de overeenkomst.

Vervroegde leveringen worden in mindering gebracht op het betreffende kwantitatieve maximum voor het volgende toepassingsjaar van de overeenkomst.

2. Overboeking naar het betreffende kwantitatieve maximum voor het volgende toepassingsjaar van de overeenkomst van hoeveelheden die tijdens een toepassingsjaar van de overeenkomst niet zijn benut, is voor alle categorieën producten toegestaan tot 10 % van het kwantitatieve maximum van het lopende toepassingsjaar van de overeenkomst.

3. Overboekingen tussen categorieën van groep I zijn slechts toegestaan in de volgende gevallen:

- tussen de categorieën 2 en 3, en van categorie 1 naar de categorieën 2 en 3, tot 12 % van het kwantitatieve maximum van de categorie waarnaar wordt overgeboekt;
- tussen de categorieën 4, 5, 6, 7 en 8, tot 12 % van het kwantitatieve maximum van de categorie waarnaar wordt overgeboekt.

Overboekingen naar elke categorie van de groepen II, III, IV en V vanuit een of meer categorieën van de groepen I, II, III, IV en V is toegestaan tot 12 % van het kwantitatieve maximum van de categorie waarnaar wordt overgeboekt.

4. De equivalentietabel voor de bovengenoemde overboekingen is in bijlage I bij deze overeenkomst opgenomen.
5. De toename van een categorie producten ten gevolge van de gecumuleerde toepassing van de leden 1, 2 en 3 tijdens een toepassingsjaar van de overeenkomst mag de volgende percentages niet overschrijden:
- 17 % voor de categorieën producten in de groepen I, II, III, IV en V.
6. De autoriteiten van Cambodja stellen de Gemeenschap ten minste 15 dagen van tevoren in kennis van het feit dat zij gebruik maken van het bepaalde in de leden 1, 2 en 3.

Artikel 4

1. Op de uitvoer van de in bijlage I bij deze overeenkomst vermelde textielproducten mogen kwantitatieve maxima worden toegepast onder de hierna omschreven voorwaarden.

2. Wanneer de Gemeenschap in het kader van de administratieve controle vaststelt dat het niveau van de invoer van producten van oorsprong uit Cambodja van een bepaalde, in bijlage I vermelde categorie, in vergelijking met de totale invoer in de Gemeenschap van producten van die categorie, van welke oorsprong dan ook, in het vorige jaar, de volgende percentages overschrijdt:

- 2 % voor categorieën producten in groep I,
- 8 % voor categorieën producten in groep II,
- 15 % voor categorieën producten in de groepen III, IV en V,

kan zij volgens de procedure van artikel 11 van deze overeenkomst overleg aanvragen, teneinde tot overeenstemming te komen over een passend niveau van beperking voor de producten van die categorie.

3. In afwachting van een voor beide partijen bevredigende oplossing verbindt Cambodja zich ertoe, vanaf de datum van kennisgeving van het verzoek om overleg, de uitvoer van producten van de betrokken categorie naar de Gemeenschap of naar de door de Gemeenschap aangegeven regio of regio's van

de Gemeenschap te schorsen of te beperken tot het door de Gemeenschap aangegeven niveau.

De Gemeenschap staat de invoer toe van producten van de desbetreffende categorie die uit Cambodja zijn verzonden vóór de datum waarop het verzoek om overleg werd ingediend.

4. Bereiken de overeenkomstsluitende partijen bij het overleg geen overeenstemming binnen de in artikel 11 genoemde termijn, dan heeft de Gemeenschap het recht een definitief kwantitatief maximum vast te stellen op een jaarniveau dat niet lager is dan het niveau dat resulteert uit de toepassing van de in lid 2 genoemde percentages, of 106 % van de invoer in het kalenderjaar voorafgaande aan het jaar waarin de invoer de in lid 2 genoemde percentages overschreed en als zodanig aanleiding gaf tot het indienen van het verzoek om overleg, afhankelijk van welk van deze niveaus hoger ligt.

Het aldus vastgestelde jaarniveau wordt na overleg overeenkomstig artikel 11 naar boven bijgesteld, teneinde aan de voorwaarden in lid 2 te voldoen, indien de ontwikkeling van de totale invoer van het betrokken product in de Gemeenschap dit noodzakelijk maakt.

5. Het jaarlijkse groeipercentage voor de kwantitatieve maxima die op grond van dit artikel worden ingesteld, wordt vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in protocol B.

6. Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing indien de in lid 2 genoemde percentages werden bereikt door een daling van de totale invoer in de Gemeenschap en niet door een stijging van de uitvoer van producten van oorsprong uit Cambodja.

7. Bij toepassing van de leden 2, 3 of 4 verbindt Cambodja zich ertoe uitvoervergunningen af te geven voor producten die gedekt zijn door contracten die vóór de instelling van het kwantitatieve maximum zijn gesloten, tot het vastgestelde kwantitatieve maximum is bereikt.

8. Tot de datum van mededeling van de in artikel 9, lid 6, bedoelde statistieken wordt bij de toepassing van lid 2 van dit artikel uitgegaan van de eerder door de Gemeenschap medege-deelde jaarstatistieken.

Artikel 5

1. Met het oog op de goede uitvoering van deze overeenkomst, komen Cambodja en de Gemeenschap overeen volledig samen te werken om te voorkomen dat de bepalingen van deze overeenkomst door wederverzending of routeverlegging van de goederen, valse verklaringen inzake het land van oorsprong, vervalsing van documenten, een onjuiste opgave van de vezelsamenstelling, een onjuiste omschrijving van de hoeveelheid of indeling van de goederen of anderszins worden geschonden, en daartoe de nodige wettelijke en/of bestuursrechtelijke maatregelen te nemen. Cambodja en de Gemeenschap komen derhalve overeen de nodige juridische maatregelen en bestuursprocedures vast te stellen om tegen dergelijke schendingen te kunnen optreden, met inbegrip van de vaststelling van juridisch bindende sancties ten aanzien van de betrokken exporteurs en/of importeurs.

2. Is de Gemeenschap op grond van beschikbare gegevens van oordeel dat de bepalingen van deze overeenkomst worden geschonden, dan pleegt zij overleg met Cambodja, teneinde een voor beide partijen bevredigende oplossing te vinden. Dit overleg vindt zo spoedig mogelijk plaats en uiterlijk 30 dagen na indiening van het verzoek daartoe.

3. In afwachting van de resultaten van het in lid 2 bedoelde overleg neemt Cambodja, op verzoek van de Gemeenschap, bij voldoende bewijs dat de overeenkomst is geschonden, alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de aanpassing van de krachtens artikel 4 ingestelde kwantitatieve maxima waartoe eventueel bij het in lid 2 bedoelde overleg wordt besloten, kan worden verricht voor het contingentjaar waarin het verzoek om het in lid 2 bedoelde overleg is gedaan, of voor het volgende jaar indien het maximum van het lopende jaar reeds is bereikt.

4. Kunnen partijen tijdens het in lid 2 bedoelde overleg geen bevredigende oplossing vinden, dan heeft de Gemeenschap het recht:

- a) bij voldoende bewijs dat producten van oorsprong uit Cambodja in strijd met deze overeenkomst zijn ingevoerd, de betrokken hoeveelheden af te boeken op de bij artikel 4 vastgestelde kwantitatieve maxima;
- b) bij voldoende bewijs dat valse verklaringen inzake vezelsamenstelling, hoeveelheid, aard of indeling van producten van oorsprong uit Cambodja zijn afgegeven, de invoer van deze producten te weigeren;
- c) wanneer blijkt dat wederverzending of routeverlegging plaatsvindt op het grondgebied van Cambodja van producten die niet uit dit land van oorsprong zijn, kwantitatieve maxima in te voeren voor dezelfde categorieën producten van oorsprong uit Cambodja, indien daarvoor nog geen kwantitatieve maxima golden, of andere dienstige maatregelen te nemen.

5. Partijen komen, overeenkomstig het bepaalde in protocol A bij deze overeenkomst, overeen een systeem van administratieve samenwerking op te zetten om te voorkomen dat de overeenkomst wordt geschonden en om problemen in verband met schendingen van de overeenkomst te regelen.

Artikel 6

1. Cambodja houdt toezicht op de uitvoer van aan beperkingen of controle onderworpen producten naar de Gemeenschap. Mochten zich plotselinge en schade veroorzakende wijzigingen in de traditionele handelsstromen voordoen, dan kan de Gemeenschap vragen dat overleg wordt gepleegd om voor dit probleem een bevredigende oplossing te vinden. Dit overleg moet binnen vijftien werkdagen plaatsvinden nadat hierom door de Gemeenschap is verzocht.

2. Cambodja streeft ernaar de uitvoer naar de Gemeenschap van textielproducten waarop kwantitatieve maxima van toepassing zijn zo gelijkmatig mogelijk over het jaar te spreiden, waarbij evenwel rekening moet worden gehouden met seizoensinvloeden.

Artikel 7

Bij opzegging van deze overeenkomst overeenkomstig artikel 14, lid 3, worden de krachtens deze overeenkomst vastgestelde kwantitatieve maxima in verhouding tot de tijdsduur aangepast, tenzij de overeenkomstsluitende partijen in onderling overleg anders beslissen.

Artikel 8

1. De indeling van de onder deze overeenkomst vallende producten geschiedt aan de hand van de nomenclatuur van het gemeenschappelijk douanetarief en de tarief- en statistiek-nomenclatuur van de Gemeenschap (hierna „gecombineerde nomenclatuur” of, afgekort, „GN” genoemd) en de wijzigingen daarop.

Houdt een indelingsbesluit een wijziging in van de indelingspraktijk of van de categorie van een onder deze overeenkomst vallend product, dan geldt voor dat product de handelsregeling die na die wijziging op die praktijk of categorie van toepassing is.

Wijzigingen in de gecombineerde nomenclatuur (GN), overeenkomstig de in de Gemeenschap geldende procedures, die betrekking hebben op onder deze overeenkomst vallende categorieën producten, of besluiten in verband met de indeling van goederen, mogen geen vermindering van de bij deze overeenkomst vastgestelde kwantitatieve maxima tot gevolg hebben.

2. De oorsprong van de onder deze overeenkomst vallende producten wordt vastgesteld volgens de in de Gemeenschap geldende voorschriften.

Wijzigingen in deze regels van oorsprong worden aan Cambodja medegedeeld en mogen geen vermindering van de krachtens deze overeenkomst vastgestelde kwantitatieve maxima tot gevolg hebben.

De wijze waarop de oorsprong van bovenbedoelde producten wordt gecontroleerd is in protocol A omschreven.

Artikel 9

1. Cambodja verstrekt de Commissie nauwkeurige statistische gegevens over alle afgegeven uitvoervergunningen voor categorieën textielproducten waarvoor de in deze overeenkomst vastgestelde kwantitatieve maxima gelden of waarop een systeem van dubbele controle van toepassing is, uitgedrukt in hoeveelheid en waarde en ingedeeld naar lidstaat van de Gemeenschap.

2. De Gemeenschap verstrekt van haar kant de autoriteiten van Cambodja nauwkeurige statistische gegevens over invoervergunningen die door de autoriteiten van de Gemeenschap zijn afgegeven en over de invoer van producten waarop het in artikel 4, lid 2, bedoelde systeem van toepassing is.

3. Bovenbedoelde gegevens worden voor alle categorieën producten verstrekt vóór het eind van de maand volgende op de maand waarop de statistieken betrekking hebben.

4. Cambodja verstrekt op verzoek van de Gemeenschap invoerstatistieken voor alle onder bijlage I vallende producten.

5. Blijken er bij analyse van de uitgewisselde informatie significante verschillen te bestaan tussen de in- en uitvoercijfers, dan kan overleg worden gepleegd overeenkomstig de in artikel 11 omschreven procedure.

6. Voor de toepassing van de bepalingen van artikel 4 verplicht de Gemeenschap zich ertoe de autoriteiten van Cambodja vóór 30 april van elk jaar de statistieken te verstrekken betreffende de invoer van alle onder deze overeenkomst vallende textielproducten in het voorafgaande jaar, ingedeeld naar leveranciersland en lidstaat van de Gemeenschap.

Artikel 10

De overeenkomstsluitende partijen komen overeen de ontwikkeling van de handel in textielproducten en kleding jaarlijks te onderzoeken, in het kader van het in artikel 11 bedoelde overleg en op basis van de in artikel 9 genoemde statistieken.

Artikel 11

1. Behoudens andersluidende bepalingen in deze overeenkomst gelden voor de in deze overeenkomst bedoelde overlegprocedures de volgende bepalingen:

- voor zover mogelijk wordt regelmatig overleg gepleegd. Voorts kan eveneens specifiek aanvullend overleg plaatsvinden;
- elk verzoek om overleg wordt schriftelijk ter kennis gebracht van de andere overeenkomstsluitende partij;
- zo nodig dient het verzoek om overleg binnen een redelijke termijn (en in elk geval binnen 15 dagen na de kennisgeving) te worden gevolgd door een verslag waarin de aanvrager van het overleg uiteenzet waarom hij het overleg heeft aangevraagd;
- het overleg tussen de overeenkomstsluitende partijen wordt binnen een maand na kennisgeving van het verzoek geopend, teneinde uiterlijk binnen een maand tot overeenstemming of tot een wederzijds aanvaardbare conclusie te komen;
- de bovengenoemde periode van een maand waarin overeenstemming of een wederzijds aanvaardbare conclusie dient te worden bereikt, kan in onderling overleg worden verlengd.

2. De Gemeenschap kan overeenkomstig lid 1 om overleg verzoeken wanneer zij vaststelt dat er in een bepaald toepassingsjaar van de overeenkomst moeilijkheden in de Gemeenschap of een van haar regio's ontstaan als gevolg van een, in vergelijking met het voorgaande jaar, sterke stijging van de invoer van een bepaalde categorie producten van groep I, waarop de krachtens deze overeenkomst vastgestelde kwantitatieve maxima van toepassing zijn.

3. Op verzoek van een der overeenkomstsluitende partijen kan overleg plaatsvinden over alle vraagstukken die uit de toepassing van deze overeenkomst voortvloeien. Het overleg krachtens dit artikel vindt plaats in een geest van samenwer-

king en met het streven de onderlinge geschillen tussen de overeenkomstsluitende partijen te regelen.

Artikel 12

Bij problemen in verband met de bescherming van merken, industriële ontwerpen of intellectuele-eigendomsrechten kan op verzoek van een der overeenkomstsluitende partijen overleg worden gepleegd overeenkomstig de procedure van artikel 11, teneinde een bevredigende oplossing te vinden.

Artikel 13

Deze overeenkomst is enerzijds van toepassing op de gebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is en onder de in dat Verdrag neergelegde voorwaarden en anderzijds op het grondgebied van Cambodja.

Artikel 14

1. Deze overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de overeenkomstsluitende partijen elkaar in kennis stellen van de voltooiing van de hiertoe noodzakelijke procedures. In afwachting daarvan is de overeenkomst van toepassing op basis van wederkerigheid.

2. Deze overeenkomst is van toepassing tot en met 31 december 2004.

Voorafgaand aan de toetreding van Cambodja tot de Wereldhandelsorganisatie (WTO) zal de werking van deze overeenkomst worden bezien, teneinde rekening te houden met de gevolgen daarvan.

3. Partijen kunnen te allen tijde wijzigingen in deze overeenkomst voorstellen of deze overeenkomst opzeggen, met inachtneming van een opzeggingstermijn van tenminste zes maanden. In dat geval verstrijkt de overeenkomst aan het einde van de opzeggingstermijn.

4. De overeenkomstsluitende partijen komen overeen ten laatste 6 maanden voor het verstrijken van deze overeenkomst overleg te plegen, teneinde eventueel een nieuwe overeenkomst te sluiten.

5. De bijlagen, protocollen, processen-verbaal van overeenkomst en de uitgewisselde of aan de overeenkomst gehechte brieven maken deel uit van deze overeenkomst.

Artikel 15

Deze overeenkomst is in twee exemplaren opgesteld, in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, alsmede in de taal van Cambodja (Khmer), zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Voor de
Europese Gemeenschap

Voor het
Koninkrijk Cambodja

BIJLAGE I

TEXTIELPRODUCTEN BEDOELD IN ARTIKEL 1

1. Onverminderd de regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur wordt de omschrijving van de goederen slechts ter indicatie vermeld; in het kader van die bijlage wordt door de GN-codes bepaald welke producten onder elke categorie vallen. Wanneer de GN-code door de letters „ex” wordt voorafgegaan, betekent dit dat door de GN-code en de desbetreffende omschrijving tezamen wordt bepaald welke producten onder een categorie vallen.
2. Wegens het ontbreken van nauwkeurige gegevens over het materiaal waaruit de producten van de categorieën 1 t/m 114 zijn samengesteld, wordt ervan uitgegaan dat deze producten uitsluitend zijn samengesteld uit wol, fijn dierlijk haar, katoen, of synthetische of kunstmatige vezels.
3. Kleding welke niet herkenbaar is als heren- of jongenskleding of als dames- of meisjeskleding, wordt bij laatstgenoemde ingedeeld.
4. De term „babykleding” omvat kleding tot en met handelsmaat 86.

Categorie	Omschrijving GN-Code 2002	Equivalentietabel	
		stuks/kg	g/stuk
(1)	(2)	(3)	(4)
GROEP I A			
1	Garens van katoen, niet gereed voor de verkoop in het klein 5204 11 00, 5204 19 00, 5205 11 00, 5205 12 00, 5205 13 00, 5205 14 00, 5205 15 10, 5205 15 90, 5205 21 00, 5205 22 00, 5205 23 00, 5205 24 00, 5205 26 00, 5205 27 00, 5205 28 00, 5205 31 00, 5205 32 00, 5205 33 00, 5205 34 00, 5205 35 00, 5205 41 00, 5205 42 00, 5205 43 00, 5205 44 00, 5205 46 00, 5205 47 00, 5205 48 00, 5206 11 00, 5206 12 00, 5206 13 00, 5206 14 00, 5206 15 10, 5206 15 90, 5206 21 00, 5206 22 00, 5206 23 00, 5206 24 00, 5206 25 10, 5206 25 90, 5206 31 00, 5206 32 00, 5206 33 00, 5206 34 00, 5206 35 00, 5206 41 00, 5206 42 00, 5206 43 00, 5206 44 00, 5206 45 00, ex 5604 90 00		
2	Weefsels van katoen, andere dan weefsels met gaasbinding, bad- of frotteer-stof (lussendoek), lint, fluweel, pluche, lussenweefsel, chenilleweefsel, tule en filetweefsels 5208 11 10, 5208 11 90, 5208 12 16, 5208 12 19, 5208 12 96, 5208 12 99, 5208 13 00, 5208 19 00, 5208 21 10, 5208 21 90, 5208 22 16, 5208 22 19, 5208 22 96, 5208 22 99, 5208 23 00, 5208 29 00, 5208 31 00, 5208 32 16, 5208 32 19, 5208 32 96, 5208 32 99, 5208 33 00, 5208 39 00, 5208 41 00, 5208 42 00, 5208 43 00, 5208 49 00, 5208 51 00, 5208 52 10, 5208 52 90, 5208 53 00, 5208 59 00, 5209 11 00, 5209 12 00, 5209 19 00, 5209 21 00, 5209 22 00, 5209 29 00, 5209 31 00, 5209 32 00, 5209 39 00, 5209 41 00, 5209 42 00, 5209 43 00, 5209 49 10, 5209 49 90, 5209 51 00, 5209 52 00, 5209 59 00, 5210 11 10, 5210 11 90, 5210 12 00, 5210 19 00, 5210 21 10, 5210 21 90, 5210 22 00, 5210 29 00, 5210 31 10, 5210 31 90, 5210 32 00, 5210 39 00, 5210 41 00, 5210 42 00, 5210 49 00, 5210 51 00, 5210 52 00, 5210 59 00, 5211 11 00, 5211 12 00, 5211 19 00, 5211 21 00, 5211 22 00, 5211 29 00, 5211 31 00, 5211 32 00, 5211 39 00, 5211 41 00, 5211 42 00, 5211 43 00, 5211 49 10, 5211 49 90, 5211 51 00, 5211 52 00, 5211 59 00, 5212 11 10, 5212 11 90, 5212 12 10, 5212 12 90, 5212 13 10, 5212 13 90, 5212 14 10, 5212 14 90, 5212 15 10, 5212 15 90, 5212 21 10, 5212 21 90, 5212 22 10, 5212 22 90, 5212 23 10, 5212 23 90, 5212 24 10, 5212 24 90, 5212 25 10, 5212 25 90, ex 5811 00 00, ex 6308 00 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
2 a)	waarvan andere dan ongebleekt of gebleekt 5208 31 00, 5208 32 16, 5208 32 19, 5208 32 96, 5208 32 99, 5208 33 00, 5208 39 00, 5208 41 00, 5208 42 00, 5208 43 00, 5208 49 00, 5208 51 00, 5208 52 10, 5208 52 90, 5208 53 00, 5208 59 00, 5209 31 00, 5209 32 00, 5209 39 00, 5209 41 00, 5209 42 00, 5209 43 00, 5209 49 10, 5209 49 90, 5209 51 00, 5209 52 00, 5209 59 00, 5210 31 10, 5210 31 90, 5210 32 00, 5210 39 00, 5210 41 00, 5210 42 00, 5210 49 00, 5210 51 00, 5210 52 00, 5210 59 00, 5211 31 00, 5211 32 00, 5211 39 00, 5211 41 00, 5211 42 00, 5211 43 00, 5211 49 10, 5211 49 90, 5211 51 00, 5211 52 00, 5211 59 00, 5212 13 10, 5212 13 90, 5212 14 10, 5212 14 90, 5212 15 10, 5212 15 90, 5212 23 10, 5212 23 90, 5212 24 10, 5212 24 90, 5212 25 10, 5212 25 90, ex 5811 00 00, ex 6308 00 00		
3	Weefsels van synthetische stapelvezels, andere dan lint, fluweel, pluche, lussenweefsel (bad- en frotteerstof hieronder begrepen) en chenilleweefsel 5512 11 00, 5512 19 10, 5512 19 90, 5512 21 00, 5512 29 10, 5512 29 90, 5512 91 00, 5512 99 10, 5512 99 90, 5513 11 20, 5513 11 90, 5513 12 00, 5513 13 00, 5513 19 00, 5513 21 10, 5513 21 30, 5513 21 90, 5513 22 00, 5513 23 00, 5513 29 00, 5513 31 00, 5513 32 00, 5513 33 00, 5513 39 00, 5513 41 00, 5513 42 00, 5513 43 00, 5513 49 00, 5514 11 00, 5514 12 00, 5514 13 00, 5514 19 00, 5514 21 00, 5514 22 00, 5514 23 00, 5514 29 00, 5514 31 00, 5514 32 00, 5514 33 00, 5514 39 00, 5514 41 00, 5514 42 00, 5514 43 00, 5514 49 00, 5515 11 10, 5515 11 30, 5515 11 90, 5515 12 10, 5515 12 30, 5515 12 90, 5515 13 11, 5515 13 19, 5515 13 91, 5515 13 99, 5515 19 10, 5515 19 30, 5515 19 90, 5515 21 10, 5515 21 30, 5515 21 90, 5515 22 11, 5515 22 19, 5515 22 91, 5515 22 99, 5515 29 10, 5515 29 30, 5515 29 90, 5515 91 10, 5515 91 30, 5515 91 90, 5515 92 11, 5515 92 19, 5515 92 91, 5515 92 99, 5515 99 10, 5515 99 30, 5515 99 90, 5803 90 30, ex 5905 00 70, ex 6308 00 00		
3 a)	waarvan andere dan ongebleekt of gebleekt 5512 19 10, 5512 19 90, 5512 29 10, 5512 29 90, 5512 99 10, 5512 99 90, 5513 21 10, 5513 21 30, 5513 21 90, 5513 22 00, 5513 23 00, 5513 29 00, 5513 31 00, 5513 32 00, 5513 33 00, 5513 39 00, 5513 41 00, 5513 42 00, 5513 43 00, 5513 49 00, 5514 21 00, 5514 22 00, 5514 23 00, 5514 29 00, 5514 31 00, 5514 32 00, 5514 33 00, 5514 39 00, 5514 41 00, 5514 42 00, 5514 43 00, 5514 49 00, 5515 11 30, 5515 11 90, 5515 12 30, 5515 12 90, 5515 13 19, 5515 13 99, 5515 19 30, 5515 19 90, 5515 21 30, 5515 21 90, 5515 22 19, 5515 22 99, 5515 29 30, 5515 29 90, 5515 91 30, 5515 91 90, 5515 92 19, 5515 92 99, 5515 99 30, 5515 99 90, ex 5803 90 30, ex 5905 00 70, ex 6308 00 00		
GROEP I B			
4	Overhemden en sporthemden, T-shirts, hemdtruien (sous-pulls) (andere dan van wol of van fijn haar), pullovers, tricotpakken, maillots de corps en dergelijke artikelen van brei- of haakwerk 6105 10 00, 6105 20 10, 6105 20 90, 6105 90 10, 6109 10 00, 6109 90 10, 6109 90 30, 6110 20 10, 6110 30 10	6,48	154
5	Truien, jumpers, pullovers (met of zonder mouwen), twinsets, vesten en jasjes (andere dan verkregen door het aaneennaaien van in vorm gesneden stukken); anoraks, windjakken, blousons en dergelijke, van brei- of haakwerk 6101 10 90, 6101 20 90, 6101 30 90, 6102 10 90, 6102 20 90, 6102 30 90, 6110 11 10, 6110 11 30, 6110 11 90, 6110 12 10, 6110 12 90, 6110 19 10, 6110 19 90, 6110 20 91, 6110 20 99, 6110 30 91, 6110 30 99	4,53	221

(1)	(2)	(3)	(4)
6	Shorts en andere korte broeken (andere dan zwembroeken), lange broeken, geweven, voor heren en jongens; lange broeken, geweven, van wol, van katoen of van synthetische of van kunstmatige vezels, voor dames en meisjes; delen voor het onderlichaam van trainingspakken met voering, van katoen of van synthetische of van kunstmatige vezels, andere dan van categorie 16 of 29 6203 41 10, 6203 41 90, 6203 42 31, 6203 42 33, 6203 42 35, 6203 42 90, 6203 43 19, 6203 43 90, 6203 49 19, 6203 49 50, 6204 61 10, 6204 62 31, 6204 62 33, 6204 62 39, 6204 63 18, 6204 69 18, 6211 32 42, 6211 33 42, 6211 42 42, 6211 43 42	1,76	568
7	Blouses en hemdblouses met korte of met lange mouwen, al dan niet van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels, voor dames en meisjes 6106 10 00, 6106 20 00, 6106 90 10, 6206 20 00, 6206 30 00, 6206 40 00	5,55	180
8	Overhemden en sporthemden, andere dan van brei- of haakwerk, voor heren en jongens, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6205 10 00, 6205 20 00, 6205 30 00	4,60	217
GROEP II A			
9	Bad- of frotteerstof (lussendoek), van katoen; huishoudlinnen, ander dan van brei- of haakwerk, van bad- of frotteerstof (lussendoek), van katoen 5802 11 00, 5802 19 00, ex 6302 60 00		
20	Beddelinnen, ander dan van brei- of haakwerk 6302 21 00, 6302 22 90, 6302 29 90, 6302 31 10, 6302 31 90, 6302 32 90, 6302 39 90		
22	Garens van synthetische stapelvezels, niet gereed voor de verkoop in het klein 5508 10 11, 5508 10 19, 5509 11 00, 5509 12 00, 5509 21 10, 5509 21 90, 5509 22 10, 5509 22 90, 5509 31 10, 5509 31 90, 5509 32 10, 5509 32 90, 5509 41 10, 5509 41 90, 5509 42 10, 5509 42 90, 5509 51 00, 5509 52 10, 5509 52 90, 5509 53 00, 5509 59 00, 5509 61 10, 5509 61 90, 5509 62 00, 5509 69 00, 5509 91 10, 5509 91 90, 5509 92 00, 5509 99 00		
22 a)	waarvan acrylvezels ex 5508 10 19, 5509 31 10, 5509 31 90, 5509 32 10, 5509 32 90, 5509 61 10, 5509 61 90, 5509 62 00, 5509 69 00		
23	Garens van kunstmatige stapelvezels, niet gereed voor de verkoop in het klein 5508 20 10, 5510 11 00, 5510 12 00, 5510 20 00, 5510 30 00, 5510 90 00		
32	Fluweel, pluche, lussenweefsel en chenilleweefsel, met uitzondering van katoenen weefsel, bad- of frotteerstof en lint, en „tufted” textielstoffen van wol, van katoen of van synthetische of van kunstmatige vezels 5801 10 00, 5801 21 00, 5801 22 00, 5801 23 00, 5801 24 00, 5801 25 00, 5801 26 00, 5801 31 00, 5801 32 00, 5801 33 00, 5801 34 00, 5801 35 00, 5801 36 00, 5802 20 00, 5802 30 00		
32 a)	waarvan fluweel van geribd katoen 5801 22 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
39	Tafellinnen, huishoudlinnen, ander dan van brei- of haakwerk, ander dan van katoenen bad- of frotteerstof 6302 51 10, 6302 51 90, 6302 53 90, ex 6302 59 00, 6302 91 10, 6302 91 90, 6302 93 90, ex 6302 99 00		
GROEP II B			
12	Kousenbroeken, kousen, onderkousen, sokken, voetjes en dergelijke artikelen van brei- of haakwerk, andere dan voor baby's, aderspatkousen daaronder begrepen, andere dan produkten van categorie 70 6115 12 00, 6115 19 00, 6115 20 11, 6115 20 90, 6115 91 00, 6115 92 00, 6115 93 10, 6115 93 30, 6115 93 99, 6115 99 00	24,3 paar	41
13	Slips en onderbroeken voor heren en jongens, slips en broeken voor dames van meisjes, van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6107 11 00, 6107 12 00, 6107 19 00, 6108 21 00, 6108 22 00, 6108 29 00, ex 6212 10 10	17	59
14	Overjassen, regenjassen en capes voor heren en jongens, gewezen, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels (andere dan parka's (van categorie 21)) 6201 11 00, ex 6201 12 10, ex 6201 12 90, ex 6201 13 10, ex 6201 13 90, 6210 20 00	0,72	1 389
15	Mantels, regenjassen en capes daaronder begrepen, blazers en jasjes, gewezen, voor dames en meisjes, van wol, van katoen of van synthetische of van kunstmatige vezels (andere dan parka's (van categorie 21)) 6202 11 00, ex 6202 12 10, ex 6202 12 90, ex 6202 13 10, ex 6202 13 90, 6204 31 00, 6204 32 90, 6204 33 90, 6204 39 19, 6210 30 00	0,84	1 190
16	Kostuums en combinaties, andere dan van brei- of haakwerk, voor heren en jongens, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels, behalve skikleding; trainingspakken met voering waarvan de buitenzijde is vervaardigd van één en dezelfde stof, voor heren en jongens, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6203 11 00, 6203 12 00, 6203 19 10, 6203 19 30, 6203 21 00, 6203 22 80, 6203 23 80, 6203 29 18, 6211 32 31, 6211 33 31	0,80	1 250
17	Colbertjassen, blazers en dergelijke, andere dan van brei- of haakwerk, voor heren en jongens, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6203 31 00, 6203 32 90, 6203 33 90, 6203 39 19	1,43	700
18	Onderhemden, slips, onderbroeken, nachthemden, pyjama's, badjassen, kamerjassen en dergelijke artikelen, voor heren en jongens, andere dan van brei- of haakwerk 6207 11 00, 6207 19 00, 6207 21 00, 6207 22 00, 6207 29 00, 6207 91 10, 6207 91 90, 6207 92 00, 6207 99 00 Onderhemden en hemden, onderjurken en onderrokken, slips, nachthemden, pyjama's, negligés, badjassen, kamerjassen en dergelijke artikelen, voor dames en meisjes, andere dan van brei- of haakwerk 6208 11 00, 6208 19 10, 6208 19 90, 6208 21 00, 6208 22 00, 6208 29 00, 6208 91 11, 6208 91 19, 6208 91 90, 6208 92 00, 6208 99 00, ex 6212 10 10		

(1)	(2)	(3)	(4)
19	Zakdoeken, andere dan van brei- of haakwerk 6213 20 00, 6213 90 00	59	17
21	Parka's, anoraks, windjakken en dergelijke, andere dan van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels; delen voor het onderlichaam van trainingspakken met voering, van katoen of van synthetische of van kunstmatige vezels, andere dan van categorie 16 of 29 ex 6201 12 10, ex 6201 12 90, ex 6201 13 10, ex 6201 13 90, 6201 91 00, 6201 92 00, 6201 93 00, ex 6202 12 10, ex 6202 12 90, ex 6202 13 10, ex 6202 13 90, 6202 91 00, 6202 92 00, 6202 93 00, 6211 32 41, 6211 33 41, 6211 42 41, 6211 43 41	2,3	435
24	Nachthemden, pyjama's, badjassen, kamerjassen en dergelijke artikelen van brei- of haakwerk, voor heren en jongens 6107 21 00, 6107 22 00, 6107 29 00, 6107 91 10, 6107 91 90, 6107 92 00, ex 6107 99 00 Nachthemden, pyjama's, negligés, badjassen, kamerjassen en dergelijke artikelen, van brei- of haakwerk, voor dames en meisjes 6108 31 10, 6108 31 90, 6108 32 11, 6108 32 19, 6108 32 90, 6108 39 00, 6108 91 10, 6108 91 90, 6108 92 00, 6108 99 10	3,9	257
26	Japonnen voor dames en meisjes, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6104 41 00, 6104 42 00, 6104 43 00, 6104 44 00, 6204 41 00, 6204 42 00, 6204 43 00, 6204 44 00	3,1	323
27	Rokken, broekrokken inbegrepen, voor dames en meisjes 6104 51 00, 6104 52 00, 6104 53 00, 6104 59 00, 6204 51 00, 6204 52 00, 6204 53 00, 6204 59 10	2,6	385
28	Lange broeken, zogenaamde Amerikaanse overalls, korte broeken en shorts (andere dan zwembroeken), van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6103 41 10, 6103 41 90, 6103 42 10, 6103 42 90, 6103 43 10, 6103 43 90, 6103 49 10, 6103 49 91, 6104 61 10, 6104 61 90, 6104 62 10, 6104 62 90, 6104 63 10, 6104 63 90, 6104 69 10, 6104 69 91	1,61	620
29	Mantelpakken, broekpakken en combinaties, andere dan van brei- of haakwerk, voor dames en meisjes, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels, behalve skikleding; trainingspakken met voering waarvan de buitenzijde vervaardigd is van één en dezelfde stof, voor dames en meisjes, van katoen of van synthetische of van kunstmatige vezels 6204 11 00, 6204 12 00, 6204 13 00, 6204 19 10, 6204 21 00, 6204 22 80, 6204 23 80, 6204 29 18, 6211 42 31, 6211 43 31	1,37	730
31	Bustehouders, geweven of van brei- of haakwerk ex 6212 10 10, 6212 10 90	18,2	55
68	Babykleding en -kledingtoebehoren, met uitzondering van handschoenen, wanten en dergelijke artikelen voor baby's, van de categorieën 10 en 87, en kousen en sokken voor baby's, andere dan van brei- of haakwerk, van categorie 88 6111 10 90, 6111 20 90, 6111 30 90, ex 6111 90 00, ex 6209 10 00, ex 6209 20 00, ex 6209 30 00, ex 6209 90 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
73	Trainingspakken van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6112 11 00, 6112 12 00, 6112 19 00	1,67	600
76	Werk- en bedrijfskleding, andere dan van brei- of haakwerk, voor heren en jongens 6203 22 10, 6203 23 10, 6203 29 11, 6203 32 10, 6203 33 10, 6203 39 11, 6203 42 11, 6203 42 51, 6203 43 11, 6203 43 31, 6203 49 11, 6203 49 31, 6211 32 10, 6211 33 10 Schorten, stofjassen en andere werk- en bedrijfskleding, andere dan van brei- of haakwerk, voor dames en meisjes 6204 22 10, 6204 23 10, 6204 29 11, 6204 32 10, 6204 33 10, 6204 39 11, 6204 62 11, 6204 62 51, 6204 63 11, 6204 63 31, 6204 69 11, 6204 69 31, 6211 42 10, 6211 43 10		
77	Skipakken, andere dan van brei- of haakwerk ex 6211 20 00		
78	Kleding, andere dan van brei- of haakwerk, uitgezonderd de kleding van de categorieën 6, 7, 8, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 26, 27, 29, 68, 72, 76 en 77 6203 41 30, 6203 42 59, 6203 43 39, 6203 49 39, 6204 61 80, 6204 61 90, 6204 62 59, 6204 62 90, 6204 63 39, 6204 63 90, 6204 69 39, 6204 69 50, 6210 40 00, 6210 50 00, 6211 31 00, 6211 32 90, 6211 33 90, 6211 41 00, 6211 42 90, 6211 43 90		
83	Jassen, colbertjassen, blazers en andere kleding, skipakken daaronder begrepen, van brei- of haakwerk, uitgezonderd de kleding van de categorieën 4, 5, 7, 13, 24, 26, 27, 28, 68, 69, 72, 73, 74 en 75 6101 10 10, 6101 20 10, 6101 30 10, 6102 10 10, 6102 20 10, 6102 30 10, 6103 31 00, 6103 32 00, 6103 33 00, ex 6103 39 00, 6104 31 00, 6104 32 00, 6104 33 00, ex 6104 39 00, 6112 20 00, 6113 00 90, 6114 10 00, 6114 20 00, 6114 30 00		

GROEP III A

33	Weefsels van synthetische filamentgarens vervaardigd van strippen of dergelijke van polyethyleen of van polypropyleen, met een breedte van minder dan 3 m 5407 20 11 Zakken voor verpakkingsdoeleinden, andere dan van brei- of haakwerk, vervaardigd van die strippen of dergelijke 6305 32 81, 6305 32 89, 6305 33 91, 6305 33 99		
34	Weefsels van synthetische filamentgarens vervaardigd van strippen of dergelijke van polyethyleen of van polypropyleen, met een breedte van 3 m of meer 5407 20 19		
35	Weefsels van synthetische continuvezels, andere dan de voor buitenbanden bestemde van categorie 114 5407 10 00, 5407 20 90, 5407 30 00, 5407 41 00, 5407 42 00, 5407 43 00, 5407 44 00, 5407 51 00, 5407 52 00, 5407 53 00, 5407 54 00, 5407 61 10, 5407 61 30, 5407 61 50, 5407 61 90, 5407 69 10, 5407 69 90, 5407 71 00, 5407 72 00, 5407 73 00, 5407 74 00, 5407 81 00, 5407 82 00, 5407 83 00, 5407 84 00, 5407 91 00, 5407 92 00, 5407 93 00, 5407 94 00, ex 5811 00 00, ex 5905 00 70		

(1)	(2)	(3)	(4)
35 a)	waarvan andere dan ongebleekt of gebleekt ex 5407 10 00, ex 5407 20 90, ex 5407 30 00, 5407 42 00, 5407 43 00, 5407 44 00, 5407 52 00, 5407 53 00, 5407 54 00, 5407 61 30, 5407 61 50, 5407 61 90, 5407 69 90, 5407 72 00, 5407 73 00, 5407 74 00, 5407 82 00, 5407 83 00, 5407 84 00, 5407 92 00, 5407 93 00, 5407 94 00, ex 5811 00 00, ex 5905 00 70		
36	Weefsels van kunstmatige stapelvezels, andere dan de voor buitenbanden bestemde van categorie 114 5408 10 00, 5408 21 00, 5408 22 10, 5408 22 90, 5408 23 10, 5408 23 90, 5408 24 00, 5408 31 00, 5408 32 00, 5408 33 00, 5408 34 00, ex 5811 00 00, ex 5905 00 70		
36 a)	waarvan andere dan ongebleekt of gebleekt ex 5408 10 00, 5408 22 10, 5408 22 90, 5408 23 10, 5408 23 90, 5408 24 00, 5408 32 00, 5408 33 00, 5408 34 00, ex 5811 00 00, ex 5905 00 70		
37	Weefsels van kunstmatige stapelvezels 5516 11 00, 5516 12 00, 5516 13 00, 5516 14 00, 5516 21 00, 5516 22 00, 5516 23 10, 5516 23 90, 5516 24 00, 5516 31 00, 5516 32 00, 5516 33 00, 5516 34 00, 5516 41 00, 5516 42 00, 5516 43 00, 5516 44 00, 5516 91 00, 5516 92 00, 5516 93 00, 5516 94 00, 5803 90 50, ex 5905 00 70		
37 a)	waarvan andere dan ongebleekt of gebleekt 5516 12 00, 5516 13 00, 5516 14 00, 5516 22 00, 5516 23 10, 5516 23 90, 5516 24 00, 5516 32 00, 5516 33 00, 5516 34 00, 5516 42 00, 5516 43 00, 5516 44 00, 5516 92 00, 5516 93 00, 5516 94 00, ex 5803 90 50, ex 5905 00 70		
38 A	Brei- en haakwerk van synthetisch materiaal voor gordijnen en vitrages 6005 31 10, 6005 32 10, 6005 33 10, 6005 34 10, 6006 31 10, 6006 32 10, 6006 33 10, 6006 34 10		
38 B	Vitrages, andere dan die van brei- of haakwerk ex 6303 91 00, ex 6303 92 90, ex 6303 99 90		
40	Gordijnen, rolgordijnen, bed- en gordijnvalletjes, en andere artikelen voor stoffering, andere dan van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels ex 6303 91 00, ex 6303 92 90, ex 6303 99 90, 6304 19 10, ex 6304 19 90, 6304 92 00, ex 6304 93 00, ex 6304 99 00		
41	Garens van synthetische continu filamenten, niet gereed voor de verkoop in het klein, andere dan niet-getextureerde, ongetwijnde, niet-getwiste garens of tot op 50 toeren per meter getwiste garens 5401 10 11, 5401 10 19, 5402 10 10, 5402 10 90, 5402 20 00, 5402 31 00, 5402 32 00, 5402 33 00, 5402 39 10, 5402 39 90, 5402 49 10, 5402 49 91, 5402 49 99, 5402 51 00, 5402 52 00, 5402 59 10, 5402 59 90, 5402 61 00, 5402 62 00, 5402 69 10, 5402 69 90, ex 5604 20 00, ex 5604 90 00		
42	Garens van synthetische of van kunstmatige continuvezels, niet gereed voor de verkoop in het klein. Garens van kunstmatige vezels; Garens van kunstmatige filamenten, niet gereed voor de verkoop in het klein, andere dan ongetwijnde garens van viscose rayon, niet-getwiste of tot op 250 toeren per meter getwiste of ongetwijnde, niet-getextureerde garens van celluloseacetaat 5401 20 10, 5403 10 00, 5403 20 10, 5403 20 90, ex 5403 32 00, 5403 33 90, 5403 39 00, 5403 41 00, 5403 42 00, 5403 49 00, ex 5604 20 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
43	Garens van synthetische of van kunstmatige filamenten, garens van kunstmatige stapelvezels, garens van katoen, gereed voor de verkoop in het klein 5204 20 00, 5207 10 00, 5207 90 00, 5401 10 90, 5401 20 90, 5406 10 00, 5406 20 00, 5508 20 90, 5511 30 00		
46	Wol en fijn haar, gekaard of gekamd 5105 10 00, 5105 21 00, 5105 29 00, 5105 31 00, 5105 39 10, 5105 39 90		
47	Garens van wol of van fijn haar, gekaard, niet gereed voor de verkoop in het klein 5106 10 10, 5106 10 90, 5106 20 10, 5106 20 91, 5106 20 99, 5108 10 10, 5108 10 90		
48	Garens van wol of van fijn haar, gekamd, niet gereed voor de verkoop in het klein 5107 10 10, 5107 10 90, 5107 20 10, 5107 20 30, 5107 20 51, 5107 20 59, 5107 20 91, 5107 20 99, 5108 20 10, 5108 20 90		
49	Garens van wol of van fijn haar, gereed voor de verkoop in het klein 5109 10 10, 5109 10 90, 5109 90 10, 5109 90 90		
50	Weefsels van wol of van fijn haar 5111 11 11, 5111 11 19, 5111 11 91, 5111 11 99, 5111 19 11, 5111 19 19, 5111 19 31, 5111 19 39, 5111 19 91, 5111 19 99, 5111 20 00, 5111 30 10, 5111 30 30, 5111 30 90, 5111 90 10, 5111 90 91, 5111 90 93, 5111 90 99, 5112 11 10, 5112 11 90, 5112 19 11, 5112 19 19, 5112 19 91, 5112 19 99, 5112 20 00, 5112 30 10, 5112 30 30, 5112 30 90, 5112 90 10, 5112 90 91, 5112 90 93, 5112 90 99		
51	Katoen, gekaard of gekamd 5203 00 00		
53	Weefsels met gaasbinding, van katoen 5803 10 00		
54	Kunstmatige stapelvezels, afval daarin begrepen, gekaard, gekamd of op andere wijze bewerkt met het oog op het spinnen 5507 00 00		
55	Synthetische stapelvezels, afval daarin begrepen, gekaard of gekamd of op andere wijze bewerkt met het oog op het spinnen 5506 10 00, 5506 20 00, 5506 30 00, 5506 90 10, 5506 90 90		
56	Garens van synthetische stapelvezels (afval daarin begrepen), gereed voor de verkoop in het klein 5508 10 90, 5511 10 00, 5511 20 00		
58	Tapijten, geknoopt of met opgerolde polen, ook indien geconfectioneerd 5701 10 10, 5701 10 91, 5701 10 93, 5701 10 99, 5701 90 10, 5701 90 90		

(1)	(2)	(3)	(4)
59	Tapijten, andere dan die van categorie 58 5702 10 00, 5702 31 00, 5702 32 00, 5702 39 10, 5702 41 00, 5702 42 00, 5702 49 10, 5702 51 00, 5702 52 00, ex 5702 59 00, 5702 91 00, 5702 92 00, ex 5702 99 00, 5703 10 00, 5703 20 11, 5703 20 19, 5703 20 91, 5703 20 99, 5703 30 11, 5703 30 19, 5703 30 51, 5703 30 59, 5703 30 91, 5703 30 99, 5703 90 00, 5704 10 00, 5704 90 00, 5705 00 10, 5705 00 30, ex 5705 00 90		
60	Tapisserieën, met de hand geweven (zoals gobelins, Vlaamse tapisserieën, aubussons, beauvais en dergelijke) of met de naald vervaardigd (halve kruissteek, kruissteek, enz.), ook indien geconfectioneerd 5805 00 00		
61	Lint, alsmede bolduclint, zijnde lint zonder inslag van aaneengelijmde evenwijdig lopende draden of textielvezels, met uitzondering van de etiketten en dergelijke artikelen van categorie 62 Elastische weefsels (met uitzondering van brei- of haakwerk) van met rubberdraden verbonden textielstoffen ex 5806 10 00, 5806 20 00, 5806 31 00, 5806 32 10, 5806 32 90, 5806 39 00, 5806 40 00		
62	Chenillegarens; omwoeld garen (ander dan metaalgarens en ander dan omwoeld paardehaar) 5606 00 91, 5606 00 99 Tule, bobinettule en filetweefsels, kant (mechanisch of met de hand vervaardigd), aan het stuk, in banden of in de vorm van motieven 5804 10 11, 5804 10 19, 5804 10 90, 5804 21 10, 5804 21 90, 5804 29 10, 5804 29 90, 5804 30 00 Etiketten, insignes en dergelijke artikelen, van textiel, niet geborduurd, aan het stuk, in banden of gesneden, geweven 5807 10 10, 5807 10 90 Vlechten aan het stuk; ander passementwerk en andere, dergelijke versieringsartikelen, aan het stuk; eikels, kwasten, pompons en dergelijke 5808 10 00, 5808 90 00 Borduurwerk, aan het stuk, in banden of in de vorm van motieven 5810 10 10, 5810 10 90, 5810 91 10, 5810 91 90, 5810 92 10, 5810 92 90, 5810 99 10, 5810 99 90		
63	Brei- en haakwerk van synthetische vezels, bevattende 5 of meer gewichtspereenten elastomeergarens, en brei- en haakwerk bevattende 5 of meer gewichtspereenten rubberdraden 5906 91 00, ex 6002 40 00, 6002 90 00, ex 6004 10 00, 6004 90 00 Rachelkant en poolbreiwerk van synthetische vezels ex 6001 10 00, 6003 30 10, 6005 31 50, 6005 32 50, 6005 33 50, 6005 34 50		
65	Brei- en haakwerk, ander dan dat bedoeld in de categorieën 38 A en 63, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 5606 00 10, ex 6001 10 00, 6001 21 00, 6001 22 00, 6001 29 10, 6001 91 10, 6001 91 30, 6001 91 50, 6001 91 90, 6001 92 10, 6001 92 30, 6001 92 50, 6001 92 90, 6001 99 10, ex 6002 40 00, 6003 10 00, 6003 20 00, 6003 30 90, 6003 40 00, ex 6004 10 00, 6005 10 00, 6005 21 00, 6005 22 00, 6005 23 00, 6005 24 00, 6005 31 90, 6005 32 90, 6005 33 90, 6005 34 90, 6005 41 00, 6005 42 00, 6005 43 00, 6005 44 00, 6006 10 00, 6006 21 00, 6006 22 00, 6006 23 00, 6006 24 00, 6006 31 90, 6006 32 90, 6006 33 90, 6006 34 90, 6006 41 00, 6006 42 00, 6006 43 00, 6006 44 00		
66	Dekens, andere dan van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6301 10 00, 6301 20 91, 6301 20 99, 6301 30 90, ex 6301 40 90, ex 6301 90 90		

(1)	(2)	(3)	(4)
GROEP III B			
10	Handschoenen, wanten en dergelijke artikelen van brei- of haakwerk 6111 10 10, 6111 20 10, 6111 30 10, ex 6111 90 00, 6116 10 20, 6116 10 80, 6116 91 00, 6116 92 00, 6116 93 00, 6116 99 00	17 paar	59
67	Kledingtoebereiden, ander dan voor baby's, van brei- of haakwerk; onderkleding van alle soorten, van brei- of haakwerk; gordijnen, vitrages, rolgordijnen, bed- en gordijnvalletjes en andere artikelen voor stoffering van brei- of haakwerk; dekens van brei- of haakwerk; andere artikelen van brei- of haakwerk, delen van kleding of van kledingtoebereiden daaronder begrepen 5807 90 90, 6113 00 10, 6117 10 00, 6117 20 00, 6117 80 10, 6117 80 90, 6117 90 00, 6301 20 10, 6301 30 10, 6301 40 10, 6301 90 10, 6302 10 10, 6302 10 90, 6302 40 00, ex 6302 60 00, 6303 11 00, 6303 12 00, 6303 19 00, 6304 11 00, 6304 91 00, ex 6305 20 00, 6305 32 11, ex 6305 32 90, 6305 33 10, ex 6305 39 00, ex 6305 90 00, 6307 10 10, 6307 90 10		
67 a)	waarvan zakken voor verpakkingsdoeleinden van strippen en dergelijke, van polyethyleen of van polypropyleen 6305 32 11, 6305 33 10		
69	Onderjurken en onderrokken, voor dames en meisjes, van brei- of haakwerk 6108 11 00, 6108 19 00	7,8	128
70	Kousen en kousenbroeken, van synthetische vezels, van minder dan 67 decitex (6,7 tex) per enkelvoudige draad 6115 11 00, 6115 20 19 Dameskousen, van synthetische vezels 6115 93 91	30,4 paar	33
72	Badpakken en zwembroeken, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6112 31 10, 6112 31 90, 6112 39 10, 6112 39 90, 6112 41 10, 6112 41 90, 6112 49 10, 6112 49 90, 6211 11 00, 6211 12 00	9,7	103
74	Mantelpakken of broekpakken en combinaties van brei- of haakwerk, voor dames en meisjes, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels, behalve skikleding 6104 11 00, 6104 12 00, 6104 13 00, ex 6104 19 00, 6104 21 00, 6104 22 00, 6104 23 00, ex 6104 29 00	1,54	650
75	Kostuums en combinaties van brei- of haakwerk, voor heren en jongens, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels, behalve skikleding 6103 11 00, 6103 12 00, 6103 19 00, 6103 21 00, 6103 22 00, 6103 23 00, 6103 29 00	0,80	1 250
84	Sjaals, sjerpen, hoofddoeken en halsdoeken, mantilles, sluiers, voiles en dergelijke artikelen, andere dan van brei- of haakwerk, van katoen, van wol, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6214 20 00, 6214 30 00, 6214 40 00, 6214 90 10		
85	Dassen, strikjes en sjaaldassen, andere dan van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6215 20 00, 6215 90 00	17,9	56

(1)	(2)	(3)	(4)
86	Korsetten, jarrettelgordels, korselets (gaines), bretels, jarretelles, kousebanden, sokophouders en dergelijke artikelen en delen daarvan, ook indien van brei- of haakwerk 6212 20 00, 6212 30 00, 6212 90 00	8,8	114
87	Handschoenen, wanten en dergelijke, andere dan van brei- of haakwerk ex 6209 10 00, ex 6209 20 00, ex 6209 30 00, ex 6209 90 00, 6216 00 00		
88	Kousen en sokken, andere dan van brei- of haakwerk; ander kledingtoebereiden, delen van kleding of van kledingtoebereiden, andere dan voor baby's, andere dan van brei- of haakwerk ex 6209 10 00, ex 6209 20 00, ex 6209 30 00, ex 6209 90 00, 6217 10 00, 6217 90 00		
90	Bindgaren, touw en kabel, al dan niet gevlochten, van synthetische vezels 5607 41 00, 5607 49 11, 5607 49 19, 5607 49 90, 5607 50 11, 5607 50 19, 5607 50 30, 5607 50 90		
91	Tenten 6306 21 00, 6306 22 00, 6306 29 00		
93	Zakken voor verpakkingsdoeleinden van weefsels, andere dan vervaardigd van strippen en dergelijke van polyethyleen of van polypropyleen ex 6305 20 00, ex 6305 32 90, ex 6305 39 00		
94	Watten van textielstof en artikelen daarvan; textielvezels met een lengte van niet meer dan 5 mm (scheerhaar), noppen van textielstof 5601 10 10, 5601 10 90, 5601 21 10, 5601 21 90, 5601 22 10, 5601 22 91, 5601 22 99, 5601 29 00, 5601 30 00		
95	Vilt en viltwaren, ook indien geïmpregneerd of met een deklaag, andere dan vloerbedekkingen 5602 10 19, 5602 10 31, 5602 10 39, 5602 10 90, 5602 21 00, 5602 29 90, 5602 90 00, ex 5807 90 10, ex 5905 00 70, 6210 10 10, 6307 90 91		
96	Gebonden textielvlies, alsmede artikelen daarvan, ook indien geïmpregneerd of met een deklaag 5603 11 10, 5603 11 90, 5603 12 10, 5603 12 90, 5603 13 10, 5603 13 90, 5603 14 10, 5603 14 90, 5603 91 10, 5603 91 90, 5603 92 10, 5603 92 90, 5603 93 10, 5603 93 90, 5603 94 10, 5603 94 90, ex 5807 90 10, ex 5905 00 70, 6210 10 91, 6210 10 99, ex 6301 40 90, ex 6301 90 90, 6302 22 10, 6302 32 10, 6302 53 10, 6302 93 10, 6303 92 10, 6303 99 10, ex 6304 19 90, ex 6304 93 00, ex 6304 99 00, ex 6305 32 90, ex 6305 39 00, 6307 10 30, ex 6307 90 99		
97	Netten, vervaardigd van bindgaren, van touw of van kabel, in banen, aan het stuk of in een bepaalde vorm; visvangnetten van garen, van bindgaren of van touw 5608 11 11, 5608 11 19, 5608 11 91, 5608 11 99, 5608 19 11, 5608 19 19, 5608 19 30, 5608 19 90, 5608 90 00		
98	Artikelen, vervaardigd van garen, van bindgaren, van touw of van kabel, met uitzondering van weefsels, artikelen van weefsels en artikelen van categorie 97 5609 00 00, 5905 00 10		

(1)	(2)	(3)	(4)
99	Weefsels met een deklaag van lijn of van zetmeelachtige stoffen, van de soorten welke gebruikt worden voor het boekbinden, voor het kartonneren, voor foedraalwerk of voor dergelijk gebruik; calqueerlinnen en tekenlinnen; schilderdoek; stijflinnen (buckram) en dergelijke weefsels voor steunvormen van hoeden en dergelijk gebruik 5901 10 00, 5901 90 00 Linoleum ook indien in bepaalde vorm gesneden; vloerbedekking, bestaande uit een deklaag of een bekleding op een drager van textiel, ook indien in bepaalde vorm gesneden 5904 10 00, 5904 91 10, 5904 91 90, 5904 92 00 Gegummeerde weefsels, met uitzondering van gegummeerd brei- en haakwerk, behalve die voor buitenbanden 5906 10 00, 5906 99 10, 5906 99 90 Andere weefsels, geïmpregneerd of voorzien van een deklaag; beschilderd doek voor theatercoulissen, voor achtergronden van studio's of voor dergelijk gebruik, andere dan van categorie 100 5907 00 10, 5907 00 90		
100	Weefsels, geïmpregneerd met, voorzien van een deklaag van of bekleed met cellulosederivaten of andere kunstmatige plastische stoffen, alsmede weefsels met inlagen van deze stoffen 5903 10 10, 5903 10 90, 5903 20 10, 5903 20 90, 5903 90 10, 5903 90 91, 5903 90 99		
101	Bindgaren, touw en kabel, al dan niet gevlochten, andere dan van synthetische vezels ex 5607 90 90		
109	Dekkleden, scheepszeilen, zonneschermen voor winkelpuien 6306 11 00, 6306 12 00, 6306 19 00, 6306 31 00, 6306 39 00		
110	Geweven luchtbedden 6306 41 00, 6306 49 00		
111	Kampeeraankleden, geweven, andere dan luchtbedden en tenten 6306 91 00, 6306 99 00		
112	Andere geconfectioneerde artikelen van weefsels met uitzondering van die van de categorieën 113 en 114 6307 20 00, ex 6307 90 99		
113	Vaatdoeken, stofdoeken en poetsdoeken, andere dan van brei- of haakwerk 6307 10 90		
114	Weefsels en artikelen, voor technisch gebruik 5902 10 10, 5902 10 90, 5902 20 10, 5902 20 90, 5902 90 10, 5902 90 90, 5908 00 00, 5909 00 10, 5909 00 90, 5910 00 00, 5911 10 00, ex 5911 20 00, 5911 31 11, 5911 31 19, 5911 31 90, 5911 32 10, 5911 32 90, 5911 40 00, 5911 90 10, 5911 90 90		
GROEP IV			
115	Garens van vlas of van ramee 5306 10 10, 5306 10 30, 5306 10 50, 5306 10 90, 5306 20 10, 5306 20 90, 5308 90 12, 5308 90 19		
117	Weefsels van vlas of van ramee 5309 11 10, 5309 11 90, 5309 19 00, 5309 21 10, 5309 21 90, 5309 29 00, 5311 00 10, 5803 90 90, 5905 00 30		

(1)	(2)	(3)	(4)
118	Tafel-, bedde- en huishoudlinnen, van vlas of van ramee, andere dan van brei- of haakwerk 6302 29 10, 6302 39 10, 6302 39 30, 6302 52 00, ex 6302 59 00, 6302 92 00, ex 6302 99 00		
120	Vitrages, gordijnen, rolgordijnen, bed- en gordijnvalletjes, en andere artikelen voor stoffering, andere dan die van brei- of haakwerk, van vlas of van ramee ex 6303 99 90, 6304 19 30, ex 6304 99 00		
121	Bindgaren, touw en kabel, al dan niet gevlochten, van vlas of van ramee ex 5607 90 90		
122	Gebruikte zakken voor verpakkingsdoeleinden, van vlas, andere dan van brei- of haakwerk ex 6305 90 00		
123	Fluweel, pluche, lussenweefsel, chenilleweefsel, geweven, van vlas of van ramee, met uitzondering van dat van lint 5801 90 10, ex 5801 90 90 Sjaals, sjerpen, hoofddoeken en halsdoeken, mantilles, sluiers, voiles en dergelijke artikelen, van vlas of van ramee, andere dan van brei- of haakwerk 6214 90 90		
GROEP V			
124	Synthetische stapelvezels 5501 10 00, 5501 20 00, 5501 30 00, 5501 90 10, 5501 90 90, 5503 10 11, 5503 10 19, 5503 10 90, 5503 20 00, 5503 30 00, 5503 40 00, 5503 90 10, 5503 90 90, 5505 10 10, 5505 10 30, 5505 10 50, 5505 10 70, 5505 10 90		
125 A	Synthetische filamentgarens van continuvezels, niet gereed voor de verkoop in het klein, andere dan de garens van categorie 41 5402 41 00, 5402 42 00, 5402 43 00		
125 B	Monofil, strippen, alsmede artikelen van dergelijke vorm (kunststro) en imitatiecatgut, van synthetische of van kunstmatige textielstoffen 5404 10 10, 5404 10 90, 5404 90 11, 5404 90 19, 5404 90 90, ex 5604 20 00, ex 5604 90 00		
126	Kunstmatige stapelvezels 5502 00 10, 5502 00 40, 5502 00 80, 5504 10 00, 5504 90 00, 5505 20 00		
127 A	Kunstmatige filamentgarens van continuvezels, niet gereed voor de verkoop in het klein, andere dan de garens van categorie 42 5403 31 00, ex 5403 32 00, 5403 33 10		
127 B	Monofil, strippen, alsmede artikelen van dergelijke vorm (kunststro) en imitatiecatgut, van kunstmatige textielstoffen 5405 00 00, ex 5604 90 00		
128	Grof haar, gekaard of gekamd 5105 40 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
129	Garens van grof haar of van paardehaar 5110 00 00		
130 A	Garens van zijde, andere dan de garens van afval van zijde 5004 00 10, 5004 00 90, 5006 00 10		
130 B	Garens van zijde, andere dan van categorie 130 A; poil de Messine (crin de Florence) 5005 00 10, 5005 00 90, 5006 00 90, ex 5604 90 00		
131	Garens van andere plantaardige textielvezels 5308 90 90		
132	Papiergarens 5308 90 50		
133	Garens van hennep 5308 20 10, 5308 20 90		
134	Metaaldraad 5605 00 00		
135	Weefsels van grof haar of van paardehaar 5113 00 00		
136	Weefsels van zijde of van afval van zijde 5007 10 00, 5007 20 11, 5007 20 19, 5007 20 21, 5007 20 31, 5007 20 39, 5007 20 41, 5007 20 51, 5007 20 59, 5007 20 61, 5007 20 69, 5007 20 71, 5007 90 10, 5007 90 30, 5007 90 50, 5007 90 90, 5803 90 10, ex 5905 00 90, ex 5911 20 00		
137	Fluweel, pluche, lussenweefsel en chenilleweefsel en lint van zijde of van afval van zijde ex 5801 90 90, ex 5806 10 00		
138	Weefsels van papiergarens en andere textielvezels, andere dan van ramee 5311 00 90, ex 5905 00 90		
139	Weefsels van metaaldraad en van metaalgarens 5809 00 00		
140	Brei- en haakwerk aan het stuk, ander dan van wol, van fijn haar, van katoen of van kunstmatige of van synthetische textielvezels ex 6001 10 00, 6001 29 90, 6001 99 90, 6003 90 00, 6005 90 00, 6006 90 00		
141	Dekens, andere dan van wol, van fijn haar, van katoen of van kunstmatige of van synthetische textielvezels ex 6301 90 90		
142	Tapijten van sisal, van andere vezels van de agavefamilie of van manillahennep ex 5702 39 90, ex 5702 49 90, ex 5702 59 00, ex 5702 99 00, ex 5705 00 90		

(1)	(2)	(3)	(4)
144	Vilt van grof haar 5602 10 35, 5602 29 10		
145	Bindgaren, touw en kabel, al dan niet gevlochten, van abaca (manilla-hennep) of van andere hennep 5607 90 10, ex 5607 90 90		
146 A	Bindtouw voor oogst- en dorsmachines, van sisal of van andere vezels van de agavefamilie ex 5607 21 00		
146 B	Bindgaren, touw en kabel van sisal of van andere vezels van de agavefamilie, andere dan de producten van categorie 146 A ex 5607 21 00, 5607 29 10, 5607 29 90		
146 C	Bindgaren, touw en kabel, al dan niet gevlochten, van jute of van andere bastvezels bedoeld bij post 5303 5607 10 00		
147	Afval van zijde (cocons ongeschikt om te worden afgehaspeld, afval van garens en rafelingen daaronder begrepen), andere dan niet gekamd en niet geeraard 5003 90 00		
148 A	Garens van jute of van andere bastvezels bedoeld bij post 5303 5307 10 10, 5307 10 90, 5307 20 00		
148 B	Kokosgaren 5308 10 00		
149	Weefsels van jute of van andere bastvezels met een breedte van meer dan 150 cm 5310 10 90, ex 5310 90 00		
150	Weefsels van jute of van andere bastvezels met een breedte van niet meer dan 150 cm; zakken voor verpakkingsdoeleinden, van weefsels van jute of van andere bastvezels, andere dan gebruikte 5310 10 10, ex 5310 90 00, 5905 00 50, 6305 10 90		
151 A	Tapijten van kokosvezel 5702 20 00		
151 B	Tapijten van jute of van andere bastvezels, andere dan getuft of gevlokt ex 5702 39 90, ex 5702 49 90, ex 5702 59 00, ex 5702 99 00		
152	Naaldgetouwvilt van jute of van andere bastvezels, niet geïmpregneerd of niet voorzien van een deklaag, voor ander gebruik dan als vloerbedekking 5602 10 11		
153	Gebruikte zakken voor verpakkingsdoeleinden, van jute of van andere bastvezels bedoeld bij post 5303 6305 10 10		

(1)	(2)	(3)	(4)
154	Cocons van zijderupsen, geschikt om te worden afgehaspeld 5001 00 00 Ruwe zijde (haspelzijde of grège), niet gemoulineerd 5002 00 00 Afval van zijde (cocons, ongeschikt om te worden afgehaspeld, afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), niet gekamd en niet geeraard 5003 10 00 Wol, niet geeraard en niet gekamd 5101 11 00, 5101 19 00, 5101 21 00, 5101 29 00, 5101 30 00 Fijn haar en grof haar, niet geeraard en niet gekamd 5102 11 00, 5102 19 10, 5102 19 30, 5102 19 40, 5102 19 90, 5102 20 00 Afval van wol, van fijn of van grof haar, afval van garen daaronder begrepen, doch rafelingen uitgezonderd 5103 10 10, 5103 10 90, 5103 20 10, 5103 20 91, 5103 20 99, 5103 30 00 Rafelwol en rafelingen van fijn of van grof haar 5104 00 00 Vlas, ruw of bewerkt, doch niet gesponnen; werk en afval (afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), van vlas 5301 10 00, 5301 21 00, 5301 29 00, 5301 30 10, 5301 30 90 Ramee en andere plantaardige textielvezels, ruw of bewerkt doch niet gesponnen; werk en afval van ramee, andere dan kokosvezel en abaca van post 5304 5305 90 00 Katoen, niet geeraard en niet gekamd 5201 00 10, 5201 00 90 Afval van katoen (afval van garen en rafelingen daaronder begrepen) 5202 10 00, 5202 91 00, 5202 99 00 Hennep (<i>Cannabis sativa</i> L.), ruw of bewerkt, doch niet gesponnen; werk en afval (afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), van hennep 5302 10 00, 5302 90 00 Abaca (<i>manillahennep</i> of <i>Musa textilis</i> Nee), ruw of bewerkt doch niet gesponnen; werk en afval (afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), van abaca 5305 21 00, 5305 29 00 Jute en andere bastvezels (andere dan vlas, hennep en ramee), ruw of bewerkt, doch niet gesponnen; werk en afval (afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), van hennep 5303 10 00, 5303 90 00 Andere plantaardige textielvezels, ruw of bewerkt, doch niet gesponnen; werk en afval (afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), van vorenbedoelde vezels 5304 10 00, 5304 90 00, 5305 11 00, 5305 19 00, 5305 90 00		
156	Blouses en pullovers, van zijde of van afval van zijde, voor dames en meisjes, van brei- of haakwerk 6106 90 30, ex 6110 90 90		
157	Kleding van brei- of haakwerk, andere dan die van de categorieën 1 tot en met 123 en van categorie 156 6101 90 10, 6101 90 90, 6102 90 10, 6102 90 90, ex 6103 39 00, 6103 49 99, ex 6104 19 00, ex 6104 29 00, ex 6104 39 00, 6104 49 00, 6104 69 99, 6105 90 90, 6106 90 50, 6106 90 90, ex 6107 99 00, 6108 99 90, 6109 90 90, 6110 90 10, ex 6110 90 90, ex 6111 90 00, 6114 90 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
159	Japonnen, blouses en hemdblouses, van zijde of van afval van zijde, andere dan van brei- of haakwerk 6204 49 10, 6206 10 00 Sjaals, sjerpen, hoofddoeken en halsdoeken, mantilles, sluiers, voiles en dergelijke artikelen, van zijde of van afval van zijde 6214 10 00 Dassen, van zijde of van afval van zijde 6215 10 00		
160	Zakdoeken, van zijde of van afval van zijde 6213 10 00		
161	Kleding, andere dan van brei- of haakwerk, andere dan die van de categorieën 1 tot en met 123 en van categorie 159 6201 19 00, 6201 99 00, 6202 19 00, 6202 99 00, 6203 19 90, 6203 29 90, 6203 39 90, 6203 49 90, 6204 19 90, 6204 29 90, 6204 39 90, 6204 49 90, 6204 59 90, 6204 69 90, 6205 90 10, 6205 90 90, 6206 90 10, 6206 90 90, ex 6211 20 00, 6211 39 00, 6211 49 00		

BIJLAGE II

Producten waarvoor geen kwantitatieve maxima gelden, maar die onderworpen zijn aan het in artikel 1, lid 4, van de overeenkomst bedoelde systeem van dubbele controle

(De volledige productomschrijving van de in deze bijlage genoemde categorieën is opgenomen in bijlage I bij de overeenkomst).

Categorieën:

4

5

6

7

8

15

21

28

73

PROTOCOL A**TITEL I****INDELING***Artikel 1*

1. De bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap verbinden zich ertoe Cambodja van wijzigingen in de gecombineerde nomenclatuur (GN) in kennis te stellen voordat deze in de Gemeenschap in werking treden.

2. De bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap verbinden zich ertoe de bevoegde autoriteiten van Cambodja in kennis te stellen van alle besluiten betreffende de indeling van onder deze overeenkomst vallende producten, binnen één maand nadat deze besluiten zijn genomen. Deze kennisgeving bevat:

- a) een omschrijving van de betrokken producten;
- b) de betrokken categorie en GN-code;
- c) de redenen die tot het besluit hebben geleid.

3. Heeft een indelingsbesluit tot gevolg dat de indeling of de categorie van een onder deze overeenkomst vallend product wordt gewijzigd, dan stellen de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap de andere partij daarvan in kennis. Dergelijke besluiten treden in werking 30 dagen nadat de andere partij daarvan in kennis is gesteld. Voor producten die vóór de datum van inwerkingtreding van het besluit zijn verzonden blijft de vroegere indeling gelden, mits deze goederen binnen zestig dagen na die datum voor invoer worden aangeboden.

4. Heeft een indelingsbesluit van de Gemeenschap tot gevolg dat de indeling of de categorie van een onder de overeenkomst vallend product wordt gewijzigd, en heeft dit besluit betrekking op een categorie waarvoor kwantitatieve maxima gelden, dan plegen de overeenkomstsluitende partijen overeenkomstig de procedure van artikel 11 overleg in verband met de in artikel 8, lid 1, tweede alinea, genoemde verplichting.

5. Bij verschil van mening tussen Cambodja en de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap op de plaats van binnenkomst in de Gemeenschap over de indeling van de onder deze overeenkomst vallende producten, wordt de indeling voorlopig gebaseerd op de aanwijzingen van de Gemeenschap, tot bij het overleg overeenkomstig artikel 11 van de overeenkomst overeenstemming is bereikt over de definitieve indeling van het betrokken product.

TITEL II**OORSPRONG***Artikel 2*

1. Producten van oorsprong uit Cambodja mogen overeenkomstig de bij deze overeenkomst vastgestelde regeling naar de Gemeenschap worden uitgevoerd, indien zij vergezeld gaan van een certificaat van oorsprong uit Cambodja dat met het bij dit protocol gevoegde model overeenstemt.

2. Het certificaat van oorsprong wordt door de bevoegde overheidsdiensten van Cambodja afgegeven, indien de producten overeenkomstig de relevante communautaire wetgeving beschouwd kunnen worden als zijnde van oorsprong uit Cambodja.

3. Producten van de groepen III, IV en V kunnen echter volgens de bij deze overeenkomst vastgestelde regelingen in de Gemeenschap worden ingevoerd na overlegging van een op de factuur of een ander handelsdocument gestelde verklaring van de exporteur dat de betrokken producten van oorsprong zijn uit Cambodja in de zin van de in de Gemeenschap geldende regels.

4. Het in lid 1 bedoelde certificaat van oorsprong is niet vereist voor de invoer van goederen die van een certificaat van oorsprong formulier A vergezeld gaan dat overeenkomstig de regels van een algemeen preferentiestelsel is afgegeven.

Artikel 3

Het certificaat van oorsprong wordt uitsluitend afgegeven op schriftelijk verzoek van de exporteur of, onder diens verantwoordelijkheid, zijn gevolmachtigde vertegenwoordiger. De bevoegde autoriteiten van Cambodja zien erop toe dat de certificaten van oorsprong correct zijn ingevuld. Zij kunnen te dien einde alle bewijsmateriaal opvragen of alle controles verrichten die zij dienstig achten.

Artikel 4

Wanneer verschillende criteria gelden voor het vaststellen van de oorsprong van producten van dezelfde categorie, dienen de certificaten of verklaringen van oorsprong een voldoende gedetailleerde beschrijving van de goederen te bevatten op grond waarvan het certificaat werd afgegeven of de verklaring werd opgesteld.

Artikel 5

De gegevens op het certificaat van oorsprong zijn niet automatisch ongeldig indien wordt vastgesteld dat zij enigszins afwijken van die welke voorkomen op de documenten die in verband met de formaliteiten bij invoer bij het douanekantoor worden aangeboden.

TITEL III

DUBBELE CONTROLE

Afdeling I

Uitvoer

Artikel 6

De bevoegde autoriteiten van Cambodja geven een uitvoervergunning af voor de uitvoer uit Cambodja van alle textielproducten waarop op grond van artikel 4 van de overeenkomst definitieve of voorlopige kwantitatieve maxima van toepassing zijn, totdat deze maxima, die op grond van de artikelen 3, 5 en 7 van de overeenkomst kunnen worden gewijzigd, zijn bereikt, alsmede voor de uitvoer van alle textielproducten waarvoor geen kwantitatieve maxima gelden, maar die wel aan een dubbele controle zijn onderworpen, als bedoeld in artikel 1, leden 4 en 5, van de overeenkomst.

Artikel 7

1. De uitvoervergunning voor producten waarop de in deze overeenkomst vermelde kwantitatieve maxima van toepassing zijn, stemt overeen met het aan dit protocol gehechte model 1, en is geldig voor uitvoer naar het gehele douanegebied waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is.

2. Op een uitvoervergunning voor producten waarvoor bij deze overeenkomst kwantitatieve maxima zijn vastgesteld, moet onder meer worden vermeld dat de betrokken hoeveelheid is afgeboekt op het kwantitatieve maximum dat voor de betrokken productcategorie is vastgesteld. Deze vergunning mag niet op meer dan één categorie producten waarop kwantitatieve beperkingen van toepassing zijn, betrekking hebben. Zij kan voor verscheidene zendingen van het betrokken product worden gebruikt.

3. De uitvoervergunning voor producten waarop geen kwantitatieve maxima van toepassing zijn, maar die wel aan een dubbele controle zijn onderworpen, stemt overeen met het aan dit protocol gehechte model 2, en kan slechts betrekking hebben op één productcategorie. Zij kan wel voor een of meer zendingen van de betrokken producten worden gebruikt, en is geldig voor uitvoer naar het gehele douanegebied waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is.

Artikel 8

De bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap moeten onverwijld in kennis worden gesteld van iedere intrekking of wijziging van eerder afgegeven uitvoervergunningen.

Artikel 9

1. De uitvoer van textielproducten waarop krachtens deze overeenkomst kwantitatieve maxima van toepassing zijn, wordt afgeboekt op de kwantitatieve maxima van het jaar waarin de goederen zijn verzonden, zelfs indien de uitvoervergunning na de verzending werd afgegeven.

2. Voor de toepassing van lid 1 worden de goederen geacht te zijn verzonden op de datum waarop zij, met het oog op de uitvoer, in het vliegtuig, het voertuig of het schip werden geladen.

Artikel 10

De uitvoervergunning wordt, overeenkomstig artikel 12 hierna, niet later aangeboden dan op 31 maart van het jaar volgende op het jaar waarin de door deze vergunning gedekte goederen werden verzonden.

Afdeling II

Invoer

Artikel 11

Textielproducten waarop krachtens deze overeenkomst kwantitatieve maxima van toepassing zijn of die krachtens deze overeenkomst aan een dubbele controle zijn onderworpen, kunnen eerst na overlegging van een invoervergunning in de Gemeenschap worden ingevoerd.

Artikel 12

1. De bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap geven de in artikel 11 bedoelde invoervergunning binnen vijf werkdagen af nadat de importeur het origineel van de overeenkomstige uitvoervergunning heeft overgelegd.

2. De invoervergunningen betreffende producten waarop krachtens deze overeenkomst kwantitatieve maxima van toepassing zijn, zijn na afgifte zes maanden geldig voor invoer in het gehele douanegebied waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is.

3. De invoervergunningen betreffende producten waarop geen kwantitatieve maxima van toepassing zijn, maar die wel aan een dubbele controle zijn onderworpen, zijn na afgifte zes maanden geldig voor invoer in het gehele douanegebied waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is.

4. De bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap annuleren de reeds afgegeven invoervergunning indien de overeenkomstige uitvoervergunning wordt ingetrokken.

Indien de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap echter eerst in kennis worden gesteld van de intrekking of annulering van de uitvoervergunning nadat de producten in de Gemeenschap zijn ingevoerd, worden de betrokken hoeveelheden afgeboekt op de kwantitatieve maxima voor de betrokken categorie en het betrokken contingentjaar.

Artikel 13

1. Indien de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap vaststellen dat de bevoegde autoriteiten van Cambodja voor een bepaalde categorie producten uitvoervergunningen hebben afgegeven voor grotere hoeveelheden dan het maximum dat overeenkomstig artikel 4 van de overeenkomst voor de desbetreffende categorie is vastgesteld, en dat overeenkomstig de artikelen 3, 5 en 7 van de overeenkomst kan worden gewijzigd, dan mogen deze de verdere afgifte van invoervergunningen schorsen. Deze beslissing wordt door de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap onmiddellijk medegedeeld aan de bevoegde autoriteiten van Cambodja en de bijzondere overlegprocedure overeenkomstig artikel 11 van deze overeenkomst wordt onmiddellijk ingeleid.

2. De bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap kunnen weigeren een invoervergunning af te geven voor producten van oorsprong uit Cambodja die aan kwantitatieve maxima of een dubbele controle zijn onderworpen en die niet worden gedekt door een uitvoervergunning van Cambodja die overeenkomstig de bepalingen van dit protocol is afgegeven.

Indien de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap echter toestaan dat dergelijke producten in de Gemeenschap worden ingevoerd, worden de betrokken hoeveelheden niet afgeboekt op de desbetreffende kwantitatieve maxima die krachtens deze overeenkomst zijn vastgesteld dan nadat de autoriteiten van Cambodja hiertoe uitdrukkelijk toestemming hebben gegeven, behoudens het bepaalde in artikel 5 van de overeenkomst.

TITEL IV

VORM EN WIJZE VAN OVERLEGGING VAN UITVOERVERGUNNINGEN EN CERTIFICATEN VAN OORSPRONG EN ALGEMENE BEPALINGEN BETREFFENDE DE UITVOER NAAR DE GEMEENSCHAP

Artikel 14

1. De uitvoervergunning en het certificaat van oorsprong mogen in verscheidene exemplaren worden opgesteld, indien op de extra exemplaren duidelijk is aangegeven dat het om kopieën gaat. Zij worden in het Engels of het Frans opgesteld. Indien zij met de hand worden ingevuld, moet dit met inkt en in blokletters gebeuren.

Het formaat van deze documenten is 210 × 297 mm. Het te gebruiken papier is wit, zo gelijmd dat het goed te beschrijven is en met een gewicht van ten minste 25 g/m². Indien de documenten uit verschillende exemplaren bestaan heeft alleen het bovenste blad, dat het origineel is, een geguillocheerde ondergrond. Op dit blad dient duidelijk „origineel” en op de andere exemplaren „kopie” te zijn vermeld. Slechts het origineel wordt door de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap als geldig erkend voor de controle op de uitvoer naar de Gemeenschap overeenkomstig het bepaalde in de overeenkomst.

2. Elk document is ter identificatie van een al dan niet voorgedrukt gestandaardiseerd volgnummer voorzien.

Dit nummer bestaat uit de volgende onderdelen:

— twee letters om het land van uitvoer aan te geven: KH,

— twee letters om de lidstaat van inkling aan te duiden:

AT = Oostenrijk

BL = Benelux

DE = Bondsrepubliek Duitsland

DK = Denemarken

EL = Griekenland

ES = Spanje

FI = Finland

FR = Frankrijk

GB = Verenigd Koninkrijk

IE = Ierland

IT = Italië

PT = Portugal

SE = Zweden

— een cijfer dat het contingentjaar aanduidt, overeenkomend met het laatste cijfer van het betrokken jaar: 3 voor 2003, 4 voor 2004;

— een getal van twee cijfers, uit de reeks van 01 tot en met 99, om het kantoor van afgifte in Cambodja aan te duiden,

— een volgnummer van vijf cijfers, uit de reeks van 00001 tot en met 99999, dat aan de lidstaat van inkling wordt toegekend.

Artikel 15

De uitvoervergunning en het certificaat van oorsprong mogen worden afgegeven na verzending van de producten waarop zij betrekking hebben. In dergelijk geval dient daarop „délivré à posteriori” of „issued retrospectively” te worden vermeld.

Artikel 16

1. In geval van diefstal, verlies of vernietiging van een uitvoervergunning of een certificaat van oorsprong, kan de exporteur bij de bevoegde instantie van Cambodja die het document heeft afgegeven een duplicaat aanvragen dat wordt opgesteld aan de hand van de exportdocumenten waarover hij beschikt. Op het aldus afgegeven duplicaat wordt „duplicata” of „duplicate” vermeld.

2. Het duplicaat draagt de datum van de originele uitvoervergunning of het originele certificaat van oorsprong.

TITEL V

ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING

Artikel 17

De Gemeenschap en Cambodja werken nauw samen bij de tenuitvoerlegging van de bepalingen van dit protocol. Beide partijen zorgen er te dien einde voor dat contacten en gedachteswisselingen, ook over technische aangelegenheden, kunnen plaatsvinden.

Artikel 18

Met het oog op de correcte toepassing van dit protocol, verlenen de Gemeenschap en Cambodja elkaar bijstand bij de controle op de echtheid en de juistheid van de in het kader van dit protocol afgegeven uitvoervergunningen, certificaten van oorsprong en verklaringen.

Artikel 19

Cambodja doet de Commissie van de Europese Gemeenschappen de namen en adressen toekomen van de instanties die bevoegd zijn uitvoervergunningen en certificaten van oorsprong af te geven en te controleren, tezamen met de afdrucken van de stempels die door deze instanties worden gebruikt en voorbeelden van de handtekeningen van de beambten die bevoegd zijn de uitvoervergunningen en certificaten van oorsprong te ondertekenen. Cambodja stelt de Commissie in kennis van elke wijziging van deze gegevens.

Artikel 20

1. De certificaten van oorsprong en uitvoervergunningen worden achteraf steekproefsgewijs gecontroleerd of wanneer de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap redenen hebben om te twijfelen aan de echtheid van het certificaat of de vergunning of aan de juistheid van de daarop vermelde gegevens inzake de oorsprong van de betrokken producten.

2. In dergelijke gevallen sturen de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap het certificaat van oorsprong, de uitvoervergunning of een kopie daarvan terug aan de bevoegde autoriteiten van Cambodja, onder opgave van de formele en/of materiële redenen van het verzoek om controle. Indien de factuur werd voorgelegd, wordt deze, of een kopie daarvan, bij het certificaat, de vergunning, of een kopie daarvan, gevoegd. De autoriteiten geven tevens alle beschikbare informatie door waardoor het vermoeden is ontstaan dat de gegevens op bedoeld certificaat of bedoelde vergunning niet juist zijn.

3. Het bepaalde in lid 1 is ook van toepassing op controles achteraf van de verklaringen inzake de oorsprong als bedoeld in artikel 2 van dit protocol.

4. De resultaten van de controle achteraf die overeenkomstig de leden 1 en 2 wordt verricht, worden de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap binnen drie maanden medegedeeld. Uit deze mededeling moet blijken of het betwiste certificaat, de betwiste vergunning of de betwiste verklaring betrekking hebben op de daadwerkelijk uitgevoerde goederen en of deze goederen voor uitvoer in aanmerking komen in het kader van de bij deze overeenkomst vastgestelde regelingen. Op verzoek van de Gemeenschap worden bij deze mededeling tevens kopieën gevoegd van alle bescheiden die nodig zijn om de feiten, en met name de werkelijke oorsprong van goederen, te kunnen vaststellen.

Mocht bij dergelijke controles blijken dat stelselmatig onregelmatigheden plaatsvinden bij het gebruik van verklaringen inzake de oorsprong, dan kan de Gemeenschap artikel 2, lid 1, van dit protocol toepassen op de invoer van de betrokken producten.

5. Met het oog op de controle achteraf van de certificaten van oorsprong of de uitvoervergunningen, worden kopieën van deze certificaten en van de bijbehorende uitvoerdocumenten door de bevoegde autoriteiten van Cambodja ten minste drie jaar bewaard.

6. De steekproefsgewijs te verrichten controles achteraf, zoals in dit artikel bedoeld, mogen geen belemmering vormen voor toelating tot het vrije verkeer van de betrokken producten.

Artikel 21

1. Wanneer de in artikel 20 bedoelde controles of gegevens waarover de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap of van Cambodja beschikken, erop wijzen of lijken te wijzen dat de bepalingen van deze overeenkomst worden geschonden, werken beide partijen nauw en met de nodige spoed samen om dergelijke schendingen tegen te gaan.

2. De bevoegde autoriteiten van Cambodja voeren te dien einde, op eigen initiatief of op verzoek van de Gemeenschap, het nodige onderzoek uit, of laten dit uitvoeren, naar de transacties die met de bepalingen van dit protocol strijdig zijn of lijken te zijn. De bevoegde autoriteiten van Cambodja delen de resultaten van een dergelijk onderzoek aan de Gemeenschap mede en stellen de Gemeenschap tevens in kennis van alle andere gegevens aan de hand waarvan de oorzaak van de schendingen, alsmede de werkelijke oorsprong van de goederen kan worden vastgesteld.

3. Bij overeenkomst tussen de Gemeenschap en Cambodja kunnen door de Gemeenschap aangewezen vertegenwoordigers bij het in lid 2 bedoelde onderzoek aanwezig zijn.

4. In het kader van de in lid 1 bedoelde samenwerking, wisselen de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap en Cambodja alle gegevens uit die zij met het oog op het voorkomen van inbreuken op de bepalingen van deze overeenkomst nuttig achten. Deze uitwisseling kan informatie omvatten over de textielproductie in Cambodja en de handel tussen Cambodja en derde landen in de textielproducten waarop deze overeenkomst betrekking heeft, met name wanneer de Gemeenschap redenen heeft om aan te nemen dat deze producten over het grondgebied van Cambodja worden vervoerd alvorens zij in de Gemeenschap worden ingevoerd. Deze informatie kan, op verzoek van de Gemeenschap, kopieën van alle terzake dienende documenten omvatten.

5. Zijn er voldoende gegevens waaruit blijkt dat inbreuk is gemaakt op de bepalingen van dit protocol, dan kunnen de bevoegde autoriteiten van Cambodja en de Gemeenschap overeenkomen de in artikel 5, lid 4, van de overeenkomst bedoelde maatregelen te nemen, of andere maatregelen om herhaling te voorkomen.

Bijlage bij protocol A, artikel 2, lid 1

(¹) Show net weight (kg) and also quantity in the unit prescribed for category where other than net weight — Indiquer le poids net en kilogrammes ainsi que la quantité dans l'unité prévue pour la catégorie si cette unité n'est pas le poids net.
 (²) In the currency of the sale contract — Dans la monnaie du contrat de vente.

1. Exporter (name, full address, country) Exportateur (nom, adresse complète, pays)	ORIGINAL	2. N°	
5. Consignee (name, full address, country) Destinataire (nom, adresse complète, pays)	3. Quota year Année contingentaire	4. Category number Numéro de catégorie	
	CERTIFICATE OF ORIGIN (Textile products) CERTIFICAT D'ORIGINE (Produits textiles)		
8. Place and date of shipment — Means of transport Lieu et date d'embarquement — Moyen de transport	6. Country of origin Pays d'origine		
10. Marks and numbers — Number and kind of packages — DESCRIPTION OF GOODS Marques et numéros — Nombre et nature des colis — DÉSIGNATION DES MARCHANDISES	9. Supplementary details Données supplémentaires		11. Quantity (¹) Quantité (¹)
			12. FOB value (²) Valeur fob (²)
13. CERTIFICATION BY THE COMPETENT AUTHORITY — VISA DE L'AUTORITÉ COMPÉTENTE I, the undersigned, certify that the goods described above originated in the country shown in box No 6 in accordance with the provisions in force in the European Community. Je soussigné certifie que les marchandises désignées ci-dessus sont originaires du pays figurant dans la case 6, conformément aux dispositions en vigueur dans la Communauté européenne.			
14. Competent authority (name, full address, country) Autorité compétente (nom, adresse complète, pays)	At — À, on — le (Signature) (Stamp — cachet)		

Bijlage bij protocol A, artikel 7, lid 1, Model 1

(¹) Show net weight (kg) and also quantity in the unit prescribed for category where other than net weight — Indiquer le poids net en kilogrammes ainsi que la quantité dans l'unité prévue pour la catégorie si cette unité n'est pas le poids net.
 (²) In the currency of the sale contract — Dans la monnaie du contrat de vente.

1. Exporter (name, full address, country) Exportateur (nom, adresse complète, pays)	ORIGINAL		2. N°	
5. Consignee (name, full address, country) Destinataire (nom, adresse complète, pays)	3. Quota year Année contingentaire		4. Category number Numéro de catégorie	
EXPORT LICENCE (Textile products) LICENCE D'EXPORTATION (Produits textiles)				
8. Place and date of shipment — Means of transport Lieu et date d'embarquement — Moyen de transport	6. Country of origin Pays d'origine		7. Country of destination Pays de destination	
10. Marks and numbers — Number and kind of packages — DESCRIPTION OF GOODS Marques et numéros — Nombre et nature des colis — DÉSIGNATION DES MARCHANDISES		9. Supplementary details Données supplémentaires		11. Quantity (¹) Quantité (¹)
14. Competent authority (name, full address, country) Autorité compétente (nom, adresse complète, pays)		12. FOB value (²) Valeur fob (²) 13. CERTIFICATION BY THE COMPETENT AUTHORITY — VISA DE L'AUTORITÉ COMPÉTENTE I, the undersigned, certify that the goods described above have been charged against the quantitative limit established for the year shown in box No 3 in respect of the category shown in box No 4 by the provisions regulating trade in textile products with the European Community. Je soussigné certifie que les marchandises désignées ci-dessus ont été imputées sur la limite quantitative fixée pour l'année indiquée dans la case 3 pour la catégorie désignée dans la case 4 dans le cadre des dispositions régissant les échanges de produits textiles avec la Communauté européenne. At — À, on — le (Signature) (Stamp — cachet)		

Bijlage bij protocol A, artikel 7, lid 3, Model 2

(¹) Show net weight (kg) and also quantity in the unit prescribed for category where other than net weight — Indiquer le poids net en kilogrammes ainsi que la quantité dans l'unité prévue pour la catégorie si cette unité n'est pas le poids net.
 (²) In the currency of the sale contract — Dans la monnaie du contrat de vente.

1. Exporter (name, full address, country) Exportateur (nom, adresse complète, pays)	ORIGINAL	2. N°	
5. Consignee (name, full address, country) Destinataire (nom, adresse complète, pays)		3. Export year Année d'exportation	4. Category number Numéro de catégorie
		EXPORT LICENCE (Textile products) LICENCE D'EXPORTATION (Produits textiles)	
		6. Country of origin Pays d'origine	7. Country of destination Pays de destination
8. Place and date of shipment — Means of transport Lieu et date d'embarquement — Moyen de transport	9. Supplementary details Données supplémentaires NON-RESTRAINED TEXTILE CATEGORY CATÉGORIE TEXTILE NON LIMITÉE		
10. Marks and numbers — Number and kind of packages — DESCRIPTION OF GOODS Marques et numéros — Nombre et nature des colis — DÉSIGNATION DES MARCHANDISES	11. Quantity (¹) Quantité (¹)	12. FOB value (²) Valeur fob (²)	
13. CERTIFICATION BY THE COMPETENT AUTHORITY — VISA DE L'AUTORITÉ COMPÉTENTE I, the undersigned, certify that the goods described above originated in the country shown in box No 6, in accordance with the provisions in force in the Agreement on trade in textile products between the European Community and the Kingdom of Cambodia. Je soussigné certifie que les marchandises désignées ci-dessus sont originaires du pays figurant dans la case 6, conformément aux dispositions en vigueur dans l'accord sur le commerce des produits textiles entre la Communauté européenne et le royaume du Cambodge.			
14. Competent authority (name, full address, country) Autorité compétente (nom, adresse complète, pays)	At — À, on — le (Signature) (Stamp — cachet)		

PROTOCOL B

Het jaarlijkse groeipercentage voor de kwantitatieve maxima, dat op grond van artikel 4 van de overeenkomst kan worden ingesteld voor de onder de overeenkomst vallende producten, wordt in onderling overleg tussen de partijen vastgesteld volgens de procedure van artikel 11 van de overeenkomst. Dit groeipercentage kan echter in geen geval hoger zijn dan het hoogste groeipercentage dat voor soortgelijke producten geldt op grond van bilaterale overeenkomsten inzake de handel in textielproducten tussen de Gemeenschap en andere derde landen waarvan het handelsvolume hetzelfde is als dat van Cambodja of daarmee vergelijkbaar.

PROCES-VERBAAL VAN OVEREENKOMST

Markttoegang

In de context van de onderhandelingen over een overeenkomst inzake de handel in textielproducten tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Cambodja, zijn de partijen het volgende overeengekomen:

1. De douanerechten die in het Koninkrijk Cambodja van toepassing zijn op de invoer van textiel- en kledingproducten van oorsprong uit de Europese Gemeenschap, zullen tijdens de geldigheidsduur van deze overeenkomst niet worden verhoogd.
 2. De partijen komen overeen tijdens de geldigheidsduur van deze overeenkomst geen nieuwe niet-tarifaire belemmeringen in te stellen voor textiel- en kledingproducten.
 3. Cambodja bevestigt dat alle concessies die Cambodja verleent en alle voordelen die het toekent aan derde landen ten aanzien van de handel in textiel- en kledingproducten tevens onvoorwaardelijk en met onmiddellijke ingang van toepassing zijn op de Europese Gemeenschap op basis van meestbegunstiging, met uitzondering van de concessies en voordelen die voortvloeien uit de AFTA.
-

Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende ondertekening en voorlopige toepassing van de op 23 oktober 2002 te Brussel geparafeerde overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Nepal inzake de handel in textielproducten

(2003/C 71 E/09)

COM(2002) 653 def. — 2002/0273(ACC)

(Door de Commissie ingediend op 25 november 2002)

TOELICHTING

Op basis van de onderhandelingsrichtsnoeren van de Raad van 15 oktober 2002 heeft de Commissie met het Koninkrijk Nepal onderhandeld over verlenging van de overeenkomst inzake textielproducten. De overeenkomst werd op 23 oktober 2002 geparafeerd.

In afwachting van de voltooiing van de relevante procedures stelt de Commissie voor de overeenkomst vanaf 1 januari 2003 voorlopig toe te passen, op basis van wederkerigheid.

De Raad wordt verzocht dit voorstel voor een besluit van de Raad betreffende ondertekening, namens de Europese Gemeenschap, van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Nepal inzake de handel in textielproducten goed te keuren, en voorlopige toepassing ervan toe te staan, in afwachting van de formele sluiting van deze overeenkomst.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 133 juncto artikel 300, lid 2, eerste alinea, eerste zin,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Commissie heeft namens de Europese Gemeenschap onderhandelingen gevoerd over een overeenkomst inzake de handel in textielproducten met het Koninkrijk Nepal.
- (2) De overeenkomst werd op 23 oktober 2002 geparafeerd.
- (3) Onder voorbehoud van eventuele sluiting ervan op een later tijdstip, dient de overeenkomst namens de Europese Gemeenschap te worden ondertekend.
- (4) In afwachting van de voltooiing van de relevante procedures voor de formele sluiting van de overeenkomst, dient

deze vanaf 1 januari 2003 voorlopig te worden toegepast, op basis van wederkerigheid,

BESLUIT:

Artikel 1

Onder voorbehoud van eventuele sluiting ervan op een later tijdstip, wordt de voorzitter van de Raad gemachtigd de personen aan te wijzen die bevoegd zijn de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Nepal inzake de handel in textielproducten namens de Europese Gemeenschap te ondertekenen.

Artikel 2

Op basis van wederkerigheid wordt de in artikel 1 bedoelde overeenkomst vanaf 1 januari 2003 voorlopig toegepast, in afwachting van de voltooiing van de procedures voor de sluiting ervan.

De tekst van de overeenkomst is aan dit besluit gehecht.

Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Nepal inzake de handel in textielproducten

DE EUROPESE GEMEENSCHAP,

enerzijds, en

HET KONINKRIJK NEPAL,

anderzijds,

STREVENDE NAAR een ordelijke en billijke ontwikkeling van de handel in textielproducten tussen de Europese Gemeenschap, hierna „de Gemeenschap” genoemd, en het Koninkrijk Nepal, hierna „Nepal” genoemd, met het oog op een blijvende samenwerking en onder voorwaarden die de meeste zekerheid voor het handelsverkeer bieden,

HEBBEN OVEREENSTEMMING BEREIKT OMTRENT DE VOLGENDE BEPALINGEN:

Artikel 1

1. Deze overeenkomst is van toepassing op de handel in de in bijlage I genoemde textielproducten van oorsprong uit Nepal.

2. Op het ogenblik dat deze overeenkomst van kracht wordt gelden geen kwantitatieve maxima voor de uitvoer van Nepal naar de Gemeenschap van de in bijlage I vermelde producten van oorsprong uit Nepal. Kwantitatieve maxima kunnen echter worden ingesteld onder de in artikel 4 genoemde voorwaarden.

3. Worden kwantitatieve maxima ingesteld, dan is de uitvoer van textielproducten waarop kwantitatieve maxima van toepassing zijn, onderworpen aan het in protocol A omschreven stelsel van dubbele controle.

4. Vanaf de inwerkingtreding van deze overeenkomst wordt de uitvoer van de in bijlage II genoemde producten waarvoor geen kwantitatieve maxima gelden onderworpen aan het in lid 3 bedoelde stelsel van dubbele controle.

5. Na overleg overeenkomstig de procedures van artikel 11 kan de uitvoer van de in bijlage I genoemde producten waarop geen andere kwantitatieve maxima van toepassing zijn dan die welke in bijlage II zijn vermeld, na de inwerkingtreding van deze overeenkomst, onderworpen worden aan de in lid 2 bedoelde dubbele controle of aan een systeem van voorafgaand toezicht van de Gemeenschap.

6. Uiterlijk zes weken vóór het eind van ieder toepassingsjaar van de overeenkomst plegen de Commissie en Nepal overleg over de vraag of dubbele controle van de in bijlage II opgenomen categorieën nodig blijft, zulks met het oog op eventuele opheffing van dubbele controle voor deze categorieën.

Artikel 2

1. De bij deze overeenkomst vastgestelde kwantitatieve maxima zijn niet van toepassing op de invoer in de Gemeenschap van onder deze overeenkomst vallende textielproducten, indien deze voor wederuitvoer uit de Gemeenschap worden aangegeven, in ongewijzigde staat of na veredeling in het kader

van het bestaande stelsel van administratieve controle in de Gemeenschap.

Producten die onder de hierboven uiteengezette voorwaarden in de Gemeenschap worden ingevoerd, kunnen echter eerst voor binnenlands gebruik worden vrijgegeven na overlegging van een door de autoriteiten van Nepal afgegeven uitvoervergunning en een bewijs van de oorsprong dat aan de in protocol A omschreven voorwaarden voldoet.

2. Indien de autoriteiten van de Gemeenschap vaststellen dat de invoer van textielproducten is afgeboekt op een bij deze overeenkomst vastgesteld kwantitatief maximum, maar dat de producten daarna weer uit de Gemeenschap zijn uitgevoerd, delen zij de autoriteiten van Nepal binnen vier weken mede om welke hoeveelheden het gaat en staan zij de invoer van dezelfde hoeveelheid producten van dezelfde categorie toe zonder dat deze wordt afgeboekt op het kwantitatieve maximum dat bij deze overeenkomst voor het lopende of het daaropvolgende jaar is vastgesteld.

Artikel 3

Worden krachtens artikel 4 kwantitatieve maxima ingesteld, dan zijn de volgende bepalingen van toepassing:

1. Vervroegde benutting in een toepassingsjaar van de overeenkomst van een gedeelte van een voor een volgend jaar vastgesteld kwantitatief maximum is voor alle categorieën producten toegestaan tot 5 % van het kwantitatieve maximum van het lopende toepassingsjaar van de overeenkomst.

Vervroegde leveringen worden in mindering gebracht op het betreffende kwantitatieve maximum voor het volgende toepassingsjaar van de overeenkomst.

2. Overboeking naar het betreffende kwantitatieve maximum voor het volgende toepassingsjaar van de overeenkomst van hoeveelheden die tijdens een toepassingsjaar van de overeenkomst niet zijn benut, is voor alle categorieën producten toegestaan tot 10 % van het kwantitatieve maximum van het lopende toepassingsjaar van de overeenkomst.

3. Overboekingen tussen categorieën van groep I zijn slechts toegestaan in de volgende gevallen:

- tussen de categorieën 2 en 3, en van categorie 1 naar de categorieën 2 en 3, tot 12 % van het kwantitatieve maximum van de categorie waarnaar wordt overgeboekt;
- tussen de categorieën 4, 5, 6, 7 en 8, tot 12 % van het kwantitatieve maximum van de categorie waarnaar wordt overgeboekt.

Overboekingen naar elke categorie van de groepen II, III, IV en V vanuit een of meer categorieën van de groepen I, II, III, IV en V is toegestaan tot 12 % van het kwantitatieve maximum van de categorie waarnaar wordt overgeboekt.

4. De equivalentietabel voor de bovengenoemde overboekingen is in bijlage I bij deze overeenkomst opgenomen.
5. De toename van een categorie producten ten gevolge van de gecumuleerde toepassing van de leden 1, 2 en 3 tijdens een toepassingsjaar van de overeenkomst mag de volgende percentages niet overschrijden:
- 17 % voor de categorieën producten in de groepen I, II, III, IV en V.
6. De autoriteiten van Nepal stellen de Gemeenschap tenminste 15 dagen van tevoren in kennis van het feit dat zij gebruik maken van het bepaalde in de leden 1, 2 en 3.

Artikel 4

1. Op de uitvoer van de in bijlage I bij deze overeenkomst vermelde textielproducten mogen kwantitatieve maxima worden toegepast onder de hierna omschreven voorwaarden.

2. Wanneer de Gemeenschap in het kader van de administratieve controle vaststelt dat het niveau van de invoer van producten van oorsprong uit Nepal van een bepaalde, in bijlage I vermelde categorie, in vergelijking met de totale invoer in de Gemeenschap van producten van die categorie, van welke oorsprong dan ook, in het vorige jaar, de volgende percentages overschrijdt:

- 2 % voor categorieën producten in groep I,
- 8 % voor categorieën producten in groep II,
- 15 % voor categorieën producten in de groepen III, IV en V,

kan zij volgens de procedure van artikel 11 van deze overeenkomst overleg aanvragen, teneinde tot overeenstemming te komen over een passend niveau van beperking voor de producten van die categorie.

3. In afwachting van een voor beide partijen bevredigende oplossing verbindt Nepal zich ertoe, vanaf de datum van kennisgeving van het verzoek om overleg, de uitvoer van producten van de betrokken categorie naar de Gemeenschap of naar de door de Gemeenschap aangegeven regio of regio's van de

Gemeenschap te schorsen of te beperken tot het door de Gemeenschap aangegeven niveau.

De Gemeenschap staat de invoer toe van producten van de desbetreffende categorie die uit Nepal zijn verzonden vóór de datum waarop het verzoek om overleg werd ingediend.

4. Bereiken de overeenkomstsluitende partijen bij het overleg geen overeenstemming binnen de in artikel 11 genoemde termijn, dan heeft de Gemeenschap het recht een definitief kwantitatief maximum vast te stellen op een jaarniveau dat niet lager is dan het niveau dat resulteert uit de toepassing van de in lid 2 genoemde percentages, of 106 % van de invoer in het kalenderjaar voorafgaande aan het jaar waarin de invoer de in lid 2 genoemde percentages overschreed en als zodanig aanleiding gaf tot het indienen van het verzoek om overleg, afhankelijk van welk van deze niveaus hoger ligt.

Het aldus vastgestelde jaarniveau wordt na overleg overeenkomstig artikel 11 naar boven bijgesteld, teneinde aan de voorwaarden in lid 2 te voldoen, indien de ontwikkeling van de totale invoer van het betrokken product in de Gemeenschap dit noodzakelijk maakt.

5. Het jaarlijkse groeipercents voor de kwantitatieve maxima die op grond van dit artikel worden ingesteld, wordt vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in protocol B.

6. Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing indien de in lid 2 genoemde percentages werden bereikt door een daling van de totale invoer in de Gemeenschap en niet door een stijging van de uitvoer van producten van oorsprong uit Nepal.

7. Bij toepassing van de leden 2, 3 of 4 verbindt Nepal zich ertoe uitvoervergunningen af te geven voor producten die gedeckt zijn door contracten die vóór de instelling van het kwantitatieve maximum zijn gesloten, tot het vastgestelde kwantitatieve maximum is bereikt.

8. Tot de datum van mededeling van de in artikel 9, lid 6, bedoelde statistieken wordt bij de toepassing van lid 2 van dit artikel uitgegaan van de eerder door de Gemeenschap medegedeelde jaarstatistieken.

Artikel 5

1. Met het oog op de goede uitvoering van deze overeenkomst, komen Nepal en de Gemeenschap overeen volledig samen te werken om te voorkomen dat de bepalingen van deze overeenkomst door wederverzending of routeverlegging van de goederen, valse verklaringen inzake het land van oorsprong, vervalsing van documenten, een onjuiste opgave van de vezelsamenstelling, een onjuiste omschrijving van de hoeveelheid of indeling van de goederen of anderszins worden geschonden, en daartoe de nodige wettelijke en/of bestuursrechtelijke maatregelen te nemen. Nepal en de Gemeenschap komen derhalve overeen de nodige juridische maatregelen en bestuursprocedures vast te stellen om tegen dergelijke schendingen te kunnen optreden, met inbegrip van de vaststelling van juridisch bindende sancties ten aanzien van de betrokken exporteurs en/of importeurs.

2. Is de Gemeenschap op grond van beschikbare gegevens van oordeel dat de bepalingen van deze overeenkomst worden geschonden, dan pleegt zij overleg met Nepal, teneinde een voor beide partijen een bevredigende oplossing te vinden. Dit overleg vindt zo spoedig mogelijk plaats en uiterlijk 30 dagen na indiening van het verzoek daartoe.

3. In afwachting van de resultaten van het in lid 2 bedoelde overleg neemt Nepal, op verzoek van de Gemeenschap, bij voldoende bewijs dat de overeenkomst is geschonden, alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de aanpassing van de krachtens artikel 4 ingestelde kwantitatieve maxima waartoe eventueel bij het in lid 2 bedoelde overleg wordt besloten, kan worden verricht voor het contingentjaar waarin het verzoek om het in lid 2 bedoelde overleg is gedaan, of voor het volgende jaar indien het maximum van het lopende jaar reeds is bereikt.

4. Kunnen partijen tijdens het in lid 2 bedoelde overleg geen bevredigende oplossing vinden, dan heeft de Gemeenschap het recht:

- a) bij voldoende bewijs dat producten van oorsprong uit Nepal in strijd met deze overeenkomst zijn ingevoerd, de betrokken hoeveelheden af te boeken op de bij artikel 4 vastgestelde kwantitatieve maxima;
- b) bij voldoende bewijs dat valse verklaringen inzake vezelsamenstelling, hoeveelheid, aard of indeling van producten van oorsprong uit Nepal zijn afgegeven, de invoer van deze producten te weigeren;
- c) wanneer blijkt dat wederverzending of routeverlegging plaatsvindt op het grondgebied van Nepal van producten die niet uit dit land van oorsprong zijn, kwantitatieve maxima in te voeren voor dezelfde categorieën producten van oorsprong uit Nepal, indien daarvoor nog geen kwantitatieve maxima golden, of andere dienstige maatregelen te nemen.

5. Partijen komen, overeenkomstig het bepaalde in protocol A bij deze overeenkomst, overeen een systeem van administratieve samenwerking op te zetten om te voorkomen dat de overeenkomst wordt geschonden en om problemen in verband met schendingen van de overeenkomst te regelen.

Artikel 6

1. Nepal houdt toezicht op de uitvoer van aan beperkingen of controle onderworpen producten naar de Gemeenschap. Mochten zich plotselinge en schade veroorzakende wijzigingen in de traditionele handelsstromen voordoen, dan kan de Gemeenschap vragen dat overleg wordt gepleegd om voor dit probleem een bevredigende oplossing te vinden. Dit overleg moet binnen vijftien werkdagen plaatsvinden nadat hierom door de Gemeenschap is verzocht.

2. Nepal streeft ernaar de uitvoer naar de Gemeenschap van textielproducten waarop kwantitatieve maxima van toepassing zijn zo gelijkmatig mogelijk over het jaar te spreiden, waarbij evenwel rekening moet worden gehouden met seizoensinvloeden.

Artikel 7

Bij opzegging van deze overeenkomst overeenkomstig artikel 14, lid 3, worden de krachtens deze overeenkomst vastgestelde kwantitatieve maxima in verhouding tot de tijdsduur aangepast, tenzij de overeenkomstsluitende partijen in onderling overleg anders beslissen.

Artikel 8

1. De indeling van de onder deze overeenkomst vallende producten geschiedt aan de hand van de nomenclatuur van het gemeenschappelijk douanetarief en de tarief- en statistiek-nomenclatuur van de Gemeenschap (hierna „gecombineerde nomenclatuur” of, afgekort, „GN” genoemd) en de wijzigingen daarop.

Houdt een indelingsbesluit een wijziging in van de indelingspraktijk of van de categorie van een onder deze overeenkomst vallend product, dan geldt voor dat product de handelsregeling die na die wijziging op die praktijk of categorie van toepassing is.

Wijzigingen in de gecombineerde nomenclatuur (GN), overeenkomstig de in de Gemeenschap geldende procedures, die betrekking hebben op onder deze overeenkomst vallende categorieën producten, of besluiten in verband met de indeling van goederen, mogen geen vermindering van de bij deze overeenkomst vastgestelde kwantitatieve maxima tot gevolg hebben.

2. De oorsprong van de onder deze overeenkomst vallende producten wordt vastgesteld volgens de in de Gemeenschap geldende voorschriften.

Wijzigingen in deze regels van oorsprong worden aan Nepal medegedeeld en mogen geen vermindering van de krachtens deze overeenkomst vastgestelde kwantitatieve maxima tot gevolg hebben.

De wijze waarop de oorsprong van bovenbedoelde producten wordt gecontroleerd is in protocol A omschreven.

Artikel 9

1. Nepal verstrekt de Commissie nauwkeurige statistische gegevens over alle afgegeven uitvoervergunningen voor categorieën textielproducten waarvoor de in deze overeenkomst vastgestelde kwantitatieve maxima gelden of waarop een systeem van dubbele controle van toepassing is, uitgedrukt in hoeveelheid en waarde en ingedeeld naar lidstaat van de Gemeenschap.

2. De Gemeenschap verstrekt van haar kant de autoriteiten van Nepal nauwkeurige statistische gegevens over invoervergunningen die door de autoriteiten van de Gemeenschap zijn afgegeven en over de invoer van producten waarop het in artikel 4, lid 2, bedoelde systeem van toepassing is.

3. Bovenbedoelde gegevens worden voor alle categorieën producten verstrekt vóór het eind van de maand volgende op de maand waarop de statistieken betrekking hebben.

4. Nepal verstrekt op verzoek van de Gemeenschap invoerstatische gegevens voor alle onder bijlage I vallende producten.

5. Blijken er bij analyse van de uitgewisselde informatie significante verschillen te bestaan tussen de in- en uitvoercijfers, dan kan overleg worden gepleegd overeenkomstig de in artikel 11 van de overeenkomst omschreven procedure.

6. Voor de toepassing van de bepalingen van artikel 4 verplicht de Gemeenschap zich ertoe de autoriteiten van Nepal vóór 15 april van elk jaar de statistieken te verstrekken betreffende de invoer van alle onder deze overeenkomst vallende textielproducten in het voorgaande jaar, ingedeeld naar leveranciersland en lidstaat van de Gemeenschap.

Artikel 10

De overeenkomstsluitende partijen komen overeen de ontwikkeling van de handel in textielproducten en kleding jaarlijks te onderzoeken, in het kader van het in artikel 11 bedoelde overleg en op basis van de in artikel 9 genoemde statistieken.

Artikel 11

1. Behoudens andersluidende bepalingen in deze overeenkomst gelden voor de in deze overeenkomst bedoelde overlegprocedures de volgende bepalingen:

- voor zover mogelijk wordt regelmatig overleg gepleegd. Voorts kan eveneens specifiek aanvullend overleg plaatsvinden;
- elk verzoek om overleg wordt schriftelijk ter kennis gebracht van de andere overeenkomstsluitende partij;
- zo nodig dient het verzoek om overleg binnen een redelijke termijn (en in elk geval binnen 15 dagen na de kennisgeving) te worden gevolgd door een verslag waarin de aanvrager van het overleg uiteenzet waarom hij het overleg heeft aangevraagd;
- het overleg tussen de overeenkomstsluitende partijen wordt binnen een maand na kennisgeving van het verzoek geopend, teneinde uiterlijk binnen een maand tot overeenstemming of tot een wederzijds aanvaardbare conclusie te komen; Deze termijnen kunnen in onderling overleg verlengd worden.

2. De Gemeenschap kan overeenkomstig lid 1 om overleg verzoeken wanneer zij vaststelt dat er in een bepaald toepassingsjaar van de overeenkomst moeilijkheden in de Gemeenschap of een van haar regio's ontstaan als gevolg van een, in vergelijking met het voorgaande jaar, sterke stijging van de invoer van een bepaalde categorie producten van groep I, waarop de krachtens deze overeenkomst vastgestelde kwantitatieve maxima van toepassing zijn.

3. Op verzoek van een der overeenkomstsluitende partijen kan overleg plaatsvinden over alle vraagstukken die uit de toepassing van deze overeenkomst voortvloeien. Het overleg krachtens dit artikel vindt plaats in een geest van samenwerking en met het streven de onderlinge geschillen tussen de overeenkomstsluitende partijen te regelen.

Artikel 12

Bij problemen in verband met de bescherming van merken, industriële ontwerpen of intellectuele-eigendomsrechten kan op verzoek van een der overeenkomstsluitende partijen overleg worden gepleegd overeenkomstig de procedure van artikel 11, teneinde een bevredigende oplossing te vinden.

Artikel 13

Deze overeenkomst is enerzijds van toepassing op de gebieden waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is en onder de in dat Verdrag neergelegde voorwaarden en anderzijds op het grondgebied van Nepal.

Artikel 14

1. Deze overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de overeenkomstsluitende partijen elkaar in kennis stellen van de voltooiing van de hiertoe noodzakelijke procedures. In afwachting daarvan is de overeenkomst van toepassing op basis van wederkerigheid.

2. Deze overeenkomst is van toepassing tot en met 31 december 2004.

Voorafgaand aan de toetreding van Nepal tot de Wereldhandelsorganisatie (WTO) zal de werking van deze overeenkomst worden bezien, teneinde rekening te houden met de gevolgen daarvan.

3. Partijen kunnen te allen tijde wijzigingen in deze overeenkomst voorstellen of deze overeenkomst opzeggen, met inachtneming van een opzeggingstermijn van tenminste zes maanden. In dat geval verstrijkt de overeenkomst aan het einde van de opzeggingstermijn.

4. De overeenkomstsluitende partijen komen overeen ten laatste 6 maanden voor het verstrijken van deze overeenkomst overleg te plegen, teneinde eventueel een nieuwe overeenkomst te sluiten.

5. De bijlagen, protocollen, processen-verbaal van overeenkomst, verklaring en de uitgewisselde of aan de overeenkomst gehechte brieven maken deel uit van deze overeenkomst.

Artikel 15

Deze overeenkomst is in twee exemplaren opgesteld, in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, alsmede in de Nepalese taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Voor de
Europese Gemeenschap

Voor het
Koninkrijk Nepal

BIJLAGE I

TEXTIELPRODUCTEN BEDOELD IN ARTIKEL 1

1. Onverminderd de regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur wordt de omschrijving van de goederen slechts ter indicatie vermeld; in het kader van die bijlage wordt door de GN-codes bepaald welke producten onder elke categorie vallen. Wanneer de GN-code door de letters „ex” wordt voorafgegaan, betekent dit dat door de GN-code en de desbetreffende omschrijving tezamen wordt bepaald welke producten onder een categorie vallen.
2. Wegens het ontbreken van nauwkeurige gegevens over het materiaal waaruit de producten van de categorieën 1 t/m 114 zijn samengesteld, wordt ervan uitgegaan dat deze producten uitsluitend zijn samengesteld uit wol, fijn dierlijk haar, katoen, of synthetische of kunstmatige vezels.
3. Kleding welke niet herkenbaar is als heren- of jongenskleding of als dames- of meisjeskleding, wordt bij laatstgenoemde ingedeeld.
4. De term „babykleding” omvat kleding tot en met handelsmaat 86.

Categorie	Omschrijving GN-Code 2002	Equivalentietabel	
		stuks/kg	g/stuk
(1)	(2)	(3)	(4)
GROEP I A			
1	Garens van katoen, niet gereed voor de verkoop in het klein 5204 11 00, 5204 19 00, 5205 11 00, 5205 12 00, 5205 13 00, 5205 14 00, 5205 15 10, 5205 15 90, 5205 21 00, 5205 22 00, 5205 23 00, 5205 24 00, 5205 26 00, 5205 27 00, 5205 28 00, 5205 31 00, 5205 32 00, 5205 33 00, 5205 34 00, 5205 35 00, 5205 41 00, 5205 42 00, 5205 43 00, 5205 44 00, 5205 46 00, 5205 47 00, 5205 48 00, 5206 11 00, 5206 12 00, 5206 13 00, 5206 14 00, 5206 15 10, 5206 15 90, 5206 21 00, 5206 22 00, 5206 23 00, 5206 24 00, 5206 25 10, 5206 25 90, 5206 31 00, 5206 32 00, 5206 33 00, 5206 34 00, 5206 35 00, 5206 41 00, 5206 42 00, 5206 43 00, 5206 44 00, 5206 45 00, ex 5604 90 00		
2	Weefsels van katoen, andere dan weefsels met gaasbinding, bad- of frotteer-stof (lussendoek), lint, fluweel, pluche, lussenweefsel, chenille-weefsel, tule en filetweefsels 5208 11 10, 5208 11 90, 5208 12 16, 5208 12 19, 5208 12 96, 5208 12 99, 5208 13 00, 5208 19 00, 5208 21 10, 5208 21 90, 5208 22 16, 5208 22 19, 5208 22 96, 5208 22 99, 5208 23 00, 5208 29 00, 5208 31 00, 5208 32 16, 5208 32 19, 5208 32 96, 5208 32 99, 5208 33 00, 5208 39 00, 5208 41 00, 5208 42 00, 5208 43 00, 5208 49 00, 5208 51 00, 5208 52 10, 5208 52 90, 5208 53 00, 5208 59 00, 5209 11 00, 5209 12 00, 5209 19 00, 5209 21 00, 5209 22 00, 5209 29 00, 5209 31 00, 5209 32 00, 5209 39 00, 5209 41 00, 5209 42 00, 5209 43 00, 5209 49 10, 5209 49 90, 5209 51 00, 5209 52 00, 5209 59 00, 5210 11 10, 5210 11 90, 5210 12 00, 5210 19 00, 5210 21 10, 5210 21 90, 5210 22 00, 5210 29 00, 5210 31 10, 5210 31 90, 5210 32 00, 5210 39 00, 5210 41 00, 5210 42 00, 5210 49 00, 5210 51 00, 5210 52 00, 5210 59 00, 5211 11 00, 5211 12 00, 5211 19 00, 5211 21 00, 5211 22 00, 5211 29 00, 5211 31 00, 5211 32 00, 5211 39 00, 5211 41 00, 5211 42 00, 5211 43 00, 5211 49 10, 5211 49 90, 5211 51 00, 5211 52 00, 5211 59 00, 5212 11 10, 5212 11 90, 5212 12 10, 5212 12 90, 5212 13 10, 5212 13 90, 5212 14 10, 5212 14 90, 5212 15 10, 5212 15 90, 5212 21 10, 5212 21 90, 5212 22 10, 5212 22 90, 5212 23 10, 5212 23 90, 5212 24 10, 5212 24 90, 5212 25 10, 5212 25 90, ex 5811 00 00, ex 6308 00 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
2 a)	waarvan andere dan ongebleekt of gebleekt 5208 31 00, 5208 32 16, 5208 32 19, 5208 32 96, 5208 32 99, 5208 33 00, 5208 39 00, 5208 41 00, 5208 42 00, 5208 43 00, 5208 49 00, 5208 51 00, 5208 52 10, 5208 52 90, 5208 53 00, 5208 59 00, 5209 31 00, 5209 32 00, 5209 39 00, 5209 41 00, 5209 42 00, 5209 43 00, 5209 49 10, 5209 49 90, 5209 51 00, 5209 52 00, 5209 59 00, 5210 31 10, 5210 31 90, 5210 32 00, 5210 39 00, 5210 41 00, 5210 42 00, 5210 49 00, 5210 51 00, 5210 52 00, 5210 59 00, 5211 31 00, 5211 32 00, 5211 39 00, 5211 41 00, 5211 42 00, 5211 43 00, 5211 49 10, 5211 49 90, 5211 51 00, 5211 52 00, 5211 59 00, 5212 13 10, 5212 13 90, 5212 14 10, 5212 14 90, 5212 15 10, 5212 15 90, 5212 23 10, 5212 23 90, 5212 24 10, 5212 24 90, 5212 25 10, 5212 25 90, ex 5811 00 00, ex 6308 00 00		
3	Weefsels van synthetische stapelvezels, andere dan lint, fluweel, pluche, lussenweefsel (bad- en frotteerstof hieronder begrepen) en chenilleweefsel 5512 11 00, 5512 19 10, 5512 19 90, 5512 21 00, 5512 29 10, 5512 29 90, 5512 91 00, 5512 99 10, 5512 99 90, 5513 11 20, 5513 11 90, 5513 12 00, 5513 13 00, 5513 19 00, 5513 21 10, 5513 21 30, 5513 21 90, 5513 22 00, 5513 23 00, 5513 29 00, 5513 31 00, 5513 32 00, 5513 33 00, 5513 39 00, 5513 41 00, 5513 42 00, 5513 43 00, 5513 49 00, 5514 11 00, 5514 12 00, 5514 13 00, 5514 19 00, 5514 21 00, 5514 22 00, 5514 23 00, 5514 29 00, 5514 31 00, 5514 32 00, 5514 33 00, 5514 39 00, 5514 41 00, 5514 42 00, 5514 43 00, 5514 49 00, 5515 11 10, 5515 11 30, 5515 11 90, 5515 12 10, 5515 12 30, 5515 12 90, 5515 13 11, 5515 13 19, 5515 13 91, 5515 13 99, 5515 19 10, 5515 19 30, 5515 19 90, 5515 21 10, 5515 21 30, 5515 21 90, 5515 22 11, 5515 22 19, 5515 22 91, 5515 22 99, 5515 29 10, 5515 29 30, 5515 29 90, 5515 91 10, 5515 91 30, 5515 91 90, 5515 92 11, 5515 92 19, 5515 92 91, 5515 92 99, 5515 99 10, 5515 99 30, 5515 99 90, 5803 90 30, ex 5905 00 70, ex 6308 00 00		
3 a)	waarvan andere dan ongebleekt of gebleekt 5512 19 10, 5512 19 90, 5512 29 10, 5512 29 90, 5512 99 10, 5512 99 90, 5513 21 10, 5513 21 30, 5513 21 90, 5513 22 00, 5513 23 00, 5513 29 00, 5513 31 00, 5513 32 00, 5513 33 00, 5513 39 00, 5513 41 00, 5513 42 00, 5513 43 00, 5513 49 00, 5514 21 00, 5514 22 00, 5514 23 00, 5514 29 00, 5514 31 00, 5514 32 00, 5514 33 00, 5514 39 00, 5514 41 00, 5514 42 00, 5514 43 00, 5514 49 00, 5515 11 30, 5515 11 90, 5515 12 30, 5515 12 90, 5515 13 19, 5515 13 99, 5515 19 30, 5515 19 90, 5515 21 30, 5515 21 90, 5515 22 19, 5515 22 99, 5515 29 30, 5515 29 90, 5515 91 30, 5515 91 90, 5515 92 19, 5515 92 99, 5515 99 30, 5515 99 90, ex 5803 90 30, ex 5905 00 70, ex 6308 00 00		
GROEP I B			
4	Overhemden en sporthemden, T-shirts, hemdtruien (sous-pulls) (andere dan van wol of van fijn haar), pullovers, tricotpakken, maillots de corps en dergelijke artikelen van brei- of haakwerk 6105 10 00, 6105 20 10, 6105 20 90, 6105 90 10, 6109 10 00, 6109 90 10, 6109 90 30, 6110 20 10, 6110 30 10	6,48	154
5	Truien, jumpers, pullovers (met of zonder mouwen), twinsets, vesten en jasjes (andere dan verkregen door het aaneennaaien van in vorm gesneden stukken); anoraks, windjakken, blousons en dergelijke, van brei- of haakwerk 6101 10 90, 6101 20 90, 6101 30 90, 6102 10 90, 6102 20 90, 6102 30 90, 6110 11 10, 6110 11 30, 6110 11 90, 6110 12 10, 6110 12 90, 6110 19 10, 6110 19 90, 6110 20 91, 6110 20 99, 6110 30 91, 6110 30 99	4,53	221

(1)	(2)	(3)	(4)
6	Shorts en andere korte broeken (andere dan zwembroeken), lange broeken, geweven, voor heren en jongens; lange broeken, geweven, van wol, van katoen of van synthetische of van kunstmatige vezels, voor dames en meisjes; delen voor het onderlichaam van trainingspakken met voering, van katoen of van synthetische of van kunstmatige vezels, andere dan van categorie 16 of 29 6203 41 10, 6203 41 90, 6203 42 31, 6203 42 33, 6203 42 35, 6203 42 90, 6203 43 19, 6203 43 90, 6203 49 19, 6203 49 50, 6204 61 10, 6204 62 31, 6204 62 33, 6204 62 39, 6204 63 18, 6204 69 18, 6211 32 42, 6211 33 42, 6211 42 42, 6211 43 42	1,76	568
7	Blouses en hemdblouses met korte of met lange mouwen, al dan niet van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels, voor dames en meisjes 6106 10 00, 6106 20 00, 6106 90 10, 6206 20 00, 6206 30 00, 6206 40 00	5,55	180
8	Overhemden en sporthemden, andere dan van brei- of haakwerk, voor heren en jongens, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6205 10 00, 6205 20 00, 6205 30 00	4,60	217

GROEP II A

9	Bad- of frotteerstof (lussendoek), van katoen; huishoudlinnen, ander dan van brei- of haakwerk, van bad- of frotteerstof (lussendoek), van katoen 5802 11 00, 5802 19 00, ex 6302 60 00		
20	Beddelinnen, ander dan van brei- of haakwerk 6302 21 00, 6302 22 90, 6302 29 90, 6302 31 10, 6302 31 90, 6302 32 90, 6302 39 90		
22	Garens van synthetische stapelvezels, niet gereed voor de verkoop in het klein 5508 10 11, 5508 10 19, 5509 11 00, 5509 12 00, 5509 21 10, 5509 21 90, 5509 22 10, 5509 22 90, 5509 31 10, 5509 31 90, 5509 32 10, 5509 32 90, 5509 41 10, 5509 41 90, 5509 42 10, 5509 42 90, 5509 51 00, 5509 52 10, 5509 52 90, 5509 53 00, 5509 59 00, 5509 61 10, 5509 61 90, 5509 62 00, 5509 69 00, 5509 91 10, 5509 91 90, 5509 92 00, 5509 99 00		
22 a)	waarvan acrylvezels ex 5508 10 19, 5509 31 10, 5509 31 90, 5509 32 10, 5509 32 90, 5509 61 10, 5509 61 90, 5509 62 00, 5509 69 00		
23	Garens van kunstmatige stapelvezels, niet gereed voor de verkoop in het klein 5508 20 10, 5510 11 00, 5510 12 00, 5510 20 00, 5510 30 00, 5510 90 00		
32	Fluweel, pluche, lussenweefsel en chenilleweefsel, met uitzondering van katoenen weefsel, bad- of frotteerstof en lint, en „tufted” textielstoffen van wol, van katoen of van synthetische of van kunstmatige vezels 5801 10 00, 5801 21 00, 5801 22 00, 5801 23 00, 5801 24 00, 5801 25 00, 5801 26 00, 5801 31 00, 5801 32 00, 5801 33 00, 5801 34 00, 5801 35 00, 5801 36 00, 5802 20 00, 5802 30 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
32 a)	waarvan fluweel van geribd katoen 5801 22 00		
39	Tafellinnen, huishoudlinnen, ander dan van brei- of haakwerk, ander dan van katoenen bad- of frotteerstof 6302 51 10, 6302 51 90, 6302 53 90, ex 6302 59 00, 6302 91 10, 6302 91 90, 6302 93 90, ex 6302 99 00		

GROEP II B

12	Kousenbroeken, kousen, onderkousen, sokken, voetjes en dergelijke artikelen van brei- of haakwerk, andere dan voor baby's, aderspatkousen daaronder begrepen, andere dan producten van categorie 70 6115 12 00, 6115 19 00, 6115 20 11, 6115 20 90, 6115 91 00, 6115 92 00, 6115 93 10, 6115 93 30, 6115 93 99, 6115 99 00	24,3 paar	41
13	Slips en onderbroeken voor heren en jongens, slips en broeken voor dames en meisjes, van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6107 11 00, 6107 12 00, 6107 19 00, 6108 21 00, 6108 22 00, 6108 29 00, ex 6212 10 10	17	59
14	Overjassen, regenjassen en capes voor heren en jongens, geweven, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels (andere dan parka's (van categorie 21)) 6201 11 00, ex 6201 12 10, ex 6201 12 90, ex 6201 13 10, ex 6201 13 90, 6210 20 00	0,72	1 389
15	Mantels, regenjassen en capes daaronder begrepen, blazers en jasjes, geweven, voor dames en meisjes, van wol, van katoen of van synthetische of van kunstmatige vezels (andere dan parka's (van categorie 21)) 6202 11 00, ex 6202 12 10, ex 6202 12 90, ex 6202 13 10, ex 6202 13 90, 6204 31 00, 6204 32 90, 6204 33 90, 6204 39 19, 6210 30 00	0,84	1 190
16	Kostuums en combinaties, andere dan van brei- of haakwerk, voor heren en jongens, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels, behalve skikleding; trainingspakken met voering waarvan de buitenzijde is vervaardigd van één en dezelfde stof, voor heren en jongens, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6203 11 00, 6203 12 00, 6203 19 10, 6203 19 30, 6203 21 00, 6203 22 80, 6203 23 80, 6203 29 18, 6211 32 31, 6211 33 31	0,80	1 250
17	Colbertjassen, blazers en dergelijke, andere dan van brei- of haakwerk, voor heren en jongens, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6203 31 00, 6203 32 90, 6203 33 90, 6203 39 19	1,43	700

(1)	(2)	(3)	(4)
18	Onderhemden, slips, onderbroeken, nachthemden, pyjama's, badjassen, kamerjassen en dergelijke artikelen, voor heren en jongens, andere dan van brei- of haakwerk 6207 11 00, 6207 19 00, 6207 21 00, 6207 22 00, 6207 29 00, 6207 91 10, 6207 91 90, 6207 92 00, 6207 99 00 Onderhemden en hemden, onderjurken en onderrokken, slips, nachthemden, pyjama's, negligés, badjassen, kamerjassen en dergelijke artikelen, voor dames en meisjes, andere dan van brei- of haakwerk 6208 11 00, 6208 19 10, 6208 19 90, 6208 21 00, 6208 22 00, 6208 29 00, 6208 91 11, 6208 91 19, 6208 91 90, 6208 92 00, 6208 99 00, ex 6212 10 10		
19	Zakdoeken, andere dan van brei- of haakwerk 6213 20 00, 6213 90 00	59	17
21	Parka's, anoraks, windjakken en dergelijke, andere dan van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels; delen voor het onderlichaam van trainingspakken met voering, van katoen of van synthetische of van kunstmatige vezels, andere dan van categorie 16 of 29 ex 6201 12 10, ex 6201 12 90, ex 6201 13 10, ex 6201 13 90, 6201 91 00, 6201 92 00, 6201 93 00, ex 6202 12 10, ex 6202 12 90, ex 6202 13 10, ex 6202 13 90, 6202 91 00, 6202 92 00, 6202 93 00, 6211 32 41, 6211 33 41, 6211 42 41, 6211 43 41	2,3	435
24	Nachthemden, pyjama's, badjassen, kamerjassen en dergelijke artikelen van brei- of haakwerk, voor heren en jongens 6107 21 00, 6107 22 00, 6107 29 00, 6107 91 10, 6107 91 90, 6107 92 00, ex 6107 99 00 Nachthemden, pyjama's, negligés, badjassen, kamerjassen en dergelijke artikelen, van brei- of haakwerk, voor dames en meisjes 6108 31 10, 6108 31 90, 6108 32 11, 6108 32 19, 6108 32 90, 6108 39 00, 6108 91 10, 6108 91 90, 6108 92 00, 6108 99 10	3,9	257
26	Japonnen voor dames en meisjes, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6104 41 00, 6104 42 00, 6104 43 00, 6104 44 00, 6204 41 00, 6204 42 00, 6204 43 00, 6204 44 00	3,1	323
27	Rokken, broekrokken inbegrepen, voor dames en meisjes 6104 51 00, 6104 52 00, 6104 53 00, 6104 59 00, 6204 51 00, 6204 52 00, 6204 53 00, 6204 59 10	2,6	385
28	Lange broeken, zogenaamde Amerikaanse overalls, korte broeken en shorts (andere dan zwembroeken), van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6103 41 10, 6103 41 90, 6103 42 10, 6103 42 90, 6103 43 10, 6103 43 90, 6103 49 10, 6103 49 91, 6104 61 10, 6104 61 90, 6104 62 10, 6104 62 90, 6104 63 10, 6104 63 90, 6104 69 10, 6104 69 91	1,61	620

(1)	(2)	(3)	(4)
29	Mantelpakken, broekpakken en combinaties, andere dan van brei- of haakwerk, voor dames en meisjes, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels, behalve skikleding; trainingspakken met voering waarvan de buitenzijde vervaardigd is van één en dezelfde stof, voor dames en meisjes, van katoen of van synthetische of van kunstmatige vezels 6204 11 00, 6204 12 00, 6204 13 00, 6204 19 10, 6204 21 00, 6204 22 80, 6204 23 80, 6204 29 18, 6211 42 31, 6211 43 31	1,37	730
31	Bustehouders, geweven of van brei- of haakwerk ex 6212 10 10, 6212 10 90	18,2	55
68	Babykleding en -kledingtoebehoren, met uitzondering van handschoenen, wanten en dergelijke artikelen voor baby's, van de categorieën 10 en 87, en kousen en sokken voor baby's, andere dan van brei- of haakwerk, van categorie 88 6111 10 90, 6111 20 90, 6111 30 90, ex 6111 90 00, ex 6209 10 00, ex 6209 20 00, ex 6209 30 00, ex 6209 90 00		
73	Trainingspakken van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6112 11 00, 6112 12 00, 6112 19 00	1,67	600
76	Werk- en bedrijfskleding, andere dan van brei- of haakwerk, voor heren en jongens 6203 22 10, 6203 23 10, 6203 29 11, 6203 32 10, 6203 33 10, 6203 39 11, 6203 42 11, 6203 42 51, 6203 43 11, 6203 43 31, 6203 49 11, 6203 49 31, 6211 32 10, 6211 33 10 Schorten, stofjassen en andere werk- en bedrijfskleding, andere dan van brei- of haakwerk, voor dames en meisjes 6204 22 10, 6204 23 10, 6204 29 11, 6204 32 10, 6204 33 10, 6204 39 11, 6204 62 11, 6204 62 51, 6204 63 11, 6204 63 31, 6204 69 11, 6204 69 31, 6211 42 10, 6211 43 10		
77	Skipakken, andere dan van brei- of haakwerk ex 6211 20 00		
78	Kleding, andere dan van brei- of haakwerk, uitgezonderd de kleding van de categorieën 6, 7, 8, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 26, 27, 29, 68, 72, 76 en 77 6203 41 30, 6203 42 59, 6203 43 39, 6203 49 39, 6204 61 80, 6204 61 90, 6204 62 59, 6204 62 90, 6204 63 39, 6204 63 90, 6204 69 39, 6204 69 50, 6210 40 00, 6210 50 00, 6211 31 00, 6211 32 90, 6211 33 90, 6211 41 00, 6211 42 90, 6211 43 90		
83	Jassen, colbertjassen, blazers en andere kleding, skipakken daaronder begrepen, van brei- of haakwerk, uitgezonderd de kleding van de categorieën 4, 5, 7, 13, 24, 26, 27, 28, 68, 69, 72, 73, 74 en 75 6101 10 10, 6101 20 10, 6101 30 10, 6102 10 10, 6102 20 10, 6102 30 10, 6103 31 00, 6103 32 00, 6103 33 00, ex 6103 39 00, 6104 31 00, 6104 32 00, 6104 33 00, ex 6104 39 00, 6112 20 00, 6113 00 90, 6114 10 00, 6114 20 00, 6114 30 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
GROEP III A			
33	Weefsels van synthetische filamentgarens vervaardigd van strippen of dergelijke van polyethyleen of van polypropyleen, met een breedte van minder dan 3 m 5407 20 11 Zakken voor verpakkingsdoeleinden, andere dan van brei- of haakwerk, vervaardigd van die strippen of dergelijke 6305 32 81, 6305 32 89, 6305 33 91, 6305 33 99		
34	Weefsels van synthetische filamentgarens vervaardigd van strippen of dergelijke van polyethyleen of van polypropyleen, met een breedte van 3 m of meer 5407 20 19		
35	Weefsels van synthetische continuvezels, andere dan de voor buitenbanden bestemde van categorie 114 5407 10 00, 5407 20 90, 5407 30 00, 5407 41 00, 5407 42 00, 5407 43 00, 5407 44 00, 5407 51 00, 5407 52 00, 5407 53 00, 5407 54 00, 5407 61 10, 5407 61 30, 5407 61 50, 5407 61 90, 5407 69 10, 5407 69 90, 5407 71 00, 5407 72 00, 5407 73 00, 5407 74 00, 5407 81 00, 5407 82 00, 5407 83 00, 5407 84 00, 5407 91 00, 5407 92 00, 5407 93 00, 5407 94 00, ex 5811 00 00, ex 5905 00 70		
35 a)	waarvan andere dan ongebleekt of gebleekt ex 5407 10 00, ex 5407 20 90, ex 5407 30 00, 5407 42 00, 5407 43 00, 5407 44 00, 5407 52 00, 5407 53 00, 5407 54 00, 5407 61 30, 5407 61 50, 5407 61 90, 5407 69 90, 5407 72 00, 5407 73 00, 5407 74 00, 5407 82 00, 5407 83 00, 5407 84 00, 5407 92 00, 5407 93 00, 5407 94 00, ex 5811 00 00, ex 5905 00 70		
36	Weefsels van kunstmatige stapelvezels, andere dan de voor buitenbanden bestemde van categorie 114 5408 10 00, 5408 21 00, 5408 22 10, 5408 22 90, 5408 23 10, 5408 23 90, 5408 24 00, 5408 31 00, 5408 32 00, 5408 33 00, 5408 34 00, ex 5811 00 00, ex 5905 00 70		
36 a)	waarvan andere dan ongebleekt of gebleekt ex 5408 10 00, 5408 22 10, 5408 22 90, 5408 23 10, 5408 23 90, 5408 24 00, 5408 32 00, 5408 33 00, 5408 34 00, ex 5811 00 00, ex 5905 00 70		
37	Weefsels van kunstmatige stapelvezels 5516 11 00, 5516 12 00, 5516 13 00, 5516 14 00, 5516 21 00, 5516 22 00, 5516 23 10, 5516 23 90, 5516 24 00, 5516 31 00, 5516 32 00, 5516 33 00, 5516 34 00, 5516 41 00, 5516 42 00, 5516 43 00, 5516 44 00, 5516 91 00, 5516 92 00, 5516 93 00, 5516 94 00, 5803 90 50, ex 5905 00 70		
37 a)	Waarvan andere dan ongebleekt of gebleekt 5516 12 00, 5516 13 00, 5516 14 00, 5516 22 00, 5516 23 10, 5516 23 90, 5516 24 00, 5516 32 00, 5516 33 00, 5516 34 00, 5516 42 00, 5516 43 00, 5516 44 00, 5516 92 00, 5516 93 00, 5516 94 00, ex 5803 90 50, ex 5905 00 70		

(1)	(2)	(3)	(4)
38 A	Brei- en haakwerk van synthetisch materiaal voor gordijnen en vitrages 6005 31 10, 6005 32 10, 6005 33 10, 6005 34 10, 6006 31 10, 6006 32 10, 6006 33 10, 6006 34 10		
38 B	Vitrages, andere dan die van brei- of haakwerk ex 6303 91 00, ex 6303 92 90, ex 6303 99 90		
40	Gordijnen, rolgordijnen, bed- en gordijnvalletjes, en andere artikelen voor stoffering, andere dan van brei- of haakwerk, van wol, van ka- toen, of van synthetische of van kunstmatige vezels ex 6303 91 00, ex 6303 92 90, ex 6303 99 90, 6304 19 10, ex 6304 19 90, 6304 92 00, ex 6304 93 00, ex 6304 99 00		
41	Garens van synthetische continu filamenten, niet gereed voor de ver- koop in het klein, andere dan niet-getextureerde, ongetwijnde, niet-ge- twiste garens of tot op 50 toeren per meter getwiste garens 5401 10 11, 5401 10 19, 5402 10 10, 5402 10 90, 5402 20 00, 5402 31 00, 5402 32 00, 5402 33 00, 5402 39 10, 5402 39 90, 5402 49 10, 5402 49 91, 5402 49 99, 5402 51 00, 5402 52 00, 5402 59 10, 5402 59 90, 5402 61 00, 5402 62 00, 5402 69 10, 5402 69 90, ex 5604 20 00, ex 5604 90 00		
42	Garens van synthetische of van kunstmatige continuvezels, niet gereed voor de verkoop in het klein 5401 20 10 Garens van kunstmatige vezels; Garens van kunstmatige filamenten, niet gereed voor de verkoop in het klein, andere dan ongetwijnde garens van viscose rayon, niet-getwiste of tot op 250 toeren per meter getwiste of ongetwijnde, niet-getextureerde garens van celluloseacetaat 5403 10 00, 5403 20 10, 5403 20 90, ex 5403 32 00, 5403 33 90, 5403 39 00, 5403 41 00, 5403 42 00, 5403 49 00, ex 5604 20 00		
43	Garens van synthetische of van kunstmatige filamenten, garens van kunstmatige stapelvezels, garens van katoen, gereed voor de verkoop in het klein 5204 20 00, 5207 10 00, 5207 90 00, 5401 10 90, 5401 20 90, 5406 10 00, 5406 20 00, 5508 20 90, 5511 30 00		
46	Wol en fijn haar, gekaard of gekamd 5105 10 00, 5105 21 00, 5105 29 00, 5105 31 00, 5105 39 10, 5105 39 90		
47	Garens van wol of van fijn haar, gekaard, niet gereed voor de verkoop in het klein 5106 10 10, 5106 10 90, 5106 20 10, 5106 20 91, 5106 20 99, 5108 10 10, 5108 10 90		
48	Garens van wol of van fijn haar, gekamd, niet gereed voor de verkoop in het klein 5107 10 10, 5107 10 90, 5107 20 10, 5107 20 30, 5107 20 51, 5107 20 59, 5107 20 91, 5107 20 99, 5108 20 10, 5108 20 90		
49	Garens van wol of van fijn haar, gereed voor de verkoop in het klein 5109 10 10, 5109 10 90, 5109 90 10, 5109 90 90		

(1)	(2)	(3)	(4)
50	Weefsels van wol of van fijn haar 5111 11 11, 5111 11 19, 5111 11 91, 5111 11 99, 5111 19 11, 5111 19 19, 5111 19 31, 5111 19 39, 5111 19 91, 5111 19 99, 5111 20 00, 5111 30 10, 5111 30 30, 5111 30 90, 5111 90 10, 5111 90 91, 5111 90 93, 5111 90 99, 5112 11 10, 5112 11 90, 5112 19 11, 5112 19 19, 5112 19 91, 5112 19 99, 5112 20 00, 5112 30 10, 5112 30 30, 5112 30 90, 5112 90 10, 5112 90 91, 5112 90 93, 5112 90 99		
51	Katoen, geeraard of gekamd 5203 00 00		
53	Weefsels met gaasbinding, van katoen 5803 10 00		
54	Kunstmatige stapelvezels, afval daarin begrepen, geeraard, gekamd of op andere wijze bewerkt met het oog op het spinnen 5507 00 00		
55	Synthetische stapelvezels, afval daarin begrepen, geeraard of gekamd of op andere wijze bewerkt met het oog op het spinnen 5506 10 00, 5506 20 00, 5506 30 00, 5506 90 10, 5506 90 90		
56	Garens van synthetische stapelvezels (afval daarin begrepen), gereed voor de verkoop in het klein 5508 10 90, 5511 10 00, 5511 20 00		
58	Tapijten, geknoopt of met opgerolde polen, ook indien geconfectioneerd 5701 10 10, 5701 10 91, 5701 10 93, 5701 10 99, 5701 90 10, 5701 90 90		
59	Tapijten, andere dan die van categorie 58 5702 10 00, 5702 31 00, 5702 32 00, 5702 39 10, 5702 41 00, 5702 42 00, 5702 49 10, 5702 51 00, 5702 52 00, ex 5702 59 00, 5702 91 00, 5702 92 00, ex 5702 99 00, 5703 10 00, 5703 20 11, 5703 20 19, 5703 20 91, 5703 20 99, 5703 30 11, 5703 30 19, 5703 30 51, 5703 30 59, 5703 30 91, 5703 30 99, 5703 90 00, 5704 10 00, 5704 90 00, 5705 00 10, 5705 00 30, ex 5705 00 90		
60	Tapisserieën, met de hand geweven (zoals gobelins, Vlaamse tapisserieën, aubussons, beauvais en dergelijke) of met de naald vervaardigd (halve kruissteek, kruissteek, enz.), ook indien geconfectioneerd 5805 00 00		
61	Lint, alsmede bolduclint, zijnde lint zonder inslag van aaneengelijmde evenwijdig lopende draden of textielvezels, met uitzondering van de etiketten en dergelijke artikelen van categorie 62; elastische weefsels (met uitzondering van brei- of haakwerk) van met rubberdraden verbonden textielstoffen ex 5806 10 00, 5806 20 00, 5806 31 00, 5806 32 10, 5806 32 90, 5806 39 00, 5806 40 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
62	Chenillegarens; omwoeld garen (ander dan metaalgarens en ander dan omwoeld paardehaar) 5606 00 91, 5606 00 99 Tule, bobinettule en filetweefsels, kant (mechanisch of met de hand vervaardigd), aan het stuk, in banden of in de vorm van motieven 5804 10 11, 5804 10 19, 5804 10 90, 5804 21 10, 5804 21 90, 5804 29 10, 5804 29 90, 5804 30 00 Etiketten, insignes en dergelijke artikelen, van textiel, niet geborduurd, aan het stuk, in banden of gesneden, geweven 5807 10 10, 5807 10 90 Vlechten aan het stuk; ander passementwerk en andere, dergelijke versieringsartikelen, aan het stuk; eikels, kwasten, pompons en dergelijke 5808 10 00, 5808 90 00 Borduurwerk, aan het stuk, in banden of in de vorm van motieven 5810 10 10, 5810 10 90, 5810 91 10, 5810 91 90, 5810 92 10, 5810 92 90, 5810 99 10, 5810 99 90		
63	Brei- en haakwerk van synthetische vezels, bevattende 5 of meer gewichtspersenenten elastomeergarens, en brei- en haakwerk bevattende 5 of meer gewichtspersenenten rubberdraden 5906 91 00, ex 6002 40 00, 6002 90 00, ex 6004 10 00, 6004 90 00 Rachelkant en poolbreiwerk van synthetische vezels ex 6001 10 00, 6003 30 10, 6005 31 50, 6005 32 50, 6005 33 50, 6005 34 50		
65	Brei- en haakwerk, ander dan dat bedoeld in de categorieën 38 A en 63, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 5606 00 10, ex 6001 10 00, 6001 21 00, 6001 22 00, 6001 29 10, 6001 91 10, 6001 91 30, 6001 91 50, 6001 91 90, 6001 92 10, 6001 92 30, 6001 92 50, 6001 92 90, 6001 99 10, ex 6002 40 00, 6003 10 00, 6003 20 00, 6003 30 90, 6003 40 00, ex 6004 10 00, 6005 10 00, 6005 21 00, 6005 22 00, 6005 23 00, 6005 24 00, 6005 31 90, 6005 32 90, 6005 33 90, 6005 34 90, 6005 41 00, 6005 42 00, 6005 43 00, 6005 44 00, 6006 10 00, 6006 21 00, 6006 22 00, 6006 23 00, 6006 24 00, 6006 31 90, 6006 32 90, 6006 33 90, 6006 34 90, 6006 41 00, 6006 42 00, 6006 43 00, 6006 44 00		
66	Dekens, andere dan van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6301 10 00, 6301 20 91, 6301 20 99, 6301 30 90, ex 6301 40 90, ex 6301 90 90		
GROEP III B			
10	Handschoenen, wanten en dergelijke artikelen van brei- of haakwerk 6111 10 10, 6111 20 10, 6111 30 10, ex 6111 90 00, 6116 10 20, 6116 10 80, 6116 91 00, 6116 92 00, 6116 93 00, 6116 99 00	17 paar	59

(1)	(2)	(3)	(4)
67	Kledingtoebereiden, ander dan voor baby's, van brei- of haakwerk; onderkleding van alle soorten, van brei- of haakwerk; gordijnen, vitrages, rolgordijnen, bed- en gordijnvalletjes en andere artikelen voor stoffering van brei- of haakwerk; dekens van brei- of haakwerk; andere artikelen van brei- of haakwerk, delen van kleding of van kledingtoebereiden daaronder begrepen 5807 90 90, 6113 00 10, 6117 10 00, 6117 20 00, 6117 80 10, 6117 80 90, 6117 90 00, 6301 20 10, 6301 30 10, 6301 40 10, 6301 90 10, 6302 10 10, 6302 10 90, 6302 40 00, ex 6302 60 00, 6303 11 00, 6303 12 00, 6303 19 00, 6304 11 00, 6304 91 00, ex 6305 20 00, 6305 32 11, ex 6305 32 90, 6305 33 10, ex 6305 39 00, ex 6305 90 00, 6307 10 10, 6307 90 10		
67 a)	waarvan zakken voor verpakkingsdoeleinden van strippen en dergelijke, van polyethyleen of van polypropyleen 6305 32 11, 6305 33 10		
69	Onderjurken en onderrokken, voor dames en meisjes, van brei- of haakwerk 6108 11 00, 6108 19 00	7,8	128
70	Kousen en kousenbroeken, van synthetische vezels, van minder dan 67 decitex (6,7 tex) per enkelvoudige draad 6115 11 00, 6115 20 19 Dameskousen, van synthetische vezels 6115 93 91	30,4 paar	33
72	Badpakken en zwembroeken, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6112 31 10, 6112 31 90, 6112 39 10, 6112 39 90, 6112 41 10, 6112 41 90, 6112 49 10, 6112 49 90, 6211 11 00, 6211 12 00	9,7	103
74	Mantelpakken of broekpakken en combinaties van brei- of haakwerk, voor dames en meisjes, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels, behalve skikleding 6104 11 00, 6104 12 00, 6104 13 00, ex 6104 19 00, 6104 21 00, 6104 22 00, 6104 23 00, ex 6104 29 00	1,54	650
75	Kostuums en combinaties van brei- of haakwerk, voor heren en jongens, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels, behalve skikleding 6103 11 00, 6103 12 00, 6103 19 00, 6103 21 00, 6103 22 00, 6103 23 00, 6103 29 00	0,80	1 250
84	Sjaals, sjerpen, hoofddoeken en halsdoeken, mantilles, sluiers, voiles en dergelijke artikelen, andere dan van brei- of haakwerk, van katoen, van wol, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6214 20 00, 6214 30 00, 6214 40 00, 6214 90 10		
85	Dassen, strikjes en sjaaldassen, andere dan van brei- of haakwerk, van wol, van katoen, of van synthetische of van kunstmatige vezels 6215 20 00, 6215 90 00	17,9	56

(1)	(2)	(3)	(4)
86	Korsetten, jarretellegordels, korselets (gaines), bretels, jarretelles, kousebanden, sokophouders en dergelijke artikelen en delen daarvan, ook indien van brei- of haakwerk 6212 20 00, 6212 30 00, 6212 90 00	8,8	114
87	Handschoenen, wanten en dergelijke, andere dan van brei- of haakwerk ex 6209 10 00, ex 6209 20 00, ex 6209 30 00, ex 6209 90 00, 6216 00 00		
88	Kousen en sokken, andere dan van brei- of haakwerk; ander kledingtoebehoren, delen van kleding of van kledingtoebehoren, andere dan voor baby's, andere dan van brei- of haakwerk ex 6209 10 00, ex 6209 20 00, ex 6209 30 00, ex 6209 90 00, 6217 10 00, 6217 90 00		
90	Bindgaren, touw en kabel, al dan niet gevlochten, van synthetische vezels 5607 41 00, 5607 49 11, 5607 49 19, 5607 49 90, 5607 50 11, 5607 50 19, 5607 50 30, 5607 50 90		
91	Tenten 6306 21 00, 6306 22 00, 6306 29 00		
93	Zakken voor verpakkingsdoeleinden van weefsels, andere dan vervaardigd van strippen en dergelijke van polyethyleen of van polypropyleen ex 6305 20 00, ex 6305 32 90, ex 6305 39 00		
94	Watten van textielstof en artikelen daarvan; textielvezels met een lengte van niet meer dan 5 mm (scheerhaar), noppen van textielstof 5601 10 10, 5601 10 90, 5601 21 10, 5601 21 90, 5601 22 10, 5601 22 91, 5601 22 99, 5601 29 00, 5601 30 00		
95	Vilt en viltwaren, ook indien geïmpregneerd of met een deklaag, andere dan vloerbedekkingen 5602 10 19, 5602 10 31, 5602 10 39, 5602 10 90, 5602 21 00, 5602 29 90, 5602 90 00, ex 5807 90 10, ex 5905 00 70, 6210 10 10, 6307 90 91		
96	Gebonden textielvlies, alsmede artikelen daarvan, ook indien geïmpregneerd of met een deklaag 5603 11 10, 5603 11 90, 5603 12 10, 5603 12 90, 5603 13 10, 5603 13 90, 5603 14 10, 5603 14 90, 5603 91 10, 5603 91 90, 5603 92 10, 5603 92 90, 5603 93 10, 5603 93 90, 5603 94 10, 5603 94 90, ex 5807 90 10, ex 5905 00 70, 6210 10 91, 6210 10 99, ex 6301 40 90, ex 6301 90 90, 6302 22 10, 6302 32 10, 6302 53 10, 6302 93 10, 6303 92 10, 6303 99 10, ex 6304 19 90, ex 6304 93 00, ex 6304 99 00, ex 6305 32 90, ex 6305 39 00, 6307 10 30, ex 6307 90 99		
97	Netten, vervaardigd van bindgaren, van touw of van kabel, in banen, aan het stuk of in een bepaalde vorm; visvangnetten van garen, van bindgaren of van touw 5608 11 11, 5608 11 19, 5608 11 91, 5608 11 99, 5608 19 11, 5608 19 19, 5608 19 30, 5608 19 90, 5608 90 00		
98	Artikelen, vervaardigd van garen, van bindgaren, van touw of van kabel, met uitzondering van weefsels, artikelen van weefsels en artikelen van categorie 97 5609 00 00, 5905 00 10		

(1)	(2)	(3)	(4)
99	Weefsels met een deklaag van lijm of van zetmeelachtige stoffen, van de soorten welke gebruikt worden voor het boekbinden, voor het kartonneren, voor foedraalwerk of voor dergelijk gebruik; calqueerlinnen en tekenlinnen; schilderdoek; stijflinnen (buckram) en dergelijke weefsels voor steunvormen van hoeden en dergelijk gebruik 5901 10 00, 5901 90 00 Linoleum ook indien in bepaalde vorm gesneden; vloerbedekking, bestaande uit een deklaag of een bekleding op een drager van textiel, ook indien in bepaalde vorm gesneden 5904 10 00, 5904 90 00 Gegummeerde weefsels, met uitzondering van gegummeerd brei- en haakwerk, behalve die voor buitenbanden 5906 10 00, 5906 99 10, 5906 99 90 Andere weefsels, geïmpregneerd of voorzien van een deklaag; beschilderd doek voor theatercoulissen, voor achtergronden van studio's of voor dergelijk gebruik, andere dan van categorie 100 5907 00 10, 5907 00 90		
100	Weefsels, geïmpregneerd met, voorzien van een deklaag van of bekleed met cellulosederivaten of andere kunstmatige plastische stoffen, alsmede weefsels met inlagen van deze stoffen 5903 10 10, 5903 10 90, 5903 20 10, 5903 20 90, 5903 90 10, 5903 90 91, 5903 90 99		
101	Bindgaren, touw en kabel, al dan niet gevlochten, andere dan van synthetische vezels ex 5607 90 90		
109	Dekkleden, scheepszeilen, zonneschermen voor winkelpuien 6306 11 00, 6306 12 00, 6306 19 00, 6306 31 00, 6306 39 00		
110	Geweven luchtbedden 6306 41 00, 6306 49 00		
111	Kampeerartikelen, geweven, andere dan luchtbedden en tenten 6306 91 00, 6306 99 00		
112	Andere geconfectioneerde artikelen van weefsels met uitzondering van die van de categorieën 113 en 114 6307 20 00, ex 6307 90 99		
113	Vaatdoeken, stofdoeken en poetsdoeken, andere dan van brei- of haakwerk 6307 10 90		
114	Weefsels en artikelen, voor technisch gebruik 5902 10 10, 5902 10 90, 5902 20 10, 5902 20 90, 5902 90 10, 5902 90 90, 5908 00 00, 5909 00 10, 5909 00 90, 5910 00 00, 5911 10 00, ex 5911 20 00, 5911 31 11, 5911 31 19, 5911 31 90, 5911 32 10, 5911 32 90, 5911 40 00, 5911 90 10, 5911 90 90		

(1)	(2)	(3)	(4)
GROEP IV			
115	Garens van vlas of van ramee 5306 10 10, 5306 10 30, 5306 10 50, 5306 10 90, 5306 20 10, 5306 20 90, 5308 90 12, 5308 90 19		
117	Weefsels van vlas of van ramee 5309 11 10, 5309 11 90, 5309 19 00, 5309 21 10, 5309 21 90, 5309 29 00, 5311 00 10, 5803 90 90, 5905 00 30		
118	Tafel-, bedde- en huishoudlinnen, van vlas of van ramee, andere dan van brei- of haakwerk 6302 29 10, 6302 39 10, 6302 39 30, 6302 52 00, ex 6302 59 00, 6302 92 00, ex 6302 99 00		
120	Vitrages, gordijnen, rolgordijnen, bed- en gordijnvalletjes, en andere artikelen voor stoffering, andere dan die van brei- of haakwerk, van vlas of van ramee ex 6303 99 90, 6304 19 30, ex 6304 99 00		
121	Bindgaren, touw en kabel, al dan niet gevlochten, van vlas of van ramee ex 5607 90 90		
122	Gebruikte zakken voor verpakkingsdoeleinden, van vlas, andere dan van brei- of haakwerk ex 6305 90 00		
123	Fluweel, pluche, lussenweefsel, chenilleweefsel, geweven, van vlas of van ramee, met uitzondering van dat van lint 5801 90 10, ex 5801 90 90 Sjaals, sjerpen, hoofddoeken en halsdoeken, mantilles, sluiers, voiles en dergelijke artikelen, van vlas of van ramee, andere dan van brei- of haakwerk 6214 90 90		
GROEP V			
124	Synthetische stapelvezels 5501 10 00, 5501 20 00, 5501 30 00, 5501 90 10, 5501 90 90, 5503 10 11, 5503 10 19, 5503 10 90, 5503 20 00, 5503 30 00, 5503 40 00, 5503 90 10, 5503 90 90, 5505 10 10, 5505 10 30, 5505 10 50, 5505 10 70, 5505 10 90		
125 A	Synthetische filamentgarens van continuvezels, niet gereed voor de verkoop in het klein, andere dan de garens van categorie 41 5402 41 00, 5402 42 00, 5402 43 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
125 B	Monofil, strippen, alsmede artikelen van dergelijke vorm (kunststro) en imitatiecatgut, van synthetische of van kunstmatige textielstoffen 5404 10 10, 5404 10 90, 5404 90 11, 5404 90 19, 5404 90 90, ex 5604 20 00, ex 5604 90 00		
126	Kunstmatige stapelvezels 5502 00 10, 5502 00 40, 5502 00 80, 5504 10 00, 5504 90 00, 5505 20 00		
127 A	Kunstmatige filamentgarens van continuvezels, niet gereed voor de verkoop in het klein, andere dan de garens van categorie 42 5403 31 00, ex 5403 32 00, 5403 33 10		
127 B	Monofil, strippen, alsmede artikelen van dergelijke vorm (kunststro) en imitatiecatgut, van kunstmatige textielstoffen 5405 00 00, ex 5604 90 00		
128	Grof haar, gekaard of gekamd 5105 40 00		
129	Garens van grof haar of van paardehaar 5110 00 00		
130 A	Garens van zijde, andere dan de garens van afval van zijde 5004 00 10, 5004 00 90, 5006 00 10		
130 B	Garens van zijde, andere dan van categorie 130 A; poil de Messine (crin de Florence) 5005 00 10, 5005 00 90, 5006 00 90, ex 5604 90 00		
131	Garens van andere plantaardige textielvezels 5308 90 90		
132	Papiergarens 5308 90 50		
133	Garens van hennep 5308 20 10, 5308 20 90		
134	Metaaldraad 5605 00 00		
135	Weefsels van grof haar of van paardehaar 5113 00 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
136	Weefsels van zijde of van afval van zijde 5007 10 00, 5007 20 11, 5007 20 19, 5007 20 21, 5007 20 31, 5007 20 39, 5007 20 41, 5007 20 51, 5007 20 59, 5007 20 61, 5007 20 69, 5007 20 71, 5007 90 10, 5007 90 30, 5007 90 50, 5007 90 90, 5803 90 10, ex 5905 00 90, ex 5911 20 00		
137	Fluweel, pluche, lussenweefsel en chenilleweefsel en lint van zijde of van afval van zijde ex 5801 90 90, ex 5806 10 00		
138	Weefsels van papiergarens en andere textielvezels, andere dan van ramee 5311 00 90, ex 5905 00 90		
139	Weefsels van metaaldraad en van metaalgarens 5809 00 00		
140	Brei- en haakwerk aan het stuk, ander dan van wol, van fijn haar, van katoen of van kunstmatige of van synthetische textielvezels ex 6001 10 00, 6001 29 90, 6001 99 90, 6003 90 00, 6005 90 00, 6006 90 00		
141	Dekens, andere dan van wol, van fijn haar, van katoen of van kunstmatige of van synthetische textielvezels ex 6301 90 90		
142	Tapijten van sisal, van andere vezels van de agavefamilie of van manillahennep ex 5702 39 90, ex 5702 49 90, ex 5702 59 00, ex 5702 99 00, ex 5705 00 90		
144	Vilt van grof haar 5602 10 35, 5602 29 10		
145	Bindgaren, touw en kabel, al dan niet gevlochten, van abaca (manillahennep) of van andere hennep 5607 90 10, ex 5607 90 90		
146 A	Bindtouw voor oogst- en dorsmachines, van sisal of van andere vezels van de agavefamilie ex 5607 21 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
146 B	Bindgaren, touw en kabel van sisal of van andere vezels van de agavefamilie, andere dan de produkten van categorie 146 A ex 5607 21 00, 5607 29 10, 5607 29 90		
146 C	Bindgaren, touw en kabel, al dan niet gevlochten, van jute of van andere bastvezels bedoeld bij post 5303 5607 10 00		
147	Afval van zijde (cocons ongeschikt om te worden afgehaspeld, afval van garens en rafelingen daaronder begrepen), andere dan niet gekamd en niet gekaard 5003 90 00		
148 A	Garens van jute of van andere bastvezels bedoeld bij post 5303 5307 10 10, 5307 10 90, 5307 20 00		
148 B	Kokosgaren 5308 10 00		
149	Weefsels van jute of van andere bastvezels met een breedte van meer dan 150 cm 5310 10 90, ex 5310 90 00		
150	Weefsels van jute of van andere bastvezels met een breedte van niet meer dan 150 cm; zakken voor verpakkingsdoeleinden, van weefsels van jute of van andere bastvezels, andere dan gebruikte 5310 10 10, ex 5310 90 00, 5905 00 50, 6305 10 90		
151 A	Tapijten van kokosvezel 5702 20 00		
151 B	Tapijten van jute of van andere bastvezels, andere dan getuft of gevlokt ex 5702 39 90, ex 5702 49 90, ex 5702 59 00, ex 5702 99 00		
152	Naaldgetouwvilt van jute of van andere bastvezels, niet geïmpregneerd of niet voorzien van een deklaag, voor ander gebruik dan als vloerbedekking 5602 10 11		
153	Gebruikte zakken voor verpakkingsdoeleinden, van jute of van andere bastvezels bedoeld bij post 5303 6305 10 10		

(1)	(2)	(3)	(4)
154	Cocons van zijderupsen, geschikt om te worden afgehaspeld 5001 00 00 Ruwe zijde (haspelzijde of grège), niet gemoulineerd 5002 00 00 Afval van zijde (cocons, ongeschikt om te worden afgehaspeld, afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), niet gekamd en niet geeraard 5003 10 00 Wol, niet gekamd en niet gekamd 5101 11 00, 5101 19 00, 5101 21 00, 5101 29 00, 5101 30 00 Fijn haar en grof haar, niet gekamd en niet gekamd 5102 11 00, 5102 19 10, 5102 19 30, 5102 19 40, 5102 19 90, 5102 20 00 Afval van wol, van fijn of van grof haar, afval van garen daaronder begrepen, doch rafelingen uitgezonderd 5103 10 10, 5103 10 90, 5103 20 10, 5103 20 91, 5103 20 99, 5103 30 00 Rafelwol en rafelingen van fijn of van grof haar 5104 00 00 Vlas, ruw of bewerkt, doch niet gesponnen; werk en afval (afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), van vlas 5301 10 00, 5301 21 00, 5301 29 00, 5301 30 10, 5301 30 90 Ramee en andere plantaardige textielvezels, ruw of bewerkt doch niet gesponnen; werk en afval van ramee, andere dan kokosvezel en abaca van post 5304 5305 90 00 Katoen, niet gekamd en niet gekamd 5201 00 10, 5201 00 90 Afval van katoen (afval van garen en rafelingen daaronder begrepen) 5202 10 00, 5202 91 00, 5202 99 00 Hennep (<i>Cannabis sativa</i> L.), ruw of bewerkt, doch niet gesponnen; werk en afval (afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), van hennep 5302 10 00, 5302 90 00 Abaca (manillahennep of <i>Musa textilis</i> Nee), ruw of bewerkt doch niet gesponnen; werk en afval (afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), van abaca 5305 21 00, 5305 29 00 Jute en andere bastvezels (andere dan vlas, hennep en ramee), ruw of bewerkt, doch niet gesponnen; werk en afval (afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), van hennep 5303 10 00, 5303 90 00 Andere plantaardige textielvezels, ruw of bewerkt, doch niet gesponnen; werk en afval (afval van garen en rafelingen daaronder begrepen), van vorenbedoelde vezels 5304 10 00, 5304 90 00, 5305 11 00, 5305 19 00, 5305 90 00		

(1)	(2)	(3)	(4)
156	Blouses en pullovers, van zijde of van afval van zijde, voor dames en meisjes, van brei- of haakwerk 6106 90 30, ex 6110 90 90		
157	Kleding van brei- of haakwerk, andere dan die van de categorieën 1 tot en met 123 en van categorie 156 6101 90 10, 6101 90 90, 6102 90 10, 6102 90 90, ex 6103 39 00, 6103 49 99, ex 6104 19 00, ex 6104 29 00, ex 6104 39 00, 6104 49 00, 6104 69 99, 6105 90 90, 6106 90 50, 6106 90 90, ex 6107 99 00, 6108 99 90, 6109 90 90, 6110 90 10, ex 6110 90 90, ex 6111 90 00, 6114 90 00		
159	Japonnen, blouses en hemdblouses, van zijde of van afval van zijde, andere dan van brei- of haakwerk 6204 49 10, 6206 10 00 Sjaals, sjerpen, hoofddoeken en halsdoeken, mantilles, sluiers, voiles en dergelijke artikelen, van zijde of van afval van zijde 6214 10 00 Dassen, van zijde of van afval van zijde 6215 10 00		
160	Zakdoeken, van zijde of van afval van zijde 6213 10 00		
161	Kleding, andere dan van brei- of haakwerk, andere dan die van de categorieën 1 tot en met 123 en van categorie 159 6201 19 00, 6201 99 00, 6202 19 00, 6202 99 00, 6203 19 90, 6203 29 90, 6203 39 90, 6203 49 90, 6204 19 90, 6204 29 90, 6204 39 90, 6204 49 90, 6204 59 90, 6204 69 90, 6205 90 10, 6205 90 90, 6206 90 10, 6206 90 90, ex 6211 20 00, 6211 39 00, 6211 49 00		

BIJLAGE II

Producten waarvoor geen kwantitatieve maxima gelden, maar die onderworpen zijn aan het in artikel 1, lid 4, van de overeenkomst bedoelde systeem van dubbele controle

(De volledige productomschrijving van de in deze bijlage genoemde categorieën is opgenomen in bijlage I bij de overeenkomst.)

Categorieën:

4
5
6
7
26

Indien het niveau van de invoer van producten van oorsprong uit Nepal van categorie 8 in vergelijking met de totale invoer in de Gemeenschap van producten van die categorie, van welke oorsprong dan ook, in het vorige jaar, meer bedraagt dan 2 %, is daarop automatisch een systeem van dubbele controle van toepassing.

PROTOCOL A**TITEL I****INDELING***Artikel 1*

1. De bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap verbinden zich ertoe Nepal van wijzigingen in de gecombineerde nomenclatuur (GN) in kennis te stellen voordat deze in de Gemeenschap in werking treden.

2. De bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap verbinden zich ertoe de bevoegde autoriteiten van Nepal in kennis te stellen van alle besluiten betreffende de indeling van onder deze overeenkomst vallende producten, binnen één maand nadat deze besluiten zijn genomen. Deze kennisgeving bevat:

a) een omschrijving van de betrokken producten;

b) de betrokken categorie en GN-code;

c) de redenen die tot het besluit hebben geleid.

3. Heeft een indelingsbesluit tot gevolg dat de indeling of de categorie van een onder deze overeenkomst vallend product wordt gewijzigd, dan stellen de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap de andere partij daarvan in kennis. Dergelijke besluiten treden in werking 30 dagen nadat de andere partij daarvan in kennis is gesteld. Voor producten die vóór de datum van inwerkingtreding van het besluit zijn verzonden blijft de vroegere indeling gelden, mits deze goederen binnen zestig dagen na die datum voor invoer worden aangeboden.

4. Heeft een indelingsbesluit van de Gemeenschap tot gevolg dat de indeling of de categorie van een onder de overeenkomst vallend product wordt gewijzigd, en heeft dit besluit betrekking op een categorie waarvoor kwantitatieve maxima gelden, dan plegen de overeenkomstsluitende partijen overeenkomstig de procedure van artikel 11 overleg in verband met de in artikel 8, lid 1, tweede alinea, genoemde verplichting.

5. Bij verschil van mening tussen Nepal en de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap op de plaats van binnenkomst in de Gemeenschap over de indeling van de onder deze overeenkomst vallende producten, wordt de indeling voorlopig gebaseerd op de aanwijzingen van de Gemeenschap, tot bij het overleg overeenkomstig artikel 11 van de overeenkomst overeenstemming is bereikt over de definitieve indeling van het betrokken product.

TITEL II**OORSPRONG***Artikel 2*

1. Producten van oorsprong uit Nepal mogen overeenkomstig de bij deze overeenkomst vastgestelde regeling naar de Gemeenschap worden uitgevoerd, indien zij vergezeld gaan van een certificaat van oorsprong uit Nepal dat met het bij dit protocol gevoegde model overeenstemt.

2. Het certificaat van oorsprong wordt door de bevoegde overheidsdiensten van Nepal afgegeven, indien de producten overeenkomstig de relevante communautaire wetgeving beschouwd kunnen worden als zijnde van oorsprong uit Nepal.

3. Producten van de groepen III, IV en V kunnen echter volgens de bij deze overeenkomst vastgestelde regelingen in de Gemeenschap worden ingevoerd na overlegging van een op de factuur of een ander handelsdocument gestelde verklaring van de exporteur dat de betrokken producten van oorsprong zijn uit Nepal in de zin van de in de Gemeenschap geldende regels.

4. Het in lid 1 bedoelde certificaat van oorsprong is niet vereist voor de invoer van goederen die van een certificaat van oorsprong formulier A vergezeld gaan dat overeenkomstig de regels van een algemeen preferentiestelsel is afgegeven.

Artikel 3

Het certificaat van oorsprong wordt uitsluitend afgegeven op schriftelijk verzoek van de exporteur of, onder diens verantwoordelijkheid, zijn gevolmachtigde vertegenwoordiger. De bevoegde autoriteiten van Nepal zien erop toe dat de certificaten van oorsprong correct zijn ingevuld. Zij kunnen te dien einde alle bewijsmateriaal opvragen of alle controles verrichten die zij dienstig achten.

Artikel 4

Wanneer verschillende criteria gelden voor het vaststellen van de oorsprong van producten van dezelfde categorie, dienen de certificaten of verklaringen van oorsprong een voldoende gedetailleerde beschrijving van de goederen te bevatten op grond waarvan het certificaat werd afgegeven of de verklaring werd opgesteld.

Artikel 5

De gegevens op het certificaat van oorsprong zijn niet automatisch ongeldig indien wordt vastgesteld dat zij enigszins afwijken van die welke voorkomen op de documenten die in verband met de formaliteiten bij invoer bij het douanekantoor worden aangeboden.

TITEL III

DUBBELE CONTROLE

Afdeling I

Uitvoer*Artikel 6*

De bevoegde autoriteiten van Nepal geven een uitvoervergunning af voor de uitvoer uit Nepal van alle textielproducten waarop op grond van artikel 4 van de overeenkomst definitieve of voorlopige kwantitatieve maxima van toepassing zijn, totdat deze maxima, die op grond van de artikelen 3, 5 en 7 van de overeenkomst kunnen worden gewijzigd, zijn bereikt, alsmede voor de uitvoer van alle textielproducten waarvoor geen kwantitatieve maxima gelden, maar die wel aan een dubbele controle zijn onderworpen, als bedoeld in artikel 1, leden 4 en 5, van de overeenkomst.

Artikel 7

1. De uitvoervergunning voor producten waarop de in deze overeenkomst vermelde kwantitatieve maxima van toepassing zijn, stemt overeen met het aan dit protocol gehechte model 1, en is geldig voor uitvoer naar het gehele douanegebied waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is.

2. Op een uitvoervergunning voor producten waarvoor bij deze overeenkomst kwantitatieve maxima zijn vastgesteld, moet onder meer worden vermeld dat de betrokken hoeveelheid is afgeboekt op het kwantitatieve maximum dat voor de betrokken productcategorie is vastgesteld. Deze vergunning mag niet op meer dan één categorie producten waarop kwantitatieve beperkingen van toepassing zijn, betrekking hebben. Zij kan voor verscheidene zendingen van het betrokken product worden gebruikt.

3. De uitvoervergunning voor producten waarop geen kwantitatieve maxima van toepassing zijn, maar die wel aan een dubbele controle zijn onderworpen, stemt overeen met het aan dit protocol gehechte model 2, en kan slechts betrekking hebben op één productcategorie. Zij kan wel voor een of meer zendingen van de betrokken producten worden gebruikt, en is geldig voor uitvoer naar het gehele douanegebied waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is.

Artikel 8

De bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap moeten onverwijld in kennis worden gesteld van iedere intrekking of wijziging van eerder afgegeven uitvoervergunningen.

Artikel 9

1. De uitvoer van textielproducten waarop krachtens deze overeenkomst kwantitatieve maxima van toepassing zijn, wordt afgeboekt op de kwantitatieve maxima van het jaar waarin de goederen zijn verzonden, zelfs indien de uitvoervergunning na de verzending werd afgegeven.

2. Voor de toepassing van lid 1 worden de goederen geacht te zijn verzonden op de datum waarop zij, met het oog op de uitvoer, in het vliegtuig, het voertuig of het schip werden geladen.

Artikel 10

De uitvoervergunning wordt, overeenkomstig artikel 12 hierna, niet later aangeboden dan op 31 maart van het jaar volgende op het jaar waarin de door deze vergunning gedekte goederen werden verzonden.

Afdeling II

Invoer*Artikel 11*

Textielproducten waarop krachtens deze overeenkomst kwantitatieve maxima van toepassing zijn of die krachtens deze overeenkomst aan een dubbele controle zijn onderworpen, kunnen eerst na overlegging van een invoervergunning in de Gemeenschap worden ingevoerd.

Artikel 12

1. De bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap geven de in artikel 11 bedoelde invoervergunning binnen vijf werkdagen af nadat de importeur het origineel van de overeenkomstige uitvoervergunning heeft overgelegd.

2. De invoervergunningen betreffende producten waarop krachtens deze overeenkomst kwantitatieve maxima van toepassing zijn, zijn na afgifte zes maanden geldig voor invoer in het gehele douanegebied waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is.

3. De invoervergunningen betreffende producten waarop geen kwantitatieve maxima van toepassing zijn, maar die wel aan een dubbele controle zijn onderworpen, zijn na afgifte zes maanden geldig voor invoer in het gehele douanegebied waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is.

4. De bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap annuleren de reeds afgegeven invoervergunning indien de overeenkomstige uitvoervergunning wordt ingetrokken.

Indien de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap echter eerst in kennis worden gesteld van de intrekking of annulering van de uitvoervergunning nadat de producten in de Gemeenschap zijn ingevoerd, worden de betrokken hoeveelheden afgeboekt op de kwantitatieve maxima voor de betrokken categorie en het betrokken contingentjaar.

Artikel 13

1. Indien de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap vaststellen dat de bevoegde autoriteiten van Nepal voor een bepaalde categorie producten uitvoervergunningen hebben afgegeven voor grotere hoeveelheden dan het maximum dat overeenkomstig artikel 4 van de overeenkomst voor de desbetreffende categorie is vastgesteld, en dat overeenkomstig de artikelen 3, 5 en 7 van de overeenkomst kan worden gewijzigd, dan mogen deze de verdere afgifte van invoervergunningen schorsen. Deze beslissing wordt de autoriteiten van Nepal onmiddellijk medegedeeld en de bijzondere overlegprocedure overeenkomstig artikel 11 van deze overeenkomst wordt onmiddellijk ingeleid.

2. De bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap kunnen weigeren een invoervergunning af te geven voor producten van oorsprong uit Nepal die aan kwantitatieve maxima of een dubbele controle zijn onderworpen en die niet worden gedekt door een uitvoervergunning van Nepal die overeenkomstig de bepalingen van dit protocol is afgegeven.

Indien de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap echter toestaan dat dergelijke producten in de Gemeenschap worden ingevoerd, worden de betrokken hoeveelheden niet afgeboekt op de desbetreffende kwantitatieve maxima die krachtens deze overeenkomst zijn vastgesteld dan nadat de autoriteiten van Nepal hiertoe uitdrukkelijk toestemming hebben gegeven, behoudens het bepaalde in artikel 5 van de overeenkomst.

TITEL IV

VORM EN WIJZE VAN OVERLEGGING VAN UITVOERVERGUNNINGEN EN CERTIFICATEN VAN OORSPRONG EN ALGEMENE BEPALINGEN BETREFFENDE DE UITVOER NAAR DE GEMEENSCHAP

Artikel 14

1. De uitvoervergunning en het certificaat van oorsprong mogen in verscheidene exemplaren worden opgesteld, indien op de extra exemplaren duidelijk is aangegeven dat het om kopieën gaat. Zij worden in het Engels of het Frans opgesteld. Indien zij met de hand worden ingevuld, moet dit met inkt en in blokletters gebeuren.

Het formaat van deze documenten is 210 × 297 mm. Het te gebruiken papier is wit, zo gelijmd dat het goed te beschrijven is en met een gewicht van ten minste 25 g/m². Indien de documenten uit verschillende exemplaren bestaan heeft alleen het bovenste blad, dat het origineel is, een geguillocheerde ondergrond. Op dit blad dient duidelijk „origineel” en op de andere exemplaren „kopie” te zijn vermeld. Slechts het origineel wordt door de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap als geldig erkend voor de controle op de uitvoer naar de Gemeenschap overeenkomstig het bepaalde in de overeenkomst.

2. Elk document is ter identificatie van een al dan niet voorgedrukt gestandaardiseerd volgnummer voorzien.

Dit nummer bestaat uit de volgende onderdelen:

— twee letters om het land van uitvoer aan te geven: NP

— twee letters om de lidstaat van inkling aan te duiden:

AT = Oostenrijk

BL = Benelux

DE = Bondsrepubliek Duitsland

DK = Denemarken

EL = Griekenland

ES = Spanje

FI = Finland

FR = Frankrijk

GB = Verenigd Koninkrijk

IE = Ierland

IT = Italië

PT = Portugal

SE = Zweden

— een cijfer dat het contingentjaar aanduidt, overeenkomend met het laatste cijfer van het betrokken jaar: 3 voor 2003, 4 voor 2004;

— een getal van twee cijfers, uit de reeks van 01 tot en met 99, om het kantoor van afgifte in Nepal aan te duiden;

— een volgnummer van vijf cijfers, uit de reeks van 00001 tot en met 99999, dat aan de lidstaat van inkling wordt toegekend.

Artikel 15

De uitvoervergunning en het certificaat van oorsprong mogen worden afgegeven na verzending van de producten waarop zij betrekking hebben. In dergelijk geval dient daarop „délivré à posteriori” of „issued retrospectively” te worden vermeld.

Artikel 16

1. In geval van diefstal, verlies of vernietiging van een uitvoervergunning of een certificaat van oorsprong, kan de exporteur bij de bevoegde instantie van Nepal die het document heeft afgegeven een duplicaat aanvragen dat wordt opgesteld aan de hand van de exportdocumenten waarover hij beschikt. Op het aldus afgegeven duplicaat wordt „duplicata” of „duplicate” vermeld.

2. Het duplicaat draagt de datum van de originele uitvoervergunning of het originele certificaat van oorsprong.

TITEL V

ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING

Artikel 17

De Gemeenschap en Nepal werken nauw samen bij de tenuitvoerlegging van de bepalingen van dit protocol. Beide partijen zorgen er te dien einde voor dat contacten en gedachtewisselingen, ook over technische aangelegenheden, kunnen plaatsvinden.

Artikel 18

Met het oog op de correcte toepassing van dit protocol, verlenen de Gemeenschap en Nepal elkaar bijstand bij de controle op de echtheid en de juistheid van de in het kader van dit protocol afgegeven uitvoervergunningen, certificaten van oorsprong en verklaringen.

Artikel 19

Nepal doet de Commissie van de Europese Gemeenschappen de namen en adressen toekomen van de instanties die bevoegd zijn uitvoervergunningen en certificaten van oorsprong af te geven en te controleren, tezamen met de afdrukken van de stempels die door deze instanties worden gebruikt en voorbeelden van de handtekeningen van de beambten die bevoegd zijn de uitvoervergunningen te ondertekenen. Nepal stelt de Commissie in kennis van elke wijziging van deze gegevens.

Artikel 20

1. De certificaten van oorsprong en uitvoervergunningen worden achteraf steekproefsgewijs gecontroleerd of wanneer de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap redenen hebben om te twijfelen aan de echtheid van het certificaat of de vergunning of aan de juistheid van de daarop vermelde gegevens inzake de oorsprong van de betrokken producten.

2. In dergelijke gevallen sturen de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap het certificaat van oorsprong, de uitvoervergunning of een kopie daarvan terug aan de bevoegde autoriteiten van Nepal, onder opgave van de formele en/of materiële redenen van het verzoek om controle. Indien de factuur werd voorgelegd, wordt deze, of een kopie daarvan, bij het certificaat, de vergunning, of een kopie daarvan, gevoegd. De autoriteiten geven tevens alle beschikbare informatie door waardoor het vermoeden is ontstaan dat de gegevens op bedoeld certificaat of bedoelde vergunning niet juist zijn.

3. Het bepaalde in lid 1 is ook van toepassing op controles achteraf van de verklaringen inzake de oorsprong als bedoeld in artikel 2 van dit protocol.

4. De resultaten van de controle achteraf die overeenkomstig de leden 1 en 2 wordt verricht, worden de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap binnen drie maanden medegedeeld. Uit deze mededeling moet blijken of het betwiste certificaat, de betwiste vergunning of de betwiste verklaring betrekking hebben op de daadwerkelijk uitgevoerde goederen en of deze goederen voor uitvoer in aanmerking komen in het kader van de bij deze overeenkomst vastgestelde regelingen. Op verzoek van de Gemeenschap worden bij deze mededeling tevens kopieën gevoegd van alle bescheiden die nodig zijn om de feiten, en met name de werkelijke oorsprong van goederen, te kunnen vaststellen.

Mocht bij dergelijke controles blijken dat stelselmatig onregelmatigheden plaatsvinden bij het gebruik van verklaringen inzake de oorsprong, dan kan de Gemeenschap artikel 2, lid 1, van dit protocol toepassen op de invoer van de betrokken producten.

5. Met het oog op de controle achteraf van de certificaten van oorsprong of de uitvoervergunningen, worden kopieën van

deze certificaten en van de bijbehorende uitvoerdocumenten door de bevoegde autoriteiten van Nepal ten minste drie jaar bewaard.

6. De steekproefsgewijs te verrichten controles achteraf, zoals in dit artikel bedoeld, mogen geen belemmering vormen voor toelating tot het vrije verkeer van de betrokken producten.

Artikel 21

1. Wanneer de in artikel 20 bedoelde controles of gegevens waarover de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap of van Nepal beschikken, erop wijzen of lijken te wijzen dat de bepalingen van deze overeenkomst worden geschonden, werken beide partijen nauw en met de nodige spoed samen om dergelijke schendingen tegen te gaan.

2. De bevoegde autoriteiten van Nepal voeren te dien einde, op eigen initiatief of op verzoek van de Gemeenschap, het nodige onderzoek uit, of laten dit uitvoeren, naar de transacties die met de bepalingen van dit protocol strijdig zijn of lijken te zijn. De bevoegde autoriteiten van Nepal delen de resultaten van een dergelijk onderzoek aan de Gemeenschap mede en stellen de Gemeenschap tevens in kennis van alle andere gegevens aan de hand waarvan de oorzaak van de schendingen, alsmede de werkelijke oorsprong van de goederen kan worden vastgesteld.

3. Bij overeenkomst tussen de Gemeenschap en Nepal kunnen door de Gemeenschap aangewezen vertegenwoordigers bij het in lid 2 bedoelde onderzoek aanwezig zijn.

4. In het kader van de in lid 1 bedoelde samenwerking, wisselen de bevoegde autoriteiten van de Gemeenschap en Nepal alle gegevens uit die zij met het oog op het voorkomen van inbreuken op de bepalingen van deze overeenkomst nuttig achten. Deze uitwisseling kan informatie omvatten over de textielproductie in Nepal en de handel tussen Nepal en derde landen in de textielproducten waarop deze overeenkomst betrekking heeft, met name wanneer de Gemeenschap redenen heeft om aan te nemen dat deze producten over het grondgebied van Nepal worden vervoerd alvorens zij in de Gemeenschap worden ingevoerd. Deze informatie kan, op verzoek van de Gemeenschap, kopieën van alle terzake dienende documenten omvatten.

5. Zijn er voldoende gegevens waaruit blijkt dat inbreuk is gemaakt op de bepalingen van dit protocol, dan kunnen de bevoegde autoriteiten van Nepal en de Gemeenschap overeenkomen de in artikel 5, lid 4, van de overeenkomst bedoelde maatregelen te nemen, of andere maatregelen om herhaling te voorkomen.

Bijlage bij protocol A, artikel 2, lid 1

(¹) Show net weight (kg) and also quantity in the unit prescribed for category where other than net weight — Indiquer le poids net en kilogrammes ainsi que la quantité dans l'unité prévue pour la catégorie si cette unité n'est pas le poids net.
 (²) In the currency of the sale contract — Dans la monnaie du contrat de vente.

1. Exporter (name, full address, country) Exportateur (nom, adresse complète, pays)	ORIGINAL	2. N°	
5. Consignee (name, full address, country) Destinataire (nom, adresse complète, pays)		3. Quota year Année contingentaire	4. Category number Numéro de catégorie
8. Place and date of shipment — Means of transport Lieu et date d'embarquement — Moyen de transport		CERTIFICATE OF ORIGIN (Textile products) CERTIFICAT D'ORIGINE (Produits textiles)	
		6. Country of origin Pays d'origine	7. Country of destination Pays de destination
10. Marks and numbers — Number and kind of packages — DESCRIPTION OF GOODS Marques et numéros — Nombre et nature des colis — DÉSIGNATION DES MARCHANDISES		11. Quantity (¹) Quantité (¹)	12. FOB value (²) Valeur fob (²)
		13. CERTIFICATION BY THE COMPETENT AUTHORITY — VISA DE L'AUTORITÉ COMPÉTENTE I, the undersigned, certify that the goods described above originated in the country shown in box No 6 in accordance with the provisions in force in the European Community. Je soussigné certifie que les marchandises désignées ci-dessus sont originaires du pays figurant dans la case 6, conformément aux dispositions en vigueur dans la Communauté européenne.	
14. Competent authority (name, full address, country) Autorité compétente (nom, adresse complète, pays)	At — À, on — le (Signature) (Stamp — cachet)		

Bijlage bij protocol A, artikel 7, lid 1, Model 1

(¹) Show net weight (kg) and also quantity in the unit prescribed for category where other than net weight — Indiquer le poids net en kilogrammes ainsi que la quantité dans l'unité prévue pour la catégorie si cette unité n'est pas le poids net.
 (²) In the currency of the sale contract — Dans la monnaie du contrat de vente.

1. Exporter (name, full address, country) Exportateur (nom, adresse complète, pays)	ORIGINAL		2. N°	
	3. Quota year Année contingentaire		4. Category number Numéro de catégorie	
5. Consignee (name, full address, country) Destinataire (nom, adresse complète, pays)	EXPORT LICENCE (Textile products) LICENCE D'EXPORTATION (Produits textiles)			
	6. Country of origin Pays d'origine		7. Country of destination Pays de destination	
8. Place and date of shipment — Means of transport Lieu et date d'embarquement — Moyen de transport	9. Supplementary details Données supplémentaires			
10. Marks and numbers — Number and kind of packages — DESCRIPTION OF GOODS Marques et numéros — Nombre et nature des colis — DÉSIGNATION DES MARCHANDISES			11. Quantity (¹) Quantité (¹)	12. FOB value (²) Valeur fob (²)
13. CERTIFICATION BY THE COMPETENT AUTHORITY — VISA DE L'AUTORITÉ COMPÉTENTE I, the undersigned, certify that the goods described above have been charged against the quantitative limit established for the year shown in box No 3 in respect of the category shown in box No 4 by the provisions regulating trade in textile products with the European Community. Je soussigné certifie que les marchandises désignées ci-dessus ont été imputées sur la limite quantitative fixée pour l'année indiquée dans la case 3 pour la catégorie désignée dans la case 4 dans le cadre des dispositions régissant les échanges de produits textiles avec la Communauté européenne.				
14. Competent authority (name, full address, country) Autorité compétente (nom, adresse complète, pays)	At — À, on — le (Signature) (Stamp — cachet)			

Bijlage bij protocol A, artikel 7, lid 3, Model 2

(¹) Show net weight (kg) and also quantity in the unit prescribed for category where other than net weight — Indiquer le poids net en kilogrammes ainsi que la quantité dans l'unité prévue pour la catégorie si cette unité n'est pas le poids net.
 (²) In the currency of the sale contract — Dans la monnaie du contrat de vente.

1. Exporter (name, full address, country) Exportateur (nom, adresse complète, pays)	ORIGINAL		2. N°	
	3. Export year Année d'exportation		4. Category number Numéro de catégorie	
5. Consignee (name, full address, country) Destinataire (nom, adresse complète, pays)	EXPORT LICENCE (Textile products) LICENCE D'EXPORTATION (Produits textiles)			
	6. Country of origin Pays d'origine		7. Country of destination Pays de destination	
8. Place and date of shipment — Means of transport Lieu et date d'embarquement — Moyen de transport	9. Supplementary details Données supplémentaires NON-RESTRAINED TEXTILE CATEGORY CATÉGORIE TEXTILE NON LIMITÉE			
10. Marks and numbers — Number and kind of packages — DESCRIPTION OF GOODS Marques et numéros — Nombre et nature des colis — DÉSIGNATION DES MARCHANDISES			11. Quantity (¹) Quantité (¹)	12. FOB value (²) Valeur fob (²)
13. CERTIFICATION BY THE COMPETENT AUTHORITY — VISA DE L'AUTORITÉ COMPÉTENTE I, the undersigned, certify that the goods described above originated in the country shown in box No 6, in accordance with the provisions in force in the Agreement on trade in textile products between the European Community and the Kingdom of Nepal. Je soussigné certifie que les marchandises désignées ci-dessus sont originaires du pays figurant dans la case 6, conformément aux dispositions en vigueur dans l'accord sur le commerce des produits textiles entre la Communauté européenne et le royaume du Nepal.				
14. Competent authority (name, full address, country) Autorité compétente (nom, adresse complète, pays)		At — À, on — le (Signature) (Stamp — cachet)		

PROTOCOL B

Het jaarlijkse groeipercentage voor de kwantitatieve maxima, dat op grond van artikel 4 van de overeenkomst kan worden ingesteld voor de onder de overeenkomst vallende producten, wordt in onderling overleg tussen de partijen vastgesteld volgens de procedure van artikel 11 van de overeenkomst. Dit groeipercentage kan echter in geen geval hoger zijn dan het hoogste groeipercentage dat voor soortgelijke producten geldt op grond van bilaterale overeenkomsten inzake de handel in textielproducten tussen de Gemeenschap en andere derde landen waarvan het handelsvolume hetzelfde is als dat van Nepal of daarmee vergelijkbaar.

PROCES-VERBAAL VAN OVEREENKOMST

Markttoegang

In de context van de onderhandelingen over een overeenkomst inzake de handel in textielproducten tussen de Europese Gemeenschap en Nepal, zijn de partijen het volgende overeengekomen:

Onverminderd de andere bepalingen van deze overeenkomst, verbindt elke partij zich ertoe gedurende de geldigheid van deze overeenkomst af te zien van maatregelen die een nadelig effect kunnen hebben op de handel in textiel- en kledingproducten tussen de partijen.

VERKLARING

Gezien het uitzonderlijke belang van de uitvoer van tapijten in de Nepalese economie, als bron van buitenlandse valuta en werkgelegenheid en vanwege het aandeel ervan binnen de totale buitenlandse handel, verklaart de Europese Gemeenschap dat zij geen beroep zal doen op het bepaalde in artikel 4 van deze overeenkomst voor in Nepal vervaardigde producten van categorie 58.

Gewijzigd voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor compensatie en bijstand aan luchtreizigers in geval van instapweigering en bij annulering of langdurige vertraging van vluchten ⁽¹⁾

(2003/C 71 E/10)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2002) 717 def. — 2001/0305(COD)

(Door de Commissie overeenkomstig artikel 250, lid 2 van het EG-Verdrag ingediend op 4 december 2002)

(Wijzigingen zijn aangegeven met onderstreepte/doorgestreepte tekst)

TOELICHTNING

Op 21 december 2001 heeft de Commissie een voorstel ingediend voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten (COM(2001) 784 def. — C 5 — 0700/2001 — 2001/0305(COD)) voor vaststelling volgens de medebeslissingsprocedure van artikel 251 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Op 24 oktober 2002 heeft het Europees Parlement in eerste lezing een reeks amendementen goedgekeurd. Bij die gelegenheid heeft de Commissie bij ieder amendement haar standpunt bekendgemaakt en aangegeven welke amendementen zij geheel of gedeeltelijk aanvaardde en welke amendementen niet konden worden opgenomen. Van de veertig door het Europese Parlement aangenomen amendementen heeft de Commissie er veertien geheel (eventueel met nieuwe formulering of in beginsel) en acht gedeeltelijk aanvaard.

1. Aanvaarde/gedeeltelijk aanvaarde amendementen

In het gewijzigde voorstel zijn tekst of inhoud opgenomen van de amendementen nrs. 1, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14 (gedeeltelijk), 22 (gedeeltelijk), 25 (gedeeltelijk), 26, 27, 28 (gedeeltelijk), 29 (gedeeltelijk), 31 (gedeeltelijk), 32, 33 (gedeeltelijk), 34, 36, 38, 39 (gedeeltelijk) en 42 van het Europese Parlement, die bedoeld waren om de tekst van het oorspronkelijke voorstel van de Commissie op bepaalde punten te verbeteren of te verduidelijken.

1.1. Overwegingen

De volgende wijzigingen zijn aangebracht:

- Er is een nieuwe overweging, 8bis, toegevoegd die het begrip „overmacht” introduceert ter vervanging van het begrip: „uitzonderlijke omstandigheden die niet onder de verantwoordelijkheid van de luchtvaartmaatschappij vallen”, zoals was voorgesteld in het eerste amendement. Hiermee wordt duidelijker aangegeven onder welke omstandigheden luchtvaartmaatschappijen niet verantwoordelijk zijn voor annuleringen of langdurige vertragingen. Ter adstructie worden voorbeelden gegeven van gevallen van overmacht.
- Overweging 7 is dienovereenkomstig aangepast en de verwijzing naar „uitzonderlijke omstandigheden die niet onder de verantwoordelijkheid van de luchtvaartmaatschappij vallen” is geschrapt.

1.2. Artikel 1

Onder punt b) wordt de verwijzing naar „uitzonderlijke omstandigheden die niet onder de verantwoordelijkheid van de luchtvaartmaatschappij vallen” vervangen door een verwijzing naar „overmacht”, om duidelijker aan te geven onder welke omstandigheden luchtvaartmaatschappijen niet verantwoordelijk zijn voor annuleringen of langdurige vertragingen (amendement 6).

1.3. Artikel 2

- Onder punt h a) wordt een definitie van „overmacht” geïntroduceerd overeenkomstig die van Richtlijn 90/314/EEG van de Raad van 13 juni 1990 betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantiepakketten en rondreispakketten (amendement 8).

⁽¹⁾ PB C 103 E van 30.4.2002, blz. 225.

- Onder de punten h b) en h c) worden definities gegeven van „instapweigering” en van „vrijwilliger”, ter verduidelijking van de tekst. De voorwaarden waaronder de passagier rechten heeft (in het bezit van een geldig ticket, bevestigde boeking, zich vóór een bepaalde tijd aangeboden hebbende bij de incheckbalie) blijven gehandhaafd in artikel 3, aangezien zij van toepassing zijn op alle bepalingen van de verordening (amendementen 9 en 10).
- De definitie voor „annulering” wordt gegeven onder punt h d), terwijl in artikel 10, lid 2 de tijdslimiet bij de kennisgeving van annuleringen wordt opgenomen (amendement 11).
- Onder punt h e) komt de standaard-definitie van een „persoon met een mobiliteitshandicap” van de Europese Burger Luchtvaart Conferentie te staan, om consequentie te kunnen betrachten bij de voorziening in de bijzondere behoeften van deze passagiers (amendement 12).

1.4. Artikel 3

In lid I, onder a) wordt de tijdslimiet voor melding bij de incheckbalie, wanneer een luchtvaartmaatschappij of touroperator geen tijd heeft opgegeven, gewijzigd van dertig tot zestig minuten. Laatstgenoemde tijd is beter, gezien de verscherping van de veiligheidsmaatregelen sinds 11 september (amendement 14).

1.5. Artikel 6

Voortaan wordt gesproken van „persoon met een mobiliteitshandicap” in plaats van „gehandicapte passagier” ingevolge de invoering van eerstgenoemde term onder punt h e) van artikel 2. Verder wordt het verbod op instapweigering uitgebreid tot gecertificeerde blindengeleidehonden, aangezien blinde of slechtziende passagiers soms niet zonder zo'n hond kunnen reizen. (amendement 22).

1.6. Artikel 8

- In lid 1, onder punt c) beperkt de voorwaarde „indien er plaats is” het recht op een latere vlucht die de passagier schikt. Zo wordt duidelijk gemaakt dat luchtvaartmaatschappijen en tour operators niet verplicht zijn om speciaal voor door instapweigering of annulering getroffen passagiers vluchten in te lassen. (amendement 25).
- In de laatste zin van lid 1 wordt het recht op een gratis telefoongesprek, telex, faxbericht en/of e-mail naar de plaats van vertrek toegevoegd (aan het gesprek met de eindbestemming). Zo kan een passagier contact opnemen met iedereen die betrokken is bij de verstoring van zijn reisplannen (amendement 26).

1.7. Artikel 9

Punt b a) geeft passagiers ook nog recht op gratis vervoer, of vergoeding van de kosten van de reis van de luchthaven naar hun accommodatie en terug. Zo worden hen de soms hoge kosten als gevolg van een instapweigering, annulering of langdurige vertraging bespaard (amendement 27).

1.8. Artikel 10

- In lid 1 is het begrip „overmacht” geïntroduceerd om duidelijker aan te geven onder welke omstandigheden luchtvaartmaatschappijen niet aansprakelijk zijn voor annulering. (amendement 28).
- In lid 2 wordt de dekking van annuleringen beperkt tot de annuleringen binnen zeven dagen voor het vertrek, om te vermijden dat de luchtvaartmaatschappijen of tour operators door financiële druk hun vluchtprogramma's ongeacht de vraag moeten handhaven. Gekozen is voor een periode van zeven dagen vóór de verwachte vertrektijd, zodat de passagiers de tijd hebben om hun reis te reorganiseren (eerste deel van amendement 29). De in amendement 29 voorgestelde „48 uur” geeft de passagiers niet genoeg tijd om hun reis opnieuw te regelen.
- Lid 2 introduceert bovendien de verplichting voor een luchtvaartmaatschappij of touroperator om contact op te nemen met passagiers wier vlucht geannuleerd is en hen alternatieven aan te reiken (derde deel van amendement 29).

1.9. Artikel 11

- In lid 1 is het recht om te kiezen tussen terugbetaling en een andere vlucht vervangen door verzorging gedurende het wachten op een latere vlucht (maaltijden, hotels, etc.). Dat betekent een goede verzorging voor alle passagiers in geval van lange vertragingen, inclusief overnachtingsaccommodatie, indien nodig. Met deze wijziging worden ook verdere verstoringen en vertragingen, die terugbetaling of het aanbieden van alternatieve vluchten in bepaalde omstandigheden kunnen veroorzaken, voorkomen (amendement 31).
- Met de tweede wijziging in het eerste lid wordt het begrip „overmacht” geïntroduceerd, om duidelijk te maaken wanneer luchtvaartmaatschappijen en tour operators bij langdurige vertragingen niet voor de verzorging van passagiers verantwoordelijk zijn. (amendementen 31 en 33).
- Lid 2 wordt geschrapt en inhoudelijk overgebracht naar lid 1, ter verduidelijking en vereenvoudiging van de tekst (amendement 32).

1.10. Artikel 12

Door de toevoeging van deze zin kunnen passagiers geen verdere schadevergoeding eisen bij de rechter, wanneer zij eenmaal ermee ingestemd hebben hun plaatsen op te geven onder met de luchtvaartmaatschappij of de touroperator overeengekomen voorwaarden (amendement 34).

1.11. Artikel 14

Amendement 36, dat luchtvaartmaatschappijen en touroperators verplicht om in geval van instapweigering of annulering de passagiers te informeren bij welke instantie ze met klachten terecht kunnen, is inhoudelijk in dit artikel opgenomen, teneinde indiening van klachten te vergemakkelijken. Dit helpt de passagiers hun rechten uit te oefenen.

1.12. Artikel 15

Amendement 22, dat bescherming biedt, wanneer luchtvaartmaatschappijen of touroperators beperkende clausules in de contracten opnemen (ondanks het verbod daarop) en passagiers daarop gebaseerde compensatie accepteren, wordt in dit artikel opgenomen.

1.13. Artikel 18

Om duidelijk te maken dat vliegtuigpassagiers het recht hebben om voor de rechter nog verdere compensatie te eisen, indien zij een klacht indienen, is amendement 38 inhoudelijk opgenomen.

1.14. Artikel 19

De verplichting voor de Commissie om uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van de verordening verslag uit te brengen komt in de plaats van de verplichting om per 1 januari 2008 verslag uit te brengen. Zo krijgt de Commissie voldoende tijd om geldige conclusies te trekken over de werking en de resultaten van de verordening (amendement 39).

2. Niet aanvaarde amendementen

De amendementen nrs 2, 3, 4, 5, 7, 13, 14 (gedeeltelijk), 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 (gedeeltelijk), 23, 24, 25 (gedeeltelijk), 28 (gedeeltelijk), 29 (gedeeltelijk), 30, 31 (gedeeltelijk), 33 (gedeeltelijk), 35, 37 en 39 (gedeeltelijk) van het Parlement zijn niet in het gewijzigd voorstel opgenomen, en wel om de volgende redenen:

- Uitsluiting van passagiers op pakketreizen, zodat de verordening alleen voor seat-only passagiers geldt. De reden hiervoor is dat de Pakketreisrichtlijn (90/314/EEG) hen voldoende bescherming biedt. De richtlijn maakt echter alleen de touroperators aansprakelijk in geval van niet-nakoming van de overeenkomst, zodat de klant voor de rechter schadevergoeding van hen kan eisen. De voorgestelde verordening daarentegen geeft de passagier duidelijk en automatisch rechten waarvan hij onmiddellijk gebruik kan maken, zonder een rechtszaak te hoeven beginnen. Passagiers met dezelfde problemen in verschillende mate beschermen is niet te rechtvaardigen. (amendementen 2, 3, 13 en 15).

- Bij overboeking de beschikbare plaatsen volgens uniforme criteria toekennen (amendementen 4 en 21). Het voorstel is er in de eerste plaats op gericht de luchtvaartmaatschappijen en touroperators ertoe te brengen mensen te vinden die vrijwillig hun boeking opgeven, teneinde het aantal passagiers dat tegen hun wil van een vlucht moet afzien drastisch te verminderen. Als de luchtvaartmaatschappijen bij de toekenning van plaatsen uniforme criteria zouden moeten volgen, zouden ze niet met potentiële vrijwilligers kunnen onderhandelen.
- De in amendement 23 voorgestelde compensatietarieven: 200-400-600 euros naar gelang van het vliegafstandsbereik. Dit zijn beperkte verhogingen van de huidige tarieven die niet toereikend zijn om de luchtvaartmaatschappijen van gedrag te doen veranderen, d.w.z. van instapweigering over te schakelen op passagiers overreden vrijwillig hun plaats af te staan. Vooral het laagste van de drie tarieven, 200 euro vormt een probleem, aangezien het met inflatie meegerekend geen verhoging is. Dat de huidige tarieven niet aan hun doel beantwoorden, blijkt uit het feit dat de luchtvaartmaatschappijen grote aantallen passagiers de toegang tot het vliegtuig blijven weigeren. Daarom zijn, terwille van de samenhang, de in de amendementen 24 en 31 vermelde vliegafstanden niet overgenomen.
- Het regelen van verzorging volgens artikel 9 binnen één uur, omdat dit moeilijk uitvoerbaar is en pogingen daartoe tot verdere vertragingen kunnen leiden (amendement 31).
- De invoering van gedeelde verantwoordelijkheid voor de nakoming van de verplichtingen van de verordening in het geval van code-sharing tussen de maatschappijen en wanneer het logistiek onmogelijk is voor een touroperator om aan die verplichtingen te voldoen. (amendementen 16, 17, 18, 19, 28, 29, 30 en 31). Dit zou onzekerheid kunnen wekken bij de passagiers en geschillen tussen de verschillende partijen. De oplossing die de Commissie voorstaat is de touroperator of de overeenkomst sluitende luchtvaartmaatschappij te verplichten alle nodige regelingen te treffen met de maatschappij die de vlucht uitvoert, omdat die over personeel op de luchthaven beschikt. Dat is een praktisch uitvoerbare oplossing waarbij de verantwoordelijkheden duidelijk zijn.
- De afschaffing van compensatie bij vertragingen van minder dan één uur. Hierdoor zou de prikkel om vrijwilligers te vinden flink worden verzwakt. (amendement 24).
- Het om de drie jaar aanpassen van de tarieven aan de inflatie wordt verworpen, omdat de Commissie 5 jaar na de inwerkingtreding van de verordening verslag moet uitbrengen en dan passende voorstellen kan indienen (amendement 23).
- Vermelding van de laatste vluchtcoupon van het vervoerbiljet in geval van opeenvolgende vluchten in de definitie van „eindbestemming” (amendement 7). Dit zou alleen kunnen gelden voor papieren tickets. Het voorstel van de Commissie omvat alle soorten tickets, ook elektronische tickets, die steeds meer de papieren vervoerbiljetten vervangen.
- De schriftelijke vermelding van de inchecktijd laten vallen. Passagiers die hun rechten willen laten gelden hebben daar schriftelijk vastgelegde informatie voor nodig — op papier of in elektronische vorm — (amendement 14).
- Luchtvaartmaatschappijen en touroperators verbieden om aan passagiers die met kleine kinderen reizen de toegang tot een vlucht te weigeren. Uitbreiding van het verbod tot deze passagiers zou het toepassingsgebied van dit artikel sterk vergroten, en daarmee de flexibiliteit verminderen die luchtvaartmaatschappijen en touroperators nodig hebben om hun vrijwillige regelingen met succes te kunnen toepassen. Bovendien is de term „kleine kinderen” niet nauwkeurig genoeg voor het scheppen van een duidelijke ondubbelzinnige verplichting (amendement 22).
- De verplichting om tickets terug te betalen of passagiers naar een andere vlucht over te plaatsen beperken tot de geldigheidsduur van het ticket. Deze beperking van de rechten van de passagiers zou niet gerechtvaardigd zijn en weinig zin hebben, aangezien de verordening zou verplichten tot onmiddellijke compensatie van en bijstand aan passagiers, zolang het ticket nog geldig was (amendement 25).
- Amendement 5, waarin wordt geëist dat regels als die van de voorgestelde verordening ook voor andere vervoersmodaliteiten worden ingevoerd, wordt niet aanvaard. Aangezien de Commissie van plan is ook voorstellen te doen ter bescherming van de rechten van andere vervoermiddelen gebruikende reizigers, is het voorliggende voorstel niet van toepassing op die rechten.

- Het laten vallen van de definitie van de prijs waarop een terugbetaling moet zijn gebaseerd in geval van plaatsing in een lagere klasse, hetgeen, ten koste van de passagier, juridische zekerheid onmogelijk maakt (amendement 20).
 - De Commissie kan er niet mee akkoord gaan dat de verplichting om zorg te verlenen aan passagiers zou worden beperkt tot situaties waarin de plaatselijke omstandigheden dit toelaten. Deze voorwaarde zou afbreuk doen aan de bescherming van de passagiers en is niet voldoende nauwkeurig omschreven om juridische zekerheid te bieden (amendement 33).
 - De aansprakelijkheid van instanties voor instapweigering, annulering en vertragingen. De aansprakelijkheid van deze instanties, met name de instanties die verantwoordelijk zijn voor de luchtverkeersleiding en het grondverkeer op de luchthaven, en die van andere dienstverlenende bedrijven valt buiten het toepassingsgebied van dit voorstel (amendement 35).
 - Amendement 37 over consumentenverslagen. De Commissie is bezig met de opstelling van rapporten over de prestaties van luchtvaartmaatschappijen, en daarom vallen consumentenverslagen buiten het bereik van dit voorstel.
 - De Commissie ziet niet in waarom de verplichte verslagen over de werking en de resultaten van de verordening gekoppeld moeten worden aan de aanwijzing van handhavingsinstanties krachtens artikel 17 (amendement 39).
3. Derhalve wijzigt de Commissie haar voorstel, overeenkomstig artikel 250, lid 2 van het EG-Verdrag.

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE
EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name artikel 80, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het optreden van de Gemeenschap moet met name gericht zijn op waarborging van een hoog niveau van bescherming van de passagiers, met volledige inachtneming van de eisen op het gebied van consumentenbescherming.
- (2) Instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten berokkenen passagiers ernstige moeilijkheden en ongemak.
- (3) De Gemeenschap dient gemeenschappelijke minimumnormen voor bescherming vast te stellen, teneinde de rechten van de passagier uit te breiden en om ervoor te zorgen dat de luchtvaartmaatschappijen onder geharmoniseerde voorwaarden hun bedrijf uitoefenen op een geliberaliseerde markt.

(4) Hoewel Verordening (EEG) nr. 295/91 ⁽¹⁾ een minimum aan bescherming voor de passagiers heeft gecreëerd, blijft het aantal passagiers dat tegen hun wil de toegang tot een vlucht wordt geweigerd onaanvaardbaar hoog. De beste manier om dit aantal omlaag te krijgen is de luchtvaartmaatschappijen te verplichten de mensen te vragen vrijwillig hun boekingen op te geven in ruil voor voordelen, en de luchtvaartmaatschappijen ervan te weerhouden passagiers tegen hun wil de toegang tot een vlucht te weigeren door middel van de eis dat er een ontmoedigend hoge compensatie moet worden betaald.

(5) Passagiers aan wie tegen hun wil de toegang tot een vlucht is geweigerd moeten hun reis kunnen annuleren ofwel onder bevredigende omstandigheden voortzetten en moeten tijdens het wachten op een latere vlucht voldoende worden verzorgd.

(6) Ook vrijwilligers moeten hun reis kunnen annuleren dan wel onder bevredigende voorwaarden voortzetten, wanneer ze met soortgelijke reisproblemen worden geconfronteerd.

(7) Ook moeten de problemen en het ongemak die passagiers ondervinden als gevolg van het annuleren van vluchten worden verminderd, behalve wanneer de annulering plaatsvindt in buitengewone omstandigheden buiten de verantwoordelijkheid van een luchtvaartmaatschappij of van een in onderaanneming voor hen werkende agent. De beste manier om dit te bereiken is van de luchtvaartmaatschappijen te eisen dat zij voortgaand aan de geplande vertrektijd contact opnemen met de betreffende passagiers en met hen de voorwaarden overeenkomen onder welke zij vrijwillig hun boeking opgeven.

⁽¹⁾ PB L 36 van 8.2.1991, blz. 5.

- (8) Passagiers die na annulering van hun vlucht niet vrijwillig afstand doen van hun boekingen, moeten ofwel hun tickets terugbetaald krijgen ofwel hun reis onder bevredigende omstandigheden kunnen voortzetten, terwijl zij tijdens het wachten op een latere vlucht voldoende moeten worden verzorgd.

(8 bis) Wanneer de annulering wordt veroorzaakt door overmacht in de vorm van politieke instabiliteit, extreme weersomstandigheden, tekortkomingen in de beveiliging of veiligheid ondanks verstrekking van de vereiste zorg en volledige naleving van de voorschriften, of stakingen van essentiële diensten, wordt zij geacht buiten de verantwoordelijkheid van de luchtvaartmaatschappij, de touroperator of een agent daarvan te vallen.

- (9) Ook passagiers van wie de vlucht een bepaalde tijd vertraagd is moeten hun reis kunnen annuleren ofwel onder bevredigende omstandigheden kunnen voortzetten.

- (10) Aangezien het onderscheid tussen geregeld en onregelmatig luchtvervoer vervaagt, dient de bescherming van de passagiers niet alleen te gelden voor geregelde vluchten maar ook voor ongeregelde vluchten, inclusief vluchten in het kader van pakketreizen, vakanties en rondreizen.

- (11) Aangezien de touroperators over het algemeen verantwoordelijk zijn voor commerciële beslissingen betreffende pakketreizen, vakanties en rondreizen, dienen zij in geval van instapweigering, annulering of langdurige vertraging de verantwoordelijkheid te dragen voor compensatie van en bijstand aan passagiers die vluchten in het kader van pakketreizen, vakanties en rondreizen nemen.

- (12) Aangezien tickets in andere dan papiervorm gebruikelijk worden, dient deze verordening te gelden voor tickets in alle vormen, teneinde de passagiers van een uitgebreide bescherming te verzekeren.

- (13) Passagiers moeten in geval van instapweigering of annulering dan wel langdurige vertraging van hun vlucht volledig over hun rechten worden geïnformeerd, zodat zij op een doeltreffende wijze hun rechten kunnen uitoefenen.

- (14) De lidstaten dienen regels in te voeren inzake de op overtreding van de bepalingen van deze verordening staande sancties, en ervoor zorgen dat deze regels worden toegepast. De sancties moeten doeltreffend zijn, in verhouding staan tot de overtreding en een ontmoedigende werking hebben.

- (15) Verordening (EEG) nr. 295/91 dient derhalve te worden ingetrokken,

HEBBER DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Onderwerp

Deze verordening stelt de minimumrechten vast die luchtreizigers hebben bij:

- instapweigering;
- annulering van hun vlucht, behalve om redenen van overmacht;
- vertraging van hun vlucht voor een bepaalde tijd.

Artikel 2

Definities

In de zin van deze verordening wordt verstaan onder:

- „luchtvaartmaatschappij”, een luchtvervoersonderneming met een geldige exploitatievergunning;
- „communautaire luchtvaartmaatschappij”, een luchtvaartmaatschappij met een geldige exploitatievergunning die is verleend door een lidstaat overeenkomstig de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 2407/92 van de Raad ⁽¹⁾;
- „touroperator”, met uitzondering van een luchtvaartmaatschappij, een organisator of doorverkoper als bedoeld in artikel 2, punten 2 en 3 van Richtlijn 90/314/EEG van de Raad ⁽²⁾;
- „pakket”, de diensten als gedefinieerd in artikel 2, punt 1 van Richtlijn 90/314/EEG;
- „ticket”, een geldig document dat recht geeft op vervoer of een gelijkwaardig document in immateriële, inclusief elektronische, vorm dat door de luchtvaartmaatschappij of door een door haar erkende agent is uitgegeven of toegestaan;
- „bevestigde boeking”, het feit dat de passagier een ticket heeft of een ander bewijs dat de boeking is geregistreerd en bevestigd door de luchtvaartmaatschappij of de touroperator;
- „code-sharing”, een situatie waarin de passagier een overeenkomst en een bevestigde boeking heeft bij een luchtvaartmaatschappij, de verkopende luchtvaartmaatschappij, maar wordt vervoerd door een andere maatschappij, de luchtvaartmaatschappij die de vlucht uitvoert;
- „eindbestemming”, de bestemming die vermeld staat op het bij de incheckbalie aangeboden ticket of, in geval van rechtstreeks aansluitende vluchten, de bestemming van de laatste vlucht.

⁽¹⁾ PB L 240 van 24.8.1992, blz. 8.

⁽²⁾ PB L 158 van 23.6.1990, blz. 59.

- h a) „overmacht”, ongewone en niet te voorziene omstandigheden buiten de macht van de partij die zich daarop beroept, waarvan de gevolgen zelfs door inachtneming van alle nodige zorgvuldigheid niet hadden kunnen worden voorkomen;
- h b) „instapweigering”, weigering om passagiers tot een vlucht toe te laten;
- h c) „vrijwilliger”, een persoon die positief reageert op de oproep van de luchtvaartmaatschappij aan passagiers om hun bevestigde boeking in ruil voor voordelen op te geven;
- h d) „annulering”, afgelasting van een vlucht waarvoor plaatsen in de handel zijn gebracht;
- h e) „persoon met een mobiliteitshandicap”, persoon wiens mobiliteit beperkt is als gevolg van een lichamelijke (sensorische of motorische), of verstandelijke handicap, leeftijd of door een andere oorzaak van een handicap bij gebruik van vervoer, en wiens situatie speciale aandacht behoeft dan wel aanpassing van normaliter voor alle passagiers toegankelijke diensten.

Artikel 3

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op passagiers die vertrekken vanuit een luchthaven die gelegen is op het grondgebied van een lidstaat waarop het Verdrag van toepassing is en op passagiers die een overeenkomst hebben met een communautaire luchtvaartmaatschappij of een touroperator met betrekking tot een op het grondgebied van de Gemeenschap te koop aangeboden pakket en die vertrekken vanuit een in een derde land gelegen luchthaven naar een luchthaven op het grondgebied van de lidstaat waarop het Verdrag van toepassing is, tenzij zij compensatie en bijstand ontvangen in dat derde land wanneer zij:

- a) een bevestigde boeking voor een vlucht hebben en zich bij de incheckbalie melden, zoals bepaald en op de tijd die van tevoren door de luchtvaartmaatschappij, de touroperator of een erkend reisbureau schriftelijk is aangegeven, of, indien er geen tijd wordt aangegeven, uiterlijk zestig minuten voor de gepubliceerde vertrektijd; of
- b) door een luchtvaartmaatschappij of touroperator van de vlucht waarvoor zij een bevestigde boeking hadden zijn overgeplaatst naar een andere vlucht, ongeacht de reden.

2. Deze verordening geldt niet voor passagiers die gratis of tegen een gereduceerd tarief reizen dat niet rechtstreeks of indirect voor het publiek toegankelijk is. Passagiers die in het bezit zijn van tickets die door een luchtvaartmaatschappij of touroperator zijn verstrekt in het kader van een Frequent Flyer-programma of een ander commercieel programma vallen echter wel onder deze verordening.

3. Deze verordening is van toepassing op iedere luchtvaartmaatschappij of touroperator waarmee een passagier als be-

doeld in lid 1 een overeenkomst heeft. De touroperator, of in geval van code-sharing de verkopende luchtvaartmaatschappij, treft samen met de maatschappij die de vlucht uitvoert de regelingen die nodig zijn voor uitvoering van de bepalingen van deze verordening.

4. De bepalingen van deze verordening zijn niet van invloed op de rechten van de passagiers volgens Richtlijn 90/314/EEG.

Artikel 4

Door de luchtvaartmaatschappij of touroperator vastgestelde regels

Iedere luchtvaartmaatschappij of touroperator stelt de regels vast die zij bij instapweigering zal toepassen, waaronder de regels betreffende de voorrang bij het instappen van passagiers, en stelt die ter beschikking van het publiek. Zij maken deel uit van de vervoersovereenkomst of -voorwaarden van de luchtvaartmaatschappij of touroperator.

Artikel 5

Verplichtingen tegenover de passagiers in geval van instapweigering

1. Wanneer een luchtvaartmaatschappij of touroperator reden heeft om voor een vlucht instapweigering te verwachten, stelt zij eerst vast welke passagiers op het tijdstip dat het inchecken wordt beëindigd nog op inchecken voor de betreffende vlucht wachten, en vraagt vervolgens of er vrijwilligers zijn die hun bevestigde boekingen willen opgeven in ruil voor bepaalde voordelen, onder voorwaarden die moeten worden overeengekomen tussen de betrokken passagier en de luchtvaartmaatschappij of touroperator.

2. Vrijwilligers krijgen bijstand overeenkomstig artikel 8, en deze bijstand komt bij de in de eerste alinea bedoelde voordelen. Indien het aantal vrijwilligers dat zich aanbiedt niet voldoende is om de resterende passagiers met bevestigde boeking voor de vlucht te laten instappen, kan de luchtvaartmaatschappij of touroperator passagiers tegen hun wil de toegang tot de vlucht weigeren overeenkomstig de door de luchtvaartmaatschappij of touroperator vastgestelde regels als bedoeld in artikel 4.

3. Indien passagiers de toegang tot een vlucht wordt geweigerd, compenseert de luchtvaartmaatschappij of touroperator hen onmiddellijk overeenkomstig artikel 7, en biedt hen bijstand overeenkomstig de artikelen 8 en 9.

4. Indien een passagier door de luchtvaartmaatschappij of touroperator in een hogere klasse wordt geplaatst dan die waarvoor een ticket is gekocht, mag geen bijbetaling worden gevraagd. Indien een luchtvaartmaatschappij of touroperator een passagier plaatst in een klasse die lager is dan die waarvoor een ticket is gekocht, vindt er terugbetaling plaats van het prijsverschil tussen de ticket van de reiziger en het goedkoopste gepubliceerde beschikbare tarief voor de klasse waarin hij of zij voor dat deel van de reis wordt geplaatst.

Artikel 6

Instappen van gehandicapte passagiers en passagiers met speciale behoeften

Een luchtvaartmaatschappij of touroperator weigert niet de toegang tot een vlucht aan een persoon met een mobiliteits-handicap, een begeleider, een gecertificeerde geleidehond, of een kind zonder begeleider.

Artikel 7

Recht op compensatie

1. Wanneer passagiers de toegang tot een vlucht wordt geweigerd, ontvangen zij compensatie ten bedrage van:

- a) 750 euro voor vluchten van minder dan 3 500 km;
- b) 1 500 euro voor vluchten van 3 500 km en meer.

Bij de bepaling van het bedrag aan compensatie wordt gekeken naar de laatste bestemming waar de passagier als gevolg van de instapweigering na de geplande tijd zal aankomen.

2. Wanneer passagiers akkoord gaan met een andere vlucht naar hun eindbestemming overeenkomstig artikel 8 waarvan de aankomsttijd volgens dienstregeling bij vluchten van minder dan 3 500 km niet meer dan twee uur en bij vluchten van 3 500 m niet meer dan vier uur later valt dan die van de oorspronkelijk geboekte vlucht, mag de in lid 1 voorziene compensatie met 50 % worden verminderd.

3. De in lid 1 bedoelde compensatie wordt in contant geld uitbetaald of, met de schriftelijke toestemming van de passagier, per bankoverschrijving, bankcheque, of in de vorm van reisbonnen en/of andere diensten.

4. De in de leden 1 en 2 vermelde afstanden worden gemeenten volgens de grote cirkelmethode (ortodromische lijn).

Artikel 8

Recht op bijstand

1. In geval van instapweigering krijgen passagiers de keus tussen:

- a) volledige terugbetaling van de ticket, onder de voorwaarden waaronder ervoor betaald was, voor het gedeelte of de gedeelten van de reis die niet zijn gemaakt, en voor het gedeelte en de gedeelten die reeds zijn gemaakt, indien deze met betrekking tot het oorspronkelijke reisplan van de passagier geen zin meer hebben, met een retourvlucht naar het eerste vertrekpunt bij de eerste gelegenheid;
- b) een andere vlucht onder vergelijkbare vervoersvoorwaarden naar hun eindbestemming bij de eerste gelegenheid; of
- c) een andere vlucht onder vergelijkbare vervoersvoorwaarden naar hun eindbestemming, naar keuze van de passagier, indien er plaats is.

De passagiers krijgen ook een gratis telefoongesprek en/of telex of fax- en/of e-mail-bericht aangeboden naar de plaatsen van vertrek en eindbestemming.

2. Wanneer in het geval waarin een stad of regio wordt bediend door meerdere luchthavens, een luchtvaartmaatschappij of touroperator een passagier een vlucht aanbiedt naar een andere luchthaven dan die waarvoor was geboekt, draagt de luchtvaartmaatschappij of touroperator de kosten van de reis van die andere luchthaven naar de luchthaven waarvoor was geboekt of naar een andere met de passagier overeengekomen bestemming in de buurt.

Artikel 9

Recht op verzorging tijdens het wachten op een latere vlucht

In geval van instapweigering krijgen de passagiers het volgende gratis aangeboden:

- a) maaltijden en verfrissingen in redelijke verhouding tot de wachttijd;
 - b) hotelaccommodatie in gevallen waarin een verblijf van één of meer nachten, of een bijkomend verblijf, noodzakelijk is.
- b a) gratis vervoer of terugbetaling van de kosten van de reis van de luchthaven naar de accommodatie (hotel of andere) en terug.

Artikel 10

Annulering

1. In geval van annulering van een vlucht gelden de volgende bepalingen, behalve wanneer de luchtvaartmaatschappij kan aantonen dat deze annulering uitsluitend het gevolg was van overmacht.

2. Wanneer een luchtvaartmaatschappij of touroperator minder dan zeven dagen voor de verwachte tijd van vertrek een vlucht annuleert of met reden verwacht te annuleren, doet zij alle mogelijke moeite om in contact te treden met de getroffen passagiers om hen alle mogelijke alternatieven aan te reiken en met hen de voorwaarden overeen te komen waaronder zij bereid zijn hun bevestigde boeking op te geven. De passagiers mogen tenminste kiezen tussen:

- a) volledige terugbetaling van de ticket, onder de voorwaarden waaronder ervoor betaald was, voor het gedeelte of de gedeelten van de reis die niet zijn gemaakt, en voor het gedeelte en de gedeelten die reeds zijn gemaakt, indien deze met betrekking tot het oorspronkelijke reisplan van de passagier geen zin meer hebben, met een retourvlucht naar het eerste vertrekpunt bij de eerste gelegenheid;

- b) een andere vlucht onder vergelijkbare vervoersvoorwaarden naar hun eindbestemming bij de eerste gelegenheid; of
- c) een andere vlucht onder vergelijkbare vervoersvoorwaarden naar een eindbestemming, naar keuze van de passagier.

3. Passagiers waarmee de luchtvaartmaatschappij of touroperator niet tot overeenstemming komt overeenkomstig lid 2, en die zich overeenkomstig artikel 3, lid 1 bij de incheckbalie melden, krijgen de in geval van instapweigering geboden compensatie en bijstand aangeboden, als omschreven in de artikelen 7, 8 en 9.

Artikel 11

Vertraging

1. Wanneer een luchtvaartmaatschappij of touroperator redelijkerwijs kan verwachten dat een vlucht een vertraging tot na de vertrektijd volgens dienstregeling oploopt van twee uur of langer bij vluchten van minder dan 3 500 km en van vier uur of langer bij vluchten van 3 500 km en meer, krijgen de passagiers dezelfde zorg aangeboden als in het geval van instapweigering, als omschreven in artikel 9, behalve wanneer zij kan aantonen dat de vertraging uitsluitend het gevolg was van overmacht.

2. In ieder geval volgt de aanbieding van die zorg binnen de in lid 1 gestelde tijdslimieten en met inachtneming van elk afstands bereik. Genoemde zorg wordt onmiddellijk aangeboden aan een persoon met een mobiliteitshandicap, een begeleider, of een kind zonder begeleider, ongeacht de vliegafstand.

Artikel 12

Verdere compensatie

Deze verordening is van toepassing onverminderd later door de passagier bij de bevoegde rechtbanken ingediende verzoekschriften voor verdere compensatie. Zij is niet van toepassing op vrijwilligers die een bevestigde boeking hebben opgegeven overeenkomstig artikel 5, lid 1 of artikel 10, lid 2.

Artikel 13

Compensatie door een derde

In gevallen waarin een luchtvaartmaatschappij of touroperator compensatie betaalt of aan de overige verplichtingen voldoet die krachtens deze verordening op haar rusten mag geen enkele bepaling van deze verordening zo worden uitgelegd als het recht beperkend om compensatie te verlangen van een derde volgens het geldend recht.

Artikel 14

Verplichting om de passagiers over hun rechten te informeren

1. De rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het inchecken van passagiers zorgt ervoor dat er een goed leesbaar bericht duidelijk zichtbaar voor de passagier in de incheckzone is

uitgehangen met de volgende tekst: „indien u niet tot uw vlucht wordt toegelaten, of indien deze is geannuleerd of voor minstens twee uur is uitgesteld, vraag dan bij de incheckbalie of de boarding gate om de tekst waarin onder meer uw rechten op compensatie en bijstand vermeld staan”.

2. Een luchtvaartmaatschappij of touroperator die overgaat tot instapweigering of annulering van een vlucht bezorgt iedere daardoor getroffen passagier een schriftelijke mededeling waarin de regels voor compensatie en bijstand overeenkomstig de bepalingen van deze verordening zijn uiteengezet. Ook passagiers wier vlucht minstens twee uur vertraging heeft krijgen een soortgelijke mededeling. Ook de contactgegevens van de in artikel 18 voorgeschreven instantie worden de passagiers in schriftelijke vorm verstrekt.

Artikel 15

Uitsluiting van ontheffing

De uit deze verordening voortvloeiende verplichtingen ten aanzien van de passagier kunnen niet worden beperkt of opgeheven door middel van bijvoorbeeld een beperkende of ontheffingsclausule in de vervoerovereenkomst. Indien echter zo'n beperkende of ontheffingsclausule ten aanzien van een passagier wordt toegepast, en de passagier heeft compensatie geaccepteerd die lager is dan voorzien in deze verordening, heeft de passagier het recht om voor een bevoegde rechtbank de nodige juridische stappen te ondernemen om bijkomende compensatie te verkrijgen.

Artikel 16

Sancties

De lidstaten stellen de regels vast inzake de sancties op overtredingen van deze verordening en nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze sancties worden toegepast. De aldus vastgestelde sancties moeten doeltreffend zijn, in verhouding staan tot de overtreding en een ontmoedigend effect hebben. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op 1 januari 2004 in kennis van die bepalingen en delen eventuele latere wijzigingen onverwijld mede.

Artikel 17

Handhaving

Iedere lidstaat wijst een instantie aan die belast wordt met de handhaving van deze verordening en maakt dit bekend. De instantie is verantwoordelijk voor de handhaving van de verordening met betrekking tot de zich op het grondgebied van de lidstaat bevindende luchthavens en de vluchten vanuit een derde land naar een zich op dat grondgebied bevindende luchthaven. Zij heeft onder meer de taak de klachten met betrekking tot naleving van deze verordening te onderzoeken en de maatregelen te nemen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de rechten van de passagiers worden gerespecteerd.

*Artikel 18***Klachten**

Onverminderd artikel 12, kan een passagier een klacht indienen bij een door een lidstaat aangewezen instantie over een eventuele overtreding van deze verordening op een luchthaven die gelegen is op het grondgebied van een lidstaat waarop het Verdrag van toepassing is of betreffende een vlucht vanuit een derde land naar een op dat grondgebied gelegen luchthaven. Indien de instantie niet verantwoordelijk is, geeft zij de klacht door aan de in het betreffende geval voor handhaving verantwoordelijke instantie. De instantie onderzoekt de klacht en neemt de maatregelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de rechten van de passagier worden gerespecteerd.

*Artikel 19***Verslag**

De Commissie brengt uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van de verordening bij het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de algehele werking en de resultaten daarvan,

met name wat betreft de frequentie van instapweigering en annulering van vluchten.

Dit verslag gaat indien nodig vergezeld van wetsvoorstellen.

*Artikel 20***Intrekking**

Verordening (EEG) nr. 295/91 wordt ingetrokken.

*Artikel 21***Inwerkingtreding**

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is bindend in al haar onderdelen en rechtstreeks toepasselijk in alle lidstaten.
